

HEIDI

Mayenfeld, a festői kisváros egy hegylánc lábánál fekszik, melynek csúcsai sötéten és fenyegetően néznek le a völgyre. A hegyi legelő, melyen dús, rövid szárú fű nő, éppen ott kezdődik, ahol az ösvény szelíden fölfelé kanyarodik. A hegyvidéken termő füvek kellemesen áradó szaga azonnal megüti az orrunkat, amint elhagyjuk a várost, s ez önmagában is mindennél jobban bizonyítja, hogy alpesi tájak közelébe érkeztünk.

Derűs, napfényes júniusi reggel. Egy magas, nagy csontú lány lépked felfelé az ösvényen, kézen fogva vezet egy gyermeket. Ennek úgy kipirult az arca, hogy még napbarnította bőrén is átsütött a lángvörös szín. Nem is csoda! A meleg júniusi nap ellenére úgy be volt bugyolálva, mintha a téli fagy csípése ellen akarták volna megvédeni. A lányka nem volt több ötévesnél, de termete, eredeti alakja teljesen felismerhetetlenné vált a két vagy talán három ruhától, amit egymás fölé ráhúztak. A sok ruha fölé ráadásul még egy nagy piros pamutkendőt is rácsavartak többszörösen, így a kicsike teljesen alaktalan gombóccá vált, míg nehéz szögekkel kivert hegyászó cipőjében erőlködve és kihevülve igyekezett hegynek felfelé.

Így haladhattak ketten már vagy egy órája a völgyből felfelé, amikor a falucskához értek, amely körülbelül félúton van fölfelé a hegyi legelőhöz. Itt szinte minden házacskából üdvözölték őket. Volt, aki az

Johanna Spyrí: Heidi

ablakon át köszönt rájuk, volt, aki az ajtóból vagy az útról. A magas lányt mindenki ismerte, hiszen itt született. Nem álltak meg sehol, csak menet közben felelgettek a köszöntésekre, míg végül a kis település szélére nem értek, az utolsó szétszórt házacskához. Itt egy hang kiáltott rájuk az ajtóból:

- Várj egy kicsit, Dete, én is veletek tartok, ha tovább mentek fölfelé!

Dete megállt, a kicsi azonnal kiszabadította a kezét a lányéból, és leült a földre.

- Fáradt vagy, Heidi? - kérdezte a nagylány.

- Nem, csak nagyon melegem van - felelte a gyerek.

- Hamarosan fölérünk. Egy kicsit még igyekezz, és lépj nagyokat, akkor egy óra múlva odaérünk - biztatta Heidit Dete.

Ebben a pillanatban kövér, barátságos külsejű asszony lépett ki az ajtón és csatlakozott hozzájuk.

Heidi felállt, a két régi ismerős mögött ment tovább. Dete és a kövér asszony rögtön beszélgetni kezdtek, sorra kerítették a hegyi faluban lakók egyikét-másikat.

- Hova viszed a kislányt, Dete? - kérdezte végül is az asszony. - Ugye, szegény meghalt nővéred gyereke?

- Igen - válaszolta Dete -, bátyóhoz viszem föl, ott kell maradnia nála.

- Micsoda? A vén hegyi bátyónál marad a kislány? Azt hiszem, Dete, nem vagy észnél! Hogy is gondolhattál ilyesmire?! Ha megmondod az öregnek, miért jöttél, azonnal el fog kergetni.

- Ezt nem teheti, ő Heidi nagyapja, tegyen ő is valamit! A kislány eddig nálam volt, de tudod, Barbel - most olyan állást kínáltak nekem, ami igazán kedvemre való. Nem fogom a gyerek miatt elszalasztani! Viseljen rá gondot ezentúl a nagyapja!

- Úgy ám, ha olyan ember volna, mint a többi - hadarta a kövér Barbel -, de hiszen ismered! Mit fog kezdeni egy gyerekkel, méghozzá egy ilyen kicsivel? Nem fog megmaradni nála. Hát te meg hova mész?

- Frankfurtba - magyarázta Dete -, remek állásom lesz. Az ura-ság már tavaly itt nyaralt, lent a fürdőben, az én folyosómon volt a szobájuk, én szolgáltam ki őket, már akkor magukkal akartak vinni, de nem mehettem. Most megint itt vannak, el akarnak vinni, és most el is megyek, elhiheted.

A gyermek és ifjúsági irodaiam gyöngyszemei

- Nem szeretnék a kislány bőrében lenni! - kiáltott fel Barbel lemondóan legyintve. - Nem lehet azt tudni, hogy él az az öreg oda-fönt. Elmúlik az év, míg végre látni lehet, és ha egyszer egy esztendőben vastag botjával lejön, mindenki kitér az útjából, mert félnek tőle. Bozontos, ősz szemöldökével, rettenetes szakállával olyan, mint valami kivénhedt rablóvezér. Örül az ember, ha nem találkozik vele magányosan.

- Akárhogy is - makacskodott Dete -, ő Heidi nagyapja, gondoskodnia kell róla. Bántani csak nem fogja, de hiszen akkor őt vonnák felelősségre, nem engem.

- Csak azt szeretném tudni - mondta Barbel pletykára éhesen -, mi terheli az öreg lelkiismeretét, hogy olyan komoran néz, és olyan szálegyedül él odafönn, és alig mutatkozik emberek között. Mindenfélét beszélnek. Te is biztosan tudsz egyet-mást, Dete! A nővéred sohase beszélt róla?

- De... csak hogy jobb, ha nem beszélek róla, mert ha visszahallaná, nagyon megjárnám!

Barbel azonban már régóta tudni szeretette volna, hogy is áll a dolog az öreggel, miért beszélnek az emberek olyan bizonytalanul róla, mintha félnének szembefordulni vele, de melléje állni sem akarnának. Azt sem tudta az asszony, miért nevezik a tanya lakói hegyi bátyónak az öreget, hiszen nem lehetett mindenkinek nagybátyja. De mivel mindenki így hívta, ő is így tett, és mindig bátyónak titulálta, ahogy ezen a vidéken a nagybácsikat nevezik. Barbel nemrég került a hegyi falucskába, ide ment férjhez. Azelőtt lent Prättigauban lakott, így aztán kevéssé ismerte a hegyi falucska lakóit és történetüket. Dete viszont a hegyi faluban született, és egészen tavalyig ott is lakott anyjával. Amikor aztán a mama meghalt, Dete leköltözött Ragazfürdőre, szobalány lett a nagyszállóban, és jól keresett. Aznap reggel is Ragazból jött fel Heidivel. Mayenfeldig egy szénásszekéren utaztak, melyre egy ismerőse barátságosan felvette őket. Barbel tehát ezúttal nem akarta elszalasztani a kínálkozó alkalmat, hogy valamit megtudhasson. Bizalmasan belekarolt Detébe, és így szólt:

- Pedig te megmondhatnád, mi az igazság, és mi az, amit az emberek csak úgy hozzátesznek. Azt hiszem, te ismered az egész történetet. Na mondd hát el már, mi van az öreggel, mindig így féltek tőle, és azelőtt is ilyen embergyűlölő volt?

Johanna Spyri: Heidi

- Hogy mindig ilyen volt-e, nem tudhatom. Én huszonhat vagyok, ő meg megvan legalább hetven. Nem tudhatom hát, milyen volt fiatalkorában. Azt hiszem, nem is kívánod tőlem hogy a fiatalkoráról beszéljek. De ha tudnám, hogy nem pletykálok el mindenfelé Pratti-gauban, sok mindent tudnék mesélni róla. Anyám Domleschgből való, ő is ott született.

- Ugyan, ugyan, Dete! Hová gondolsz? - adta Barbel kissé a sértődöttet. - Nem is olyan pletykások Prättigauban, azonkívül meg én is tudok titkot tartani, ha muszáj. Mondd csak, mondd, nem bánod meg! - Hát jó, nem bánom, de aztán tartsd meg a szavadat! - mondta Dete, körülnézett, hogy a gyerek nincs-e a közelükben és nem hallja-e meg, amit mondani akar. De Heidi egyáltalán nem volt látható. Már jó ideje elkalandozhatott tőlük, csak a nagy beszélgetésben nem vették észre. Dete megállt, hogy megkeresse a kislányt. Az ösvény, melyen jöttek, kanyargós volt, de onnan, ahol álltak, végig látni lehetett, egészen a faluig, ahonnan elindultak. Heidi nem volt az ösvényen.

- Ott van! - kiáltott Barbel. - Nem látod? Ott! - és ujjával oldalt mutatott, messzire az ösvénytől. - Ott kapaszkodik fölfelé a lejtőn a Kecskés Péterrel meg a kecskéivel. Hogy az ma miért hajtja fel ilyen későn az állatokat?! No, egyébként mindegy, legalább ügyel a gyerekre, és te nyugodtan mesélhetsz nekem. - Nem is nagyon kell Péternek Heidire ügyelnie - jegyezte meg Dete -, nem buta kislány ahhoz képest, hogy csak ötéves. Jól kinyitja a szemét, és látja, mi történik körülötte. Észrevettem már, hogy életrevaló gyerek. Ez most, azt hiszem, nagyon jól fog jönni neki, hiszen az öregnek már nincs egyebe, mint a két kecskéje meg a kunyhója odafönn a legelőn.

- Miért, talán régen volt vagyona?

- Neki? Meghiszem azt! - felelte Dete. - Az egyik legszebb parasztbirtok volt az övé Domleschgben. Ő volt az idősebbik fiú; csak egy öccse volt, egy csendes, rendes ember. Ő azonban nem akart dolgozni, csak uraskodott, mindenfelé utazgatott az országban, gazemberek közé keveredett, idegenek közé, akiket senki sem ismert. A birtokot elitta, elkártyázta. Amikor kiderült, hogy teljesen tönkrementek, a szülei bánatukban meghaltak. Az öccse pedig, akit szintén koldusbotra juttatott, megelégette itt az életet, és világgá ment, senki se tudja, hová. Amikor aztán már nem volt egyebe a rossz hírénel,

A gyermek- és ifjúság-! irodalom gyöngyszemei

ő maga is eltűnt, mint a kámfor. Eleinte nem tudták, hová lett, később azonban híre jött, hogy katonának állt Nápolyban. Ezután jó tizenöt évig hallani sem lehetett róla. Akkor egyszerre ismét felbukkant Domleschgben egy kamasz fiúval, el akarta helyezni a rokonoknál, de mindenütt zárt ajtókra talált. A rokonok nem akartak többé tudni róla. Ez nagyon elkeserítette. Azt mondta, be se teszi többé a lábát Domleschgbe. Akkor jött ide a hegyi

faluba, itt élt a fiúval. A felesége, azt hiszem, bűndeni lehetett, ott ismerkedett meg vele, de hamarosan meg is halt. Úgy látszik, volt némi pénze, mert a fiút, Tóbiást mesterségre taníttatta, ács lett belőle. Rendes ember volt, mindenki szerette a hegyi faluban. Az öregtől azonban tartottak, azt beszéltek, Nápolyból szöknie kellett, mert agyonütött valakit, persze nem a csatában, hiszen érted, hanem csak úgy, verekedés közben. Mi azonban elismertük a rokonságot, mert anyám nagyanyja és az övé testvérek voltak. Ezért hívtuk bátyónak, mivel pedig apai ágon mindenkivel atyafiságban vagyunk a falucskában, a többiek is bátyózni kezdték. Mióta aztán felköltözött a hegyi legelőre, mindenki csak hegyi bátyónak hívja.

- És mi lett Tóbiással? - kérdezte Barbel kíváncsian.

- Várj egy kicsit, arra is rákerítem, nem tudok mindent egyszerre elmondani - válaszolta Dete. - Tóbiás Melsben inaskodott, amikor aztán szabadult, hazajött, és elvette a nővéremet, Adelheidet feleségül, hiszen már régóta szerették egymást, és házasságuk után is igen jól megvoltak egymással. De hát nem tartott soká. Két év múlva, amikor Tóbiás egy házépítésnél segédkezett, lezuhant egy gerenda, és agyonütötte. Összezúzva vitték haza. Amint Adelheid meglátta, azonnal összeesett, heves lázat kapott, és nem is gyógyult meg többé. Egyébként sem volt valami életerős teremtés, és gyakran nagyon különös állapotba került, nem tudtuk ilyenkor, alszik vagy ébren van-e. Néhány héttel Tóbiás után már őt temettük. Mindenki szomorú sorsukról beszélt, előbb halkán és titokban, később hangosan és egyre nyíltabban mondogatták, hogy ez a bátyó mindentől elrugaszkodott életének büntetése. Neki magának is a szemébe mondták. A tisztelendő úr is megpróbált a lelkére beszélni, hogy vezekeljen, de ő csak egyre mordabb és konokabb lett, nem állt szóba senkivel. Mindenki kitért az útjából. Egyszer aztán híre ment, hogy bátyó felköltözött a hegyre, nem is jön le többé, azóta aztán ott él önmagával és az egész világgal békétlenkedve. Adelheid kicsijét magunkhoz vettük anyámmal, alig volt egyéveske. Mikor anyám a múlt nyáron meghalt, és nekem pénzt kellett keresnem lent a fürdőn, levittem magammal, és kiadtam gondozásra Pfaffersdorfba az öreg Urselhez. Télen is volt munkám odalent, hiszen tudok varrni, foltozni, kora tavasszal meg már visszajött az uraság Frankfurtból, azok, akik magukkal akarnak vinni. Holnapután már utazunk is, jó állás, elhiheted, remek állás!

- A gyereket hát az öreghez viszed, oda föl? Nem is értem, hogyan képzelsz el ilyesmit, Dete! - mondogatta Barbel szemrehányó hangon.

- Mit akarsz? - vágott vissza Dete. - Én megtettem a magamét a gyerekért, mit csináljak vele? Nem vihetek egy ötéves gyereket magammal Frankfurtba! De tulajdonképpen hova mész, Barbel, hiszen már megtettük a fele utat a hegyi legelőhöz.

- Éppen oda értünk, ahova mennem kell - felelte Barbel. - A Kecskés Petemével kell beszélnem, télen font nekem. Isten veled, Dete, minden jót!

Dete kezét nyújtott az asszonynak, és megállt, amíg Barbel a kis hegyi kunyhó felé lépkedett, amely az ösvénytől néhány lépésnyire

egy horpadásban állott. Olyan roszakatag és düledező volt, hogy mikor vihar dühöngött a hegyek közt, még így is életveszélyes volt, pedig úgy bújt meg a horpadásban, mint egy védett, meleg fészekben. Ilyenkor a rossz ajtók, ablakok, a korhadt gerendák re-csegetek-ropogtak benne, és ha fenn állott volna a legelőn, védtelenül kitéve a szél vad erejének, az első roham magával sodorta volna a völgybe.

Itt lakott Kecskés Péter, egy tizenegy éves fiú, aki minden reggel összeszedte lenn a falucskában a kecskéket, és felhajtotta őket a hegyek közé, hogy estig legelhessék a kurta, de nagyon tápláló alpesi füveket. Akkor aztán lehajtotta őket, és a falucskához érve élesekét füttyentgetett két ujját a szájába dugva. Ilyenkor minden házból kijött valaki, hogy hazavigye a maga kecskéjét. Többnyire kisfiúk és lányok jöttek ki, mert a békés állatoktól nem kellett tartani, és egész nyáron át ez volt a napnak az a pillanata, amikor Péter gyerekekkel találkozott, máskülönbén csak a kecskék között élt. Otthon ott volt ugyan az édesanyja és a vak nagymamája, de mivel reggel nagyon korán kellett indulnia, este meg jó későn ért haza - mert olyan sokáig játszott odalenn a gyerekekkel, ameddig csak lehetett -, reggel és es-

A gyermek- és ifjúsági inxlalonu gyöngyszemei te otthon csak annyi ideje volt, hogy gyorsan felhörpölje a tejet és bekapja a kenyeret, és aztán a falnak forduljon és aludjon. Már az apját is Kecskés Péternek hívták, mert ugyanígy, élt, mint most a fia, de néhány évvel ezelőtt baleset érte favágás közben, és meghalt. Anyját pedig, bár Brigitta volt a becsületes neve, egyszerűen csak Kecskés Petemének nevezték, a vak nagymamát pedig mindenki, felnőtt és gyerek, öreg és fiatal egyformán csak nagymamának hívta.

Dete ott álldogált vagy tíz percig, nézegetett jobbra-balra, de a két gyerek a kecskékkal csak nem került elő. Kicsit feljebb kapaszkodott hát a hegyoldalra, hogy jobban át tudja tekinteni a legelőt, és egyre türelmetlenebbül nézett hol erre, hol arra. Közben a két gyerek nagy kerülővel közeledett, mert Péter ide-oda kanyarogva haladt a nyájjal, hogy kecskéi kedvükre csemegézhessenek a bokrokon és cserjéken.

A kislány eleinte nagyon nehezen kaptatott kényelmetlen ruháiban Péter mögött. Nem szólt, csak némán bámulta a fiút, aki egy szál nadrágjában könnyedén ugrált a sziklás, göröngyös talajon, és a kecskéket, melyek karcsú és ügyes lábaikkal valóságos művészei voltak a sziklamászásnak. Heidi hirtelen leült a földre, ügyesen lehúzta a cipőjét és a harisnyáját, aztán felállt, lecsavarta nyakáról vastag, piros sálját, kinyitotta a szoknyáját, gyorsan levetette azt is, s az alatta levő másodikat is kigombolta. Nénje ugyanis az ünneplő szoknyáját is ráadta, a hétköznapi fölé, hogy ne kelljen cipelni. Villámgyorsan lent volt a hétköznapi szoknyácska is, és Heidi ott állt, pucér karjaival vígan hadonászva, rövid ujjú ingecskében. A ruhákat ügyesen egy halomba rakta, és most már ő is olyan könnyedén mászott és ugrált a kecskék után, mint Péter. A fiú nem figyelt oda, mit csinált Heidi, amikor hátramaradt, de amint most meglátta új öltözetében

ugrálva, elvigyoro-dott és visszanezett oda, ahol a kislány a ruhahalmocskát hagyta. Mikor ezt is felfedezte, még szélesebbre húzta a száját, de nem szólt semmit. A kislány most, hogy szabadnak és könnyűnek érezte magát, beszédbe elegyedett Péterrel. A fiúnak sok-sok kérdésre kellett feleletet adnia, mert Heidi tudni szeretne volna, hány kecskéje van, hová megy velük, és ott mit fog csinálni. így aztán végül felért a két gyerek a kecskékkal a kunyhóhoz, és Dete nénje megpillantotta őket. Alig látta azonban meg Dete a kislányt, hangosan felkiáltott: - Mit csinálsz, Heidi? Hogy nézel ki? Hol hagytad el a ruháidat? És egy teljesen új cipőt vettem neked meg új harisnyát is kötöttem, hova lettek? Mindent elhagytál! Mit csináltál, Heidi, hol hagytad a holmidat?!

A kislány nyugodtan mutatott lefelé, és azt mondta:

- Ott!

A nénje követte pillantásával a mutatóujj irányát, és valóban látott ott valamit, a tetején piros folt, ami csak a sál lehetett.

- Ó, te szerencsétlen! - kiáltotta Dete felháborodottan. - Mi jutott eszedbe? Miért vetted le mindent? Mire jó ez?

- Nincs rá szükségem - mondta Heidi nyugodtan, és a bűntudatnak nyoma sem látszott rajta.

- Ó, te szerencsétlen, ostoba teremtés, hát mit gondolsz te? - jajgatott és veszekedett tovább Dete. - Ki fog most oda lemászni érte, hisz az legalább egy fél óra. Ugyan, Péter, szaladj csak vissza, és hozd el a holmit! Na indulj, indulj, mit állsz ott úgy és bámulsz rám, mintha földbe gyökerezett volna a lábad?

- Már úgyis elkéstem - felelte Péter, és mozdulatlan maradt, kezét zsebébe mélyesztve hallgatta Dete dühös kitörését.

- De hiszen csak állsz és bámulsz, így nem hinném, hogy messzire jutnál! - kiáltott Dete nénje. - Gyere csak, adok neked valami szépet. Nézd csak! - és egy fényes ötkrajcárost mutatott Péternek.

A fiú erre azonnal ugrott. Rohanni kezdett a lejtőn lefelé, a legrövidebb úton, egyenest átvágva a legelőn, és hamarosan már visszafelé tartott nagy ugrásokkal, kezében a ruhákkal. Dete meg is dicsérte gyorsaságáért, és átnyújtotta neki a fényes ötkrajcárost. Péter rögtön a zsebébe süllyesztette, és ragyogott a képe, mert ilyen kincshez nagyon ritkán jutott hozzá.

- Felvihetnéd azt a holmit a bátyóig - mondta Dete -, hiszen úgyis arra mész!

Péter készségesen vállalta a megbízást, és megindultak tovább fölfelé. Elöl Dete nénje mászott a Kecskések kunyhója fölötti meredek lejtőn, mögötte Péter, bal karjával a ruhabatyut szorítva magához, jobb kezében az ostorral. Heidi és a kecskék vidáman ugrándoztak körülöttük.

így érkeztek aztán mintegy háromnegyed óra elteltével a hegyi legelő legtetejére, ahol a bátyó kunyhója állt, teljesen szabadon, a magaslat egyik kiszögellésén, kiteve minden viharnak, de ugyanakkor a nap sugarainak is. A kunyhóból teljes körkilátás

nyílt le a völgyre. Mögötte három vén fenyő állott hosszú, nyezetlen ágakkal.

A gryejnonie'Jk- és ífjjúsáig'i úroc

Kicsit hátrább ismét emelkedő következett, föl egészen egy nagy szürke szikláig, eleinte szép gyepes mezőkkel, később kusza cserjésekkel.

A kunyhó völgy felé eső oldalára padot ácsolt bátyó, itt ült most is, pipával a szájában, kezét térdére támasztva, és mozdulatlanul nézte, amint a gyerekek, kecskék és Dete közeledik. Mert most már a nénje jött leghátul, a fürge kecskék és a két gyerek ugrándozva maguk mögött hagyták. Heidi ért fel elsőnek, egyenesen az öreghez ment, a kezét nyújtotta neki, és azt mondta:

- Jó reggelt, nagypapa!

- Úgy, úgy, hogyan érted ezt? - kérdezte az öreg nyersen, kurtán kezét fogott a gyerekekkel, és hosszú, átható pillantást vetett rá sűrű szemöldöke alól. Heidi kitartóan viszonzta a hosszú pillantást, anélkül, hogy egyszer is pislogott volna, mert a nagypapa hosszú szakái-lával, vastag, szürke szemöldökével, mely középen, az orra fölött össze volt növe, és olyan sűrű volt, mint valami bozót, olyan furcsa látvány volt, hogy Heidinek alaposan meg kellett néznie. Közben Dete nénje is fölért Péterrel együtt. A fiú bámészan megállt, és figyelte, mi történik.

- Jó napot kívánok, bátyó - mondta Dete közelebb lépve -, itt hozom neked Tóbiás és Adelheid kislányát. Talán már meg sem ismered, hiszen nem láttad egyéves kora óta.

- Úgy! És mit keres itt nálam a gyerek? - kérdezte kurtán az öreg. - Te meg - kiáltott oda Péternek - mehetsz a kecskéiddel, úgyis elkéztél. Vidd az enyimeket is!

Péter nyomban engedelmeskedett és eltűnt, mert bátyó úgy nézett rá, hogy meg is ijedt tőle.

- Nálad kell maradnia, bátyó - válaszolt Dete a kérdésre. - Én, azt hiszem, igazán megtettem, ami tőlem tellett. Négy éven át gondoskodtam róla, most rajtad a sor.

- No - mondta az öreg, és villámló pillantást vetett Detére -, és ha a gyerek nyafogni meg bögni fog utáajimttint ahogy ezek az apróságok szokták, mit kezdek akkor velglilsgif

- Ez már a te dolgod - vágott vissza De^ppfrLa jól emlékszem, engem se tanítgatott senki, hogy mit kell tenni a kicsivel, mikor a karomban tartottam, és még olyan pici volt, alig egyéves, és nekem rajta kívül magamról és anyámról is gondoskodnom kellett. Most állásba megyek, és te vagy a gyerek legközelebbi rokona. Ha nem akarod meg-

tartani, csinálj vele, amit akarsz, de most már te leszel felelős érte, és ha valami éri, a te lelkiismeretedet fogja terhelni, pedig, azt hiszem, van azon már éppen elég.

Dete azért jött tűzbe ennyire, mert ő sem érezte egészen rendben a szénáját Heidi dolgában, így aztán olyasmit is mondott, ami eredetileg nem is volt szándékában. Utolsó szavainál az öreg felállt, és úgy nézett rá, hogy Dete önkéntelenül hátrált néhány lépést. Ekkor bátyó kinyújtotta a karját, és így szólt kemény, parancsoló hangon:

- Takarodj lefelé! Menj vissza oda, ahonnan jöttél, és ne is mutatkozz itt egyhamar!

Nem is kellett ezt Detének kétszer mondani.

- Minden jót hát neked, és neked is, Heidi - mondta gyorsan, és megállás nélkül sietett lefelé a hegyoldalon, és meg sem állt a falucskáig, mert a szóváltás feldúlta, s az izgalom úgy hajtotta, mint a gőzerő.

A falunál most még többen szólították meg, mert mindenki kíváncsi volt, mi lett a gyerekekkel. Detét ismerték az emberek, azt is tudták, kié a kislány, egész sorsával tisztában voltak. Az ajtókból és az ablakokból mindenünnen ez a kérdés hallatszott:

- Hol a gyerek? Dete, hol hagyta a gyereket? Dete egyre kedvetlenebbül felelgetett:

- Fönt! Fönt, a hegyi bátyónál! A hegyi bátyónál, hiszen hallottátok!

Végül azonban nagyon mérges lett, mert az asszonyok mindenfelől rákiabáltak:

- Hogy tehetél ilyet?!

- Szegény kis bogárkám!

- Ott fönn hagyni egy ilyen védtelen kis teremest! És aztán ismét:

- Szegény kis bogárkám!

Dete most már futott, ahogy a lába bírta, tovább, tovább, és örült, amikor már nem hallott semmit, mert maga is tudta, hogy nem viselkedett helyénvalóan ebben a dologban. Az anya rábízta a gyereket, amikor meghalt. És Dete most azzal nyugtatta meg magát, hogy később többet tehet a gyerekért, ha most sok pénzt keres, és nagyon boldognak érezte magát, ha arra gondolt, hogy hamarosan itt hagyja ezeket a buta falusiakat, akik beleszólnak az életébe, és hogy végre szépen kereshet.

Nagyapánál

Miután Dete elment, az öreg visszaült a padra, és nagy felhőket eregetett a pipájából. Közben a földet nézte, és nem szólt egy árva szót sem. Heidi vidáman körülnézegetett, felfedezte a kunyhóval egybeépített kecskeólat, be is kukkantott az ajtaján. Az ól üres volt. A kislány tovább folytatta felfedező útját, a kunyhó mögé került, a vén fenyőfákhoz. A szél itt erősen fúj, füttyült, dudált az ágak között. Heidi megállt és hallgatta. Amikor a szél ereje kissé alábbhagyott, a kislány megkerülte a kunyhót, most a másik oldalról, és ismét ott állt nagyapa előtt. Amikor látta, hogy még mindig ugyanúgy ül ott, mint az előbb, odalépett hozzá, s két karját hátul összefonva nézegette. Nagyapa fölpillantott.

- No, mit akarsz? - kérdezte, mert Heidi még mindig ott állt előtte.

- Látni akarom, mi mindened van odabenn a kunyhóban - felelte Heidi.

- Hát gyere! - és nagyapa felállt, megindult befelé. - Hozd csak a ruhabatyudat is! - szólt rá belépve.

- Az már nem kell többet! - jelentette ki Heidi.

Az öreg megfordult, és fürkészve nézett a gyerekre, akinek fekete szeme csak úgy csillogott a kíváncsiságtól: vajon mi lehet odabent?

- Nem buta gyerek ez - mondta az öreg félig hangosan. - Miért nem kell neked többet? - tette hozzá a kérdést emeltebb hangon, _...

17/

Johannái Spyrk Heidi

- A legszívesebben úgy járnék, mint a kecskék, azoknak olyan könnyű lábacsuk van.

- Hát azt megteheted, de hozd csak a holmit! - mondta nagyapa parancsolóan. - Berakjuk a szekrénybe.

Heidi engedelmeskedett. Az öreg ajtót nyitott, és Heidi belépett mögötte egy meglehetősen tágas helyiségbe, mely a kunyhó egész alapterületét elfoglalta. Volt benne egy asztal meg egy szék, az egyik sarokban nagyapa fekhelye, a másikban egy hatalmas üst lógott a falon a tűzhely fölött, a másik falon pedig egy nagy ajtó. Nagyapa kinyitotta az ajtót, ott volt a szekrény. Ebben lógtak a ruhái, az egyik polcon néhány ing, harisnyák és kendők, egy másik polcon néhány tányér, csésze meg pohár, legfelül pedig egy kerek cipó, füstölt hús meg sajt. A szekrényben volt nagyapa minden vagyona, mindaz, amire napról napra szüksége volt. Alighogy a szekrény kinyílt, Heidi odaszaladt, bedobta a holmiját jó mélyen nagyapa ruhái mögé, hogy ne lehessen könnyen megtalálni. Azután figyelmesen szemügyre vette a szobát, és megkérdezte:

- Én hol fogok aludni, nagyapa?

- Ahol akarsz - felelte az öreg.

Ez tetszett Heidinek. Körüljárta a szobát, minden sarokba bekukkantott, melyik is volna a legjobb hely alvásra. A sarokban, nagyapa fekhelye fölött egy kis létra állt ferdén, Heidi felmászott, és a szénapadlásra jutott. Nagy halom illatos szénát talált fent, és egy kis kerek nyíláson át el lehetett látni messzire, le a völgybe.

- Itt akarok aludni! - kiáltott le Heidi vidáman. - Itt nagyon szép. Gyere csak föl, és nézd meg, milyen szép itt, nagyapa!

- Tudom - hangzott a válasz letről.

- Meg is csinálom az ágyamat! - kiáltott le ismét Heidi, s közben ide-oda szaladgált a padláson. - De gyere föl, nagyapa, és hozzá! nekem egy lepedőt, mert az ágyba lepedő való, és azon kell feküdni.

- Igen, igen - mondta lent az öreg, és egy kis idő múlva odalépett a szekrényhez, egy ideig kotorászott benne, végül kihúzott az ingek alól egy hosszú, durva vászonkendőt, ez meg is felelt lepedőnek. Felmászott vele a létrán. Fent a szénapadláson már egész helyes kis ágy alakult ki, fejtől a széna magasabbra rakva, úgyhogy az ágyban fekvő éppen kiláthatott a falba vágott nyíláson.

- Ezt úgyesen csináltad - mondta nagyapa -, most jöhet a lepedő. De várj csak! - s azzal egy nagy csomó szénával még egyszer olyan A gyermek- és ifjúsági irodalom gyöngyszemei vastagra rakta a derékaljat, hogy ne lehessen a padló keménységét érezni. - így. No, most hozd csak ide!

Heidi felkapta a kendőt, de olyan nehéz volt, hogy alig bírta. De ez így volt jó, mert a vastag vásznon legalább nem tudtak a szűrős szálak áthatolni. Ketten ráterítették a lepedőt a szénára, és ahol túlságosan széles és hosszú volt, ott Heidi nagy buzgón a fekhely alá hajtogatta a széleit. Pompás fekhely vált így belőle. Heidi elgondolkozva nézte.

- Valamiről megfeledkeztünk, nagyapa - mondta aztán.

- Ugyan miről?

- Takaróról. Mert ha az ember ágyba fekszik, bebújik a lepedő és a takaró közé.

- Gondolod? És ha nincs takaróm? - kérdezte az öreg.

- Ó, jó lesz így is, nagyapa - nyugtatta meg Heidi. - Majd a szénát használom takarónak is - s ezzel már ment volna a szénáért, de nagyapa leintette.

- Várj csak - mondta, lemászott a létrán, és a fekhelyéhez ment.

Aztán ismét feljött, s egy nagy, nehéz vászonzsákot rakott le a padlóra. - Ez talán jobb lesz a szénánál, nem? - kérdezte.

Heidi minden erejét összeszedve rángatni kezdte a zsákot, mert szét akarta teríteni, de a kis kezek nem bírtak a súlyos holmival. Nagyapa segített. Amikor végre minden rendben volt, az egész nagyon jónak és tartósnak látszott, és Heidi megcsodálta új fekhelyét.

- Nagyszerű ez a takaró - mondta -, és az egész fekhely nagyon szép! Szeretném, ha már este lenne, és belefekhetnék!

- Előbb talán együnk valamit - mondta nagyapa -, nem?

Heidi az ágyazás buzgalmában mindenről megfeledkezett, most azonban, hogy eszébe juttatták az evést, egyszerre nagyon éhes lett. Hiszen ma nem is evett egyebet, mint kora reggel egy kis csésze híg kávé egy darabka kenyérrel. És mennyit gyalogolt utána!

- Igen, együnk valamit! - mondta Heidi helyeslően.

- No, ha egyetértünk, indulj lefelé! - mondta az öreg, és maga is megindult a kislány nyomában. Lent félretolta a tűzhelyen a nagy üstöt, egy kisebbet szedett elő, mely láncon függött, leült egy kerek, háromlábú székre, és elkezdte fűjni a parazsat, míg csak fel nem lobbant a láng. Az üstben forni kezdett a tej, közben nagyapa egy hosz-szú vasvillára tűzött, nagy sajtdarabot tartott a lobogó tűz fölé, ide-

Johannái Spyri: Heidi

oda forgatta, míg minden oldalán aranysárgára nem sült. Heidi feszült figyelemmel nézte.

Úgy látszik, juthatott valami az eszébe, mert váratlanul a szekrényhez ugrott, majd vissza, s megint oda, úgyhogy mire nagyapa a villára tűzött sült sajttal és a fazékkal az asztalhoz lépett, már ott feküdt a kerek cipó, két tányér, két kés, mindez szépen elrendezve. Heidi ugyanis látta ezeket a tárgyakat a szekrényben, és tudta, hogy' most az evésnél szükség lesz rájuk.

- Derék dolog, hogy magadtól megterítettél - mondta nagyapa, és a tányérra tette a sajtot -, de valami még hiányzik az asztról.

Heidi látta, milyen csábítóan gőzölög a fazék, gyorsan újra a szekrényhez lépett hát, de csak egy tálacskát meg két poharat

talált. De nem jött zavarba, gyorsan az asztalra rakta a tálacskát és a poharakat.

-Jól van, tudsz segíteni magadon. De hova ülsz?

Az egyetlen szék a nagypapa helye volt. Heidi, mint a nyíl, a tűzhelyhez ugrott, fogta a kis háromlábú széket, és asztalhoz ült.

- Széked legalább már van. Igaz ugyan, hogy alacsony egy kicsit - mondta nagypapa -, de még ha az enyémmre ülnél, sem volnál elég magas, hogy fölérd az asztalt. De most már gyere, egyél valamit! Ezzel fölállt, teletöltötte a tálacskát tejjel, rátette a székre, azt meg odahúzta a háromlábú székhez. így már asztala is volt Heidinek, melyet föl is ért. Az öreg odatett még mellé egy nagy darab kenyéret és egy darab aranysárga sajtot, és azt mondta: -Egyél!

Ő maga az asztal sarkán ült, és falatozni kezdett.

Heidi fogta a tálacskát, és ivott és ivott, le sem tette közben, mert most érezte csak, milyen szomjas a hosszú gyaloglás után. Azután mélyet sóhajtott, mert a hosszú ivás alatt visszatartotta a lélegzetét, és letette a tálacskát.

- ízlik a tej? - kérdezte nagypapa.

- Még soha ilyen jó tejet nem ittam - válaszolta Heidi.

- Akkor hát igyál még!

És nagypapa még egyszer teletöltötte a tálacskát, odatette Heidi elé, aki éppen beleharapott a kenyérbe, melyet megkent puha sajttal. A sajt ugyanis megsütve úgy megpuhult, mintha vaj lett volna. A sajtos kenyér nagyon jóízű volt a tejjel együtt, melyből Heidi időközönként nagyokat kortyolgatott. A kislány nagyon elégedettnek látszott.

A ipryeinnek- és ifiúságrí irodalom í*v

Mikor befejezték az ebédet, nagypapa kiment a kecskeólba, mert ott volt dolga. Heidi közben figyelmesen nézte, hogyan söpri tisztára az ólat, rak friss almot, hogy a kecskéknak legyen min aludniuk. Mikor befejezte, bement a szomszédos fészkerbe, rudakat faragott, egy deszkadarabot formálgatott baltával, lyukakat fűrt bele, azokba beleillesztgette a rudakat, aztán egyszerre csak lábra állította az egészet, és lám, éppen olyan szék lett belőle, mint a nagypapáé, csak sokkal magasabb! Heidi némán bámulta nagypapa munkálkodását, szinte megnémult a csodálattól.

- No, mi ez, Heidi? - kérdezte nagypapa.

- Az én székem, mert olyan magas. Milyen hamar elkészült! -mondta a kislány még mindig nagy ámulatban.

- Érti is, amit lát, és jó szeme van - morogta az öreg magában, ahogy körüljárta a kunyhót, és itt is bevert egy szöveget, meg ott is, és az ajtón is akadt valami javítanivalója. így járkált a kunyhó körül a kalapáccsal, szögekkel meg deszkadarabokkal, egyik helyen javított, a másikon eltávolított valamit, ahogy éppen a szükség kívánta. Heidi lépésről lépésre a nyomában volt, rendületlen figyelemmel bámulta, mert mindaz, ami történt, új és érdekes volt számára.

Lassan beesteledett. A vén fenyőök zúgása erősödött. Hatalmas szél támadt, füttyült, dudált az ágak között. Heidinek tetszett a szél éneke, nemcsak a fülével találta szépnek, hanem a szívével is,

mert jókedvűvé, vidámmá tette. Úgy ugrált, táncolt a vén fenyők alatt, mintha valami nagy öröm érte volna.

Nagyapa a fészerajtóban állt, és nézte a kislányt.

Hirtelen éles fütty hasított bele a szél dalába, és Heidi abbahagyta az ugrádozást. Nagyapa előlépett a fészerajtóból. Jött fentről ug-rádozva a nyáj, egyik kecske a másik után, közöttük ott jött Péter is. Heidi örömrivalgással rontott a nyáj kellős közepébe, hogy egyenként üdvözölhesse új barátait. A kunyhó előtt megállt a nyáj, kivált belőle kettő, egy fehér meg egy barna, odamentek nagyapához, és megnyalták a kezét, mert az öreg egy kis darabka sót tartott a markában. így fogadta az állatokat minden este.

Heidi gyengéden megsimogatta mindkettőt, körül is ugrálta, hogy minden oldalról megsimogathassa őket. Tele volt a kislány örömmel és boldogsággal. Nagyon szerette a kecskéket.

- A mieink, nagyapa? Mindkettő a miénk? Az ólban laknak? Mindig nálunk maradnak? - tette fel egymás után Heidi a kérdéseket

21

összevissza nagy örömeiben, és nagyapa alig győzte feleletül az „igen”-eket közbeszúrni.

Amikor a kecskék elnyalogatták a sót, így szólt az öreg:

- Eredj, hozd ki a tálacskádat meg a kenyeret!

Heidi indult, s már vissza is ért. Az öreg telefejte a tálacskát a fehér kecskéből, vágott hozzá egy karaj kenyeret, és így szólt:

- Egyél, aztán mindjárt menj fel és aludj! Dete nénéd hagyott itt még egy batyut, azt mondta, ingek vannak benne meg ilyesmi. Ott van a szekrényben, ha kell. Nekem most be kell mennem a kecskékkal. Aludj jól!

- Jó éjszakát, nagyapa! Jó éjszakát! Hogy hívják őket? - kiáltotta a kislány, és utánuk szaladt.

- A fehéret Hattyúnak, a barnát Mackónak - felelte nagyapa.

- Jó éjszakát, Hattyú, jó éjszakát, Mackó! - kiáltotta Heidi utánuk, mert a kecskék éppen eltűntek az ólban.

A kislány leült a padra, megette a kenyeret, megitta a tejet. A szél azonban már olyan erős volt, hogy majd lesodorta onnan. Ezért aztán sietett az evéssel, bement, fölmászott a padlásra, lefeküdt, és azonnal mély álomba merült.

Később, mikor már egészen besötétedett, nagyapa is bejött a kunyhóba, és lefeküdt, mert reggel mindig a nappal együtt kelt, s a nap nyáron igen korán bukkan elő a hegyek mögül.

Éjjel úgy bömbölt a szél, hogy a kunyhó bele-beleremegett lökéseibe. Recsegték a gerendák, és a kéményben vonított, nyüszített valami, a vén fenyőket pedig úgy megtépte, hogy még néhány águkat is letördelte.

Éjfél körül nagyapa fölkel, és félhangosan így szólt:

- Biztosan fél ez a gyerek.

Felmászott a létrán, és odalépett Heidi fekhelyéhez.

A hold fenn ragyogott az égen, vad felhők rohantak el előtte, és egyszerre vaksötét lett. Aztán a holdfény ismét bevilágított a kerek nyíláson, sugara éppen Heidi fekhelyére esett. A kislány kipirult arccal aludt a nehéz takaró alatt, feje békésen nyugodott gömbölyű karján, és bizonyára valami szépet álmodott.

Nagyapa sokáig nézte az alvó gyermeket, de amikor a hold ismét a felhők mögé bújt, és sötét lett a padlásán, visszatért a saját fekhelyére.

3

A legelőn

Heidit korán reggel hangos füttyszó ébresztette. Kinyitotta a szemét. A padlás kerek nyílásán beömlöttek a nap arany sugarai, bearanyozták az ágyát. A kislány csodálkozva nézett körül, és nem tudta, hol is van tulajdonképpen. Aztán meghallotta letről nagyapa mély hangját, és egyszerre eszébe jutott minden, hogy honnan jött, hogy most a hegyen van nagyapával, nem pedig az öreg Urselnél, aki alig hallott már, és mindig fázott, naphosszat üldögélt a konyhában a tűzhely mellett, vagy a szobában a kályhánál, és Heidinek mindig a közelében kellett maradnia, hogy az öregasszony lássa, mert hallani nem hallotta. A kislány néha szűknek érezte a szobát, és szeretett volna kiszaladni a szabad levegőre.

Boldog volt most, mikor új otthonában ébredt. Eszébe jutott, mennyi új dolgot látott tegnap, és arra gondolt, hogy mindezt ma újra láthatja. Elsősorban Hattyú és Mackó járt a fejében. Gyorsan ugrott ki az ágyból, néhány pillanat alatt felöltözött, lemászott a létrán, majd kiszaladt a kunyhó elé.

Kecskes Péter már ott álldogált a nyájjal. Nagyapa éppen Hattyút és Mackót vezette ki az istállóból, hogy csatlakozhassanak a többihez.

Heidi elébe szaladt, hogy jó reggelt kívánhasson neki és üdvözölhesse a kecskéket is.

- Elmész velük a legelőre? - kérdezte nagyapa.

Ez kellett csak Heidinek! Örömeben ugrándozni kezdett.

Johanna Spyri: Heidí

- No, de akkor gyorsan tnosakodj, tisztáld, különben kikacag a napocska odafönt, ha látja, hogy te nem vagy tiszta. Nézd csak, mindent odakészítettem neked.

Nagyapa egy nagy vödör vízre mutatott az ajtó előtt, a napon. Heidi odaugrott, belepancsolt, és tisztára dörzsölte kezét, arcát. Ezalatt nagyapa bement a kunyhóba, közben odakiáltott Péternek:

- Gyere, kecskeparancsnok! Hozd magaddal az oldalzsákodat! Péter meglepetten engedelmeskedett a felszólításnak, és odatartotta a zsákját, amiben szegényes ebédjét vitte.

- Nyisd ki! - rendelkezett tovább az öreg, s nagy darab kenyeret és sajtot tett bele. Péter szeme tágra nyílt a csodálkozástól, mert a kenyér is, sajt is még egyszer akkora volt, mint amit ő hozott hazulról.

- Úgy - folytatta nagyapa -, most még a tálacskát, mert a gyerek nem tud úgy inni, mint te, egyenesen a kecskéből. Ilyesmit még nem is látott. Fejje neki két tálacskával ebédre, mert Heidi veled megy. Mikor jössz lefelé, hazahozod. De aztán vigyázz ám, le ne essen a szikláról! Hallod?

Heidi futva érkezett.

- Ugye, most már nem nevet ki a napocska, nagyapa? - kérdezte büszkén.

A durva vászonkendővel, melyet nagypapa a vizesvödör mellé akasztott, olyan alaposan megdörzsölte az arcát, nyakát, karját, hogy egészen belevörösödött a bőre. Nagypapa elnevette magát.

- Nem, nem, dehogy nevet ki - mondta. - De tudod, mit? Este, ha hazajössz, egészen belemész a vödörbe, mint egy halacska. Mert aki mezítláb jár, mint a kecskék, annak fekete lesz a lába. Most már indulhattok.

Vidáman haladtak a legelő felé. Az éjszakai szél az utolsó felhőcs-két is elfújta, a sötétkék ég ragyogott, a fénylő nap már magasan járt, sugarakat szórt a zöld legelőre, a sok sárga és kék virág szirmait nyi-togatta, és vígan nézett vissza rá. Heidi ide-oda szaladgált, ugrándo-zott örömeiben, mert egyik helyen egész csokorra való gyönyörű piros primulát talált, másutt meg szinte kéklett a legelő az enciántól, s mindenfelé kacagtak és bókoltak a finom levelű, aranyszínű anemónák a napfényben. A kislány ujjongott az örömtől a sok virág láttán, s teljesen megfélekedezett a kecskékről és Péterről. Messze

A pryennek- és ífiúsám irodalom

előreszaladt, letért oldalt a virágok kedvéért, tépegetett is belőlük, és a kötényébe rakta, mert haza akarta vinni, hogy hálólhelyén a szénába dughassa. Legyen ott is olyan szép, mint idekint.

Péternek megszaporodott a dolga, mert nemcsak a szanaszét ugráló kecskék után kellett néznie, de az elkalandozó Heidin is rajta kellett tartania a szemét. Folytonosan füttyentgetnie, kiáltoznia kellett meg a botját lengetnie, hogy az eltévelygő állatokat visszatérítse.

- Hol vagy már megint, Heidi? - kiáltotta meglehetősen durva hangon.

- Itt - hallatszott valahonnan, de Péter nyomát se látta a kislánynak, mert az leült a földre egy halom mögött, melyet teljesen benőtt a gyíkfű, úgyhogy a levegő körös-körül megtelt a növény illatával, és Heidi meg volt győződve, hogy még soha életében ilyen jó illatot nem érzett. Beült hát a gyíkfűvek közé, és mélyeket lélegzett.

- Gyere már! - kiáltott Péter ismét. - Nem szabad leesned a szikláról, bátyó megtiltotta.

- Hol vannak a sziklák? - kérdezte felelet helyett Heidi, de nem mozdult ültő helyéből, mert az édes illat a szél minden lebbenésével csak még édesebben áradt feléje.

- Fönt, egész fönt. Gyere már! Messze kell még mennünk. És fönt, a legmagasabb sziklán ül a vén rablómadár, és vijjog.

Ez hatott. Heidi azonnal felugrott, és rohant virággal teleszedett kötényével Péterhez.

- Már éppen elég, virágod van - mondta Péter, mikor továbbindultak felfelé -, így sosem jutunk tovább, és ha mindet leszeded, nem marad holnapra.

Az utóbbi érv meggyőzte Heidit, és már úgyis annyira tele volt a köténye, hogy több nem fért volna bele, és holnap is akart virágot szedni. Így aztán tovább ballagott Péterrel. A kecskék is abbahagyták a rakoncátlankodást, mert már érezték a távolból a havasi legelő finom füveinek illatát, és egyre céltudatosabban

igyekeztek abba az irányba. A legelő, ahol Péter meg szokott állni állataival, magas sziklák lábainál feküdt, a sziklán alul fenyők és bokrok nőttek, felső részük azonban kopaszon meredezett az ég felé. A hegyoldalon szakadékok tátongtak, és nagyapának igaza volt, mikor a kislányt féltette. Amikor felértek, Péter levette a zsákját, és gondosan elhelyezte egy kis sziklamélyedésben, mert a szél néha erős lökésekben jött. Péter Johanna Spyrh Heidi

tudta, hogy a szél esetleg lesodorhatná a holmiját a hegyről. Mikor ezt elintézte, végignyúlt a napos legelőn, hogy kipihenje a hegymászás fáradságait.

Heidi közben levetette köténykékjét, jó szorosan belegöngyölte a virágokat, odatette a sziklamélyedésbe a zsákhoz, aztán odaült a heverő fiú mellé, és körülnézett.

A messzi távolban a teljes reggeli napfényben fürdött a völgy. A kislány hatalmas hómezőt látott maga előtt, mely egészen a sötétkék égig terjedt. Balra irdatlan sziklatömeg - a szélein magas, cak-kosan emelkedő tornyokkal - nézett le komoran Heidire. A kislány olyan csöndesen ült ott, mint egy egérke. Csak nézte, nézte a tájat. Mély csend, a szél hangja alig hallatszott a finom, kék harangvirágok és az aranycsillogású anemónák között, melyek szétszórtan álldogáltak vékony szárukon, és halkán, vidáman bólogattak.

Péter elaludt, a kecskék pedig fönn mászkáltak a bokrok között. Heidi oly boldog volt, mint még soha. Itta az aranyos napfényt, a friss levegőt és a finom virágillatot, és csak azt kívánta, hogy ezentúl mindig így legyen.

Jó hosszú idő telt el, és Heidi addig bámulta a magas hegycsúcsokat odaát, amíg úgy látta, mindegyiknek arca van, és úgy néznek le onnan rá, mint régi jó barátok.

Hirtelen éles kiáltozást, vijjogást hallott maga fölött Heidi, s ahogy fölnézett, akkora madár körözött fölötte, amekkorát még életében nem látott. Szélesre tárt szárnyakkal lebegett a levegőben, nagy ívben mindig újra visszatért, és hangosan, metszően vijjogott a kislány feje fölött.

- Péter! Péter! Ébredj! - kiáltotta Heidi. - Nézd! Nézd, itt van a rablómadár! Nézd!

A kiáltásra Péter felült, s nézte a madarat Heidivel együtt, az azonban egyre magasabbra emelkedett a kék égbe, és végül eltűnt a szürke sziklák között.

- Hová lett most? - kérdezte Heidi, aki feszült figyelemmel követte a madár repülését.

- Otthon van, a fészében - felelte Péter.

- Ott lakik fönt? Ó, de szép lehet olyan magasan! És miért kiabál úgy? - kérdezte tovább a kislány.

- Mert muszáj neki! - jelentette ki Péter.

- Másszunk föl, és nézzük meg, hol lakik - javasolta Heidi.

A ip-yennitek- és ifiivisávrii iiroic

- Ej, ej, ej! - tört ki Péter, nagyon helytelenítve a kislány szavait. - Hiszen még a kecske se tud fölmenni oda, és bátyó azt mondta, hogy nem szabad leesned a szikláról.

Péter egyszerre élesen füttyentgetni és kiabálni kezdett, de olyan erővel, hogy Heidi szinte megrémült, s nem tudta, mit jelentsen ez. De a kecskék, úgy látszik, értették a hangjeleket, mert egymás után jöttek lefelé ugrálva. Az egész nyáj összegyűlt a zöldellő réten.

Némelyik még tovább rágcsálta a fűszeres füveket, volt, amelyik ide-oda futkosott, s volt, amelyik azzal szórakozott, hogy szarvával döfkötte a szomszédait. Heidi fölugrott, és közéjük szaladt, mert az egy csomóban nyüzsgő nyáj új és nagyon vidám látvány volt számára. A kislány egyiktől a másikig ugrált, és mindegyikkel személy szerint megbarátkozott, mert minden kecske egyéniség volt, mindegyiknek megvoltak a saját jellegzetes tulajdonságai.

Közben Péter elővette a zsákot, a két darab kenyeret és a két darab sajtot, szépen elrendezte a földön, a nagyobb darabokat Heidi, a kisebbeket a maga oldalára, mert pontosan emlékezett rá, hogy melyiket hozta hazulról, és melyiket kapta nagyapától. Azután fogta a tálacskát, friss tejet fejt bele a Hattyúból, majd a tejjel teli edényt odaállította a sajt és a kenyér mellé. Mikor mindezzel készen volt, hívni kezdte Heidet. De többet kellett kiabálnia, mint a kecskéknak, mert a kislány tele volt örömmel és izgalommal, hogy új játszótársaival együtt ugrándozhat, és se látott, se hallott a nagy vidámságban. Péter azonban végül mégiscsak meg tudta értetni magát. Akkorát ordított, hogy a sziklák szinte eldördültek a visszhangtól, s ekkor végre előkerült Heidi. A „terített asztal” oly hívogató volt, hogy a kislány örömeben azt is körülugrálta.

- Hagyd abba az ugrálást, eljött az evés ideje - mondta Péter. - Ül le, és láss hozzá!

Heidi szót fogadott.

- Enyém a tej? - kérdezte.

- Igen - felelte Péter -, és a nagyobb darab sajt és kenyér is a tied, és ha kiittad, kaphatsz még egy tálacskával a Hattyútól, aztán én jövök.

- Te kitől kapsz? - kíváncsiskodott Heidi.

- Az enyémtől, a Tarkától. Kezdj már hozzá! - szólt rá a kislányra Péter.

Heidi a tejjel kezdte, s amint letette az üres edénykét, Péter felállt, és hozta a másodikat. Ehhez Heidi tört egy darab kenyeret, és a maradékot - ami még mindig jóval több volt, mint Péter egész ebédje, amit a fiú már mohón felfalt - odanyújtotta neki egy nagy darab sajttal együtt, és azt mondta:

- Neked adom, nekem már elég volt.

Péter néma csodálattal nézett Heidire, mert ő még soha életében nem mondhatott ilyet, soha semmit nem adhatott másnak. Kicsit tétovázott, mert nem akarta elhinni, hogy a kislány komolyan gondolja a dolgot. Heidi azonban csak nyújtotta feléje, és mikor látta, hogy nem veszi el, letette a fiú térdére. Péter most már meggyőződött róla, hogy Heidi komolyan gondolta. Fogta az ajándékot, megköszönte, helyeslően bólintott, és olyan bőségesen megebédelt, ahogy még soha kecskepásztorkodása óta.

Heidi közben a kecskéket nézte.

- Hogy hívják a kecskéket, Péter? - kérdezte.
Ezt pontosan tudta Péter, és annál jobban fejben tudta tartani, mert ezenkívül nem sok volt a fejében. Elkezdte hát, és folyékonyán egyiket a másik után nevezte meg, mindegyikre ujjal mutatva. Heidi feszült figyelemmel hallgatta az oktatást, és nem kellett sok idő hozzá, hamarosan ő is meg tudta különböztetni és nevükön tudta nevezni őket. Ott volt a nagy Török erős szarvaival, melyekkel mindenkinek neki akart menni. Társai általában elszaladtak előle. Csak a szentelen Gébics, ez a karcsú és ügyes kecske nem tért ki, hanem háromszor-négyszer egymás után olyan gyorsan és ügyesen rontott neki, s ezzel a nagy Törököt néha annyira meglepte, hogy nem mert támadni többé. Gébics bátran és harciasán állt előtte hegyes szarvacskáival. Ott volt aztán a kis fehér Hougri, mindig kö-nyörgően és esedezve mekegett, és Heidi többször odaszaladt hozzá, hogy megvigasztalja. Most is éppen odaugrott hozzá, vigasz-talóan ölelte át a fejét, mert úgy hallotta, jajgatva panaszodik, könyörögve hívja. Heidi résztvevően kérdezte:

- Mi bajod? Miért kiabálsz?

A kis kecske bizalmasan odasimult Heidihez, és csöndben maradt. Péter ültéből kiáltott oda, kis szünetekkel, mert még mindig volt rágni- és nyelni-alója.

- Azért panaszodik így, mert az öreg már nem jön vele. Eladták tegnap Mayenfeldbe. Nem jön többet a legelőre.

- Ki az az öreg? - kérdezte Heidi.

- Ki! Hát az anyja! - volt a válasz.

- Hol a nagyanyja? - kérdezte Heidi újra.

- Nincs nagyanyja.

- Hát a nagyapja?

- Az sincs.

- O, te szegény Hougri, te - mondta Heidi, és gyengéden magához szorította a kis kecskét. - De most már ne jajgass annyira, látod, én mindennap veled jövök, így már nem leszel olyan elhagyatott, és ha valami bajod van, mindig idejöhetsz hozzám. Hougri megvigasztalódva dörzsölte oda a fejét Heidi vállához, és már nem mekegett olyan panaszosan. Péter közben befejezte az evést, és visszatért a nyájhoz és Heidihez, aki megint csak új megfigyeléseket tett.

Az egész nyájban messze a legszebb és legtisztább kecske Hattyú és Mackó volt. Elsőségük viselkedésükön is meglátszott, többnyire a maguk útján jártak, előkelően lépegettek, és különösen a tolakodó Törököt kerülték elutasítóan és megvetően.

A kecskék megint szétszéledtek, felkapaszkodtak a bokrok közé, mindegyik a maga módján. Némelyik könnyelműen, mindent átugrálva, némelyik menet közben is gondosan keresgélte az ízletesebb harapnivalót, Török pedig közbe-közbe megpróbálkozott egy-egy hirtelen támadással. Hattyú és Mackó ügyesen, könnyedén mászott felfelé, mindjárt megtalálták a legszebb bokrokat, ügyesen odaálltak melléjük, és módszeresen lerágták. Heidi hátratett kézzel állt, nagy figyelemmel nézte a kecskéket.

- Péter - szólt a fiúhoz, aki ismét lefeküdt a földre -, Hattyú és Mackó a legszebb mind között.

- Tudom - válaszolta az. - Bátyó keféli és mossa őket, sőt ad nekik, és neki van a legszebb kecskeólja.

De most Péter hirtelen fölugrott, és nagy ugrásokkal a kecskék után eredt, Heidi pedig utánafutott. Úgy látszik, történt valami, s ő nem maradhatott ki belőle. Péter keresztülfutott a nyájon a legelő széle felé, ahol a sziklák meredeken és kopaszon ereszkedtek a mélybe, és ha egy meggondolatlan kecske arra téved, könnyen lábát törheti. Péter látta, amint a szemtelen Gébics arrafelé ugrándozott, és éppen időben érkezett, mert az állat már a szakadék szélére került. A fiú el akarta kapni, de elesett, és estében csak a kecske egyik

Jahanna Spyri; Heidi

J

lábát tudta megragadni. A Gébics méltatlankodva mekegett a dühtől és a meglepetéstől, hogy elkapták a lábát és megakadályozták abban, hogy folytassa vidám felfedező útját, de nem engedett, konokul tört továbbra is előre. Péter Heidinek kiabált, hogy segítsen, mert nem tudott lábra állni, és majdnem kitepte Gébics lábát. A kislány ott termett, azonnal felismerte a helyzetet, gyorsan tépkedett egy nyaláb illatos fűvet, odatartotta az állat orra elé, és megnyugtatóan beszélt hozzá:

- Gyere, gyere, Gébics! Térj már észhez, látod, ott leeshetsz a szakadékba, kitörheted a lábad, és az nagyon fog fájni.

A kecske hirtelen megfordult, és jókedvűen rágcsálni kezdte a fűvet Heidi kezéből. Közben Péter is feltápáskodott, megfogta az állat nyakörvét, mellyel a csengő volt a nyakára kötve. A másik oldalán Heidi is megfogta, és ketten visszavezették a szökevényt a nyájhoz. Mikor Péter már biztonságban tudta a kecskét, fölemelte a botját, és büntetésből jól el akarta verni. Gébics ijedten hátrált, mert sejtette, mi vár rá. Heidi azonban felkiáltott:

- Ne, Péter! Ne üsd meg, látod, hogy fél!

- Megérdelemli - morogta a fiú, és ütni akart, de a kislány elkapta a karját, és felháborodva kiáltotta:

- Ne bánts! Az fáj neki! Engedd el!

Péter csodálkozva nézett Heidire, és önkéntelenül leengedte a botot, mert a kislány fekete szeme villámokat szórt rá.

- Nem bántom, ha holnap is adsz sajtot - mondta engedékenyen, mert valami kárpótlást akart az ijedségért kapni.

- Az egész a tied lehet, az egész sajt, holnap és mindennap, nekem nem kell - mondta Heidi beleegyezően -, és kenyeret is adok, olyan sokat, mint ma, de akkor soha többé nem szabad megütnöd a Gébicsét és a Hóugrit és a többi kecskét se.

- Nekem mindegy - mondta Péter, és ez nála annyi volt, mint a beleegyezés.

Elengedte a bűnöst, és Gébics vidáman, nagy ugrásokkal iramo-dott vissza a nyájba.

Így múlt el a nap észrevétlenül. Már alkonyodott. Heidi megint a földön ült, csöndben nézte a kék harangvirágokat és az anemónákat, amelyek az esti aranyfényben ragyogtak. A füveket is mintha arannyal fújták volna be, és fönt a sziklák is csillogtak és szikráztak. Heidi hirtelen felugrott, és kiabálni kezdett:

A <pry<ej]nnni>ek= és

- Péter! Péter! Tűz van! Tűz van! Égnek a hegyek és a nagy hó odaát, és kigyulladt az ég is. Ó, nézd, nézd, hogy izzik a magas sziklabérc! Ó, a szép tüzes hó! Kelj fel, Péter, nézd, a rablómadárnál is tűz van! Nézd a sziklákat, nézd a fenyőket! Minden, minden lángol!

- Mindig így szokott lenni - mondta Péter kedélyesen, és tovább hámozgatta a botját -, de ez nem tűz.

- Hát mi? - kiáltotta Heidi, és ide-oda ugrált, hogy mindent lásson, mert nem tudott betelni a látvánnyal, olyan szép volt. - Mi ez, Péter, mi ez? - kiáltotta újra.

- Magától van így - magyarázta Péter.

- Ó, nézd, nézd - kiáltotta Heidi izgatottan -, most egyszerre minden rózsapiros lett. Nézd, ott, a havat, és ott, a magas, hegyes sziklákat! Mi a nevük, Péter?

- A hegyeknek nincs nevük - válaszolta a fiú.

- Ó, de szép! Nézd a rózsaszínű havat! És a sziklákon is, fönt, mennyi, mennyi rózsa. Most elszürkülnek! Ó, minden kialudt! Most mindennek vége, Péter! - És Heidi leült a földre, és olyan rémültnék látszott, mintha igazán mindennek vége lett volna.

- Holnap megint így lesz - magyarázta Péter. - Kelj föl, haza kell mennünk.

Összefütyentgették és -kiabálták a kecskéket, és megindultak hazafelé.

- Mindennap így van? Mindennap, amikor a legelőn vagyunk? - kérdezte Heidi, mohón várva az igenlő választ, ahogy lefelé ballagott Péter mellett a legelőről.

- Többnyire - felelte közönyösen a fiú.

- Holnap is? Biztosan? - makacskodott Heidi.

- Igen, igen, holnap is - erősítette meg Péter.

Heidi így ismét jókedvű volt. Annyi benyomást szívott fel magába, annyi minden járt a fejében, hogy nem szólt egy szót sem, míg le nem értek a kunyhóhoz, és meg nem látta nagyapát, amint ott ül a fenyőfák alatt a maga ácsolta padon. Itt szokta esténként várni a kecskéket, melyek ebből az irányból közeledtek. Heidi nyomban odatáncolt hozzá, nyomában Hattyú és Mackó, mert a kecskék ismerték gazdájukat és óljukat. Péter Heidi után kiáltott:

- Aztán holnap megint gyere! Jó éjszakát! - Mert nagyon fontos volt neki, hogy Heidi megint vele menjen.

A kislány erre visszaszaladt, és kezét adott Péternek, és megígérte, hogy vele megy, aztán beugrott a kecskék közé, a nyáj közepébe, még egyszer átölelte Hóugrit, és biztatóan mondta:

- Aludj jól, Hóugri, és gondoldj rá, hogy holnap megint eljövök, és nem kell soha többé olyan keservesen mekegned.

A kecske barátságosan és hálásan nézett Heidire, aztán vidáman a nyáj után iramodott.

Heidi visszatért a fenyőfák alá.

- Ó, nagyapa, de szép volt! - kiáltotta, még mielőtt odaért volna. -A tűz és a rózsák a sziklán, és a kék és sárga virágok!

És nézd, mit hoztam neked! - és ezzel kiöntötte az egész virágkincsét az összehajtogatott köténykéből a nagyapa elé. De milyen szomorúak voltak szegény virágok! Heidi nem ismert rájuk.

Olyan volt az egész, mint a széna, egyetlen kis virágocská sem volt már nyitva.

- Ó, nagyapa, mi történt velük?! - kiáltotta Heidi ijedten. - Nem voltak ilyenek, miért változtak így meg?

- Kint szeretnek állni a napon, és nem kíváncsiak a köténykéd-be - mondta nagyapa.

- Akkor nem szedek többé. De nagyapa, miért vijjogott annyira a rablómadár? - kérdezte Heidi fontoskodva.

- Most te csak menj a vízbe, én meg megyek az ólba, és behozom a tejet, aztán együtt beme gyünk a kunyhóba, és megvacsorázunk. Akkor majd elmondom neked.

Így is történt, és amikor Heidi később a magas széken ült tejestálacsakája előtt, mellette nagyapa, megint előhozta a dolgot:

- Miért vijjog úgy a rablómadár, miért kiabál annyira le ránk, nagyapa?

- Az embereket csúfolja odalent, hogy olyan sokan ülnek együtt a falvakban, és bosszantják egymást. Ezeket gúnyolja. „Ha szétszednétek, menne ki-ki a maga útjára, olyan magasra, mint én, akkor jobban éreznék magatokat!”

Nagyapa szinte dühösen mondta ezeket a szavakat, úgyhogy Heidi emlékezetébe a rablómadár vijjogása még mélyebben belevésődött.

- Miért nincs nevük a hegyeknek, nagyapa? - kérdezte tovább Heidi.

- Van nevük - felelte az öreg -, és ha valamelyiket úgy le tudod írni, hogy a szavaidból ráismerek, akkor meg is mondom neked, hogy hívják.

irvnchihomni <gryL.

Heidi megpróbálta leírni a magas sziklabércet a két hegyes toronnyal, pontosan, ahogyan látta és emlékezett rá, és nagyapa elégedetten mondta:

- Jól van, ráismerek. Ennek Falkniss a neve. Láttál másikat is? Most Heidi azt a hegyet igyekezett elmondani, amelyen a nagy hómező volt, amelyen a hó előbb lángolt, aztán rózsapiros lett, míg végül elhalványult és kialudt.

Nagyapa szemmel láthatóan elégedett volt.

- Erre is ráismerek - mondta -, ez a Scesaplana. Jól érezted magad a legelőn?

Heidi erre elmesélte a nap történetét, és hogy minden milyen szép volt, különösen az esti tűz, és a nagyapa mondja meg, hogy az honnan jött, mert Péter arról sem tudott semmit:

- Tudod - magyarázta nagyapa -, ezt a nap csinálja. Amikor a hegyeknek jó éjszakát kíván, odaszórja rájuk búcsúzóul legszebb sugarait, hogy el ne felejtsek, amíg másnap visszatér.

Ez tetszett Heidinek, és alig várta, hogy ismét reggel legyen, felmelessen a legelőre, és újra láthassa, hogyan kíván a nap jó éjszakát a hegyeknek. De előbb persze aludni kellett, és Heidi egész éjjel csupa csillogó hegyről álmodott. Piros rózsák ragyogtak rajtuk, és körbe-körbe a kis Hóugri kerengett vidám ugrándozással.

A nagymamánál

Másnap reggel megint beköszönt a napsugár a kerek nyíláson, aztán jött Péter a kecskékkal, és megint felmentek együtt a legelőre. Így ment ez napról napra, és Heidi alaposan lebaráncult ebben a pásztoréletben, és olyan erős és egészséges lett, hogy soha nem volt semmi baja, és olyan vidáman és boldogan élt, ahogy csak a kismadarak élnek a zöld erdő fáin..

Ahogy eljött az ősz, és a szél hangosabban füttyült a hegyek fölött, néha azt mondta nagyapa:

- Ma itthon maradsz, Heidi! Egy magadfajta kisgyereket egyetlen szélroham le tud sodorni a szikláról a völgybe.

Amikor Péter reggel meghallotta, hogy a kislány ma nem tart vele, nagyon boldogtalan képet vágott. Ez a hír az egész napját elrontotta. Azt sem tudta, mit csináljon unalmában, ha Heidi nem volt mellette, azonkívül elesett a gazdag ebédétől is, és a kecskék is ma-kacsabbak voltak olyankor, ha Heidi nélkül ment, és Péternek kétszeres munkát jelentett összetartani őket, annyira megszokták már Heidi társaságát.

A kislány sose volt boldogtalan, mindig valami öröm bekövetkezését várta. Szeretett volna a pásztorral meg a kecskékkal a virágokhoz és a rablómadárhoz menni a legelőre, ahol annyiféle élmény várt rá a kecskék között, de nagyapa kopácsolása, fiúreszelése és ácsolása is nagyon szórakoztatta. És ha történetesen ilyenkor készítette a szép göm-

A pryenniek- ég ifiúsám irodalom <Pryö]ni<í?ysz:L]>nn!<eí bölyű kecskesajtokat, akkor pedig egyenesen nagy élvezet volt neki ezt a különös foglalatosságot nézni.

Nagyapa felgyúrte az ingét mindkét karján, és úgy kavargatta a sajtot a hatalmas üstben.

Az ilyen szeles napokon azonban Heidi számára a legvonzóbb a három öreg fenyőfa volt a kunyhó mögött, amint hajladozott és zúgott a szélben. Időnként ellenállhatatlan kényszert érzett, hogy otthagyja, amivel éppen foglalatoskodott, és odafusson, mert semmi sem volt olyan szép és csodálatos, mint ez a mély, titokzatos zúgás fent, a fák csúcsai közt. Heidi megállt lent, és hallgatózott, és sohasem tudott betelni annak látásával és hallásával, amint a szél dudált és zúgott a vén fenyőfákban.

A nap most már nem süttött olyan melegen, mint nyáron. Heidi-nek elő kellett keresnie a harisnyáját és a cipőjét meg a kabátkáját is, mert egyre hűvösebbre vált az idő. Amikor ott állt a fenyők alatt, úgy átfújta rajta a szél, mint vékonyka levélen, de azért képtelen volt megmaradni a kunyhóban, állandóan ide-oda szaladgált.

Aztán komoly hidegre fordult, és Péter reggelenként bele-belelehelt a tenyerébe, mikor a kunyhó előtt megállt. De már egyre ritkábban jött, mert egyszer csak éjszaka nagy havazás kezdődött, és reggelre az egész legelőt vastagon beborította a hó. Egyetlen zöld leve-lecskét, füvecskét nem lehetett többé látni sehol. Heidi elámulva nézett ki az ablakon. Éppen újra szállingózni kezdett a hó, nagy pelyhekben esett, egyre sűrűbben és sűrűbben, míg végül olyan magas nem lett, hogy egészen az ablakig ért, majd még feljebb, hogy már ki se lehetett látni.

Ezt Heidi nagyon mulatságosnak tartotta. Egyik ablaktól a másikig szaladgált, hogy lássa, mi lesz, ha a hó egészen eltemeti a kunyhót, elfedve egészen az ablakokat, úgyhogy fényes nappal lámpát kell majd gyújtani. Ez azonban mégsem következett be. Másnapra elállt a hóesés, és nagyapa kiment, körös-körül elhányta a havat, mindent megtisztított a ház körül, hatalmas kupacokat rakott a hóból, mintha hirtelen hóhegyek nőttek volna ki a kunyhó körül. Az ablakokat és az ajtót is kiszabadította.

Estefelé Heidi és nagyapa éppen a tűzhelynél ültek, mindketten egy-egy háromlábú széken - mert közben nagyapa a kislánynak is csinált egyet -, amikor valaki többször is erősen megrugdosta az ajtót. Kecskés Péter jött. Persze nem illetlenségből rugdosta meg az ajtót kopogás helyett, hanem a lábára tapadt hótól akart megszabadulni. De Péternek nemcsak a cipője volt havas, hanem az egész ruházata. Érintetlen mély hómezőkön kellett átküszködnie magát, s közben a hó csomókban tapadt és fagyott rá az erős hidegben. De Péter kemény gyerek volt, nem egykönnyen adta meg magát. Mindenáron fel akart jutni a kunyhóhoz, egy hete nem látta kis barátnőjét.

-Jó estét - köszönt belépve, és igyekezett minél közelebb húzódni a tűzhöz. Mást nem is mondott, de az arca örömtől ragyogott, hogy itt lehet.

Heidi csodálkozva nézett rá, mert amint a fiú a tűz közelébe került, mindenütt harmatozni kezdett, Olyan lett Péter hirtelen, mint egy kisebbfajta vízesés.

- No, parancsnok, hogy vagy? - kérdezte nagyapa tréfásan. -Most hadsereg nélkül maradtál, és kénytelen vagy a ceruzád végét rágni, mi?

- Miért kell a ceruzája végét rágnia, nagyapa? - kérdezte rögtön Heidi kíváncsian.

- Télen iskolába kell járnia - magyarázta nagyapa -, ott írni, olvasni tanul az ember, s az nem megy mindig olyan könnyen. De az segít egy kicsit, ha az ember a ceruzája végét rágja. Igaz-e, parancsnok?

- Igen - helyeselt Péter.

Ez nagyon felkeltette Heidi érdeklődését. Számtalan kérdése volt az iskolával kapcsolatban Péterhez mindenről, ami ott történik, látható és hallható. Közben telt-múlt az idő, és Péter szépen megszáradt tetőtől talpig. Mindig nagy megerőltetésébe került mondanivalóját szavakba foglalni, most azonban különösen nehéz dolga volt, mert alighogy egy kérdésre nagy nehezen megfelelt, a kislány ismét két-három váratlan kérdést szegezett neki, és többnyire olyanokat, amelyekre csak egy teljes mondattal lehetett megadni a választ.

Nagyapa nem szólt bele a beszélgetésbe, de a szája sarkában néha egy-egy kis mosoly bujkált, ami azt bizonyította, hogy odafigyelt.

- Nos, parancsnok, most aztán ugyancsak erős tűzben kellett helyt-állnod, szükséged van egy kis erősítésre. Gyere, tarts velünk! - Ezzel nagyapa felállt, és előszedte a vacsorát a szekrényből, Heidi pedig az asztalhoz tolt a székeket. Már egy

pad is állt a fal mellett, nagyapa szerkesztette, és a falhoz erősítette. Mivel már nem volt egyedül, A gyermek- és ifjúsági irodalom gyöngy- kettő számára kellett ülőhelyekről gondoskodnia, mert Heidinek az volt a szokása, hogy mindenhol nagyapa közelében akart lenni. Így mindhárman kényelmesen elhelyezkedtek az asztalnál, és Péter nagyra nyitotta a szemét, mikor meglátta, milyen szép nagy darab szárított húst rak nagyapa az ő vastag szelet kenyérére. Ilyen finomat rég nem evett.

Mikor befejezték a vacsorát, sötétedni kezdett, és Péter hazafelé készülődött. Mikor azonban jó éjszakát kívánt és a vacsorát is megköszönte, még egyszer visszafordult az ajtóból:

- Vasárnap újra eljövök, egy hét múlva, és nagymama üzeni, hogy egyszer te is gyere el hozzánk.

Ez még sohasem jutott Heidi eszébe, hogy valahová látogatóba mehet, de azonnal megtetszett neki a gondolat, és már másnap reggel az volt az első szava:

- Nagyapa, azt hiszem, el kell mennem a nagymamához, meghívott és vár.

- Nagy a hó - hárította el a dolgot nagyapa.

Heidi azonban nem tett le a tervéről. A nagymama üzente, hogy menjen, így hát mennie kell. Nem múlt el nap anélkül, hogy ötször-hatszor el ne mondta volna:

- Nagyapa, azt hiszem, mennem kell, a nagymama vár.

A negyedik napon, amikor kint olyan hideg volt, hogy a keményre fagyott hó minden lépésnél csikorgott az ember lába alatt, de a nap szépen sütött, és az ablakon át éppen Heidi magas székére szórta mosolygó sugarait, a kislány, miközben az ebédjét ette, ismét csak elkezdte a mondókáját:

- De ma aztán igazán el kell mennem a nagymamához, nem várhat ennyi ideig hiába.

Nagyapa felállt az ebéd-től, felmászott a padlásra, lehozta a vastag zsákot, amivel Heidi takarózott, és így szólt:

- Hát gyere!

Ujjongva szökellt utána a gyerek ki a szikrázó havas világba. A vén fenyők mély csendben álltak, ágaikra vastagon rakódott a hó, a napfényben mindenfelől szikráztak és csillogtak a fagyott hó-kristályok, olyan pompásan, hogy a kislány a magasba ugrált fel elragadtatásában, és úgy kiáltotta:

- Gyere! Gyere, nagyapa! A fenyők színezüstből és aranyból vannak!

Nagyapa bement a fészerbe, szánkót hozott ki, melynek oldalaira rúd volt erősítve. A lapos ülésről kinyújthatta a lábát az ember előre, így lehetett a szánkót kormányozni. Nagyapa ráült, de előbb a kislány kívánságára megnézte a fenyőfákat. Aztán ölébe vette a gyereket, jól bebugyolálta a takaróba, hogy ne fázzon, bal karjával magához szorította, hogy útközben le ne essen. Aztán jobb kezével megfogta a rudat, és elrúgta a szánkót.

Olyan sebesen siklottak lefelé a legelőn, hogy Heidi úgy érezte, mintha madár volna és repülne, és hangosan ujjongott. Nemsokára azonban a szánkó egy hirtelen zökkenéssel megállt, pontosan Kecskések kunyhója előtt.

Nagyapa leállította Heidet a szánkó mellé, leszedte róla a takarót, és így szólt:

- így! Most bemehetsz hozzájuk. Ha sötétedni kezd, búcsúzz el, és indulj hazafelé! - Ezzel megfordult, és húzni kezdte a szánkót hegynek fölfelé.

Heidi benyitott. Egy kis helyiségben találta magát. Sötét volt, a tűzhely mellett egy kis polcon néhány edény állt. Ez volt a konyha. Heidi az innen nyíló ajtón is benyitott, és belépett a szűk szobácskába. Kecskések kunyhója nem afféle pásztorkunyhó volt, mint nagyapáé, melynek csak egyetlen nagy szobája volt és fölötte a szénapadlás, hanem egy régi-régi kis házacskó, amelyben minden szűk volt, kicsi és szegényes.

Ahogy a kislány belépett a szobába, mindjárt az asztal mellé került. Az asztal mellett egy asszony ült, és Péter mellényét foltozgatta, varrogatta. Heidi nyomban ráismert a ruhadarabra. A sarokban egy görnyedt, öreg anyóka ült és font. Heidi kitalálta, hogy ki lehet, egyenesen a rokkához lépett hát, és így szólt:

- Jó napot, nagymama, hozzád jöttem. Ugye, régóta várod már, hogy mikor jövök?

Nagymama fölemelte a fejét, és megkereste a feléje nyújtott kezét, és amikor végre megtalálta, egy ideig elgondolkozva tapogatta, forgatta a tenyerében, aztán azt mondta:

- Te vagy az a gyerek, aki fönt lakik a hegyi bátyónál? Te vagy a Heidi?

- Igen, igen - bizonygatta a gyerek -, éppen most jöttem le szánkón nagyapával.

- Hogyan lehet az, hiszen egészen meleg a kezed? Mondd, Brigitta, igaz, hogy maga az öreg hozta le a kislányt?

A <grye>jnoni<eJk~ és Ufijíiísáwn íradlalam

Péter anyja, akit a nagymama Brigittának nevezett, és ott foltozgatott az asztalnál, most fölkelte, és tetőtől talpig kíváncsian megnézte magának Heidet.

- Nem tudom, anya - mondta -, hogy a bátyó maga hozta-e le. Nem valószínű, lehet, hogy maga a kislány sem tudja biztosan.

Heidi azonban nagyon határozottan nézett az asszonyra, egyáltalán nem látszott rajta, hogy bizonytalanságban lett volna, és így

- Én egészen biztosan tudom, hogy ki bugyolált be a takaróba, és ki hozott le. A nagyapa.

- Úgy látszik, mégis van valami igazság abban, amit Péter egész nyáron át az öregről beszélt. Mi meg azt hittük, csak jár a szája - mondta a nagymama. - Ki hitte volna, hogy ilyesmi is lehetséges? Azt hittem, a gyerek három hetet se fog kihúzni odafönt. Miféle a gyerek, Brigitta?

- Olyan vékony csontú, mint Adelheid volt - válaszolt Brigitta -, a szeme azonban fekete, a haja meg göndör, mint Tóbiásé volt és mint az öregé. Azt hiszem, inkább rájuk hasonlít.

Közben Heidi sem tétlenkedett, mindent jól megnézett, aztán így szólt:

- Nézd, nagymama, az egyik zsalu folyton ide-oda csapódik!

Nagyapa rögtön beverne egy szöveget, mert így még ki találja törni az üveget. Nézd csak, nézd, hogy csapódik!

- O, drága gyermekem - mondta a nagymama -, én nem látom, de hallani hallom jól, és nemcsak a zsalut. Minden nyikorog, csapkod és zörög, ha fúj a szél, mert mindenhol befütyül. Minden rozoga már itt, és éjszaka, ha mindenki alszik, néha attól félek, hogy az egész kunyhó összedől fölöttünk, és agyonüt bennünket. Jaj, és nincs senki, aki valamit megjavítana nálunk. Péter nem ért az efféléhez.

- De hát miért nem látod, nagymama, hogyan csapkod a zsalu? Nézd, most megint, ott, éppen ott! - És Heidi odamutatott az ujjá-val.

- O, gyermekem, én nemcsak a zsalut nem látom, nem látok semmit, semmit, de semmit! - panaszkolta a nagymama.

- És ha most kimegyek, és egészen kitárom a zsalut, hogy egészen világos legyen idebent, akkor látsz, nagymama?

- Nem, nem, akkor sem! Nekem már senki sem tud világosságot csinálni.

39

- De ha kimész az egészen fehér hóba, nagymama, az ugye, világosságot csinál neked? Gyere csak, gyere velem, majd én megmutatom neked!

Heidi megfogta a nagymama kezét, és húzni kezdte maga után, mert egyszerre csak valami nagy ijedség fogta el, hogy a nagymama semmit sem lát.

- Hadd üljek csak itt, gyermekem! Nekem már a fehér hó is sötét, semmiféle világosság nem hatol be már az én szemembe.

- De nyáron, nagymama - mondta Heidi, aki egyre ijedtebben kereste a megoldást -, tudod, amikor a nap majd ismét forrón süt, és aztán jó éjszakát kíván, és a hegyek mind tűzpirosán ragyognak, a sárga virágok fénylenek, akkor, ugye, neked is újra minden szép világos lesz?

- O, gyermekem, én azt már nem látom soha, sem a tűzpiros hegyeket, sem az arányló virágokat odafönt. Számomra nincs többé világosság a földön, nincs soha többé.

Erre Heidi hangos sírásban tört ki, csak ezt zokogta folyton, keservesen:

- Ki tudna neked világosságot csinálni? Senki? Igazán senki?

A nagymama igyekezett megvigasztalni a kislányt, de ez nem ment gyorsan. Heidi szinte sohasem sírt, de ha egyszer kitört belőle, akkor aztán nem egykönnyen hagyta abba. A nagymama mindent megpróbált, mert elfacsarodott a szíve, hogy a kislány olyan keservesen zokog.

- Gyere, Heidikém - mondta -, gyere közelebb, mondani szeretnék neked valamit. Tudod, ha az ember semmit sem lát, nagyon megőrül a barátságos szónak, és én nagyon szeretem hallani, ha beszélsz. Gyere, ülj ide mellém, és mesélj nekem valamit, mit csinálsz odafönt, és mit csinál a nagyapa. Jól ismertem őt azelőtt, de sok éve már, hogy nem is hallottam róla, csak amennyit Péter mesél, ő pedig nagyon szűkszavú.

Heidinek most új ötlete támadt, letörülte a könnyeit, és vigasztaló hangon mondta:

- Várj csak, nagymama, majd én mindent elmondok a nagyapának. Ő majd újra világosságot csinál neked, és a kunyhót is megjavítja, hogy össze ne düljön. Ő mindent meg tud javítani. Nagymama hallgatott, Heidi pedig elkezdett beszélni a rá jellemző nagy élénkséggel, életéről nagyapával, a legelőn töltött napokról

4°
A gpyermek- <es

és a mostani téli életükről odafönt nagyapa kunyhójában, hogy mi mindent tud nagyapa csinálni fából, széket és padokat, szép jászlakat, melyekbe Hattyú és Mackó elé szénát lehet tenni, meg egy új vizesdézst, amiben majd nyáron fürdeni lehet, új tejestálacskát, sőt még szép új kanalakat is.

Heidi egyre jobban belejött a beszédbe, elmondta azt is, hogy ő ott szokott állni nagyapa mellett, mikor dolgozik, és nézi, figyel, mit csinál, hogyan csinálja, hogy egyszer majd ő maga is úgy csinálhassa.

A nagymama figyelmesen hallgatta, és néha közbeszólt:

- Hallod te is, Brigitta, hallod, miket mond bátyóról?

Az elbeszélést az ajtó irányából hirtelen erős zaj szakította félbe. Péter toppant be, de mindjárt meg is állt, mintha földre gyökerezett volna a lába, és kerek szemét még kerekébre nyitotta, amikor Heidi-t észrevette. Aztán mikor a lányka ráköszönt, a legbarátságosabb fintort vágta.

- Lehet, hogy ez a fiú már az iskolából jön? - kérdezte nagymama csodálkozva. - Ilyen gyorsan egyetlen délután sem szaladt el évek óta! Jó estét, Péterke! Hogy megy az olvasás?

- Egyformán - felelte Péter.

- Úgy, úgy - mondta a nagymama egy kis sóhajjal. - Azt hittem, idővel majd megváltozol, hiszen idestova februárban tizenkét éves leszel.

- Miért kellene megváltoznia, nagymama? - kérdezte Heidi nagy érdeklődéssel.

- Csak arra gondoltam, hogy valami most már ragadhatna rá - mondta a nagymama. - Az olvasásra gondolok. Ott van a polcon az öreg imakönyvem, olyan szép énekek vannak benne, olyan régen nem hallottam őket, és az emlékezetemben is elmosódtak már. Azt reméltem, hogy ha Péterke megtanul olvasni, néha felolvass majd nekem egyet-kettőt. De nem tudja megtanulni, nagyon nehéz neki.

- Azt hiszem, lámpát kell gyújtani. Sötétedik - mondta Péter anyja, aki még mindig szorgalmasan foltozgatta a mellényt. - Nekem is olyan gyorsan eltelt a délután, hogy szinte észre sem vettem.

Heidi hirtelen fölugrott a kisháza felől, gyorsan kezét adott, és így szólt:

- Jó éjszakát, nagymama, azonnal haza kell mennem, ha sötétedik. Egymás után kezét nyújtott Péternek is, és az anyjának is, és indult az ajtó felé. De a nagymama aggódóan szólt rá:

- Várj, várj, Heidi! így nem mehetsz, majd Péter veled megy, hallod? Aztán vigyázz rá, Péterke, hogy el ne essen, és ne álljatok meg, nehogy megfázzon, hallod? Van sála legalább?

- Nincs sálam - kiáltotta vissza Heidi -, de nem fogok fájni! Ezzel már kívül is volt az ajtón, és olyan fürgén sietett előre, hogy

Péter alig tudta utolérni.

De a nagymama nem hagyta abba:

- Szaladj utána, Brigitta, szaladj, hiszen megfagy az a gyerek oda-kinn az éjszakában. Vidd az én sálamat, szaladj gyorsan! Brigitta engedelmeskedett.

Alig tettek azonban a gyerekek néhány lépést, látták, hogy jön a nagyapa lefelé, és néhány kiadós lépés után mar ott is állott előttük.

- Nagyon helyes, Heidi, hogy szót fogadtál - mondta, és ismét bebugyolálta a gyereket a takaróba, aztán a karjába vette, és megindult vele fölfelé.

Brigitta még éppen hogy látta, amint eltűnt, karján a jól bebugyolált gyerekekkel, aztán Péterrel együtt visszatért a konyhába, és csodálkozva mondta el a nagymamának, mit látott. Nagymama is nagyon csodálkozott, és egyre csak azt mondogatta:

- Hála Istennek, hogy így bánik vele! Hála Istennek! Csak elengedje máskor is hozzánk! Olyan jót tett nekem, hogy a gyerek itt volt. Milyen jó szíve van, és milyen szórakoztatóan tud mesélni!

A nagymama újra meg újra csak örvendezett Heidi látogatása felett, amíg csak aludni nem tért, és egyre azt ismételtette:

- Csak eljőjjön máskor is! Van most már valami a világon, aminek örülni tudok!

Brigitta pedig mindig újra helyeselt, amikor a nagymama újra meg újra elmondta ugyanazt. Péter is helyeslően bólogatott, és örömeiben fülig szaladt a szája, amikor azt mondta:

- Én már tudtam! Tudtam!

Közben Heidi, mint egy zsákban, egyre csak beszélt a takaróba bugyolálva, de mivel a hangja nem tudott áttörni a nyolcszoros rétegen, nagyapa semmit sem értett az egészből.

- Várj egy kicsit, amíg hazaérünk - mondta -, majd otthon mondd el. Amint megérkeztek és a konyhában az öreg kihámozta a kislányt a takaróból, az rögtön el is kezdte:

- Nagyapa, holnap kalapácsot és nagy szögeket kell vinnünk, mert meg kell erősítenünk a zsalut a nagymamánál, és azonkívül is A vryeTJonie-Jk- és tñíúságn irodalom még sok-sok szöget kell beverni, mert minden nyikorog és zörög a szélben.

- Igazán? Szögeket kell vinnünk meg kalapácsot? Ki mondta ezt neked? - kérdezte nagyapa.

- Nem mondta senki. Magamtól tudom - válaszolt Heidi -, mert ott már minden meglazult, és a nagymama fél, amikor nem tud aludni, és a szél gorombán dudál, és azt gondolja: most összedől az egész konyha, fejünkre dől, és agyonüt bennünket. És a nagymamának már nem lehet világosságot csinálni. Azt hiszi, hogy már egyáltalán nem lehet, de te biztosan tudnál, nagyapa. Gondold csak el, milyen szomorú lehet, hogy mindig csak sötétben ül, és hozzá még fél és aggódik is, és nem segíthet rajta senki, csak te. Ugye, elmegyünk holnap, és segítünk rajta? Ugye, nagyapa, elmegyünk?

Heidi belecsimpaszkodott nagyapába, és rendíthetetlen bizalommal nézett föl rá. Az öreg egy ideig nézte a gyereket, aztán így szólt:

- Jól van, Heidi, megcsináljuk, hogy ne zörögjön minden a nagymamánál. Holnap megcsináljuk.

A gyerek örömeben körülugrálta az egész szobát, és egyre ezt kiáltozta:

- Holnap megcsináljuk! Holnap megcsináljuk!

Nagyapa megtartotta a szavát. Másnap délután újra szánkóra ültek. Az öreg most is odaállította Heidet a Kecskések ajtaja elé, és azt mondta:

- Most bemehetsz, de ha esteledik, indulj haza! Rádobta a takarót a szánra, és körüljárta a házat.

Alig nyitotta ki Heidi az ajtót, alig kezdett szökdécselve befelé indulni, már hallatszott a nagymama hangja a sarokból:

- Itt jön a gyerek! Itt a gyerek! - és örömeben elengedte a szálát, megállította a rokkát, és mindkét kezét Heidi felé nyújtotta.

A kislány odaszaladt hozzá, az alacsony székecskét egészen közel húzta, és tele volt mesélni- meg kérdeznivalóval. Hirtelen azonban hatalmas ütések hallatszottak a ház falán, nagymama ijedtében ösz-szerezcent, majdnem fellökte a rokkát, és remegve kiáltotta:

- Ó, édes Istenem, most, most dől össze minden!

Heidi azonban magához ölelte a karját, és így nyugtatgatta:

- Nem, nem, nagymama, ne ijedj meg, ez csak a nagyapa kalapácsa. Mindent megigazít és rendbe szed a házon, hogy többé ne félj és ne aggódj.

Johannái Spyri: Heidi

- Ó, hát ez is lehetséges? Történhet még ilyesmi? Hát nem felejtett még el a Jóisten bennünket egészen? - kiáltotta a nagymama. -Hallod, Brigitta, hallod, mi ez? Valóban kalapács! Menj ki, Brigitta, és ha a hegyi bátyó van itt, mondd neki, hogy jöjjön be egy pillanatra, hogy megköszönhessem neki.

Brigitta kiment.

A hegyi bátyó éppen hatalmas ütésekkel újabb ékeket vert a deszkafalba. Brigitta odalépett hozzá, és így szólt:

- Jó estét, bátyó, és anyám is jó estét kíván, és meg akarjuk köszönni, hogy ilyen szolgálatot tesz nekünk, és anyám is külön meg szeretné köszönni odabent. Nem mindenki tette volna ezt meg nekünk, ezt is meg akarjuk köszönni, mert biztos...

- Csak röviden! - szakította félbe az öreg. - Hogy mi rólam a véleményetek, azt úgyis tudom. Eriggy csak be, magam is megtalálom, mi a hiba.

Brigitta nyomban szót fogadott, mert az öregnek olyan modora volt, hogy nem nagyon lehetett ellenkezni vele. Körülkopogtatta-kopácsolta az egész kunyhót, aztán felmászott a keskeny lépcsőn a tető alá, ott is csak tovább kopácsolt, míg csak a magával hozott szögből futotta.

Közben besötétedett, és alighogy lejött a lépcsőn és előhozta a szánkót a kecskeól mögül, már ott állt Heidi is az ajtóban.

Nagyapa most is olyan jól bebugyolálta, mint tegnap, a karjába

vette, a szánkót meg húzta maga után, mert ha ráültette volna a kislányt, a takaró legöngyölődött volna róla, és félig vagy talán teljesen megfagyott volna a nagy hidegben. Jól tudta ezt nagypapa, azért vette karjába a gyereket, hogy melegen tartsa.

Így múlt el lassacskán a tél. A vak nagymama örömtelen életében hosszú évek után megint öröm is vegyült. Napjai nem voltak többé olyan hosszúak, sötétek és egyformák, mert most mindig volt valami, amire vágyakozhatott. Kora reggeltől kezdve fülelt a topogó léptekre, aztán nyílt az ajtó, jött a gyerek szökdelve, és nagypapa ilyenkor mindig felkiáltott örömeiben:

- Hál' Istennek, megint itt van!

Heidi odaült melléje, és csevegett, nagy vidáman mesélt mindenfélét, nagypapa meg felvidult, és az órák észrevétlenül repültek. Már nem kérdegette, mint azelőtt:

- Brigitta, még mindig nem múlt el a nap?

'szemei

Amikor este Heidi behúzta maga után az ajtót, azt mondta:

- Milyen rövid volt a délután, ugye, Brigitta?

- Igen, igen - felelte Brigitta -, én is úgy érzem, mintha csak most szedtük volna le az asztalt ebéd után.

A nagypapa ismét megszólalt:

- Csak tartsa meg az Isten nekem ezt a gyereket meg a hegyi bátyó jóakarátát! Egészséges külseje van ennek a gyereknek, Brigitta?

- Mint a piros alma, olyan - felelte Brigitta minden alkalommal.

Heidi is nagyon ragaszkodott a nagypapához, és amikor néha eszébe jutott, hogy senki, még a nagypapa sem tud neki világosságot csinálni, mindig nagyon elszomorodott. A nagypapa azonban egyre azt mondogatta neki, hogy ettől ő alig szenved, ha Heidi nála van, és a kislány el is jött minden szép téli napon a szánkóval. Nagypapa is most már szó nélkül hozta magával a kalapácsot és más szerszámot, és több délutánt töltött el a Kecskés Péterek kunyhójának kijavítgatásával.

Ez is megtette a magáét. A házikó már nem recsegett-ropogott éjjel, és nagypapa azt mondta, hogy olyan jól, mint ezen a télen, már rég nem aludt. Sohasem fogja ezt a hegyi bátyónak elfelejteni.

41K

Két látogatás és a következmények

Hamar elmúlt a tél, még hamarabb a rá következő kellemes nyár, és már a következő tél is a vége felé járt. Heidi boldog volt és vidám, mint az ég madárcái, napról napra jobban örült a közelgő tavasznak, amikor majd a feltámadó déli szélben zúgni kezdenek a fenyőfák. A hó eltakarodik, és a ragyogó napfény előcsalogatja a kék meg sárga virágokat, újra ki lehet menni a legelőre, s ez Heidi számára a legszebb dolog volt a világon.

A kislány most már betöltötte a hetedik évét, és nagypapától sokféle mesterfogást tanult el. A kecskével olyan jól tudott bánni, mint kevesen. Hattyú és Mackó úgy futottak utána, mint hűséges kutyas-kák, hangosan mekegtek örömeikben, ha csak a hangját hallották.

A tél folyamán Péter kétszer is hozott üzenetet a tanítótól a hegyi faluból, hogy küldje az öreg a kislányt iskolába, túl van

már a koron, már az elmúlt télen jönnie kellett volna. Nagyapa azt üzenté neki, hogy ha akar tőle valamit, ő mindig otthon van, a gyereket azonban nem küldi iskolába. Péter át is adta hűségesen az üzenetet.

Amikor a márciusi nap leolvasztotta a havat a meredek lejtőkről, és kibújtak a fehér hóvirágok, a völgyben és a legelőn a fenyők lerázták hóterhüket, és nagy vidáman lengették ágaikat a szélben, Heidi örömeiben ide-oda szaladgált: a kunyhóból a kecskeólba, onnan a fenyők alá, aztán megint be a nagyapához, hogy elmondhassa neki, hogy kisarjadt a zöld gyep a fák alatt. Aztán megint kiszaladt, hogy a

- és ifiúsáa-i iro

füvek és virágok növekedésének utánanézzon, mert már alig várta, hogy minden kizöldüljön, és a gyönyörű nyár virágai benépesítsék a legelőt. Amikor egy márciusi reggelen már tizedszer futott be, aztán újra ki az ébredező tavaszi világba, egyszerre majd hanyatt esett ijedtében, mert egy feketébe öltözött öreg úr állt előtte, és nagyon komolyan nézett rá. Mikor a kislány ijedtségét észrevette, barátságosan szólalt meg:

- Ne ijedj meg tőlem, én szeretem a gyerekeket. Adj kezet! Ugye, te vagy Heidi? Hol a nagyapa?

- Bent ül az asztalnál, szép kerek kanalakat farag - felelte Heidi, és kinyitotta az ajtót.

A látogató az öreg pap volt a falucskából, aki nagyapát régóta ismerte, még abból az időből, amikor odalent lakott, és éppen a szomszédban. Belépett a kunyhóba, odalépett az öreghez, aki a faragás fölé hajolt:

-Jó reggelt, szomszéd! - üdvözölte nagyapát a lelkész.

- Jó reggelt, tiszteletes úr! - nézett föl csodálkozva nagyapa, és fölkelte.

Odatolta a széket a vendégnek, és így folytatta:

- Ha meg nem veti ezt az egyszerű ülőalkalmatosságot, foglaljon helyet!

A tiszteletes leült.

- Régen nem láttam, szomszéd - mondta aztán.

- Én is a tiszteletes urat - felelte nagyapa.

- Azért jöttem, mert megbeszélhiválnónk van. Azt hiszem, tudja, miről van szó. A véleményét szeretném hallani.

Elhallgatott, a gyerekre nézett. Heidi az ajtóban állt, és figyelmesen nézett rá.

- Heidi, menj csak ki a kecskékhöz - mondta nagyapa -, vigyél nekik egy kis sót, és maradj ott, amíg ki nem jövök!

Heidi nyomban engedelmeskedett.

- A gyerekek már egy évvel ezelőtt, de ezen a télen feltétlenül iskolába kellett volna mennie - mondta a lelkész. - A tanító figyelmeztette is magát, de maga nem adott érdemleges választ. Mi a szándéka a gyerekekkel, szomszéd?

- Az a szándékom, hogy nem küldöm iskolába - felelte az öreg. A tiszteletes csodálkozva nézett rá. Nagyapa karját összefonva ült a padon, nagyon határozottnak látszott.

- Mi lesz a kislánnyal? - kérdezte újra a tiszteletes.

- Semmi! Felnő és fejlődik a kecskékkal és a madarakkal. Jól érzi köztük magát, nem tanul rosszat tőlük.

- De a gyerek nem kecske és nem madár, hanem ember gyereke. Ha nem is tanul rosszat állatpajtásaitól, de nem tanul jót sem. Pedig valamit tanulnia kell, és ennek már eljött az ideje. Azért jöttem, hogy ezt elmondjam magának, szomszéd, jön a nyár, gondolkozzon a dolgon, hogy idejében intézkedhessen. Ez a tél volt az utolsó, amit a gyerek tanulás nélkül tölthetett. A jövő télen feltétlenül iskolába kell mennie, mégpedig naponta.

- Nem megy, tiszteletes úr - mondta makacskodva az öreg.

- Hát igazán azt hiszi, nincs mód rá, hogy észre térítsük? Miért ragaszkodik ilyen csökönnyösen esztelen elhatározásához? - kérte most a lelkész kicsit ingerülten. - Maga bejárta a világot, sokat látott, sokat tapasztalt. Több belátást vártam volna magától, szomszéd!

- Úgy - mondta most az öreg, és érződött a hangján, hogy már ő sem egészen nyugodt belül -, szóval a tiszteletes úr úgy gondolja, hogy a jövő télen leküldjem ezt a törékeny gyermeket két óra járásnyira fagyos reggeleken, hóban és viharban, hogy aztán este újra jöhessen fölfelé, amikor gyakran úgy üvölt és tombol a vihar, hogy még a magamfajta szívós öreg is majd megfullad a szélben? Hogyan tudna ezzel megbirkózni egy ilyen gyerek? Talán emlékszik még a tiszteletes úr az édesanyjára, Adelheidre. Holdkóros volt, gyakran voltak rohamai. Nem szeretném, ha a gyereknél is jelentkezne valami efféle a megerőltetéstől. Csak próbáljon kényszeríteni valaki. Mindenféle bíróság elé odaállok, majd meglátjuk, ki tud rá kényszeríteni!

- Teljesen igaza van, szomszéd - mondta a lelkész barátságosan. - Innen lehetetlen a gyereket iskolába járatni. De látom, hogy szereti, tegye meg hát az ő kedvéért, amit rég meg kellett volna már tennie. Költözzön le a faluba, éljen újra az emberek között! Micsoda élete van idefönt, egyedül, szembefordulva keserűen a világgal és az emberekkel?! Ha itt egyszer éri valami, ki lehet segítségére? Azt sem tudom felfogni, hogy nem fagynak meg a kunyhóban télvíz idején, hogyan húzza ki ez az érzékeny gyerek a szigorú telet idefönn.

- A gyerekeknek fiatalon pezsgő vére van és jó takarója, csak ennyit mondhatok a tiszteletes úrnak, és még egyet: tudom, honnan hozhatok tüzelőfát, és mikor alkalmas az idő rá, hogy hazaszállítsam. Meg-

A gyermek- és ifj/úságn irodaiam gyöngyszemei nézheti a tiszteletes úr a fészert, tele van fával. Az én kunyhómban nem alszik ki a tűz egész télen át. Amit pedig a lelkész úr a leköltöz-ködésről mondott, nem nekem való az. Az emberek odalenn megvetnek engem, én meg őket. Nekik is, nekem is úgy jó, ha távortartjuk magunkat egymástól.

- Nem, nem! Magának nem jó így. Tudom én, mi a maga baja -mondta a lelkész szívélyes hangon. - Az emberek megvetésével odalenn nem lenne sok baj. Higgyen nekem, szomszéd, keresse a megbékélést, kérjen bocsánatot, ha szükség van rá, aztán jöjjön és meglátja, mennyire másként néznek magára az emberek, és milyen jól fogja érezni még magát köztük.

A lelkész felállt, kezét nyújtott, és szívélyesen mondta: - Számítok rá, szomszéd, hogy a jövő télen újra lent él közöttünk, és ismét a régi jó szomszédok lehetünk. Nagyon bántana, ha rá kellene kény-szerítenünk valamire. Adja hát rá a kezét, hogy leköltözik, és megint közöttünk él békességben a világgal és az emberekkel.

Az öreg elfogadta a feléje nyújtott kezét, és határozottan mondta:

- A tiszteletes úr jót akar nekem, de amit elvár tőlem, azt meg nem teszem. Ez egészen biztos és végleges. A gyereket sem küldöm, és én magam sem megyek le.

- Nos, akkor hát Isten megáldja! - mondta a lelkész, kilépett a kunyhóból, és megindult a hegyről lefelé.

Az öreg elkomorodott.

Amikor Heidi délután azt mondta:

- Menjünk a nagymamához - az öreg csak röviden felelt:

- Ma nem.

Egész nap nem szólt többet.

Másnap reggel, amikor Heidi megkérdezte: - Megyünk ma a nagymamához? - még mindig csak annyit válaszolt röviden és szigorú hangon: - Meglátjuk.

Még le se szedték a tálacskákat ebéd után az asztalról, mikor újabb vendég lépett be az ajtón. Dete volt az. Szép, tollas kalap volt a fején, a ruhája meg olyan hosszú volt, hogy a padlót söpörte, pedig egy pásztorkunyhóban sok minden hever a padlón, ami nem használ az ilyen ruhának.

Az öreg végigmérte Detét tetőtől talpig, de nem szólt semmit. Dete azonban barátságos mederbe akarta terelni a beszélgetést, elkezdte hát Heidit dicsérni. Azt mondta, olyan jó színben van, hogy

49

szinte meg sem ismerte, látni rajta, milyen jó dolga volt itt. Ő azonban mindig is úgy gondolta, hogy idővel majd megint elviszi, hiszen gondolta ő, hogy a kislány csak útjában van nagyapának, de akkor, abban a pillanatban nem volt más megoldás. Azóta persze éjjel-nappal azon törte a fejét, hol is helyezhetné el, és ma is azért jött csak, mert remek helyet talált neki. Heidit igazán nagy szerencse érheti, ő maga se akarta elhinni először a dolgot. Azonnal utánajárt, miről is van szó, és csak annyit mondhat, már majdnem végleges a dolog, a kislányt olyan szerencse érheti, mint százezer közül egyet. Az ő gazdáinak igen gazdag rokonaik vannak, Frankfurt egyik legszebb házában laknak, egyetlen lánykájuk állandóan tolószékben kénytelen ülni, szegényke, mert egyik oldala teljesen béna, egyébként sem egészséges, ezért sokat van egyedül, iskolába sem járhat, egy tanító jár hozzá, és egész élete nagyon unalmas így. Szeretné, ha volna egy játszótársa, és ő meghallotta, hogy a gazdái beszéltek róla, hogy ha lehetne egy olyan gyereket találni, amelyet az a hölgy leírt, aki ott a háztartást vezeti, akkor az úr, aki mindent megadna a kislányának, nem sajnálna tőle egy játszótársat sem. A házvezetőnő azt mondta, egy romlatlan, különleges gyereket szeretne, aki más, mint a többiek. Ő, Dete, nyomban Heidire

gondolt, el is szaladt rögtön a hölgyhöz, elmondta neki, milyen Heidi, és a hölgy mindjárt igent mondott. Most aztán csak a Jóisten lehet a megmondója, micsoda szerencse és jólét vár Heidire, mert ha egyszer ott lesz és megszeretik, és ha esetleg saját kislányukkal valami történne... hiszen sohase tudhatja az ember, és az olyan beteges... és ha nem akarnak gyerekek nélkül maradni, akkor a legnagyobb szerencse...

- Befejezed végre? - szakította félbe nagyapa, aki eddig egy szót sem szólt.

- Ugyan! - mondta Dete, és kihúzta magát. - Maga úgy tesz, mintha valami közönséges dolgot mondtam volna, pedig nincs egyetlen ember egész Prättigauban, aki hálát ne adna a mindenhatónak, ha ilyen hírt hoznék neki.

- Vidd, akinek akarod, én nem vagyok rá kíváncsi - mondta nagyapa száraz hangon.

Erre azonban Dete dühösen föl pattant:

- Hát ha ez a véleménye, bátyó, akkor én is elmondom a magamét. A gyerekek most nyolcévesek, semmit se ismer, és semmit se tud, és maga nem akarja iskolába járatni. Elmondták nekem odalenn, és

A. tryeinneik- és

~sztenn<ei

Heidi egyetlen nővérem gyereke. Felelős vagyok érte, és ha egy gyereket olyan szerencse érhet, mint most őt, csak az ellenezheti ezt, aki teljesen közönyös, és senkinek se kíván semmi jót. Én azonban nem engedek, ezt mondom magának, és mindenki mellettem van. Nincs egyetlen ember se odalenn, aki ne segítene nekem, és ne fordulna szembe magával. És ha esetleg bíróság elé vinné a dolgot, jól gondolja meg! Vannak még dolgok, amiket akkor újra előszednének és fölmelegítenének, és maga nem szívesen hallana ezekről, mert ha az ember egyszer a törvény elé áll, sok mindent ki-kurkásznak, amire már senki se gondol.

- Hallgass! - dörögte az öreg lángoló szemmel. - Vidd és rontsd el! Ne kerülj többet a szemem elé a gyerekekkel! Nem akarom látni tollas kalappal a fején, és nem akarom hallani, amint efféléket beszél, mint ma te!

Nagyapa hosszú léptekkel kiment a konyhából.

- Megharagítottad nagyapát - mondta Heidi, és fekete szeme elég barátságtalanul villogott a nénje felé.

- Majd megbékül. Gyere! - sürgette a kislányt. - Hol vannak a ruháid?

- Nem megyek! - mondta Heidi.

- Mit beszélsz? - förmedt rá a nénje. Aztán hangot változtatott, és félig barátságosan, félig haragosan folytatta: - Gyere, gyere, én jobban tudom, miről van szó. Olyan jó dolgod lesz, hogy el se tudod képzelni.

A szekrényhez lépett, összecsomagolta a kislány holmiját.

- Úgy! Most aztán gyere! Ott van a kis kalapod, tedd föl, nem valami szép ugyan, de nem baj. Igyekezzünk!

- Nem megyek! - ismételte meg Heidi.

- Ne légy már olyan buta és csökönyös, mint egy kecske. Úgy látszik, ezt tőlük tanultad. Értsd már meg, nagyapa most haragszik. Hallottad, mikor azt mondta, ne kerüljünk többet a

szeme elé. Azt akarja, hogy most velem gyere, ne haragítsd hát meg még jobban! Nem is sejtöd, milyen szép Frankfurt, majd meglátod! Ha mégse tetszene ott neked, visszajöhetsz. Addigra majd nagyapa is megbékél.

- Rögtön visszafordulhatok és hazajöhetek, még ma este? - kérdezte Heidi.

- Ugyan mit, gyere már, mondom, hogy visszajöhetsz, ha akarsz, lemegyünk Mayenfeldre, holnap reggel vonatra ülünk, azzal aztán később gyorsan hazajöhetsz. Olyan gyorsan megy, mintha repülne.

Dete karjára vette a kislány batyuját, kézen fogta Heidit. Így indultak lefelé. Nagypától el sem búcsúztak.

A legeltetés ideje még nem jött el, Péter még iskolába járt, jobban mondván kellett volna járnia, de néha-néha szünetet adott magának, mert úgy gondolta, semmi értelme iskolába menni. Az olvasásra nincs is szüksége az embernek, több értelme van csavarogni egy kicsit, hosszú vesszőket keresgélni, annak hasznát veszi az ember, így aztán éppen akkor érkezett kunyhójuk közelébe oldalirányból, napi munkája kézzelfogható eredményét, egy köteg mogyoróvesszőt cipelve a vállán, amikor Dete és Heidi ott elhaladtak. Megállt és bámulta őket. Aztán megszólalt:

- Hová mész?

- Gyorsan Frankfurtba kell mennem nénjével - felelte Heidi -, de még beugrom nagymamához, mert vár.

- Nem, nem, erről szó sem lehet, nagyon késő van - mondta Dete, és erősen megszorította a huzakodó kislány kezét. - Majd bemehetsz, ha visszajöttél. Gyere!

Ezzel továbbvonszolta Heidit, és nem engedte el többé a kezét, mert attól félt, hogy odabent megint eszébe juthat a gyerekeknek, hogy itt marad, és a nagymama ebben esetleg még segítségére is lehet.

Péter beugrott a kunyhóba, és a vesszőköteggel akkorát csapott az asztalra, hogy minden megremegett, nagymama pedig ijedtében felugrott a rokka mellől, és felkiáltott. Péter úgy érezte, ki kell adnia a mérgét.

- Mi történt? Mi történt? - kérdezte a nagymama ijedten, és Péter anyja, aki az asztalnál ült és majd fölrepült a csattanástól, megszokott egykedvűségével kérdezte:

- Mi van veled, Péterke? Mitől vadultál úgy meg?

- Mert magával vitte Heidit! - jelentette ki Péter.

- Ki? Hová, Péterke? Hová? - kérdezte a nagymama újabb ijedséggel. Úgy látszik, mégis hamar kitalálta, mi történt. A lánya nemrég mesélte neki, hogy látta Detét, amint fölfelé igyekezett. Nagymama sietségében reszketve rántotta föl az ablakot, és könyörgő hangon kiáltott ki:

- Dete, Dete, ne vidd el tőlünk a gyereket! Ne vidd el tőlünk Heidit!

A 'pryennnieJk- ég ifpisám irodalom <rryön<g'ysz<ejncibei Siettükben is mindketten meghallották a hangot, és Dete alighanem meg is értette, mert még erősebben fogta a gyereket, és igyekezett, ahogy csak tudott. Heidi ellenkezett:

- A nagymama hívott, oda akarok menni hozzá!

Dete azonban éppen ezt nem akarta, és megnyugtatta a gyereket: most csak siessen, el ne késsenek, és holnap tovább tudjanak utazni, akkor aztán majd meglátja, tetszik-e neki Frankfurt. Biztosan tetszeni fog, annyira, hogy el se akar majd onnan jönni többé. Ha pedig mégis haza akar jönni, rögtön visszafordulhat, és még hozhat is nagymamának valamit, aminek örül.

Ez a gondolat nagyon megtetszett Heidinek, és most már ellenkezés nélkül sietett mellette.

- Mit hozhatok nagymamának? - kérdezte egy idő múlva.

- Valami jót - felelte nénje. - Olyan szép, puha, fehér zsemleket, annak örülni fog. A kemény, fekete kenyeret már alig bírja elrágni.

- Igen, mindig visszaadja Péternek, és azt mondja: „Ez nekem kemény.” Ezt én magam is láttam és hallottam - helyeselt Heidi. - Menjünk csak gyorsan, nénje, akkor talán még ma Frankfurtba érünk, és hamar újra itt lehetek a zsömlékkal.

Heidi úgy nekirugaszkodott, hogy Dete a batyuval a karján alig tudott lépést tartani vele. De örült, hogy sietnek, mert már a falucska első házaihoz értek, és félt, hogy olyasmit kérdezhet valaki tőle, ami Heidi elhatározását esetleg újra megváltoztatja. Nyílegyenesen átvágtak a településen. Heidi úgy húzta Detét maga után, hogy mindenki meggyőződhetett róla, a gyerek miatt kell így sietnie. Ha megszólították vagy kérdeztek valamit tőle, mindig csak azt felelte:

- Láthatjátok, hogy nem állhatok meg, a gyerekek sietős, és még hosszú az utunk.

- Magaddal viszed?

- Megszökött odafönről?

- Csoda, hogy még életben van!

- És méghozzá milyen szép piros a képe!

Effélék hallatszottak az ajtókból és ablakokból, és Dete boldog volt, hogy nem kellett megállnia, nem kellett magyarázkodnia, és Heidi sem szólt egy szót sem, csak igyekezett előre nagy buzgón. Ettől a naptól fogva a hegyi bátyó, ha egyszer-egyszer lejött, még Morcabb képet vágott, mint azelőtt. Senkinek sem köszönt, sajtos Puttonyával a hátán, nagy botjával a kezében, összehúzott, bozontos

szemöldökével olyan fenyegető jelenség volt, hogy az asszonyok azt mondták kisgyermeküknek:

- Vigyázzatok! Térjete ki a hegyi bátyó útjából! Még kárt tesz bennetek!

Az öreg nem állt szóba senkivel. Ment a házak között, le a völgybe, ott eladta a sajtját, beszerezte a kenyeret és húst. Amikor ott járt a faluban, az emberek csoportokba verődtek mögötte, mindenki látott valami különösét rajta. Azt mondták, egyre vadabb a külseje, már senkinek sem köszön vissza, egyetértettek abban, milyen nagy szerencse, hogy a kislány el tudott menekülni. Látták, mennyire sietett, mintha félne, hogy az öreg a nyomában van és visszaviszi.

Csak a vak nagymama tartott ki mellette, és ha valaki feljött hozzá, hogy fonasson vagy az elkészült munkát elvigye, mindig elmesélte, hogy az öreg milyen jól bánt a gyerekekkel, hogy

gondoskodott róla, és hogy jót tett ővelük is, amikor több délutánját rászánva kijavította a kunyhójukat, ami enélkül már végképp összedőlt volna.

Ez is lejutott a falucskába, de akik hallották, többnyire azt mondták, a nagymama már túl öreg, nem érti a dolgokat, sok mindent félreért, talán már hallani is rosszul hall, hiszen látni semmit se lát.

Az öreg a Kecskés családnál sem mutatkozott többé. Még jó, hogy a kunyhót olyan alaposan összeeszkábálta, így még soká ellenáll a szelek dühének.

Nagymama megint csak sóhajtozással kezdte a reggelt, és nem múlt el nap, hogy el ne panaszkolt volna:

- Ó, a gyerekekkel minden jó és minden öröm elment! Olyan üresek a napok! Ha csak még egyszer hallhatnám Heidit, mielőtt meghalok!

6

Új fejezet és csupa jó dolog

Sesemann úr házában, a Majna melletti Frankfurtban Klára, a beteg lányka kényelmes tolószékben feküdt. Egész napját a székben töltötte, ebben tolták egyik szobából a másikba is. Most éppen az úgynevezett tanulószobában volt, a nagy ebédlő mellett. A berendezésen látszott, hogy a kislány a nap legnagyobb részét ebben a barátságos szobában szokta eltölteni. A szoba elnevezését a szép, nagy, üvegezett könyvszekrénytől kapta, és a kívülálló szemlélő is azonnal megállapíthatta volna, hogy ebben a szobában zajlanak le naponta a béna kislány leckeórái.

Sesemann Klára arcocskája keskeny volt és sápadt, két szelíd kék szem ragyogott benne. Ebben a pillanatban éppen a nagy falórára nézett, amely ma mintha különösen lassan járt volna. Klára - aki egyébként sohasem volt türelmetlen - most meglehetősen türelmetlenül mondta:

- Még mindig nincs itt az ideje, Rottenmeier kisasszony? A kisasszony mereven ült kézimunka-asztalánál, és hímegzett. Valami csodálatos lepelbe volt beburkolózva, egy nagy galléros, félhosszú kabátba, ami meglehetősen ünnepélyes külsőt kölcsönzött neki, s ezt még csak fokozta a fejére tornyozott kupolaszerű hajviselet. Rottenmeier kisasszony hosszú évek óta élt a Sesemann-házban. Amióta a ház asszonya meghalt, ő vezette a háztartást, és ő uralkodott a személyzet felett. Sesemann úr többnyire úton volt,

Johanna Spyirt fiúidat

ezért átengedte a kisasszonynak az egész házat, azzal a kikötéssel, hogy egyetlen lánykája mindenbe beleszólhat, semmi sem történhet akarata ellenére.

Amíg Klára odafönt türelmetlenül kétszer is megkérdezte Rottenmeier kisasszonytól, nincs-e még itt az idő, mikor érkeznek meg már, addig lent, a kapu előtt már ott állt Dete Heidi kezét fogva, és azt kérdezte Johanntól, a kocsistól, aki éppen leszállt a hintóról, hogy vajon szabad-e Rottenmeier kisasszonyt ilyen későn zavarni.

- Ez nem tartozik rám - morogta a kocsis -, csöngessen Sebastiannak bent, a folyosón.

Dete megfogadta a tanácsot, és az inas lejött a lépcsőn, nagy kerek gombos libériában és majdnem akkora kerek gombszemekkel.

- Szeretném megkérdezni, zavarhatom-e ilyenkor Rottenmeier kisasszonyt - kezdte Dete előlről.

- Ez nem tartozik rám - felelte az inas -, csöngessen Tinette-nek, a szobalánynak a másik csengővel - és minden további nélkül eltűnt.

Dete megint csöngetett. Villogó fehér bóbitával a fején és gúnyos képpel megjelent fönt a lépcső tetején Tinette.

- Mit akar? - kiabált le fönről, anélkül, hogy lejött volna.

Dete megismételte a kérdést.

Tinette eltűnt, de hamarosan visszajött, és újra lekiabált:

- Várják magukat!

Dete fölment Heidivel a lépcsőn, és Tinette nyomában belépett a tanulószobába. Udvariassan megállt az ajtóban, még mindig fogta Heidi kezét, mert attól tartott, hogy a gyerek esetleg valami elítélendőt tesz a szokatlan környezetben.

Rottenmeier kisasszony lassan emelkedett föl ültéből, közelebb lépett, hogy a ház kislányának játszópajtását jobban szemügyre vehesse. Amit látott, nem nagyon elégíthette ki. Heidin pamutkabátka volt, fején a régi, gyűrött szalmakalapja, ártatlanul tekingetett ki alóla, és leplezetlen csodálattal nézte a hölgy fejére épített tornyot.

- Hogy hívnak? - kérdezte Rottenmeier kisasszony, miután néhány percig kutatóan nézte a gyereket, aki egy pillanatra sem fordította el róla a szemét.

- Heidinek - felelte a kislány világosan, csengő hangon.

- Hogyan? Hogyan? Csak nem ez az igazi neved? Biztosan nem így kereszteltek. Milyen névre kereszteltek? - kérdezte tovább Rottenmeier kisasszony.

A ÍT

- Arra már nem emlékszem - felelte Heidi.

- Micsoda válasz ez?! - mondta a kisasszony fejcsóválva. -ja, Dete, ostoba ez a gyerek vagy szentelen?

- Engedelmeivel, ha a hölgy megengedi, majd én válaszolok hejv t te, mert ő még nagyon tapasztalatlan - mondta Dete, miközben titok" ban oldalba lökte Heidit az illetlen felelet miatt. - A gyerek se n^,m tóba, se nem szentelen. Nem is tudja, mi a szentelenség. Minde^ ^ mond ki, ahogyan gondolja. Ma van először úri házban, és nem iSm • a jó modort. De engedelmes és tanulékony, ha a hölgy, kegyeskec^ ... relémmel lenni iránta. Adelheidnek keresztelték, mint az édes^ •., szegény megboldogult nővéremet.

- Na jó, ez hát a neved, ez már használható - jegyezte me^ -n, tenmeier kisasszony. - De meg kell hogy mondjam, Dete kéj-em gyerek korához viszonyítva különös. Közöltem magával, hogy j^A kisasszony játszótársa vele egyidős kell legyen, hogy ugyan^ , nulhassa, és minden foglalatosságában részt vehessen. Klára } tötte a tizenkettőt. Mennyi idős ez a gyerek?

- Engedelmeivel - kezdte rá megint Dete folyékonyán -,

sem tudom hirtelen, mennyi idős is voltaképpen. Egy kicsit
^i5ban fiatalabb, de nem sokkal. Nem tudnám pontosan megmondani -
q körülbelül a tizedik évében lehet, de lehet, hogy több,
talán...

- Most nyolcéves vagyok, nagypapa mondta - szólt közbe A nénje
megint oldalba lökte, de a kislánynak sejtelve sei
miért. Cseppet sem jött zavarba.

-Micsoda? Csak nyolcéves? - kiáltott Rottenmeier kisasszony némi
felháborodással. - Négy évvel kevesebb? Mi lesz ebből?]>s ^
tanultál eddig? Milyen könyvekből tanultál az iskolában?

- Semmilyenből. - mondta Heidi.

- Hogyan? Mit? Hát akkor hogyan tanultál meg olvasni? dezte
tovább a hölgy.

- Azt nem tanultam, és Péter sem - közölte Heidi.

- Te jó Isten! Nem tudsz olvasni? Igazán nem tudsz olvasni kiáltotta
Rottenmeier kisasszony - Hát lehetséges, hogy valakij általán ne
tudjon olvasni? De hát akkor mit tanultál?

- Semmit - felelte Heidi az igazsághoz híven.

- Dete kérem - mondta a házvezetőnő néhány pillanat múlva mj_
után önuralmát visszanyerte -, ezt mind nem így beszéltük meg
Hogyan hozhatta ide nekem ezt a gyereket?

Detét azonban nem lehetett egykönnyen megfélemlíteni. Nyájasan
felelte:

- Engedelmevel, a gyerek éppen olyan, amelyet én elgondoltam,
hogy megfelel a hölgynek. Le tetszett írni nekem, hogy milyen
legyen, egészen különleges, ne olyan, mint a többi, így aztán ezt
a kicsit kellett választanom, mert a nagyobbak mifelénk már nem
olyan különlegesek, és úgy gondolom, erre a kislányra pontosan
illik a leírás. Most azonban mennem kell, az uraságok várnak rám.
Ha majd elengednek, újra eljövök és megnézem, hogy van a gyerek.
Ezzel egy meghajlás után már kívül is volt az ajtón, és gyors
léptekkel eltűnt a lépcsőn.

Rottenmeier kisasszony néhány pillanatig megkövültén állt ott,
aztán Dete után szaladt.

Eszébe jutott, hogy még sok mindent meg kell beszélnie vele, ha a
gyerek valóban itt marad. Hiszen most már itt volt, és különben
is úgy vette észre, hogy Dete határozottan el van szánva arra,
hogy itt hagyja.

Heidi még mindig ugyanott állt, az ajtóban, ahol az első
pillanatban megállt.

Klára eddig némán figyelt mindent tolószékéből. Most azonban
odaintette Heidet magához:

- Gyere ide!

Heidi a tolószékhez lépett:

- Mit szeretnél jobban, ha Heidinek, vagy ha Adelheidnek
hívnálak? - kérdezte Klára.

- Heidinek. Mindenki így szólított. Ez a nevem - felelte a
kislány.

- Akkor én is mindig Heidinek foglak hívni - mondta Klára. - Azt
hiszem, illik hozzád ez a név, bár még nem hallottam soha. Olyan
gyerekeket se láttam soha, amilyen te vagy. Mindig ilyen rövid,
göndör hajad volt?

- Igen, azt hiszem - felelte Heidi.
- Szívesen jöttél Frankfurtba? - kérdezte tovább Klára.
- Nem, de holnap hazamehetek, és viszek a nagymamának szép fehér zömlét - magyarázta Heidi.
- Furcsa egy gyerek vagy! - fortyant fel Klára. - Hiszen azért hoztak ide Frankfurtba, hogy nálam maradj, és együtt tanulj velem. Tudod, ez egészen mulatságos lesz, mert te nem tudsz olvasni. Lesz végre valami újdonság az órákon. Eddig néha olyan szörnyű unalmas

I

A gyermek- és ifjúsági irodalom gyöngyszemei volt, csak nem akart a délelőtt soha véget érni. Mert tudod, minden reggel jön a tanár úr, kezdődnek az órák, egészen kettőig, és ez nagyon hosszú. A tanár úr néha nagyon közel tartja a könyvet az arcához, mintha hirtelen rövidlátóvá vált volna, pedig csak egy nagyot ásít a könyv mögött. Rottenmeier kisasszony pedig néha előveszi a zsebkendőjét, az arca elé tartja, mintha meghatódott volna valamin, amit olvastunk, de én tudom, hogy ő is csak nagyot ásít a zsebkendője mögött. Ilyenkor rám is annyira rám jön az ásítás, de mindig el kell fojtanom, mert ha csak egyetlenegyét ásítok, Rottenmeier kisasszony már hozza is a csukamájolajat, és azt mondja, hogy már megint gyenge vagyok. Csukamájolajat bevenni pedig a legborzalmasabb. Akkor már inkább az ásítást nyelem le. Most azonban sokkal szórakoztatóbb lesz az óra, hallgathatom, hogyan tanulsz olvasni. Heidi nagyon gondterhelten rázta a fejét, mikor arról hallott, hogy olvasni tanul majd.

- De, de, Heidi, természetesen meg kell tanulnod olvasni. Mindenkinek meg kell tanulnia, és a tanár úr nagyon jó ember. Sohasem haragszik, mindent megmagyaráz majd neked, s tudod, ha elmagyaráz valamit, semmit sem értesz belőle. Ilyenkor csak várj és hallgass, mert különben még többet magyaráz, és még kevesebbet értesz belőle. De később, ha megtanultál és megértettél valamit, akkor egyszerre megvilágosodik, mit is akart mondani. Rottenmeier kisasszony visszajött a szobába. Detét már nem tudta visszahívni, nagyon mérgelődött emiatt, mert el sem tudta rendesen mondani neki, hogy mi minden nem felel meg a gyerekeknek, amit megbeszéltek. És csak annál dühösebb volt, mert nem tudta, mit kell tennie, hogy visszacsinálja az egészet, hiszen ő maga kezdeményezte a dolgot. Beszaladt a tanulószobából az ebédlőbe, onnan megint vissza, de váratlanul újra visszafordult, és ráripakodott Sebas-tianra, aki éppen a terített asztalt pásztázta kerek szemével, vajon műve nem szenved-e valami hiányosságot. •

- Legyen szíves, kérem, inkább holnap gondolja végig korszakalkotó gondolatait. Azon igyekezzék inkább, hogy végre asztalhoz ülhessünk - szólt és elszaladt Sebastian mellett, aztán Tinette-ért kiáltott nem a legbiztatóbb hangon, erre viszont a szobalány még a szokottnál is apróbb léptekkel tipegett elő, és olyan gúnyos képpel állt elébe, hogy Rottenmeier kisasszony nem mert ráförmedni. Annál erősebben tombolt benne belül az izgalom.

- Rendbe kell szedni a vendégszobát, Tinette - mondta, nehezen kiharcolt nyugalommal a hangjában. - Már minden elő van készítve, csak a port törölgesse le a bútorokról.

- Érdemes is! - gúnyolódott Tinette, és ment.

Ezalatt Sebastian nagy csattanással kitárta a tanulószobába vezető kétszárnyú ajtót, mert dühös volt, de nem mert Rottenmeier kisasszonnyal feleselni. Aztán belépett, már egészen nyugodtan, hogy áttolja Klárát. Míg a tolószék hátulján levő fogantyút, amely elgörbült, megigazította, Heidi állt elébe, és merően nézte. Az inas észrevette és felhorkant.

- No, mi a bámulnivaló rajtam? - mondta olyan gorombán, ahogy aligha merte volna, ha észreveszi, hogy Rottenmeier kisasszony is bejött közben a szobába. Abban a pillanatban lépett be, amikor Heidi így felelt:

- Nagyon hasonlítasz a Kecskés Péterre. A hölgy rémülten csapta össze a kezét.

- Hát lehetséges ez? - sóhajtott a félhangosan. - Tegezi nekem az inast! Ez a gyerek nincs tisztában az alapfogalmakkal.

A tolószéket begördítették. Sebastian kiemelte Klárát, ráültette egy székre az asztal mellett.

Rottenmeier kisasszony Klára mellé ült, és intett Heidinek, hogy üljön le szemben velük. Más nem evett az asztalnál, ők hárman is messze ültek egymástól, úgyhogy Sebastiannak bőven volt helye a tálát kínálni. Heidi tányérja mellett egy szép fehér zsömle volt, a gyerek nagy örömmel nézegette.!

A hasonlóság, amit felfedezett, teljes bizalmat ébresztett benne Sebastian iránt. Csendben ült, meg sem mozdult, amíg az inas hozzá nem ért egy nagy tállal, és oda nem kínálta neki a sült halacs-kákat.

Heidi ekkor rámutatott a zsömlére, és megkérdezte:

- Az enyém lehet ez?

Sebastian bólintott, és egy oldalpillantást vetett Rottenmeier kisasszonyra, mert kíváncsi volt, milyen hatást tesz rá a kérdés. Heidi egy szempillantás alatt fölkapta a zsömlét, és zsebre tette. Sebastian egy fintort vágott, mert rájött a nevetés, de tudta, hogy ezt nem szabad. Némán és mozdulatlanul állt Heidi mellett, beszélnie nem volt szabad, de el sem mozdulhatott addig, amíg a tálból nem vettek. A kislány egy ideig csodálkozva nézte, aztán megkérdezte:

60

és ifjúsági irodalom 'gyöngyi

- Ebből is egyek? Sebastian újra bólintott.

- Akkor adj nekem! - mondta Heidi, és nyugodtan nézett a tányérjára.

Sebastian fintora egyre határozottabbá vált, a tál veszedelmesen kezdett remegni a kezében.

- Leteheti a tálát az asztalra, és jöjjön vissza később - mondta Rottenmeier kisasszony szigorú arccal.

Sebastian azonnal kiment.

- Úgy látom, Adelheid, az alapfogalmakkal kell kezdenünk -

fordult a kisasszony egy mély sóhajjal a kislány felé. -

Mindenekelőtt meg fogom neked mutatni, hogy kell az asztalnál a

tálból venni. - És a hölgy világosan, minden részletre kiterjedően bemutatta, mit kell Heidinek tennie. - Továbbá - folytatta - arra is fel kell hívnom a figyelmedet, hogy az asztalnál nem szabad beszélned Sebastiannal, egyébként is csak abban az esetben, ha valami megbízást adsz neki, vagy valami fontos kérdést kell feltenned neki. De ha szólsz hozzá, soha másként nem szólíthatod, csak így: maga vagy Sebastian. Meg ne halljam, hogy másként szólítod! Tinette-et is úgy kell szólítanod: maga. Engem úgy szólíts, ahogy a többiektől hallod. Hogy Klárát hogy szólítsd, majd megmondja ő maga.

- Természetesen Klárának - szólt közbe a kislány. Ezután még számtalan magatartási szabály következett felkelésről, lefekvésről, belépésről és kimenetelről, a rendről, az ajtócsukásról, és közben Heidinek lecsukódott a szeme, hiszen aznap öt óra előtt kelt, és hosszú utat tett meg. Odahajtotta fejét a karosszék támlájára, és elaludt. Amikor hosszabb idő elteltével Rottenmeier kisasszony befejezte az oktatást, így szólt:

- Ezeket vésd jól eszedbe, Adelheid! Mindent megértettél?

- Heidi már régen alszik - mondta Klára vidáman. - Régen volt már a vacsora ilyen szórakoztató.

- Igazán hallatlan, hogy ezzel a gyerekekkel miket ér meg az ember!

- kiáltotta Rottenmeier kisasszony nagyon mérgesen, és oly hevesen csöngetett, hogy Tinette és Sebastian egyszerre rohantak be.

Heidi nem ébredt föl a lármára, csak nagy nehezen tudták annyira fölrázni, hogy a hálósobájába vihessék a tanulószobán, Klára hálósobáján, Végül Rottenmeier kisasszony szobáján át a saroksobába, amelyet most Heidi számára rendeztek be.

Rottenmeier kisasszony nyugtalan napja

Amikor Heidi első frankfurti reggelén felébredt, nem tudta, hol van. Alaposan megdörgölte a szemét, aztán ismét kinyitotta, de hiába. Egy magas, fehér ágyban ült egy tágas szobában. A világosság hosszú, fehér függönyök mögül jött, két karosszék is volt a szobában nagy virágos huzattal, a falnál egy ugyanolyan dívány, előtte kerek asztal, a sarokban mosdó, rajta egy sereg holmi, amelyet Heidi még sosem látott.

Most egyszerre rájött, hogy Frankfurtban van, és a tegnapi nap eseményeire is visszaemlékezett, sőt végül a hölgy oktatásaira is, már ameddig hallotta őket.

Leugrott az ágyról, felöltözött, aztán az egyik ablakhoz lépett, majd a másikhoz. Látni szeretne volna a tájat odakint. Úgy érezte magát a nagy függönyök mögött, mintha kalitkában volna. De nem tudta félrehúzni őket. Mögéjük mászott, de az ablak olyan magasan volt, hogy éppen csak a fejével érte föl. Nem találta, amit keresett. Most megint a másik ablakhoz futott, aztán vissza, de mindig ugyanazt látta, falakat és ablakokat, megint falakat és megint ablakokat.

Heidi tele volt aggodalommal. Még meglehetősen korán volt. A kislány korán ébredt, mint fönt a hegyen, és megszokta, hogy mindjárt kiszalad a ház elé. Látni akarta, mi van odakint, kék-e

az ég, fölkelte-e már a nap, zúgnak-e a nagy fenyők, kinyitották-e már a kis virágok is a szemüket.

A gyermek- és ifj/úság-i irodalom

Mint egy madárka, aki először ül szép, fényes kalitkájában, ide-oda röpköd, és minden sarokban, minden rácsdarabnál megkísérli, hogy kitörjön a szabadba, úgy szaladgált Heidi egyik ablaktól a másikig, hogy megpróbálja, nem tudná-e kinyitni, mert akkor biztosan mást is láthatna, mint falakat és ablakokat. Valahol csak kellett lennie földnek, zöld fűnek és olvadó hónak a hegyoldalokon. Heidi nagyon vágyott arra, hogy mindezt láthassa. Az ablakokat azonban nem tudta kinyitni, akárhogy forgatta, húzta a fogantyút. Kis ujjaait a keret alá dugta, hátha sikerül kifeszíteni. De az ablak meg se moccant. Sokáig kísérletezett, míg végül is belátta, hogy minden erőlködése hiábavaló. Feladta hát a tervét, és most már azon gondolkozott, mi volna, ha kimenne a házból, és körüljárná, előbb-utóbb csak találna gyepet valahol. Hiszen emlékezett is rá, hogy tegnap este csak köveken jött el a ház előtt.

Kopogtak az ajtón, Tinette dugta be a fejét, beszólt röviden:

- Kész a reggeli!

Heidi nem értette meg, hogy ezek a rövid, barátságtalan szavak azt jelentik, jöjjön reggelizni. Tinette gúnyos arcáról inkább figyelmeztetést olvasott le, ne merjen túl közel menni hozzá, és a kislány ehhez tartotta magát. Kivette a kis zsámolyt az asztal alól, a sarokba vitte, ráült és várta, mi fog történni.

Rövid idő múlva zajt hallott. Rottenmeier kisasszony jött meglehetősen izgalommal, és bekiáltott Heidihez:

- Mi van veled, Adelheid? Nem tudod, mi az a reggeli? Gyere át!

Ezt már megértette a kislány, és azonnal engedelmeskedett. Az ebédlőben Klára már rég ott ült a helyén, és barátságosan üdvözölte Heidit. Az arca sokkal vidámabb volt, mint máskor, mert már előre tudta, hogy ma megint mindenféle szokatlan dolog fog történni.

A reggeli minden baj nélkül lezajlott. Heidi illedelmesen megette a vajjas kenyerét, és amikor végeztek, Klárát ismét áttolták a tanulószobába, Heidi pedig parancsot kapott Rottenmeier kisasszonytól, hogy menjen át ő is, és maradjon Klarával, amíg jön a tanár úr, és megkezdődik a tanulás.

Amikor egyedül maradtak, Heidi azonnal azt kérdezte:

- Hogyan lehet innen kinézni, egészen le, hogy a földet lássa az ember?

- Ki kell nyitni egy ablakot és kinézni - válaszolta Klára mosó-
61T

- De az ablakokat nem lehet kinyitni - mondta Heidi szomorúan.

- Dehogynem - bizonygatta Klára -, csak te még nem tudod, és én sem tudok neked segíteni, de ha látod Sebastiant, ő kinyitja neked.

Nagy megkönnyebbülést jelentett Heidi számára tudni, hogy az ablakokat ki lehet nyitni, mert reggel óta fogolynak érezte magát.

Klára kérdezgetni kezdte tőle, milyen is náluk odahaza, és Heidi örömmel mesélt a legelőről, a kecskékről, a legeltetésről és mindenről, amit annyira szeretett.

Közben megérkezett a tanár úr, de Rottenmeier kisasszony nem vezette be azonnal a tanulószobába, mint máskor, mert beszélő-nivaló-ja volt vele, ezért aztán az ebédlőbe vezette, leültette, és nagy izgalomban elmondta neki nehéz helyzetét és azt, hogyan került bele. Nemrégiben ugyanis írt Sesemann úrnak Párizsba, megírta neki, lányának régi vágya, hogy fogadjanak egy játszótársat a házba, és ő maga is úgy gondolja, hogy ez kedvet csinálna Klárának a tanuláshoz, és szabad idejében is kellemes társaság lehetne neki. Ez a megoldás voltaképpen Rottenmeier kisasszony számára is kívánatos volt, mert szerette volna, ha van valaki, aki átveszi tőle a beteg Klára szórakoztatását, amikor ő már beleunt, ez pedig elég gyakran előfordult. Sesemann úr azt válaszolta, hogy szívesen teljesíti lánya kívánságát, egy feltétellel, ha a játszótárssal mindenben ugyanúgy bánnak, mint Klarával, mert ő nem tűr a házában semmiféle gyerekkínzást.

- Ez persze teljesen fölösleges megjegyzés volt az úrtól - tette hozzá Rottenmeier kisasszony -, mert kinek jutna itt egyáltalán eszébe, hogy gyereket kínozzon?

Aztán mesélte tovább, mennyire bevásárolt a gyerekekkel, példákat mondott annak bizonyítására, milyen gyöngye felfogású Heidi, és nemcsak a tanár úrnak kell majd a tanulást betű szerint az ábécénél kezdeni, de neki is, a nevelés terén a legalapvetőbb pontokból kell kiindulnia. Ebben a mindenképpen egészségtelen helyzetben ő egyetlen megoldást lát, ha a tanár úr úgy látná, hogy két eny-nyire különböző teremtetést nem lehet együtt tanítani a haladottabb kára nélkül. Ez olyan nyomós ok lenne Sesemann úr szemében, hogy bizonyára visszacsinálná az egészet, és beleegyezne abba, hogy a gyereket azonnal hazaküldjék. Az úr beleegyezése nélkül azonban persze semmit sem lehet tenni, mert már tudja, hogy a gyerek megjött.

1

64

A tanár úr azonban óvatos volt, és mindig igyekezett ítéleteiben az egyoldalúságot elkerülni. Hosszan és meggyőzően vigasztalni kezdte Rottenmeier kisasszonyt, kifejtette nézetét, hogy ha az ifjú lányka az egyik oldalon annyira elmaradott, akkor talán haladottabb a másikon, s az egyenlőtlenség a rendszeres tanulás eredményeként hamarosan egyensúlyba kerülne.

Amikor Rottenmeier kisasszony látta, hogy a tanár úr egyáltalán nem támogatja őt, hanem hajlandó elkezdni az ábécé tanítását, kinyitotta a tanulószobába vezető ajtót, beengedte a tanár urat, maga azonban nem követte, mert borzadt az ábécétől. Hosszú léptekkel járkált föl-alá a szobában, mert meg kellett fontolnia, hogyan szólítsa a személyzet Adelheidet, hiszen Sesemann úr kívánsága szerint úgy kell bánni vele, mint Klarával, és ez főként a személyzethez való viszonyára vonatkozik - gondolta Rottenmeier kisasszony.

Nem gondolkodhatott azonban sokáig zavartalanul, mert a tanulószoba felől lezuhanó tárgyak zaját hallotta, aztán egy segélykiáltást, mely Sebastiannak szólt.

Berohant. Ott hevert minden a földön, az összes tanszerek: könyvek, füzetek, a tintásüveg és legfelül az asztalterítő, alóla fekete tintapatakok csordogáltak elő, és végigfolyt az egész szobán. Heidi pedig nem volt sehol.

- Na tessék - kiáltotta Rottenmeier kisasszony kezét tördelve -, szőnyeg, könyvek, kézimunkakosár, minden a tintában! Ilyen még nem történt soha! Biztosan az a szerencsétlen tette, nem is kétséges!

A tanár úr rémülten állt ott, és nézte a pusztulást, Klára viszont meglehetősen vidám képpel figyelte a szokatlan eseményt és hatását. Magyarázóan mondta:

- Igen, Heidi volt, de nem szándékosan tette. Nem szabad megbüntetni, csak nagyon sietett, azért rántotta le a térítőt, így esett le minden összevissza a földre. Odakint több kocsi haladt egymás mögött hosszú sorban, ezért futott el olyan gyorsan. Lehet, hogy még soha életében nem látott hintót.

- Nahát, nem úgy van, ahogy mondtam, tanár úr? Egyetlen alapfogalommal nincs ez a teremtés tisztában! Sejtelve sincs róla, mit jelent egy leckeóra, hogy ott csendben kell ülni és hallgatni. De hát hová lett az a szerencsétlen! Talán elrohant? Mit szólna Sesemann úr?...

Rottenmeier kisasszony kirohant, le a lépcsőn. A nyitott kapuban ott állt Heidi, és elképedve bámulta az utcát.

- Mi történt? Mi jutott eszedbe? Hogy merészeltél kiszaladni? - förmedt rá a kisasszony a gyerekekre.

- Hallottam, hogy zúgnak a fenyők, de nem tudom, hol vannak, és most már nem is hallom őket - felelte Heidi, és csalódottan nézett arrafelé, amerre a kocsikerekek zaja elhalt. A kocsik zaja Heidi fülében fenyőzúgásnak hangzott, ezért futott nagy boldogan a hang után.

- Fenyők? Erdőben vagyunk? Micsoda ötlet! Gyere csak föl, és nézd meg, mit csináltál!

Ezzel a kisasszony fölment a lépcsőn, Heidi a nyomában. A tanulószobában aztán a kislány csodálkozva látta a nagy pusztulást, mert nagy örömeiben és sietségében észre sem vette, hogy magával rántotta a térítőt. Csak a fenyők zúgását hallotta, és látni akarta őket.

- Ennek többé nem szabad előfordulni! - mondta Rottenmeier kisasszony szigorúan. - Óra alatt csendben kell ülni a széken és figyelni. Ha ezt magadtól nem tudod megtenni, akkor oda kell hogy kösselek a székhez. Megértetted?

- Igen - felelte Heidi -, majd nyugodtan ülök - mert megértette, hogy ez a szabály. A tanuláskor csendben kell ülni.

Be kellett hívni Sebastiant és Tinette-et, hogy rendet tegyenek. A tanár úr elment, mert a tanítást aznap már nem lehetett folytatni.

Ásítózásra ma aztán igazán nem volt idő.

Délutánonként Klárának mindig pihennie kellett, ez idő alatt Heide-nek egyedül kellett valamivel foglalkoznia. Ezt Rottenmeier

kisasszony még reggel elmagyarázta neki. Klára tehát pihenni tért, a kisasszony is visszavonult a szobájába. Heidi tudta, hogy most magára marad. Ennek nagyon örült, mert hosszabb ideje készült valamire. Ehhez azonban segítségre volt szüksége. Odaállt hát az ebédlőajtó elé a folyosóra, nehogy akivel találkozni akart, elillanjon előle. És Heidi valóban jól számított. Jött is Sebastian hamarosan a lépcsőn fölfelé, kezében nagy tálca, mert az ezüstöt hozta föl a konyhából, hogy elrakja az ebédlőszekrénybe. Amikor az utolsó lépcsőfokra ért, Heidi odalépett eléje, és így szólt:

- Maga vagy Sebastian!

Sebastian akkorára nyitotta a szemét, amekkorára csak tudta:

- Mit jelentsen ez, kisasszony?

(fulfa

A. g^eTjnnieJk- és éfjúság'í iro

_ Szeretnék kérdezni valamit, nincsen benne semmi rosszaság, ma reS?el ~ mondta Heidi nagyon kedvesen, mert észrevette, hogy Sebastian kissé haragos, és azt gondolta, hogy a feldöntött tintás-üveg miatt.

- Úgy! És miért maga vagy Sebastian, ezt szeretném tudni! - mondta Sebastian még mindig barátságtalan hangon.

- Hát, mert ezentúl így kell mondanom - bizonygatta Heidi -, Rottenmeier kisasszony megparancsolta.

Sebastian erre olyan hangosan kezdett nevetni, hogy a kislány csodálkozva nézett rá, mert ő nem tudta, mi lehet ilyen nevetséges. Sebastian azonban most már értette, hogy mit parancsolt meg Rot-tenmeier kisasszony, és nagyon jókedvűen így szólt:

- Helyes, helyes! Hát csak folytassa, kisasszony.

- Engem nem hívnak kisasszonynak - mondta Heidi kissé bosz-szúsan -, az én nevem Heidi.

- Ez igaz, de ugyanaz a hölgy nekem meg azt parancsolta, hogy kisasszonynak nevezzem - magyarázta Sebastian.

- Igazán? Akkor, úgy látszik, így kell hívni engem - mondta Heidi engedékenyen, mert már észrevette, hogy itt minden Rottenmeier kisasszony parancsai szerint történik. - Most már három nevem is van - tette hozzá sóhajtván.

- És mit akart a kisasszonyka kérdezni? - kérdezte Sebastian, és közben belépett az ebédlőbe, és berakta az ezüstöt a szekrénybe.

- Hogy lehet ablakot nyitni, Sebastian?

- Így, látja, így - mondta, és kinyitotta az egyik nagy ablakszárnyat.

Heidi közelebb lépett az ablakhoz, de kicsi volt ahhoz, hogy kiláthasson, csak a párkányig ért fel.

- No, most az egyszer kinézhet a kisasszonyka, és megnézheti, mi van odalent - mondta Sebastian, és odahozott egy magas sámlit.

Heidi boldogan mászott fel, végre kinézhetett az ablakon. De a következő pillanatban már mélységes csalódással húzta vissza a fejét.

- Hiszen csak kövezett utcákat látni, más semmit! - mondta sajnálkozva. - De talán, ha körüljárnánk a házat. Mi van a másik oldalon, Sebastian?

- Ugyanez - felelte az inas.
- De hát akkor hová kell menni, hogy messze-messze elláthassunk, le a völgybe?
- Fel kell mászni egy toronyba, egy templom tornyába. Látja, kis-asszonyka, olyanba, mint az ott az aranygömbbel a tetején. Onnan aztán le lehet nézni, és odafentről igazán messzire látni. Heidi lemászott a sámliról, kiszaladt a szobából, le a lépcsőn, és kilépett az utcára. De a dolog nem ment olyan egyszerűen, ahogy képzelte. Amikor még az ablakból látta a tornyot, azt hitte, csak át kell futnia az utca túloldalára, és már ott is van, most azonban már az egész utcán véges-végig szaladt, és még csak nem is látta a tornyot. Befordult egy másik utcába, sok ember jött-ment mellette, de mind annyira sietett, hogy Heidi azt gondolta, hiába kérdezősködne, nem érnek rá őt útbaigazítani. Ekkor a túlsó utcasarkon megpillantott egy fiút, egy kis verkli volt a hátára akasztva, és egy furcsa állatot tartott a karján. Heidi odaszaladt hozzá, és megszólította:
- Merre van a torony az aranygömbbal a tetején?
- Nem tudom - felelte a fiú.
- Kitől kérdezhethném meg, hogy hol van? - kérdezte tovább Heidi.
- Nem tudom.
- Tudsz egy másik templomot, aminek magas tornya van?
- Persze hogy tudok.
- Akkor gyere, és mutasd meg!
- Mutasd te előbb, hogy mit adsz nekem érte. - A fiú kinyújtotta a kezét Heidi elé, a kislány keresgélni kezdett a zsebében. Egy ké-pecskét húzott elő, szép piros rózsakoszorú volt rajta. Előbb nézte még egy darabig, mert sajnálta odaadni, hiszen csak ma reggel kapta Klárától. De mégis, lenézni a völgybe, végig a zöld hegyoldalakon, ez bizony nagyon sokat megért.
- Nesze - mondta Heidi, és odanyújtotta a képecskét -, akard ezt?
A fiú visszahúzta a kezét, és megrázta a fejét.
- Hát akkor mit akarsz? - kérdezte Heidi, és megkönnyebbülten vágta zsebre a képet.
- Pénzt.
- Nekem nincs, de Klárának van, majd ad. Mennyi kell?
- Húsz fillér. Akkor gyere!
Most már együtt mentek végig a hosszú utcán. Útközben Heidi megkérdezte a fiútól, mit visz a hátán. Az elmagyarázta, hogy egy szép sípláda van a kendővel letakarva, gyönyörű zenét csinál, ha ő a
6,8
A. oryiejnmeJk- cs ífjiisáim írv«<
fogantyúját megforgatja. Egyszerre csak ott álltak egy magas tornyú régi templom előtt.
- Ez az! - mondta a fiú.
- De hogy tudok oda bemenni? - kérdezte Heidi, amikor a zárt ^apukra nézett.
- Nem tudom.
- Gondolod, hogy lehetne itt is csöngetni, mint Sebastiannak?
- Nem tudom.

Heidi fölfedezte a csengőt a falon, teljes erejéből megrántotta.

- Ha föl tudok menni, várj még, mert nem találok vissza, neked kell az utat mutatnod.

- És mit adsz nekem?

- Mit adjak?

- Még húsz fillért!

Belülről megzördült a zár, nyikorogva nyílt a kapu, egy öregember lépett ki, előbb csodálkozva, aztán haragosan nézett a gyerekekre, és rájuk förmedt:

- Hogy mertek engem kicsöngetni? Nem tudjátok elolvasni, mi áll a csengőn:

Toronylátogatók számárai

A fiú Heidire mutatott, és egy szót sem szólt.

- En éppen a tornyot akartam meglátogatni - mondta Heidi.

- Miért? Van ott valami dolgod, vagy küldött valaki?

- Nem - válaszolta Heidi -, csak szeretnék fölmenni, hogy lenézhessek.

- Hordjátok el magatokat, és meg ne próbáljatok még egyszer rossz viccet csinálni, mert megjárjátok! - Ezzel az öreg megfordult, és be akarta csukni az ajtót.

Heidi azonban elkapta a ruháját, és kérlelni kezdte:

- Csak egyetlenegyszer!

Az öreg visszafordult, a kislány olyan kérő szemmel nézett rá, hogy teljesen elfelejtette a haragját. Kézen fogta Heidit, és barátságosan mondta:

~ Ha annyira fontos, hát gyere velem!

A fiú leült a lépcsőre az ajtó elé, mutatva, hogy ő nem akar fölmenni.

Heidi az öreg kezét fogva elindult a lépcsőkön fölfelé, egyre keskenyebb lépcsőkön följebb és följebb, míg végül fölérték. Az öreg fölemelte a kislányt a nyitott ablakhoz.

- Na, most lenézhetsz - mondta.

Heidi tengernyi háztetőt, tornyot és kéményt látott, hamar visszahúzta a fejét, és leverten így szólt:

- Nem olyan, mint gondoltam.

- Látod jól? Mit ért egy ilyen kisgyerek abból, amit lát?! No, gyere csak lefelé, és máskor ne csöngess be idegen házba!

Az öreg leállította Heidit a földre, elindultak lefelé a lépcsőn. Ahol a fokok már szélesebbé váltak, balra volt egy ajtó, mely az öreg szobájába vezetett, mellette a padló a ferde tető alá nyúlt be. Ott, egy kicsit hátrébb, Heidi egy üres kosarat vett észre, előtte egy kövér szürke macska ült és morgott, mert a kosárban voltak a kölykei, és ő minden arra jövőt figyelmeztetni akart arra, hogy nem tűri a beavatkozást családi ügyeibe. Heidi megállt, csodálkozva nézte. Ekkora macskát még nem látott soha. A vén toronyban valóságos egérfal-kák éltek, a macska minden megerőltetés nélkül összefogdoshatott és megehetett naponta fél tucát egeret. A legfinomabb pecsenye! Az öreg észrevette Heidi csodálkozását:

- Gyere csak, ha én itt vagyok, nem bánt. Megnézheted a kicsiket. Heidi odalépett a kosárhoz, és elragadtatva kiáltotta:

- Ó, milyen aranyosak! Szép kis cicuskák! - és közben ide-oda ugrált a kosár körül, hogy a kismacskák minden furcsa mozdulatát, ugrámozását, hempergését figyelemmel kíséresse.

- Akarsz egyet? - kérdezte az öreg, aki vidáman nézte a kislány örömét.

- Magamnak? - kérdezte Heidi élénken. - Meg is tarthatom? - És nem akarta elhinni, hogy ez egyáltalán lehetséges.

- Persze, többet is adhatok, mindet elviheted, ha van elég helyed - mondta az öreg, akinek jól jött, hogy megszabadulhat a cicáktól, anélkül, hogy bántania kellene őket.

Heidi úszott az örömben. Hiszen a nagy házban van bőven hely a kiscicáknak, és hogy fog Klára csodálkozni és örülni, ha meglátja ezeket a kedves kis állatokat.

- De hogy tudom elvinni őket? - kérdezte, és azonnal nyakon akart egyet csípni, de a kövér macska nekiugrott a karjának, és olyan mérgesen fújt, hogy a kislány visszahőkölt.

A (gyermek- és ifiúsam iinadlailc

- Majd elviszem őket, csak mondd meg, hova - mondta az Öregember, és simogatni kezdte a macskát, hogy lecsendesítse, mert jól ismerte a szokásait, hosszú évek óta élt itt vele a toronyban.

- Sesemann úrékhoz, a nagy házba, ahol a kapun arany kutyafej van vastag karikával a szájában - magyarázta Heidi.

Ennyi elég is volt az öreg toronyőrnek, aki évtizedek óta élt itt a toronyban, és minden házat ismert, ezenkívül pedig még Sebastian régi jó ismerőse is volt.

- Tudom már - mondta -, de kinek viszem a kölyköket, kit keressenek, hiszen te nem lehetsz Sesemann úr kislánya.

- Nem, én nem, de Klára nagyon örül majd, ha meglátja a cicákat! Az öreg menni akart, de Heidi nem tudott betelni a látvánnyal.

- És ha egyet-kettőt magammal vinnék? Egyet magamnak, egyet meg Klárának... Nem lehetne?

- Várj egy kicsit - mondta a toronyőr, és a kövér macskát bevitte a szobájába, odatette a tálkája elé, azután bezárta az ajtót. - így, most elvihetsz kettőt.

Heidi szeme ragyogott a gyönyörűségtől. Kiválasztott egy fehéret, egy sárga-fehér csíkosat, az egyiket a jobb, a másikat a bal zsebébe tette.

Elindultak a lépcsőn lefelé.

A fiú még ott ült kint, és amikor az öreg bezárta a kaput Heidi mögött, így szólt:

- Merre kell mennünk Sesemann úr házához?

- Nem tudom - felelte Heidi, aztán elmondott mindent, amit tudott, a kaput, az ablakokat, a lépcsőket, de a fiú csak a fejét rázta. Mindez ismeretlen volt előtte.

- És tudod - folytatta Heidi a leírást -, az egyik ablakból egy szürke házat látni, a teteje ilyen - és Heidi a mutatóujjával nagy cakko-kat rajzolt a levegőbe.

A fiú fölugrott, úgy látszik, ő is hasonló jelek alapján tájékozódott. Futni kezdett előre, Heidi utána, és hamarosan ott álltak a kutyafejes kapu előtt.

Heidi meghúzta a csengőt.

Sebastian rögtön megjelent, és ahogy megpillantotta Heidet, sűrgetően kiáltotta:

- Gyorsan, gyorsan!

Jlvilhaunai Spiyirk Heidi

Heidi beugrott, Sebastian pedig becsapta a kaput. Észre sem vette a fiút, aki elképedve állt ott.

- Gyorsan, kisasszonyka - sürgette Sebastian újra -, egyenesen az ebédlőbe, már az asztalnál ülnek. Rottenmeier kisasszony olyan, mint egy megtöltött ágyú. De miket is csinál, kisasszonykám? így elmaradni!

Heidi belépett az ebédlőbe. A kisasszony föl sem nézett, Klára sem szólt, a csönd ijesztő volt. Sebastian odatolta Heidi székét, s ekkor végre megszólalt Rottenmeier kisasszony szigorú arccal, ünnepélyes és komoly hangon:

- Később még beszélgetünk, Adelheid, most csak annyit: nagyon nevetlenül, valóban büntetendő módon viselkedtél, mert bejelentés és kérés nélkül távoztál a házból. Mindenki tudta nélkül mentél el, és késő estig csavarogtál. Viselkedésed egészen példátlan.

- Miau - hangzott, mintha ez lett volna a feletet. Ez csak fokozta a hölgy dühét.

- Hogyan, Adelheid - kiáltotta emelt hangon -, ezek után még ilyen orcátlan tréfára vetemedsz? Vigyázz magadra, én mondom, vigyázz! !

- Én nem... - kezdte volna Heidi. - Miau! Miau! Sebastian kis híján odacsapta az asztalra a tálat, és kirohant.

Elég - akarta kiáltani Rottenmeier kisasszony, de az izgalomtól már hang sem jött ki a torkán. - Állj fel, és indulás! Eredj ki az ebédlőből!

Heidi ijedten állt föl, és még egyszer megkísérelte megmagyarázni:

-Én igazán nem...

- Miau! Miau! Miau!

- De Heidi - szólalt meg Klára -, látod, mennyire megharagítod vele Rottenmeier kisasszonyt, miért mondd újra meg újra, hogy miau?

- Nem én mondom, hanem a kiscicák - mondhatta ki végre Heidi.

- Hogyan? Mi? Macskák? Fiatal macskák? - kiáltotta Rottenmeier kisasszony. - Sebastian! Tinette! Keressétek meg az ocsmány állatokat! Azonnal vigyétek ki őket!

Ezzel a hölgy berohant a tanulószobába, bereteszelte az ajtót, hogy teljes biztonságban legyen, mert az ő számára a kismacskák a teremtés legborzalmasabb lényei voltak.

A g-yermek- és ifjúság-i iinodail.amn gyfintgyszemei

Sebastian kint állt az ajtó mögött, de addig nem jöhetett be, amíg alaposan ki nem kacagta magát. Már amikor a tálat kínálta Heidinek, látta a zsebéből kikandikáló cicákat, várta a botrány kitörését, és amikor ez valóban bekövetkezett, nem tudott uralkodni magán, és csak annyi ideje maradt, hogy a tálat gyorsan az asztalra tegye. Végre sikerült összeszednie magát, belépett az ebédlőbe. Odabent csend volt és béke. A kiscicák Klára ölében,

Heidi pedig ott térdelt mellette, mindketten önfeledten játszottak a két aranyos kiscicával.

- Sebastian - szólt Klára a belépő inához -, segítsen rajtunk, kérem! Keressen valami helyet a cicáknak, ahol Rottenmeier kisasz-szony nem talál rájuk, mert fél tőlük, és ki akarja őket dobni. Mi meg szeretnénk tartani, olyan aranyosak. Csak akkor játszunk majd velük, amikor egyedül vagyunk.

- Bizza csak rám, Klára kisasszony, elintézem - felelte Sebastian készségesen. - Egy kosárban csinállok fészket nekik, és olyan helyre szállítom őket, ahol az ijedős hölgy nem találkozik velük. Bizza csak rám, kisasszony.

Sebastian mindjárt munkához is látott, és közben még többször kikitört belőle a nevetés, mert azt gondolta magában, az úgy ezzel még bizonyára nem zárult le, és szerette látni, amikor Rottenmeier kisasszony bosszankodik.

Jóval később, mikor már le kellett feküdni, Rottenmeier kisasz-szony keskeny rést nyitott az ajtón, és beszólt:

- Elvitték már azokat az undorító állatokat?

- Igenis, el - felelte Sebastian, aki ott tett-vett a szobában, és éppen ezt a kérdést várta. Gyorsan felkapta a két kiscicát Klára öléből, és eltűnt velük.

A különleges büntető szónoklat, amit Rottenmeier kisasszony még ma Heidinek tartani akart, másnapra maradt, mert a hölgy nagyon kimerültnak érezte magát. A sok egymást követő kedélyhullámmal: harag, düh, ijedelem, amit Heidi akarata ellenére okozott, teljesen kimerítette.

Egy szót sem szólt. Némán vonult vissza a szobájába, Klára és Heidi pedig vidáman követték példáját, mert tudták, hogy a kiscicák biztonságos helyen vannak.

I

i

8

Nyugtalanság a Sesemann-házban

Amikor Sebastian másnap reggel kaput nyitott a tanár úrnak, és fölvezette a tanulószobába, valaki újra megrántotta a kapucsengőt, mégpedig ez alkalommal olyan erővel, hogy Sebastian szinte röpült a lépcsőn lefelé, mert azt gondolta, így csak maga Sesemann úr csöngethet. Talán váratlanul hazaérkezett.

Fölrántotta az ajtót - egy rongyos fiú állt ott, verkli a hátán.

- Hát te mit akarsz? - förmedt rá Sebastian. - Majd megtanítalak én téged letépni a csengőt! Mi keresnivalód van itt?

- Klarához kell mennem - felelte a fiú.

- Te mocskos csavargó! Nem tudnád úgy mondani tisztességesen, mint mi, hogy „Klára kisasszonyhoz”? Mi keresnivalód van Klára kisasszonynál? - kérdezte az inas gorombán.

- Negyven filléremmel tartozik - magyarázta a fiú.

- Nem vagy épeszű! Honnan tudod egyáltalán, hogy Klára kisasszony itt van?

- Tegnap megmutattam neki az utat, az hús, aztán visszafelé is megmutattam, az összesen negyven!

-No, látod, összevissza hazudozol. Klára kisasszony sohasem járkál kint, nem is tud járni, hordd el magad, ne várd meg, amíg én is segítek!

A fiú azonban nem hagyta magát, meg se mozdult, száraz hangon mondta:

141

A gyermek- és if/iúsápn irodalom gyöngrvszexnei

- Én mégis az utcán találkoztam vele. El is tudom mondani, milyen. Rövid, göndör haja van, fekete, a szeme is fekete, a ruhája barna, és olyan furcsán beszél.

Ohó - gondolta Sebastian, és magában, befelé jót mulatott a dolgon -, ez csak a kisasszonyka lehetett. Biztosan megint rossz fát tett a tűzre. - Aztán hozzátette, miközben a fiút behúzta a kapuba: - Jól van, gyere csak utánam, és várj az ajtó előtt, amíg újra ki nem jövök. Ha beengedlek, azonnal kezdj el játszani valamit, a kisasszony szereti hallgatni.

Fönt bekopogott a tanulószobába. Behívták.

- Egy fiú van itt, mindenáron Klára kisasszonnal akar beszélni - jelentette Sebastian.

Klára nagyon örült a szokatlan eseménynek.

- Csak jöjjön, jöjjön be mindjárt - mondta. - Ugye, tanár úr, bejöhet, ha mindenáron velem akar beszélni?

A fiú már bent is volt, és ahogy az inas tanácsolta neki, nyomban tekergetni kezdte a sípládáját.

Rottenmeier kisasszony, hogy megmeneküljön az ábécétől, az ebédlőben foglalatostkodott. Most hirtelen fölfigyelt.

- Az utcáról jönnek ezek a hangok? Ilyen közel? Hogyan szólhat verkli a tanulószobában? És mégis... Valóban! - Végigrohant a tágas ebédlőn, fölrántotta az ajtót.

- Ott van! Hihetetlen... - a tanulószoba közepén egy rongyos kölyök állt, és nagy buzgalommal tekergette a zenedobozát. A tanár úr mintha mondani akart volna valamit, de nyilvánvalóan nem volt alkalma rá. Klára és Heidi üdvözült arccal hallgatta a muzsikát.

- Abbahagyni! Azonnal abbahagyni! - kiáltotta Rottenmeier kisasszony éles hangon, de hangját túlharsogta a zene. Odaszaladt a fiúhoz, de egyszerre csak a lába beleakadt valamibe. Lenézett a padlóra, egy sötét szörnyeteg mászott a lába előtt - egy teknősbéka. Rottenmeier kisasszony akkorát ugrott, amekkorát talán kislánykorában sem tudott, aztán torkaszakadtából ordította:

- Sebastian! Sebastian! Mindenki megdermedt.

A verkli hirtelen elhallgatott, ez az ordítás már túlharsogta a zenét.

Sebastian kint állt a félig nyitott ajtó mögött, fetrengett a nevetéstől, nagyon tetszett neki a kisasszony bakugrása. Végre belépett.

Johanna Spyri: Heidi

Rottenmeier kisasszony beleroskadott egy székbe ^ríÍ^ í 11
Sebastian készségesen engedelmeskedett, kituszkolta a fiút A fiu
közben meg felkapta a teknősbékáját, odakinn a markába mott
valamit Sebastian a gyerekeknek, és azt mondta-

- Negyven amivel Klára kisasszony tartozik neked és
LT ^jól csináltad!"s ezzel becsapta

A tanulószobában helyreállt a nyugalom, folytatódott a tanulás
Rottenmeier kisasszony beült a szobába, hogy jelenlétével megaka
dalyozza hasonló rémségek megtörténtét. Az esetet majd aTeckék
uta^zsgalja ki, a bűnöst úgy megbünteti, hogy el ne felejtse egyi
Ismét kopogtak megint Sebastian volt, azzal a hírrel, hogy egy
^Neke^ í^ "f^{TM}* Klára kisasszonynak kell áidnif. - Nekem? -
kérdezte Klára meglepetten és nagyon kíváncsian vajon mi lehet
benne. - Mutassa csak, kérem, gyorsan! S
Sebastian egy fedeles kosarat hozott be, aztán sietve kiment -
Azt hiszem, csak tanulás után csomagoljuk ki - jegyezte meg
figyelmeztető hangsúllyal Rottenmeier kisasszony.

g

éet 8" ^^ "*" ^ ^

Tanár úr - mondta, és félbehagyta az igeragozást -í
gy°ram? CSak hOgy td i

néz

y

^ -Bizonyos szempontból mellette, más szempontból ellene kell
állast foglalnom - felelte a tanár úr. - Mellette, mert így a
figyelme er re a tárgyra van irányítva... - a mondatot azonban
nem tudta befejez m A kosár fedele ugyanis lazán volt becsukva,
és egyszerre csak Z ráki kezdett belőle... egy, kettő, három...
egyre többkis^{TM} ^ elképzелhetetlen gyorsasággal ugrottak,
szaladtak, hemperegtek mindenfelé a szobában, hogy hirtelen úgy
tűnt, mintha mTnden tele lett volna velük. Átugráltak a tanár úr
cipőjén, beleakasztkodtak a nat 3?ti,, Tí t 3 ^^ szoknyájáig, a
lába körül kaparásztak, fölugrottak Mara székére, karmoltak,
mászkáltak, nyávogtak Onasi zűrzavar keletkezett. Klára
elragadtatva kiáltozta-

A <pryeTjnnie>Jk= és ifiúsam iiradblomn

_ Ó, az édes kiscicák, milyen vígan ugrálnak. Nézd, nézd, Heidi!
m ott! Ott! Most ide nézz!

Heidi örömében összevissza szaladgált utánuk.

A tanár úr kínos zavarban álldogált az asztalnál, hol az egyik,
hol a másik lábát emelgette, hogy kihúzza a kellemetlen
nyüzsgésből. Rottenmeier kisasszony megnémult rémületében, aztán
magához tért, és torkaszakadtából kiabálni kezdett:

- Tinette! Tinette! Sebastian! Sebastian! - a karosszékéből
azonban nem mert felállni, mert félt, hogy valamelyik undorító
állat rá talál ugrani.

A megismételt segélykiáltásokra végre bejött Sebastian és
Tinette, összeszedték a cicákat, belerakták őket a kosárba,
felvitték a padlásra a macskafészekbe, amit már tegnap
elkészítettek.

A mai leckeórákon sem unatkozott senki.

Késő este, amikor Rottenmeier kisasszony már kiheverte az
izgalmakat, berendelte Sebastiant és Tinette-et a tanulószobába,
alapos vizsgálatot tartott, hogy tisztázza az eseményeket. Itt

aztán kiderült, hogy Heidi idézte elő a sorozatos katasztrófát tegnapi kirándulásával.

A kisasszony belesápadt felháborodásába. Szavakat sem talált, hogy kifejezhesse érzéseit. Intett, hogy Tinette és Sebastian távozhat.

Most Heidihez fordult, aki Klára széke mellett állt, és nem is nagyon értette, miben bűnös.

- Adelheid - kezdte Rottenmeier kisasszony szigorú hangon -, egyetlen büntetést tudok elképzelni, ami még hatna rád, mert te egészen elvadult vagy, de kíváncsi vagyok, hogy odalent, a sötét pincében, férgek és patkányok között megszelídülsz-e annyira, hogy ilyen dolgok eszedbe se jussanak.

Heidi némán és csodálkozva hallgatta az ítéletet, mert ijesztő pincében még sosem járt. A kunyhó melletti helyiség, amit nagyapa pincének nevezett, ahol a kész sajtokat és a friss tejet tartotta, inkább kedves és kívánatos hely volt, férgeket és patkányokat pedig sohasem látott.

Klára azonban hangos sírásra fakadt.

- Nem, nem, Rottenmeier kisasszony, meg kell várni, amíg megjön a papa, hiszen azt írta, hamarosan itt lesz. Én majd mindent elmesélek neki, és ő majd megmondja, mi legyen Heidivel.

Ez ellen a főbíró ellen nem lehetett a kisasszonynak semmi kifogása, annál kevésbé, mert érkezése valóban rövid időn belül várható volt. Fölállt hát, és kissé haragosan mondta:

-Jól van, Klára, de azért nekem is lesz egy-két szavam Sesemann úrhoz - és ezzel elhagyta a szobát.

Néhány nap telt el teljes csendben, de Rottenmeier kisasszony nem tudott megnyugodni. Folyton arra kellett gondolnia, mennyire bevásárolt Heidivel, és úgy érezte, hogy amióta a kislány megjelent a Sesemann-házban, minden kizökkent a rendes kerékvágásból, és talán nem is fog visszazökkenni többé. Klára nagyon jókedvű volt, sohasem unatkozott, mert Heidi tanulás közben nagyon szórakoztatón viselkedett. A betűket mindig összecserélte, sehogy se tudta őket megjegyezni. Amikor például a tanár úr éppen nagyban a betűk formáját kezdte magyarázni, és hogy érthetőbbé tegye szavait, hasonlatképpen a szarvacska vagy csőröcske szavakat használta, Heidi nagy örömmel kiáltott föl:

- Talán kecske? Máskor pedig:

- Akkor ez egy rablómadár!

A magyarázat sokféle képet keltett életre a képzeletében, de a betűket csak nem tudta megjegyezni.

Késő délután Heidi rendszerint Kláránál üldögélt, mesélt neki a hegyi legelőről, az ottani életről, annyit és olyan sokáig, hogy feléledt benne a vágy, hogy újra láthassa a hegyeket és mindent. Ilyenkor a végén mindig azzal fejezte be:

- De most már igazán haza kell mennem! Holnap igazán mennem kell! Klára igyekezett csendesíteni ezeket a kitöréseket, megmagyarázta Heidinek, hogy itt kell maradnia, legalább amíg a papa hazajön, aztán majd kiderül, mi lesz a továbbiakban. Heidi kénytelen-kelletlen bele is egyezett és megnyugodott. Segítségére volt az a jóleső érzés, amit titokban ápolgatott magában, hogy minden itt töltött nappal kettővel szaporodik az a zsömlehalom, amit a

nagymamának gyűjt. Délben és este ugyanis mindig egy-egy szép fehér zsömle volt a tányérja mellett, ezt zsebre tette, mert nem tudta megenni, ha arra gondolt, hogy a nagymama nem juthat hozzá, és a kemény fekete kenyeret már nem tudja megrágni.

Ebédutánonként egy-két óra hosszat egyedül volt a szobájában. Most már megértette, hogy itt Frankfurtban nem lehet csak úgy ki-
A fryeinanejk- és

szaladni a házból, mint nagyapánál szokta. Sebastiannal sem beszélgetett az ebédlőben, mert Rottenmeier kisasszony megtiltotta, az meg eszébe sem jutott, hogy Tinette-tel szóba elegyedjen. A szobalányt mindig elkerülte, mert az gúnyolódó hangon beszélt vele. Így hát csendben üldögélt a szobájában, volt ideje, hogy arról gondolkodjék, megint zöldbe borult a legelő, fénylenek, csillognak a sárga virágok a napfényben, a nap tüze ott ragyog a havas hegyoldalon. Néha úgy érezte, nem bírja már tovább, itt kell hagynia Frankfurtot, hogy hazamehessen a nagyapához. Hiszen nénje azt mondta, hazamehet, amikor akar.

Így történt aztán, hogy egy szép napon becsomagolta a zsömléket a piros sáljába, fölterette szalmakalapját, és elindult. De alig ért a kapuig, legyőzhetetlen akadályba ütközött. Rottenmeier kisasszony állt ott, aki éppen hazatérőben volt a városból. Meglepetve nézett Heidi-re, tetőtől talpig végigmérte, a szeme megakadt a piros sálból kötött batyun, aztán rákiáltott:

- Micsoda öltözet van rajtad? És mit jelentsen ez egyáltalán? Nem megtiltottam, hogy egyedül és engedély nélkül elhagyd a házat? Megint ezzel próbálsz, és ráadásul úgy kiöltöztél, mint egy csavargó!

- Nem akarok én csavarogni, csak haza szeretnék menni a nagyapához és a nagymamához - felelte Heidi ijedten.

- Hogyan? Mit? Hazamenni? Haza szeretnél menni? - Rottenmeier kisasszony összezsápta a kezét felháborodásában. - Szóval egyszerűen meg akartál szökni! Ha ezt Sesemann úr tudná! Az ő házából egyszerűen megszökni! Nehogy ez valaha tudomására jusson! És mi nem tetszik neked ebben a nagyszerű házban? Laktál te valaha életedben ilyen szép lakásban? Aludtál ilyen jó puha ágyban? Mondd!

- Nem - felelte Heidi egyszerűen.

- Nem szenvedsz szükséget semmiben - folytatta a hölgy. - Semmiben! Egyszerűen hálátlan vagy, és nagy jódolgodban nem tudod, hogy mit csinálsz.

Éz már több volt, mint amennyit Heidi elbírt. Egyszerre csak kitört belőle:

- Hiszen én csak haza szeretnék menni, mert ha még sokáig elmaradok, a kis Hóugri sírni fog, és a nagymama is visszavár. Itt meg különben sem lehet látni, amikor a nap jó éjszakát kíván a hegyek-

Johanna Spyri: Heidi

nek, és ha a rablómadár elrepülne magasan Frankfurt fölött, még hangosabban vijjogna, mert itt annyi ember él egymás mellett a házakban, és bosszantják egymást, ahelyett, hogy a hegyek közé mennének, ahol az ember sokkal jobban érzi magát.

-Az Isten szerelmére! Ez a gyerek megkerült - kiáltotta Rottenmeier kisasszony. Ijedten szaladt föl a lépcsőn, fönt belebotlott Sebastianba, aki éppen lefelé indult.

- Hozza föl, kérem, azt a szerencsétlent! - kiáltott rá és elsietett.

- Igen, igen, azonnal, köszönöm szépen - válaszolta Sebastian kissé megzavarodva a váratlan összeütközéstől. Heidi nem mozdult, szeme villámlott, a felindultságtól egész teste remegett.

- Na, már megint rossz fát tettünk a tűzre? - kérdezte Sebastian vidáman, és amikor Heidi nem mozdult, barátságosan megveregette a vállát, és vigasztalóan mondta:

- Ugyan, ugyan, kisasszonyka, nem szabad mindent annyira mellre szívni. Csak mindig vidáman, ez a fő. Jöjjön, föl kell mennünk, a hölgy megparancsolta!

Heidi úgy vánszorgott föl a lépcsőn, mint valami agyonfáradt öregember. Ez nagyon bántotta Sebastiant, biztatóan mondta:

- Csak ne szomorkodjunk, mindig csak bátran. Hiszen a mi okos kisasszonykánk még nem sírt sose, amióta nálunk van. A kiscicák odafönt olyan virgoncak, annyit bolondoznak, hogy az egész padlás tele van velük. Később majd fölmegyünk együtt, jó? Megnézzük őket, ha a hölgy elment hazulról.

Heidi alig észrevehetően bölintott, de olyan örömtelenül, hogy Sebastiannak elfacsarodott a szíve, tele volt részvétellel, amikor a szobájába visszatérő kislány után nézett.

Vacsoránál Rottenmeier kisasszony nem szólt, de szünet nélkül Heidint tartotta a szemét, mintha arra számított volna, hogy ez a szeszélyes gyerek valami lehetetlent csinál. Heidi csendesén ült az asztalnál, nem evett, nem ivott, csak a zsemléjét süllyesztette gyorsan a zsebébe.

Másnap reggel Rottenmeier kisasszony nagy titokzatosan betessékelte a tanár urat az ebédlőbe, ott nagy izgalommal osztotta meg vele gondjait: a levegőváltozás, a szokatlan életmód és az új benyomások megzavarták a gyerek eszét. Elmesélte neki Heidi szökési kísérletét, elmondta azt is, amire emlékezett furcsa szavaiból. A tanár úr azonban lecsillapította és megnyugtatta Rottenmeier kisasszonyt,

'*- es invísaíri irodalom

szonyt, biztosította arról, úgy látta, igaz, hogy Adelheid egyben-más-ban furcsa gyerek, de másfelől nagyon is jó eszű, úgyhogy lassanként, ha megfelelő bánásmódban részesül, helyre fog állni nála a kívánt egyensúly. Ennek megvalósítására majd ő is fokozottabban törekedni fog. Sokkal komolyabb aggodalmakat okoz azonban neki az a körülmény, hogy nem tud vele az anyagban az ábécén túljutni, nem képes megtanulni a betűket.

Rottenmeier kisasszony kissé megnyugodott, átengedte a tanár urat szokott foglalatosságának.

Későn délután eszébe jutott, micsoda göncök voltak Heidint, mikor szökni próbált, és elhatározta, hogy felfrissíti a gyerek ruhatárát Klára néhány ruhadarabjával, még mielőtt Sesemann úr visszatér. Szándékát közölte Klarával is. A kislány mindenbe beleegyezett, több ruhát, kendőt és kalapot akart Heidinek ajándékozni, így hát a hölgy Heidi szobájába ment, hogy megnézzze

ruhásszekrényét, mit lehet a holmijából megtartani, és mit kell kiselejtezni. Hamarosan felháborodva tért vissza.

- Mit kellett látnom, Adelheid! - kiáltotta. - Soha illet! A ruhásszekrényedben, hangsúlyozom, egy ruhásszekrényben, Adelheid, helyesebben ennek a szekrénynek az aljában, mit találtam? Egy halom száraz zsömlét! Gondold csak meg, Klára, zsömlék egy ruhásszekrényben! Egy ekkora halmot összegyűjteni! Tinette! - kiáltott aztán át az ebédlőbe. - Vigye el a száraz zsömléket Adelheid szekrényéből, és azt a gyűrött szalmakalapot, ami az asztalon van, dobja a szemétkébe!

- Nem, nem! - kiáltott föl Heidi. - A kalap kell nekem, a zsömléket pedig a nagymamának gyűjtöttem - és Heidi Tinette után akart szaladni, de Rottenmeier kisasszony visszatartotta. - Itt maradsz! Azokat a vacakokat pedig kidobják oda, ahova valók - mondta határozottan.

Heidi leroskadt Klára széke mellé, kétségbeesett sírásra fakadt, egyre hangosabban és keservesebben sírt. Azt zokogta:

- Most már nincs a nagymamának zsömléje! A nagymamáé volt, nincs már egy se, nem lesz zsömléje a nagymamának!

Úgy sírt Heidi, mintha a szíve szakadna meg bele. Rottenmeier kisasszony kiszaladt a szobából. Klára megrémült ennyi fájdalom láttán.

- Heidi, Heidi, ne sírj annyira! - kérlelte. - Hallgass rám, és ne sírj annyira! Megígérem, hogy ugyanannyi zsömlét adok a nagyma-

ma számára neked, vagy még többet is, ha egyszer hazamész, és mind friss lesz és puha, a tied már úgymint mind szárazak voltak. Nézz rám, Heidi, ne sírj már annyira!

Heidi még sokáig nem tudta abbahagyni, de azért hatottak rá Klára vigasztaló szavai. Újra meg újra kitört belőle a sírás, Klárának újra meg újra meg kellett ismételnie ígéretét, míg végre Heidi szipogva abbahagyta, és azt kérdezte:

- Igazán ugyanannyit adsz a nagymamának, amennyi volt? És Klára még egyszer megismételte:

- Igazán. Persze hogy ugyanannyit, sőt még többet is, csak nyugodj meg már végre!

Heidi szeme még a vacsoránál is vörös volt a sírástól, és amikor meglátta a zsömléjét a tányér mellett, újra kitört belőle a zokogás. De aztán mégis uralkodott magán, mert tudta, hogy az asztalnál nyugodtan kell viselkednie.

Sebastian ma különös mozdulatokkal akart valamit Heidi tudomására hozni. Amikor a közelébe került, hol a saját fejére mutatott, hol Heidiére, aztán bólogatott és kacsingatott, mintha azt akarta volna mondani: mindent elintéztem.

Amikor Heidi később a szobájába ment, és ágyba akart bújni, ott találta gyűrött szalmakalapját a takaró alatt. Elragadtatottan kapta kézbe, örömeiben még jobban összegyűrte, belecsavarta egy kendőbe, és eldugta a szekrény legmélyére. A kis kalapot Sebastian dugta a takaró alá. Ott volt az ebédlőben Tinette-tel, amikor a szobalányt behívták, és hallotta Heidi kiáltását is. Megértette, mennyire ragaszkodik a kalapjához. Amikor aztán a

szobalány kilépett Heidi szobájából a zsömléssel meg a kalappal, kivette a kezéből, és azt mondta:

- Ezt majd én kidobom - és ezzel nagy örömmel mentette meg Heidi számára.

Ezt akarta a kislány tudtára adni a vacsoránál.

9

Mi mindenről hall a ház ura a saját házában

Néhány nappal később nagy élénkség volt a Sesemann-házban. Fölalá futkostak a lépcsőn, mert a ház ura hazaérkezett, és Sebastian meg Tinette a kocsiról egyik csomagot a másik után cipelte föl: Sesemann úr rendszerint sok szép holmival tért meg utazásairól.

Ő maga mindenekelőtt a lánya szobájába ment, hogy üdvözlje.

Heidi ott ült Kláránál, mert éppen késő délután volt, s ők ketten ilyenkor mindig együtt szoktak lenni.

Klára gyengéden üdvözölte apját, amit az ugyanolyan gyengédséggel viszonzott. Nagyon szerették egymást, apa és leánya. Sesemann úr aztán Heidinek nyújtott kezet, aki szerényen félrehúzódott a sarokba.

- Hát ez a mi kedves kis svájci lányunk - mondta Sesemann úr. - Gyere csak ide, add a kezed! Úgy, úgy! Jól van! És mondjátok csak, jó barátnők vagytok? Vagy talán sokat veszekedtek, megharagusz-tok egymásra, aztán sírtok és kibékültök, hogy kezdhesétek előlről?

- Nem, nem. Klára mindig nagyon jó hozzám - felelte Heidi. - És Heidi még sohasem kezdett veszekedni velem, papa - mondta Klára.

- Akkor jó. Ezt szeretem hallani - mondta a papa, és fölállt. - De most engedd meg, Klárika, hogy egyem valamit, ma még nem ettem. Aztán majd visszajövök hozzád. Meglátod, mennyi mindent hoztam neked!

Sesemann úr az ebédlőbe ment, ahol Rottenmeier kisasszony éppen a terítést ellenőrizte. Miután Sesemann úr az asztalhoz ült, a hölgy is helyet foglalt vele szemben. Úgy ült ott, mint egy halom szerencsétlenség. A ház ura odafordult hozzá:

- Nem is tudom, Rottenmeier kisasszony, mit gondoljak. Valóban ijesztő arcot vág a tiszteletemre. Mi a baj? Hiszen Klárika egész vidám.

- Sesemann úr - kezdte a hölgy fontoskodó komolysággal -, Klárát is érinti a dolog. Bennünket rettenetesen becsaptak.

- Hogyhogy? - kérdezte Sesemann úr, és teljes nyugalommal kortyintott a borából.

- Mint tudja, Sesemann úr, úgy határoztunk, hogy Klára mellé játszótársat fogadunk, és mivel jól tudom, mennyire fontos önnek, hogy kislányát csak jó és nemes dolgok vegyék körül, egy kis svájci lányra gondoltam, mert azt reméltem, egy olyan teremtetést kapunk majd, amilyenről gyakran olvastam. Egy kislányt, aki a tiszta hegyi levegő szülötte, és aki úgy éli le az életét, hogy lába úgyszólván nem is érinti a földet.

- Én ugyan azt hiszem - vetette közbe Sesemann úr -, hogy a svájci gyerekek is érintik a földet, ha előre akarnak jutni, különben láb helyett szárnyuk nőtt volna.

- Ó, Sesemann úr, értsen meg - folytatta a kisasszony -, azokra a tiszta, hegyvidéken élő, közismert gyerekekre gondolok, akik eszményi leheletként röpködnek el mellettünk.

- De mit kezdene az én Klárikám egy eszményi lehelettel, Rottenmeier kisasszony?

- Nem, Sesemann úr, ez nem tréfa, a dolog sokkal komolyabb, mint gondolná, és borzasztóan, valóban rettenetesen csalódtam.

- De hát mi borzasztó történt? A kislány, úgy látom, nem valami borzasztó - jegyezte meg Sesemann úr nyugodtan.

- Csak egyet szeretném, ha tudna, Sesemann úr, csak azt az egyet, miféle emberekkel és állatokkal népesítette be ez a gyerek az ön házat az ön távollétében. Erről a tanár úr tudna beszélni.

- Állatokkal? Hogy értem ezt, Rottenmeier kisasszony?

- Hiszen érthetetlen is, ennek a gyereknek az egész viselkedése érthetetlen, hacsak arra az álláspontra nem helyezkedünk, hogy az elméje időnként teljesen megháborodik.

84

A terveimnek- és ifiúisai

Eddig Sesemann úr nem tulajdonított különösebb fontosságot a beszélgetésnek, de most, hogy megháborodott elméről esett szó! Ez nagyon rossz hatást tehet a kislányára. Sesemann úr komolyan nézett Rottenmeier kisasszonyra, olyan szúrósan, mintha meg akart volna győződni arról, vajon nem a kisasszonyon láthatók-e az elme-háborodottság tünetei.

Ebben a pillanatban nyílt az ajtó, és a tanár úr lépett be.

- Ó, íme a tanár úr, ő majd felvilágosítással szolgál - kiáltott rá Sesemann úr: -Jöjjön, kérem, jöjjön és üljön ide mellém - nyújtotta a kezét Sesemann úr. - A tanár úr iszik velem egy csésze feketét, Rottenmeier kisasszony! Üljön le, kérem, és most mondja el, mi is van ezzel a gyerekkel, akit a lányom játszótársaként fogadtunk a házba. Milyen állatokat hozott ide? Mi van az elmeállapotával?

A tanár először kifejezte örömét Sesemann úr szerencsés hazatérte alkalmából, Sesemann úr azonban várta a választ kérdéseire, így hát a tanár úr belefogott:

- Ha az ifjú lányka lényéről kell véleményt mondanom, Sesemann úr, mindenekelőtt arra szeretném felhívni a figyelmét, hogy bár az egyik oldalán hiányosan fejlődött, mert többé-kevésbé elhanyagolták az oktatását, azaz azt kell mondanom, elkéstek velem, ugyanakkor azonban, a másik oldalon, a semmiképpen sem elítélendő, sőt bizonyos értelemben jó vonásokat kialakító elzártság, mely egy hosszabb alpesi tartózkodás eredménye, amely ha nem lép túl egy bizonyos tartamot, kétségkívül előnyösnek ítélni lehet, jó oldalakat...

- Kedves tanár úr - szakította félbe Sesemann úr -, ön túlságosan sok fáradságot fektet bele, mondja kérem, ön is úgy megijedt a gyerek által a házba hurcolt állatoktól, és általában: mi a véleménye a két kislány kapcsolatáról?

- Semmiképpen sem szeretném megbántani az ifjú leánykát - fogott bele újra a tanár úr -, mert bár az egyik oldalon bizonyos fokú társasági tapasztalatlanság, ami kapcsolatban van többé-kevésbé műveletlen életformájával, melyben az ifjú lány Frankfurtba költözése pillanatáig mozgott, és ez a költözés ennek a teljesen vagy részben fejletlen, másfelől azonban nem megvetendő képességekkel megáldott, és ha sokoldalúan és gondosan nevelt...
- Bocsásson meg, tanár úr, kérem, ne zavartassa magát, én megyek... mennem kell a lányomhoz.

lahanna Spyri: Heidi

Ezzel Sesemann úr kiszaladt a szobából, és nem is jött vissza. Odaát a tanulószobában leült Klára mellé. Heidi fölállt. Sesemann úr odafordult hozzá:

- Hallod, kislány, hozz kérlek gyorsan... várj csak, hozz nekem... - Sesemann úr nem tudta kitalálni, mit hozasson Heiddel, de egy időre ki akarta küldeni. - Hozz, kérlek, egy pohár vizet!
- Frisset? - kérdezte Heidi.

- Igen, igen. Jó frisset - felelte Sesemann úr. Heidi kiment.
- Nos, Klárikám - mondta a papa, közelebb ült a lányához, és a kezét simogatta -, mondd meg nekem világosan és érthetően, milyen állatokat hozott a barátnőd a házba, és miért gondolja Rottenmeier kisasszony, hogy néha nem egészen épeszű? Meg tudod nekem mondani?

Klára megmondta. A rémült hölgy Heidi zavaros szavairól is említést tett neki, de Klára azt is megértette. Elmesélte apjának a teknősbéka történetét, a kiscicákról is beszélt, és megmagyarázta neki, mit akart Heidi mondani, amikor szavaival annyira megijesztette Rottenmeier kisasszonyt. Sesemann úr szívből kacagott a dolgon!

- Szóval, nem akarod, hogy a kislányt hazaküldjem, Klára? Nem untad meg, ugye? - kérdezte az apa.

- Nem, nem, papa! Kérlek, hadd maradjon! - kérlelte Klára. - Amióta Heidi itt van, mindig történik valami, mindennap, és olyan szórakoztató, egészen más, mint azelőtt, amikor nem történt semmi, és Heidi annyi mindent mesél nekem.

-Jól van, jól van, Klára. Már jön is a kis barátnőd... Na, jó friss vizet hoztál? - kérdezte Sesemann úr, amikor Heidi belépett, és nyújtotta feléje a poharat.

- Igen, a kútról hoztam - felelte Heidi.

- Csak nem szaladtál ki a kútig, Heidi? - kérdezte Klára.

- De bizony, egészen friss, csak messzebb kellett mennem, mert a közeli kútnál olyan sokan voltak. Végigmentem az utcán, de ott is sokan álltak, befordultam a másikba, onnan hoztam a vizet, és a fehér hajú úr szíves üdvözlését küldi Sesemann úrnak.

- A felfedezőút remekül sikerült - nevetett Sesemann úr -, de ki lehetett az az úr?

- Ott jött a kútnál, megállt, és azt mondta: „Ha már van poharad, adj nekem is egy kis vizet! Kinek viszed?” Mondtam, hogy Sesemann úrnak. Erre nagyot nevetett, és akkor mondta, hogy szíves üd-

A

vözlését küldi, és azt is mondta, hogy egészségére kívánja Sesemann úrnak.

- Úgy, de hát ki lehetett az? Miféle ember volt? - kérdezte Sesemann úr.

- Barátságosan nevetett, vastag aranylánca van, azon valami arany izé lóg nagy piros kővel, a botja fogantyúján pedig egy lófej van.

- Ez a doktor úr! Az én öreg doktorom! - mondta Klára és a papa majdnem egy időben.

Sesemann úr jót nevetett magában a barátján, és azon, mit gondol vajon, hogy újabban milyen módszerekhez folyamodik, ha friss vizet kíván inni.

Sesemann úr még aznap este közölte Rottenmeier kisasszonnyal, amikor együtt ültek az ebédlőben, s a házi ügyekről beszéltek, hogy lánya játszótársa a házban marad. Azt mondta, úgy találja, hogy a kislány állapota normális, és társasága Klárának kedvesebb, mint a házban bárkié.

- Az a kívánságom - tette hozzá Sesemann úr rendkívül határozottan - hogy a gyerekekkel nagyon barátságosan bánjanak, furcsaságait ne tekintsék hibának. Ha pedig Rottenmeier kisasszony nem boldogulna vele egyedül, a közeljövőben úgyis segítségre van kilátás, mert anyám rövidesen hosszabb időre eljön hozzánk, ő pedig mindenkivel megtalálja a megfelelő hangot, akárhogy is viselkedik az illető, ezt tudja, ugye, Rottenmeier kisasszony?

- Igen, tudom, Sesemann úr - felelte a hölgy, de egyáltalán nem látszott rajta megkönnyebbülés az ígért segítség hallatára.

Sesemann úr ez alkalommal csak rövid ideig pihenhetett otthon, üzleti ügyei két hét múlva már ismét Párizsba szólították.

Klárát, aki nem örült a közeledő elutazásnak, azzal vigasztalta, hogy hamarosan megjön a nagymama, néhány nap múlva már itt is lesz.

Alig utazott el Sesemann úr, már jött is a levél, amely jelezte, hogy a nagymama elindult Holsteinből, ahol régi birtokán lakott. Megírta azt is, milyen időpontban érkezik meg másnap, hogy kocsit küldhessenek eléje a pályaudvarra.

Klára nagyon megörült a hírnek, annyit és oly soká mesélt aznap este Heidinek a nagymamáról, hogy már Heidi is kezdte magában nagymamának szólítani. Rottenmeier kisasszony ezt nagyon rossz néven vette, Heidi azonban ezzel nem sokat törődött, mert már megszokta, hogy a hölgy mindenért haragszik.

Johanna Spyri: Heidi

Amikor Heidi később a hálósobájába ment, Rottenmeier kisasszony rászólt, behívta magához, és megmagyarázta neki, hogy nem szabad soha az idős hölgyet nagymamának szólítani, hanem mindig csak nagyságos asszonynak.

- Értetted? - kérdezte a hölgy, amikor Heidi kissé kétkedő pillantását felfogta, és olyan tekintetet vetett rá, hogy a kislánynak meg kellett értenie, a beszélgetést befejezték. Heidi tehát nem szólt többet, bár a megszólítást egyáltalán nem értette.

10

A nagymama

Másnap este izgalom és élénk előkészületek jellemezték a Sesemann-házat. Látnivaló volt, hogy a hölgynek, akit várnak, jelentékeny szava van a házban, és hogy mindenki nagy tiszteletben tartja. Tinette-nek új bóbbita volt a fején, Sebastian zsámolyokat szedett össze a házban, és bizonyos helyekre rakta őket, hogy a hölgy, bárhova ülne is le, mindenütt találjon egyet, amelyre fáradt lábát felteheti. Rottenmeier kisasszony, ha lehet, még jobban feszített, amikor ellenőrzésképpen végigjárta a szobákat, ezzel is azt akarta kifejezésre juttatni, hogy bár egy másik hatalom közeledik, azért az övé sem szűnik meg.

Kocsi gördült a ház elé, Sebastian és Tinette lerohantak a lépcsőn, Rottenmeier kisasszony lassan és méltóságteljesen követte őket, mert tudta, hogy Sesemann-né fogadására meg kell lent jelennie.

Heidinek megparancsolták, hogy vonuljon vissza a szobájába, várjon ott, amíg hívják, mert a nagymama előbb bizonyára Klárához megy be, és egyedül akar vele lenni. Heidi leült, és a megszólítást gyakorolta.

Rövid idő múlva Tinette dugta be a fejét, és röviden, mint mindig, odavetette:

- Bemenni a tanulószobába!

Heidi nem akarta Rottenmeier kisasszonytól még egyszer megkérdezni, mi legyen a megszólítással, de úgy gondolta, a hölgy bizo-

Johanna Spyrb Heidi

nyara tévedett, mert eddig mindig úgy hallotta, hogy előbb a nevet mondják, utána meg azt, hogy úr vagy asszony. Heidi e szabály szerint gondolta végig a dolgot.

Amikor belépett a tanulószobába, a nagymama barátságos hangon szólította meg:

- Nini, itt jön a gyermek! Gyere csak ide hozzám, hadd lássalak!

Heidi odalépett, és érthetően, csengő hangon mondta:

-Jó napot kívánok, Sesemann asszony nagyságos!

- Ugyan, ugyan - nevetett a nagymama -, nálatok így mondják?

Otthon hallottad így, a hegyek között?

- Nem, nálunk senkit sem hívnak így - felelte Heidi komolyan. -

Úgy! Nálunk sem - nevetett a nagymama, és barátságosan megveregette Heidi arcát. - így nem is lesz jó. A gyerekszobában én nagymama vagyok, hívj csak te is nagymamának. Ezt meg tudod jegyezni, ugye?

- Hát persze - biztosította Heidi -, már eddig is mindig így mondtam.

- Úgy, úgy! Ertem! - bólintott a nagymama, és jól megnézte Heidet, időnként megint bólintott, Heidi pedig nagy komolyan a szemébe nézett, mert onnan valami nagyon jó sugárzott, amit a kislány azonnal megérezett. A nagymama annyira tetszett Heidinek, hogy le nem tudta róla venni a szemét.

Szép fehér haja volt, a fejét csipkefodor fogta körül, a főkötőjéről pedig két széles szalag hullott alá, ezek mindig mozogtak, mintha könnyű szellő lebegtetné őket. Ezt Heidi különösen nagyon szépnek találta.

- És hogy hívnak, gyermekem? - kérdezte a nagymama

- Csak Heidi a nevem, de mivel itt Adelheidnek hívnak, nagyon fogok vigyázni... - Heidi elhallgatott, mert egy kicsit bűnösnek érezte magát, hogy még mindig gyakran nem felelt, ha Rottenmeier kisasszony váratlanul elkiáltotta magát, hogy „Adelheid!”, mert még mindig nem tudta megszokni, hogy így hívják, és Rottenmeier kisasszony közben éppen belépett a szobába.

- Sesemann-né asszony kétségkívül helyeselni fogja - szólt közbe a kisasszony -, hogy egy olyan nevet választottam, amelyet ki lehet mondani anélkül, hogy az ember szégyellne magát, már csak a személyzet miatt is.

- Kedves Rottenmeier - felelte a nagymama -, ha valakit egyszer Heidinek hívnak, és hozzászokott a nevéhez, akkor én is így fogom hívni. Maradjunk csak ennél, jó?
i gryenrek- és if/júság'i bmdailonn gyöm.

Rottenmeier kisasszonyt nagyon bántotta, hogy a nagymama mindig csak a vezetéknevén szólítja, de nem tehetett semmit, a nagymamát nem lehetett rendreutasítani. A nagymamának remek szeme volt, és kitűnően hallott, egyáltalán mindent észrevett, ami a házban történik, nem maradt titokban semmi előtte attól a pillanattól kezdve, hogy az ajtón belépett.

Amikor másnap Klára ebéd után, a szokott időben lefeküdt, a nagymama leült mellé a karosszékbe, és néhány percre maga is lehunyta a szemét. De aztán hamar fölébredt, és óvatosan, halkán kiment az ebédlőbe. Ott senkit sem talált.

- Alszik - mondta magában, és odalépett Rottenmeier kisasszony ajtajához, erőteljesen bekopogott. Kisvártatva megjelent a kisasz-szony, ijedten hőkölt vissza a váratlan látogató láttán.

- Hol van ilyenkor a gyerek? És azt is szeretném tudni, mit csinál - mondta.

- A szobájában ül, hasznosan is eltölthetné ezt az időt, ha volna benne egyáltalán hajlam arra, hogy hasznossá tegye magát, de Sese-mann-né asszonynak tudnia kell arról, hogy micsoda bolondságokat gondol ki és csinál ez a gyerek; olyasmit, amiről művelt társaságban szót se ejthetnék.

- Én is effélén törném az eszemet, ha ott kellene ülnöm bent egyedül, mint neki, annyit mondhatok magának, akkor aztán azon is töprenghetne, hogyan tegyen említést az én bolondságaimról a művelt társaságban. Hívja ki kérem, a gyereket, és küldje a szobámba, majd adok neki néhány kedves könyvet, amit hoztam.

- Hiszen éppen ez a baj - kiáltotta Rottenmeier kisasszony, és összecsapta a kezét. - Mit kezd ez a gyerek a könyvekkel, mikor ennyi idő alatt még az ábécét se tanulta meg? Semmit se lehet vele megértetni, erről a tanár úr is beszélhetne. Ha ez a kitűnő ember nem volna oly türelmes, mint egy angyal, már rég letett volna arról, hogy bármire is megtanítsa.

- Úgy, hát ez furcsa. Nem olyan ez a gyerek, mint aki ne tudná megtanulni az ábécét - mondta Sesemann-né. - Csak hívja ide, kérem, egyelőre majd a képeket nézegeti a könyvekben.

Rottenmeier kisasszony még mondott volna egyet-mást, de Sesemann-né sarkon fordult, és a szobájába ment. Nagyon csodálkozott azon,

hogy Heidi ennyire korlátolt. Elhatározta, hogy maga vizsgálja meg a dolgot, mégpedig a tanár úr nélkül, akit nagyon becsült Johannát Spyinb Heidi

ugyan jelleméért, ahányszor csak találkoztak, mindig nagyon kedvesen üdvözölte, de aztán gyorsan továbbsietett, nehogy beszélgetnie kelljen vele, mert kifejezésmódját kissé körülményesnek találta.

Heidi belépett a nagymamához, kerekre nyitotta a szemét, amikor meglátta a gyönyörű színes képeket a könyvekben. Egyszer csak, amikor a nagymama éppen új oldalra lapozott, Heidi hangosan felkiáltott. Csillogó szemmel nézte az alakokat, aztán ömleni kezdtek a könnyei, hangos zokogásra fakadt. A nagymama is megnézte a képet: szép zöld legelőt ábrázolt, sokféle állat legelészett rajta, tépe-gették a zöldellő bokrokat. Középen ott állt a pásztor hosszú botra támaszkodva, nézte a vidám állatokat. Az egész képet mintha csillogó arannyal festették volna, mert a látóhatáron a nap éppen lebukó-ban volt. A nagymama megfogta Heidi kezét.

- Ugyan, ugyan, gyermekem - mondta nagyon kedvesen -, ne sírj, ne sírj, kicsikém! Valamire biztosan emlékeztet téged ez a kép, de nézd csak, van itt hozzá egy szép mese is, majd este elmondom neked. Még sok szép mese van ezenkívül is ebben a könyvben, el lehet őket olvasni, aztán újra el lehet mesélni. Gyere csak, meg kell egymással beszélnünk valamit. Töröld csak le szépen a könnyeidet, így, és most állj ide elé, hogy jól lássalak, úgy, jól van, és most már újra vidámak vagyunk.

Beletelt még néhány perc, mire Heidi abbahagyta a zokogást. A nagymama hagyott neki időt, hogy magához térhessen, csak néha mondta közbe-közbe vigasztalóan:

- Na, most már jól van, elég lesz, legyünk újra vidámak. Amikor végre megnyugtatta a gyereket, azt mondta:

- El kell valamit mondanod nekem, gyermekem. Hogy megy a tanulás a tanár úrral? Tanulsz jól, és tudsz már sokat?

- O, nem - felelte Heidi sóhajtván -, de én már tudtam, hogy azt nem lehet megtanulni.

- Mit nem lehet megtanulni, Heidi, mire gondolsz?

- Olvasni, mert az túlságosan nehéz.

- Gondolod? És ki mondta neked, hogy olyan nehéz?

- A Péter mondta, és ő tudja, mert már sokszor próbálta, de nem tudja megtanulni, mert túlságosan nehéz.

- Úgy! Hát elég furcsa fiú lehet az a Péter! De tudod, kislányom, nem kell mindent készpénznek venni, amit egy ilyen Péter mond az embernek. Meg kell próbálni. Biztosan nem figyeltél oda eléggé, a ni

A pryeinmek-

gondolataid máshol jártak, nem hallgattál oda a tanár úr szavaira, és nem figyelted meg jól a betűket.

- Hiába figyelek - jelentette ki Heidi a megváltoztathatatlanban való belenyugvás hangján.

- Heidi - mondta a nagymama -, mondok neked valamit. Te még sosem tanultál olvasni, mert hittél annak a te Péterednek, de most inkább higgy nekem, én pedig határozottan azt mondom neked, hogy

hamarosan te is fogsz tudni olvasni, mint a többi gyerek, aki olyan, mint te, és nem olyan, mint Péter. Azt is megmondom neked, hogy mi lesz azután, ha már tudsz olvasni. Láttad a pásztort meg a szép zöld legelőt? Amint megtanulsz olvasni, a tiéd lesz ez a könyv, és minden mesét elolvashatsz belőle. Éppen úgy megérted majd a meséket, mintha valaki más mesélné el neked. Megtudod a meséből, hogyan legelteti a pásztor az állatait, és mi minden történik velük. Ugye, szeretnéd mindezt tudni, Heidi?

A kislány feszülten hallgatta a nagymamát, most csillogó szemmel, mélyet sóhajtva mondta:

- Ó, bár tudnék már olvasni!

- Most már megtanulod, és nem is tart soká, Heidi. Gyere, menjünk Klárához, magunkkal visszük a könyveket is.

Azzal kézen fogta Heidit, és beléptek a tanulószobába. Attól a naptól kezdve, hogy Heidi haza akart menni, és Rottenmeier kisasz-szony összeszidta a lépcsőn, és azt mondta neki, hogy rossz és hálátlan, amiért el akart szökni, meg hogy szerencse, hogy Sesemann úr nem tud a dologról, a kislány nagyon megváltozott. Megértette, hogy nem mehet haza, ha akar, ahogy a nénje ígérte neki, hanem hosszú-hosszú ideig Frankfurtban kell maradnia, talán örökre. Azt is megértette, hogy Sesemann úr nagyon hálátlannak tartaná, ha haza akarna menni, és azt hitte, hogy Klárának és a nagymamának is ez volna a véleménye. Úgy gondolta, nem mondhatja el senkinek, hogy haza szeretne menni, mert azt nem akarta, hogy a nagymama, aki olyan kedves volt, megharagudjon és olyan mérges legyen rá, mint Rottenmeier kisasszony. A szíve azonban egyre nehezebb lett, már enni sem igen tudott, és napról napra sápadtabb lett. Esténként sokáig nem aludt el, mert amint egyedül maradt, és csend volt körülötte, minden emléke megelevenedett: a legelő, a napfény, a virágok, és ha végre elaludt, álmában a Falkniss piros sziklacsúcsait látta és a Scesaplana tüzes hómezőit. Amikor aztán reggel felébredt, boldo-

gan ki akart szökellni a kunyhóból, és akkor egyszerre csak ott találta magát az ágyban, Frankfurtban, messze-messze, és nem mehetett többé haza. Beletemette a fejét a párnába, és sokáig sírt, de csak nagyon halkán, nehogy meghallja valaki.

Heidi örömtelensége nem kerülte el a nagymama figyelmét. Várt néhány napig, hátha elmúlik magától a gyerek levertsége. De minden változatlan maradt. A nagymama jól látta reggel, hogy Heidi kisírt szemmel jön ki a szobájából. Behívta a kislányt magához, és nagyon barátságosan így szólt hozzá:

- Most mondd el szépen, Heidi, mi a bajod. Valami bánatod van? De Heidi nem akart hálátlannak mutatkozni a nagymamával szemben, mert szerette, és nem akarta elveszíteni a szeretetét, ezért szomorúan azt válaszolta:

- Nem lehet elmondani.

- Nem? És Klárának sem? - kérdezte a nagymama.

- Ó, nem, senkinek - erősítette meg Heidi, és olyan szerencsétlennek látszott, hogy a nagymamának megesett a szíve rajta.

Talán tíz nap telhetett el azután, amikor a tanár úr beszélni kívánt a nagymamával, mert egy különös jelenségre szeretne volna felhívni a figyelmét. Bebocsáttatást nyert Sesemann-né szobájába, és amint belépett, az idős hölgy barátságosan a kezét nyújtotta, és így szólt:

- Üljön le nálam, kedves tanár úr! - Sesemann-né egy székre mutatott, aztán folytatta: - És most mondja el, kérem, mi hozta ide. Remélem, nem valami rossz hír, nem tanítványaira kell panaszkodnia!

- Éppen ellenkezőleg, nagyságos asszonyom - mondta a tanár úr -, olyasmi történt, amit igazán nem vártam és nem várhatott volna senki, aki az előzményeket ismeri, hiszen minden valószínűség szerint azt kellett feltételeznünk, hogy teljesen lehetetlen az, ami mégis megtörtént, méghozzá a legcsodálatosabb módon, úgyszólván minden ésszerűen elvárhatóval szöges ellentétben...

- Talán Heidi megtanult olvasni, tanár úr? - szólt közbe Sesemann-né.

A tanár úr meglepetten, nagy csodálkozással nézett a hölgyre.

- Hát ez igazán csodálatos - mondta végül -, nemcsak hogy az a gyerek minden alapos magyarázatom, rendkívüli erőfeszitésem dacára sem tanulta meg az ábécét, hanem különösen az, hogy most, amikor már elszántam magam, lemondok arról, ami lehetetlen, és minden magyarázat nélkül csak magukat a betűket tartottam az ifjú

1

A gyermek- és ifjúsági irodalom

leánya szeme elé, és a legrövidebb idő alatt, úgyszólván egyik napról a másikra megtanult olvasni, és mindjárt szinte hibátlanul, ahogy ez kezdőknél ritkán fordul elő. De ugyanilyen csodálatos számomra, hogy a nagyságos asszony éppen ezt a valószínűtlen tényt említi', mint lehetőséget.

- Sok csodálatos dolog történik az életben - felelte Sesemann-né vidáman, és mosolygott. - Néha szerencsésen találkoznak össze a dolgok, ebben az esetben például a tanulási kedv és egy új módszer, kedves tanár úr. Örüljünk, hogy a gyerek idáig eljutott, és reméljük, hogy tovább is ilyen jól halad majd - ezzel az ajtóig kísérte látogatóját, aztán bement a tanulószobába a lányokhoz, hogy maga is meggyőződhesen az örvendetes újságról. Valóban. Heidi ott ült Klára mellett, és mesét olvasott neki. Látszott rajta, mennyire örül annak az új világnak, ami most egyszerre megnyílt előtte. A fekete betűkből emberek és tárgyak léptek elő, életre keltek, életükből szívet dobogtató történetek kerekedtek ki.

Aznap este, a vacsoránál, Heidi ott találta a tányérja mellett azt a szép, nagy könyvet, amiben a legelőről meg a pásztorról szép képek voltak, és amikor rápillantott a nagymamára, az barátságosan bólintott:

- Igen, igen. Most, már a tied!

- Örökre? Akkor is, ha hazamegyek? - kérdezte Heidi az örömtől kipirulva.

- Természetesen. Örökre - felelte a nagymama. - Holnap elkezdjük olvasni.

- De ugye, azért nem mész haza? Sok-sok évig itt maradsz még, Heidi - vágott közbe Klára. - Ha most a nagymama megint elmegy, annál inkább velem kell maradnod.

Heidi nem tudott ellenállni, még lefekvés előtt meg kellett nézegetnie a könyvet, és ettől a naptól kezdve ez lett a legkedvesebb szórakozása. Leült valahol könyvével a kezében és mindig újra elolvasta a meséket, és megnézegette a szép, színes képeket. Ha a nagymama este azt mondta: „Most majd Heidi felolvas nekünk” - akkor valósággal boldog volt, mert már könnyen ment az olvasás, és ha hangosan olvasott, még szebbnek találta a meséket. A nagymama közben sok mindent megmagyarázott, és mindig mesélt még valamit hozzá.

Heidi a legszívesebben a zöld legelőt nézegette újra meg újra, meg a pásztort nyája között, amint ott állt vidáman botjára támasz-

Jnhaunni Spyirb Heidi

kodva, mert akkor még az apja szép nyáját őrizte, csak járt-kelt a vidám bárányokkal és kecskékkal, és öröme tellett ebben. De később jött a következő kép, a pásztor megszökött az apai házból, idegenbe szakadt, és disznókat kellett őriznie, és csak hulladékot kapott enni, és egészen lesoványodott. A nap sem süttött olyan szép aranyfényel ezen a képen, a táj is szürke volt, és köd gomolygott. De volt még egy harmadik kép is ehhez a meséhez, ezen az öreg apa tárt karokkal lépett ki a házból, elébe szaladt hazatérő fiának, aki rongyosán, félve közeledett. Ez volt Heidi kedvenc meséje. Mindig újra meg újra elolvasta hangosan és magában, és nem tudott betelni vele. De volt még sok mese a könyvben, és az olvasással meg a képek nézegetésével gyorsabban múltak a napok, és már közeledett az idő, amikor a nagymamának el kellett utaznia.

11

Heidi egyre boldogtalanabb

A nagymama minden délután, amikor Klára lefeküdt, és Rotten-meier kisasszony nyilván szintén pihenésre vágyva titokzatosan eltűnt, leült egy pillanatra Klára mellé a karosszékre, de öt perc múlva már föl is állt, és ilyenkor mindig behívta Heidit magához a szobájába. Elbeszélgettek mindenféléről, de a nagymama másként is foglalkoztatta a kislányt.

Voltak szép babái, és megtanította Heidit arra, hogyan lehet a babáknak szép ruhácskákat, köténykéket készíteni, és így Heidi szinte észrevétlenül varrni is megtanult. Csinált is a babáknak ruhát, kabátot, mert nagymamának gazdag rongy- és szövetmaradékgyűjteménye is volt.

Néha a nagymamának is felolvasta a meséket, ez mindig nagy öröm volt számára, mert minél többször olvasott egy mesét, annál jobban megszerette. Heidi nagyon át tudott élni mindent, ami a mesében történt, ezért a mesék szereplőivel közeli kapcsolatba került, s mindig nagyon örült, ha velük lehetett.

Igazán vidám és jókedvű mégsem volt soha. A szeme sem volt már olyan nevetős, mint azelőtt.

Az utolsó héten, amit a nagymama még Frankfurtban akart tölteni, egyik nap megint behívta Heidit a szobájába, délután, amikor

Klára aludt. Amikor a kislány belépett könyvével a hóna alatt, a nagymama intett, hogy jöjjön, hozza egészen közel, félretette a könyvet, és így szólt:

- Most pedig gyere ide, gyermekem, és mondd meg nekem, mért vagy olyan szomorú. Még mindig ugyanaz a bánat van a szívedben?

- Igen - bólintott Heidi.

- Nem kérdezem, mi az a nagy bánat, kislányom - mondta a nagymama kedvesen -, hiszen tudom, nem lehet elmondani. De nem gondolod-e, hogy amit kívánsz, amire vágyóí, talán nem is lenne olyan jó neked, mint ahogy gondolod? Talán így mégiscsak jobb, vagy esetleg csak később kaphatod meg, amit már most szeretnél, akkor, amikor igazán javadra válik. Gondolkozz ezen, kislányom, és ha megérted, azt hiszem, vidámabb leszel.

Heidi figyelmesen hallgatta a nagymama szavait, mert feltétlen bizalmat érzett iránta, és nagyon szerette. A régi jókedve és vidámsága azonban csak nem tért vissza.

Eljött aztán az elutazás napja, és ez Klára és Heidi számára szomorú nap volt. A nagymama azonban úgy rendezte a dolgokat, hogy a két kislány ne is nagyon vegye észre, miről is van szó tulajdonképpen, hanem inkább ünnepnapnak érezzék.

Végül mégiscsak előállt a kocsi, és a nagymama elment.

Üresség és csönd maradt a házban utána. A nap hátralevő részében Klára és Heidi szomorúan üldögéltek, nem is nagyon tudták, hogyan fog az élet tovább folytatódni.

Másnap, tanulás után Heidi hozta a könyvét a hóna alatt, és így szólt:

- Ezentúl mindennap fölolvassok neked, Klára. Akarod? Klára beleegyezett, és Heidi elkezdte.

Nem jutott azonban messzire, mert a mese egy haldokló nagymamáról szólt, és Heidi kétségbeesetten kiáltott föl:

- Ó, most meghal a nagymama! - és keserves sírásra fakadt, mert Heidi számára minden, amit olvasott, valóság volt, és szentül hitte, hogy meghal a nagymama a hegyi legelőn, és egyre hangosabban sírt, és zokogva panaszolta:

- Meghal a nagymama, és én nem mehetek oda hozzá, és nem kapott egyetlen zsömlét sem!

Klára mindent elkövetett, hogy megmagyarázza neki, hogy a mese nem arról a nagymamáról szól, aki odafönt lakik a hegyi legelőn, és amikor végre Heidi megértette, miről van szó, addigra már annyira föl volt zaklatva, hogy nem tudott megnyugodni, nem tudta abbahagyni a sírást. Az a gondolat ébredt benne, hogy azért a nagymama

A gyermek- és ifiúsáivn irodalom

valóban meghalhat, amíg ő távol van, sőt talán még a nagyapa is, és ha hosszú-hosszú idő múlva mégis hazamehet, minden csendes és halott lesz odafönt, és ő ott fog állni egészen egyedül, és soha többé nem láthatja azokat, akiket szeretett.

Közben Rottenmeier kisasszony is belépett a szobába, végighallgatta, hogyan igyekszik Klára felvilágosítani Heidit, de amikor a kislány sehogy se akarta abbahagyni a zokogást, látható türelmetlenséggel odalépett hozzájuk, és kemény hangon azt mondta:

- Elég volt, Adelheid, az oktalan kiabálásból! De annyit mondom neked, hogy ha még egyszer így elragadtatod magad meseolvasás közben, akkor elveszem tőled a könyvet, és nem is adom vissza. Ez hatott. Heidi ijedtében falfehér lett. A könyv volt a legnagyobb kincse. Gyorsan letörölte a könnyeit, visszafojtotta zokogását, hangját se lehetett többé hallani. A módszer bevált. Heidi sose sírt többé, bármiről olvasott is, de néha olyan nagy megerőltetésébe került, hogy önmagát legyőzze és visszatartsa könnyeit, hogy Klára csodálkozva kiáltott fel:

- Heidi, szörnyű grimaszokat vágsz, sose láttam ilyet.

A grimaszokat azonban nem lehetett hallani, így Rottenmeier kisasszony nem szerzett tudomást róluk. Heidinek sikerült kétségbeesett kitöréseit leküzdenie, így egy időre látszólag minden visszazökkent a régi kerékvágásba.

Heidi azonban teljesen étvágytalan volt, lesoványodott, megsápadt, még Sebastian is észrevette a változást. Nem tudta elviselni, hogy Heidi az asztalnál a legfinomabb falatokat is visszautasítja, és semmit sem akar enni. Gyakran suttozta neki biztatóan, mikor odakínálta a tálát:

- Vegyen belőle, kisasszonyka! Nagyon finom! Ne így! Egy egész kanállal, na még egyyel!

Sebastian egyéb atyái tanácsokkal is megpróbálkozott, de hiába. Heidi szinte koplalt. Ha este lefeküdt, egyszeriben előtte volt minden, csendben sírdogált a vágyakozástól, fejét a párnába fúrva halkán zokogott, hogy senki meg ne hallja.

Hosszú idő telt így el.

Heidi nemigen tudta, nyár van-e vagy tél, mert a falak és a házak és minden, amit a Sesemann-ház ablakaiból látni lehetett, mindig egyformák voltak, a szabad levegőre pedig csak akkor mehetett ki, ha Klára egészen jól érezte magát, de ilyenkor is csak egy-egy rövidke sétára. Széles utcákon kocsikáztak, de nem láttak se fűvet, se fákat, se hegyeket és zúgó vén fenyőket. Heidi napról napra hevesebben vágyott a szép völgy után, már az eszébe idézte a hegyi legelőt, ha egy olyan szót olvasott, ami akár a legtávolabbról is oda tartozott. Ilyenkor szívbe markoló fájdalmat érzett, és minden erejére szüksége volt, hogy a kitörni készülő zokogást legyőzze.

Így múlt el az ősz, majd a tél, és a nap újra odatűzött a szemben levő fehér falakra. Heidi tudta, közeledik az idő, amikor Péter fölmege a hegyi legelőre a kecskéekkel, az aranyszínű anemónák ragyognak a napfényben, és körös-körül minden este kigyúlnak a hegyek.

Ilyenkor Heidi magányos szobája egyik sarkába húzódott, és befogta a szemét, hogy ne lássa a napfényt a szemközti falon. Mozdulatlanul, némán ült ott, égő honvágyával küzdve, míg végre Klára hívatta.

12

Szellemjárás a Sesemann-házban

Rottenmeier kisasszony néhány nap óta szótlanul és elgondolkozva járkált a házban. Amikor alkonyattájt egyik szobából a másikba ment, vagy pedig a hosszú folyosón haladt végig, gyakran körülnézett, bekukkantott a sötét sarkokba, néha pedig hirtelen

hátrapillantott, mintha csak arra gondolt volna, hogy valaki halkán követi, és váratlanul megrántja a ruháját. Csak az állandóan lakott szobákba mert egyedül bemenni. Ha a felső emeleten volt dolga, a szépen berendezett vendégszobákban vagy pedig a földszinten kellett elintéznie valamit, a titokzatos nagyteremben, ahol visszahangzottak a lépések, és a falakról az öreg tanácsos urak, magas fehér gallérban, olyan merően és komoran néztek le tágra nyitott szemmel, mindig magával vitte Tinette-et. Azt mondta, jöjjön csak, kísérje el, hátha valamit fel kell majd hozni onnan.

Tinette sem mert egyedül menni. Ha fönt vagy lent volt dolga, szólt Sebastiannak, hogy kísérje el, hátha le vagy föl kell hoznia valamit, amit nem bír el egyedül. Különös, de Sebastian is így tett, ha valamelyik távolabbi, félreeső szobába küldték. Felhívta Johannt, és elkísértette vele magát, mondván, hátha egyedül nem tudja elhozni, amire szükség van.

A kísérők mindig szó nélkül engedelmeskedtek, pedig rendszerint szó sem volt arról, hogy valamit el kell hozni onnan, ahova mentek. Sebastian is, Tinette is nyugodtan mehetett volna egyedül. De

Holi

mindegyik azt gondolta, neki is szüksége lehet még a másakra, hasonló esetben.

Mialatt odafönt egymást kísérgette a személyzet, az öreg szakácsné lent lábasai és fazekai között álldogált, a fejét csóválta és só-hajtozott:

- Hogy ezt is meg kellett érnem!

Mert a Sesemann-házban egy ideje különös és ijesztő dolgok történtek. A személyzet minden reggel tárva-nyitva találta a kaput, de soha más rendellenességet nem találtak. Nem láttak senkit, akit a nyitott kapuval összefüggésbe lehetett volna hozni. Az első napokban ijedten kutatták át az egész házat, minden helyiséget felforgattak, hogy megállapítsák, mit loptak el, mert arra gondoltak, talán napközben tolvaj bújhatott el a házban, az szökött meg éjnek idején a zsákmánnyal. De nem hiányzott semmi.

Este gondosan bezárták és beretesztették a kaput, hiába, reggel ismét tárva-nyitva találták. Akármilyen korán szaladtak le reggel, végül már a kora hajnali órákban, amikor még az egész utca kihalt volt és mozdulatlan, a kapuk és az ablakok bezárva, az eredmény mindig ugyanaz volt: a kapu nyitva állt.

Végül aztán Johann és Sebastian rászánták magukat, Rottenmeier kisasszonynak sikerült rábeszélnie őket, hogy lent töltsék az éjszakát a nagyteremmel szomszédos szobában, hogy megfigyelhessék, mi történik. A kisasszony előkereste Sesemann úr fegyvereit, átadott Sebastiannak egy nagy üveg likórt is, hogy bátorságot meríthessenek belőle, ha erre szükség mutatkozik.

Johann és Sebastian azzal kezdték az örködést, hogy a likőrösfiasból többszörösen bátorságot merítettek, ettől előbb nagyon megeredt a nyelvük, majd elálmosodtak, hátradőltek egy-egy nagy karosszékben és elhallgattak.

Amikor az óra éjfélét ütött, Sebastian felriadt, Johannt is megpróbálta fölébreszteni, de az nem volt a legkönnyebb feladat. Hiába szó-longatta Sebastian a kocsist, az csak a fejét fordította át a másik oldalra és tovább aludt.

Sebastian feszülten figyelt. Teljesen éber volt újra. Nem hallott semmit. Néma csönd, az utcáról sem hallatszott be semmi zaj.

Az inas most már nem aludt el újra, a nagy csöndben elég kellemetlenül érezte magát. Fojtott hangon ébresztgette Johannt, közbeközbe néha meg is rázta. Végre, amikor az óra éppen egyet ütött, a

H02

A gyermek- és ifjúság'í íirotdailoínn tgyöuigyszeíoneí kocsis is fölébredt. Nagy nehezen megértette, miért ül itt a karosszékben, miért nem az ágyában fekszik. Egyszerre csak nagy bátran föl pattant, és így szólt:

- Nos, Sebastian, menjünk csak ki, és nézzük meg, mi a helyzet! Csak nem félsz? Gyere szépen utánam.

Johann kinyitotta a szoba behajtott ajtaját, és kilépett. Ebben a pillanatban sodró erejű huzat csapott föl a kapuból, elfújta a gyertyát Johann kezében, mire a kocsis ijedten visszahőkölt, és majd hanyatt döntötte a mögötte álló Sebastiant. Aztán visszaugrott, Sebastiant is berántotta, becsapta maga mögött az ajtót, és lázas sietséggel forgatta meg a kulcsot a zárban.

Előrántotta a zsebéből a gyufát, meggyújtotta az elaludt gyertyát. Sebastian alig tért magához, nem is fogta föl mi történt, mert a széles vállú Johann mögött alig érezte a huzatot, most azonban, hogy a gyertya fényénél megpillantotta a kocsist, rémülten kiáltott föl, mert Johann falfehér volt, és úgy reszketett, mint a nyárfalevél.

- Mi történt? Mi volt az odakint? - kérdezte.

- A kapu sarkig tárva - hebegte Johann -, és a lépcsőn egy fehér alak suhant fölfelé, Sebastian, egy fehér alak... fölfelé...

Huss!., és már el is tűnt.

Sebastiannak a hideg szaladgált a gerincén.

Mindketten leültek, és mozdulni sem mertek reggelig. Mikor az utcán megindult az élet, együtt bezárták a kaput, és fölmentek, hogy Rottenmeier kisasszonynak beszámoljanak az éjszaka eseményeiről.

A hölgy már fölébredt. Nem tudott aludni, mert izgatottan várta a fejleményeket. Amint meghallotta, mi történt, leült és levelet írt Sesemann úrnak. Ilyen levelet Sesemann úr nem kapott még hazulról soha. A kisasszony azt írta neki, hogy a rémület szinte megbénítja az ujjait, Sesemann úr azonnal, késedelem nélkül induljon haza, mert hallatlan dolgok történnek. Ezután ismertette az eseményeket, megírta, hogy a kaput minden reggel tárva-nyitva találják, és már senki se lehet a házban biztos az élete felől, hiszen a nyitott ka-pun át bárki besétálhat, nem is lehet elképzelni, milyen rettenetes következményei lehetnek ennek. Sesemann úr postafordultával válaszolt, közölte, hogy ilyen hirtelen nem tud hazautazni. A szellemtörténet elég különös ugyan, de reméli, hogy a nyitott kapu rejtélye rövidesen megoldódik, és ha

mégsem így történe, Rottenmeier kisasszony írjon Sesemann-né asszonynak, kérdezze meg, nem tudna-e Frankfurtba utazni. Édesanyja minden bizonnyal a legrövidebb időn belül végez a szellemekkel, és azok nem egyhamar merészkednek újra a Sesemann-házba.

Rottenmeier kisasszony elégedetlen volt a levél hangjával, úgy érezte, Sesemann úr nem veszi elég komolyan a dolgot. Azonnal írt Sesemann-né asszonynak, de tőle sem kapott kielégítő választ, sőt az idős hölgy levele még néhány célzást is tartalmazott.

Sesemann-né azt írta, hogy nincs szándékában pusztán azért Frankfurtba utazni, mert Rottenmeier szellemeket lát. Egyébként pedig soha senki nem találkozott még szellemekkel a Sesemann-házban, és ha most mégis egy szellem kísért benne, az csak élő ember lehet, akivel a kisasszony elbánhat maga is, de ha kevés hozzá a bátorsága, hívja segítségül az éjjeliőrt.

A kisasszony megelégedte, hogy napjai állandó rémületben telnek, és segített magán. Eddig a két kislánynak nem szólt, mert attól tartott, hogy akkor nem merik majd egyedül tölteni az éjszakát, sőt talán még nappal sem akarnak majd egyedül maradni, és ez kellemetlen következményekkel járna Rottenmeier kisasszony számára. Most azonban elhatározta magát, bement hozzájuk a tanulószobába, és fojtott hangon, szinte suttogva elmesélte nekik az éjszakai eseményeket. Klára rögtön felkiáltott, hogy egy pillanatig sem akar többé egyedül maradni, a papa pedig azonnal jöjjön haza, és Rottenmeier kisasszony aludjék az ő szobájában, és Heidi sem maradhat egyedül éjszakára, mert a szellem esetleg rátör. Azt kívánta, költözzenek mindhárman össze, a gyertya egész éjjel égjen, Tinette pedig aludjon a szomszédban, és Sebastian meg Johann is jöjjenek le, töltsék az éjszakát a folyosón, hogy kiabálásukkal elijesszék a szellemet, ha jön a lépcsőn fölfelé. Klára nagyon nyugtalan volt, Rottenmeier kisasszony csak nagy nehezen tudta némileg megnyugtatni. Megígérte neki, hogy azonnal ír a papának, ágyát átviteti Klára szobájába, és nem hagyja egyedül soha többé. Nem alhatnak mindannyian az ő szobájában, de ha Adelheid fél, Tinette bemehet hozzá. Heidi azonban jobban félt Tinette-től, mint a szellemtől. A kislány nem is hallott soha szellemekről, mindjárt ki is jelentette, hogy ő nem fél, szívesen marad egyedül a szobájában. Ezután Rottenmeier kisasszony elsietett, íróasztalához ült, és írt Sesemann úrnak.

IIOMI.

A vryeTinneJk- és ifijúságri irodalom

Megírta, hogy azok az ijesztő események, melyek minden éjszaka ismétlődnek, annyira megviselték leánya amúgy is gyenge szervezetét, hogy a legrosszabbtól lehet tartani. Hasonló körülmények között előfordultak már epilepsziás rohamok, sőt néha vitustánc is felléphet, és Klára most ki van téve ezeknek, ha nem szűnik meg a házban az állandó rémület.

A levél nem maradt hatástalan.

Két nap múlva ott állt Sesemann úr a kapu előtt, és oly erőteljesen rántotta meg a csengőt, hogy az egész ház összeszaladt, mindenki némán meredt a többire, azt hitték, hogy

az orcátlan szellemek most már nappal is gazságokra vetemednek. Sebastian óvatosan kilesett a félig leeresztett zsalu hasadékain, de ebben a pillanatban még erélyesebben szólalt meg a csengő, most már nem volt semmi kétség, csak emberkéz ránthatta meg a fogantyút. Sebastian rohant kaput nyitni, de olyan viharosan és olyan szerencsétlenül, hogy megbotlott, és fejével előre leszánkázott a lépcsőn, lent azonban azonnal talpra ugrott, és felrántotta a kaput.

Sesemann úr kurtán köszönt, és egyenesen a lánya szobájába tartott.

Klára üdvrivalgással fogadta a papát, akinek az arcán azonnal elsimultak az aggodalom ráncai, amikor ilyen vidámnak és teljesen változatlanul látta Klárát. Amikor pedig azt hallotta tőle, hogy éppen olyan jól van, mint máskor, és olyan végtelenül boldog, hogy a papa megjött, már mosolygott is. Klára még azzal folytatta kedveskedését, hogy most már szinte örül, hogy szellemek kísértenek a házban, hiszen miattuk kellett a papának hazajönnie.

- És hogyan viselkednek mostanában a szellemek, Rottenmeier kisasszony? - kérdezte Sesemann úr tréfásan nevetve.

- Nem, Sesemann úr - felelte a hölgy komolyan -, ez nem tréfa. Bizonyos vagyok benne, hogy holnap már ön sem fog nevetni. Mert ami ebben a házban történik, amögött valami borzalom lappang, valami, ami a régi időkben történt, és amit titokban kellett tartani.

- Nos, én semmi ilyesmiről nem tudok - jegyezte meg Sesemann úr -, mindenesetre meg kell kérnem a kisasszonyt, ne gyanúsítsa tiszteletre méltó őseimet. Most pedig hívja be, kérem, Sebastiant az ebédlőbe, négy szemközt akarok beszélni vele.

Ezzel a ház ura átment az ebédlőbe, és várta az inast. Tudta ugyanis, hogy Sebastian és a kisasszony nem nagyon szívlelik egymást, így hát arra gondolt, valahol itt van a titok nyitja.

- Jöjjön csak ide, fiam - intett a belépőnek -, és mondja meg őszintén, nem maga rendezte itt ezt a szellemjárást, hogy Rottenmeier kisasszonyt egy kicsit elszórakoztassa?

- Nem, szavamra, ezt nem tételezheti fel rólam a nagyságos úr! Nekem se valami kellemes az ügy! - felelte Sebastian félreismerhetetlen őszinteséggel.

- Nos, ha így áll a dolog, akkor holnap megmutatom magának meg annak a hős Johannák, milyenek a szellemek a napvilágnál. Szégyellje magát, Sebastian, egy ilyen erős fiatalember, mint maga, és megijed a szellemeiktől! Most menjen át, kérem, régi barátomhoz, Classen doktor úrhoz, tiszteittem és arra kérem, feltétlenül jöjjön át hozzám ma este kilenc körül, egyenesen azért jöttem haza Párizsból, hogy vele megbeszéljek egyet-mást. De mondja meg neki, úgy készüljön, hogy ma éjjel itt kell virrasztania nálunk. Értette, Sebastian?

- Igenis! Igenis, uram! A nagyságos úr nyugodt lehet, jól elintézem.

Ezzel Sebastian kiment, Sesemann úr pedig visszatért Klarához, s hogy minden félelmét eloszlassa, megmondta neki, hogy a szellemeket még ma éjszaka le fogja fülelni.

Pont kilenckor - a kislányok már aludni mentek, Rottenmeier kisasszony is visszavonult - megjelent a doktor, akinek a haja ugyan őszbe csavarodott már, de az arca még fiatalos, a szeme pedig eleven volt, és nagyon barátságosan csillogott. Kicsit gondterheltnak látszott, de a kölcsönös üdvözlés után mégis nevetésben tört ki, és barátját vállon veregetve így szólt:

- No, ahhoz képest, hogy virrasztani kell melletted, elég jó bőrben vagy, öregem!

- Várj csak, türelem, barátom - válaszolta Sesemann úr -, nem is tudnám megmondani neked, hogy aki mellett virrasztanod kell, jó borban van-e, vagy bőrben van-e egyáltalán, de majd csak megtudjuk, ha sikerül nyakon csípnünk.

- Hát mégis beteg valaki? Vagy miről beszélsz? Nem értem! Beteg, akit ráadásul még nyakon is kell csípnünk?

- Sokkal rosszabb, doktor, sokkal rosszabb. Szellem kísért a házban, kísértetünk van.

A gyeimnek- és ifjúsági irodalom gyöngyi
szemei

A doktor föl kacagott.

- Szép kis orvosi együttérzés, mondhatom - folytatta Sesemann úr.

- Kár, hogy barátnőnk, Rottenmeier kisasszony nincs jelen, ő szentül meg van győződve, hogy éjszakánként itt egy rém Sesemann lármázik, valamelyik őszám, aki rémtetteiért vezekel.

- De hát hogyan ismerkedett össze vele? - kérdezte a doktor vidáman.

Sesemann úr elmesélte barátjának az egész kísértethistóriát, hogy a ház minden lakója azt állítja, a kaput este bezárják, reggelre mégis tárva-nyitva áll, és hogy ő minden eshetőségre felkészülve megtöltetett két pisztolyt, és levitette az őrhelyre, mert vagy valami buta tréfa rejlik a dolog mögött, amit esetleg a személyzet valamelyik ismerőse rendez, hogy a ház urának távollétében halálra rémítse őket, ha így van, ennek éppen elegendő lesz egy lövés a levegőbe, vagy pedig tolvajokról van szó, akik arra használják föl a szellemek okozta rémületet, hogy senki se merjen előbújni a szobájából, míg ők zavartalanul összeszedik a holmit, ebben az esetben sem árt, ha a fegyver kéznél van.

Míg Sesemann úr beszélt, leértek a lépcsőn, és beléptek a szobába, amelyben a múltkor Johann és Sebastian örködték. Az asztalon néhány üveg jó bor állott, mert egy kis szíverősítő nem árt ilyenkor, hiszen ébren kell tölteniök az egész éjszakát. A bor mellett két pisztoly hevert, az asztal közepén pedig két karos gyertyatartó.

Az ajtót behajtották, hogy ne szűrődjön ki a világosság a folyosóra - még elriasztaná a szellemet -, aztán kényelmesen elhelyezkedtek a karosszékekben, beszélgettek, közben néha jót hörpintettek a borból, és észre sem vették, hogy múlik az idő. Az óra tizenkettőt ütött.

- Úgy látszik, a szellem megneszelt valamit, és ma nem jön - mondta a doktor.

- Csak türelem, türelem, azt mondják, egy óra körül szokott jelentkezni - felelte Sesemann úr.

Tovább beszélgettek hát, míg az óra egyet nem ütött. Mély csend volt, az utcai zaj is megszűnt, egyszerre csak a doktor felemelte az ujját:

- Pszt, Sesemann! Nem hallasz semmit?

Mindketten füleltek. Halkan, de félreérthetetlenül hallani lehetett, hogy valaki visszatolja a reteszt, kétszer megfordítja a kulcsot a zárban, és kinyitja a kaput. Sesemann úr a pisztoly után nyúlt.

1107/

- Remélem, nem félsz - mondta a doktor, és felállt.

- Jobb az óvatosság - suttogta Sesemann úr, és bal kézzel felemelte a háromágú gyertyatartót, jobbában a pisztollyal követte barátját, aki ugyancsak gyertyatartóval és pisztollyal volt felfegyverkezve, s kilépett a folyosóra.

A nyitott kapun át besütő halvány holdfényben egy fehér alak állt a küszöbön mozdulatlanul.

- Ki az? - mennydörögte Sesemann úr, hogy csak úgy zengett tőle a folyosó, és a két úr a gyertyákkal és a pisztollyal odalépett a kapuban álló alakhoz.

Az megfordult, és halkan felsikoltott.

Mezítláb, fehér hálóruhácskában Heidi állt ott, ijedten nézte a fényes gyertyákat és a pisztolyokat. Remegett, mint egy kis falevél a szélben. A két úr megdöbbenve nézett össze.

- Úgy látom, Sesemann, ez a te kis vízfordó lányod - mondta a doktor.

- Mit jelentsen ez, gyermekem? - kérdezte Sesemann úr. - Mit akartál? Miért jöttél le ide?

Heidi az ijedtségtől falfahér volt, és szinte hang nélkül felelte:

- Nem tudom.

- Sesemann, ez az eset az én szakmámhoz tartozik - lépett most előbbre a doktor. - Ülj le egyelőre odabenn a karosszékekben, én mindenekelőtt felviszem a gyereket a helyére. - Azzal letette a pisztolyát a földre, a remegő gyereket szinte apai gyöngédséggel kézen fogta, és elindult vele a lépcsőn fölfelé.

- Ne félj! Nem kell félni - mondta közben nagyon barátságosan -, csak légy egész nyugodt, nincs semmi baj, nyugodj meg!

Heidi szobájába érve a doktor az asztalra állította a gyertyatartót, aztán karjába vette Heidet, az ágyba fektette és gondosan betakargatta. Leült egy székre az ágy mellé, megvárta, amíg a kislány egy kicsit megnyugszik. Mikor már nem remegett egész testében, megfogta a kezét, és jóságosan így szólt:

- Úgy! Most már minden rendben van, még csak azt mondd meg, hová akartál menni.

- Én nem akartam sehova se menni - bizonygatta Heidi -, nem is tudtam róla, hogy lemegyek, egyszerre csak odalent voltam.

- Igen, igen. Talán álmodtál valamit éjszaka? Tudod, olyan világosan, mintha valóban látnál vagy hallanál valamit.

A (rveirmek- és i

'szemet

- Igen, minden éjjel álmodom, és mindig ugyanazt. Olyan az, mintha a nagyapánál lennék, hallom, ahogy kint zúgnak a fenyők,

és arra gondolok, milyen szépen csillognak az égen a csillagok, és szaladok, kinyitom a kunyhó ajtaját, és akkor ott olyan szép. De amikor felébredek, mindig csak Frankfurtban vagyok.

Heidi küszködött, igyekezett uralkodni magán és lenyelni a belső nyomást, ami jött fölfelé a torkában.

- Hm, és nem fáj sehol semmi? A fejed? A lábad?

- Ó, nem, csak úgy érzem, mintha itt egy kő nyomna állandóan.

- Hm, mintha túl sokat ettél volna, ugye, és jobban esne, ha vissz-szajöhetne?

- Nem, nem úgy, inkább olyan nehéz, mintha nagyon-nagyon sírni kellene.

- Úgy? És legalább jól kisírod magad?

- Ó, nem. Nem szabad. Rottenmeier kisasszony megtiltotta.

- Akkor hát mindig lenyeled a könnyeidet, ugye? Értem. De nagyon jól érzed magadat itt Frankfurtban, nem?

- Ó, igen - felelte a kislány nagyon halkán, de ez az igen úgy hangzott, mintha inkább az ellenkezőjét jelentené.

- Hm. És mondd csak, hol éltetek nagyapával?

- Mindig fönt a hegyi legelőn.

- No, ott elég unalmas lehet az élet, nem valami szórakoztató, ugye?^

- Ó, nem, ott nagyon szép, nagyon szép! - Heidi nem bírta tovább. Az emlékezés, a nemrég átélt izgalom, a hosszan visszafojtott sírás erősebbnek bizonyult nála, könnyek törtek elő a szeméből, hangos és keserves zokogásra fakadt.

A doktor fölállt, barátságosan eligazította a kislány fejecskéjét a párnán, és azt mondta:

- Úgy, csak sírj még egy kicsit, az nem árt, aztán aludj, szép nyugodtan aludj el, holnap minden rendbe jön.

Ezzel kiment a szobából.

Lement, az őrszobában leült várakozó barátja mellé, és azt mondta:

- Sesemann, a te kis védenced először is holdkóros, a kaput tudtán kívül nyitotta ki éjszakánként, mint kísértet, és ezzel a ház egész személyzetét halálra rémítette. Másodszor ezt a gyereket elemészti a honvágy, már félig-meddig csontvázzá fogyott, és féltő, hogy egé-
ILGKQ)

szén tönkremegy. Gyors segítségre van szüksége! Az első bajra es az igen nagy fokú idegkimerültségre csak egy gyógyszer van. A gyereket azonfal haza kell küldened, haza, a hegyi levegőre. A második-rnis csak egy gyógyszer van, mégpedig ugyanaz, mint az elsőre. Ho nap ?ehát a gyerek utazik haza! Ez az én orvosi receptem. Sesemann úf felállt. Izgatottan föl-alá járkált a szobában, aztán

^^Holdkóros! Beteg! Honvágy! Lefogyott az én házamban! Mindez az én házamban! És senki sem vette észre, senki sem figyelmeztetett. És te doktor, azt mondod, hogy én ezt a gyereket, aki frissen, egészségesén jött a házamba, betegen és lefogyva küldjem vissza a Sp^oz! Nem, doktor, ezt nem kívánhatod tőlem, ezt én nem tehetem, ezt sohasem fogom megtenni! Vedd a gyereke kézbe, adj neki gyógyszert, csináltass vele egy kúrát tégy amit akarsz, csak

^ogyftsad meg, tedd újra egészségessé, akkor majd hazakuldom, ha akaria addig azonban rád bízom, segíts rajta!

-Sesemann - válaszolta az orvos komolyan -, jól gondold meg, mit csinálsz! Ez az állapot nem olyan betegség, amit porokkal és pirulákkal meg lehet gyógyítani. A gyerek szervezete nem valami e -enáuó d^ha most afónnal hazaküldöd az erős hegyi levegőre, amihez szokva van, teljesen meggyógyulhat. Ha nem csak nem akarod, hogy a gyerek gyógyíthatatlant vagy egyáltalán ne térjen vissz-sza a nagypjához?

Sesemann úr ijedten állt meg.

- Hát ha te így beszélsz, doktor, akkor nincs más választásom, 7^ltL^M^, e^tt sétáltak fel-alá, hogy a továbbiakat is megbeszéljék. Aztán a doktor elbúcsúzott es hazament, es a kapun át, fmelyet ez alkalommal a ház ura nyitott ki, mar hajnali fény szűrődött be.

13

Nyári este a hegyi legelőn

Sesemann úr izgatottan ment föl a lépcsőn, határozott léptekkel haladt Rottenmeier kisasszony hálósobája felé. Olyan erőteljesen kopogott be, hogy a hölgy ijedt sikollyal ugrott ki az ágyából. Hallotta kintről a ház urának hangját:

- Kérem, legyen szíves, siessen, az ebédlőben várom, beszélünk kell, mert valaki azonnal elutazik a házból.

Rottenmeier kisasszony az órájára pillantott.

Fél öt volt.

Ilyen korán nem kelt föl még életében. Vajon mi történhetett? Kíváncsiságában és izgalmában minden ruhadarabot fordítva vett a kezébe, nagyon lassan haladt, mert amit már felvett, később kétségbeesetten keresni kezdte a szobában.

Sesemann úr közben végigjárta a folyosót, teljes erejéből megrángatta a csengőket, amelyek a személyzet különböző tagjainak szóltak, úgyhogy minden szobában rémülten ugrott föl egy-egy alak az ágyból, fordítva bújt a ruhába, mert mindegyik azt hitte, hogy a kísértet elkapta valahogy a ház urát, és az most segítségért csönget. így jöttek aztán le egymás után halálra vált képpel, megdöbbenve álltak meg Sesemann úr előtt, aki frissen és elevenen járkált föl-alá az ebédlőben, és egyáltalán nem látszott rajta, hogy egy kísértet megrémítette volna.

Johannák azonnal szaladnia kellett, hogy rendbe szedje a kocsit meg a lovakat, hogy hamarosan előállhasson. Tinette-nek Heidit kel-

Johanna Spyrh Heidi

á

lett felkeltenie, és elő kellett készítenie a kislányt az utazásra. Sebastian azt a feladatot kapta, hogy siessen abba a házba, ahol Heidi nénje szolgál, és hozza azonnal ide magával. Közben Rottenmeier kisasszony végre felöltözködött, minden rendben volt rajta, csak a főkötőjét kötötte föl fordítva, úgyhogy messziről úgy látszott, mintha az arca a háta fölött volna. Sesemann úr ezt a korai ébredés hatásának tulajdonította, és azonnal az úti előkészületekről kezdett beszélni. Közölte a hölgygel, hogy azonnal kerestessen elő egy bőröndöt, csomagolja

bele a svájci gyerek minden holmiját - Sesemann úr rendszerint így nevezte Heidit, mert a neve szokatlan volt számára -, Klára ruháiból is válogasson ki egyet-mást, hogy a gyerek ruha dolgában jól el legyen látva. Mindezt azonban gyorsan, minden késlekedés nélkül!

Rottenmeier kisasszony a megdöbbenéstől földre gyökerezett lábbal állt ott, és tágra nyitott szemmel bámult Sesemann úrra. Arra számított, hogy az éjszaka átélt szellemhistóriát fogja bizalmasan elmesélni, ezt a kisasszony most, nappal szívesen hallgatta volna. Ehelyett azonban egészen prózai és ráadásul elég kényelmetlen feladatot kapott. A váratlan eseményt nem tudta ilyen gyorsan megemészteni. Csak állt szótlanul, és valami részletesebb magyarázatot várt.

Sesemann úrnak azonban nem állt szándékában magyarázkodni. Faképnél hagyta Rottenmeier kisasszonyt, és Klára szobájába ment. Jól sejtette, hogy a kislányt fölébresztette a szokatlan korai mozgolódás. Klára hallgatta a behallatszó zajokat, és szerette volna megtudni, mi történt. Apja leült az ágy szélére, elmesélte neki, hogyan zajlott le az éjszakai kísértetjárás, és hogy Heidi a doktor véleménye szerint igen rossz állapotban van, egyre távolabb és távolabb vándorolna éjszakánként, talán még a háztetőre is felmászna, ami nagyon veszedelmes. Elhatározta tehát, hogy a kislányt azonnal hazaküldi, nem vállalhat magára ekkora felelősséget. Klárának ebbe bele kell nyugodni, be kell látnia, hogy nem tehet másként.

Klárát fájdalmasan lepte meg a hír, eleinte más megoldást szeretett volna találni, de hiába, apja kitartott elhatározása mellett, megígérte azonban, hogy jövőre Svájcba utaznak Klarával, ha most okosan viselkedik, és nem nyafog. Így aztán a kislány belenyugodott a megváltoztathatatlanba, de kárpótlásként azt kérte, hogy Heidi bőröndjét hozzák ide az ő szobájába, itt csomagoljanak, hogy ő is min-

A gyermek- és ifjúsági irodalom gyöngyi dent beletehessen, amivel örömet szerezhet barátnőjének. A papa ebbe szívesen beleegyezett, sőt még biztatta is Klárát, hogy rakjon össze Heidinek egy teljes ruhatárat.

Közben megjött Dete, izgatottan várakozott az előszobában, mert abból, hogy ilyen szokatlan időben hívták, arra következtetett, hogy valami rendkívüli dolognak kellett történnie.

Sesemann úr odalépett hozzá, elmondta neki, hogyan áll a dolog Heidivel, és hogy azt szeretné, ha a gyereket azonnal, még ma hazavinné.

Dete nagyon csalódottnak látszott, erre igazán nem számított. Jól emlékezett még arra, milyen szavakkal bocsátotta őket útra annak idején a nagyapa. Azt mondta, ne kerüljön soha többé a szeme elé. Azt gondolta, semmiképpen sem teheti meg, hogy ha egyszer Heidit odavitte hozzá, aztán meg elhozta, hogy most újra visszavigye hozzá. Nem gondolkodott hát sokat, hanem nagy szóbőséggel előadta, hogy ma teljesen lehetetlen, nem tud elutazni, holnap meg eszébe se juthat efféle, azután pedig megint rengeteg a dolga, később pedig egyáltalán nem ér rá.

Sesemann úr értett a szóból, és azonnal elbúcsúzott Detétől. Hívatta Sebastiant, közölte vele, hogy azonnal készülődjön, mert el kell utaznia. Ma Baselig utaznak Heidivel, holnap pedig hazaviszi, aztán azonnal visszafordulhat, üzenetet nem kell vinnie, mert ő majd ír egy levelet a nagyapának, amelyben mindent megmagyaráz.

- És még valami, ami nagyon fontos - tette hozzá Sesemann úr -, ebben kérem, feltétlenül nagyon pontosan járjon el. Főlírom egy baseli szálloda címét magának a névjegyre, amit jól ismerek. Maga csak mutassa fel a névjegyet, és akkor jó szobát adnak a kislánynak, maga meg majd gondoskodik magáról. Aztán bemegy a gyerek szobájába, jól bezárja az ablakokat, nehogy a kislány ki tudja nyitni, ha pedig már a gyerek lefeküdt, kívülről rázárja az ajtót, mert a gyerek kóborolni szokott éjszaka, és az idegen helyen veszélybe kerülhet, ha kimegy és ki akarja nyitni a kaput. Nagyon gondosan vigyázzon rá, kérem! Megértette?

- Ó, ó, hát ez történt? így volt? - kiáltott föl Sebastian csodálkozva, mert hirtelen megvilágosodott előtte a kísértetjárás.

- Igen, így történt, így volt. Maga pedig egy gyáva nyúl, és Johannák is megmondhatja, meg van róla a véleményem. Maguk mindketten nevetséges alakok.

Ezzel Sesemann úr a szobájába ment, leült, hogy levelet írjon a nagyapának.

Sebastian elképedve állt a szoba közepén, és többször elismételte magában:

- Miért is engedtem, hogy az a gyáva Johann visszarántson a szobába, ahelyett, hogy a fehér alak után mentem volna, ahogy ezt most már kétségkívül megtenném! - hiszen most éppen besütött a nap, és megtöltötte az egész szobát világossággal.

Heidi közben mit sem sejtve állt ünneplő ruhácskájában, és várta, hogy mi fog történni, mert Tinette nem árult el semmit, csak fölébresztette, kiszedte a ruháit a szekrényből, és segített neki öltözködni, de nem szólt egy szót sem. Sohasem állt szoba a műveletlen Heidivel, mert lenézte.

Sesemann úr belépett az ebédlőbe a levéllel, itt már várt rájuk a reggeli. Sesemann úr kikiáltott:

- Hol van a gyerek?

Heidit behívták. Amikor Sesemann úrhoz lépett, hogy jó reggelt kívánjon neki, kérdés volt a szemében.

- Nos, mit szólsz hozzá, gyermekem? Heidi csodálkozva nézett rá.

- Vagy talán még nem is tudsz semmit? - nevetett Sesemann úr. -

Nos hát akkor: még ma hazamehetsz, most rögtön indultok.

- Haza? - ismételte Heidi szinte hangtalanul, és halálsápadt lett. Néhány pillanatig nem kapott levegőt, annyira összeszorította a szívét az, amit hallott.

- Hát nem is akarsz talán tudni róla? - kérdezte Sesemann úr mosolyogva.

- O, dehogynem! - tört ki most a kislányból, és arcát elöntötte a pír.

- Jó, jó - mondta Sesemann úr biztatóan, miközben asztalhoz ült, és intett Heidinek, hogy ő is üljön le. - Reggelizz csak meg alaposan, aztán kocsiba ültök és indultok.

Heidi azonban egy falatot sem tudott lenyelni, pedig nagyon igyekezett, mert szót akart fogadni. Olyan izgatott volt, hogy azt se tudta, ébren van-e vagy álmodik, és nem ébred-e hirtelen arra, hogy ott áll hálóingben a kapuban.

- Sebastian vigyen magával bőven útravalót - kiáltotta oda Sesemann úr Rottenmeier kisasszonynak, aki éppen belépett. - A gyerekek

J114

A. <g~y<ejnnnielc~ és ifjúsági irodalom g^yöngjn szeméi

most nem tud enni, ez érthető is. Menj csak be Klárához, gyermekem, amíg a kocsi előáll - tette hozzá kedvesen Heidihez fordulva. Heidi is éppen erre gondolt, beszaladt Klára szobájába. A bőrönd ott állt a szoba közepén, a teteje nyitva.

- Gyere, Heidi, gyere - kiáltotta Klára -, nézd csak, mit csomagoltam neked! Gyere, nézd! Örülsz neki?

És elkezdte sorolni a holmik nevét, ruhákat, kötényeket, kendőket, varrókészletet.

- Ide nézz, Heidi! - mondta Klára, diadalmas arccal, és egy kosarat emelt a magasba. Heidi belenézett, és nagyot ugrott örömeiben, mert a kosárban tizenkét szép, kerek zsömle volt a nagymama számára.

A gyerekek örömlében meg is feledkeztek arról, hogy közeleg a válás pillanata. Egyszerre azonban behallatszott a szobába a kiáltás:

- A kocsi előállt!

És akkor már nem is maradt idő a szomorkodásra. Heidi a szobájába szaladt, a nagymama szép képeskönyvének még ott kellett lennie, azt nem csomagolhatták be, hiszen Heidi a párnája alá rejtette, nem akart megválni tőle éjszakára sem. A könyvet is betették a kosárba a zsömlék mellé. Heidi ezután kinyitotta a szekrényt, megnézte, nem maradt-e benne valami, amit elfelejtettek becsomagolni. És valóban! Ott volt a régi piros kendő, Rottenmeier kisasszony nagyon ócskának találta, és nem csomagoltatta be. Heidi rátekerte valami más tárgyra, és beletette legfelül a kosárba, úgyhogy a piros csomag nagyon szembeötlő volt. Aztán feltette csinos kis kalapját, és kilépett a szobából.

A két kislánynak gyorsan kellett elbúcsúznia egymástól, mert Sesemann úr ott állt, hogy Heidit lekísérje a kocsihoz.

Rottenmeier kisasszony a lépcsőlejárát tetején várakozott, hogy elbúcsúzzék Hei-ditől. Amikor megpillantotta a furcsa piros csomagot, gyorsan kikapta a kosárból, és a földre dobta.

- Nem, Adelheid - mondta rosszállóan -, így nem hagyhatod el ezt a házat. Ilyen ócska holmit nem cipelhetsz magaddal! Nos, akkor hát, Isten veled!

Heidi ezek után nem merte a kis csomagot visszatenni, de olyan könyörgő szemekkel nézett Sesemann úrra, mintha a legnagyobb kincsét akarnák elvenni tőle.

- Nem, nem - mondta a ház ura rendkívül határozottan. - A gyerek mindent elvihet, ami örömet okoz neki, számunkra teljesen kö-zömbös, Rottenmeier kisasszony, még ha kiscicákat vagy teknősbékát akarna is magával vinni.

Heidi gyorsan fölkapta a kis csomagot a földről, öröm és hála csillogott a szemében.

Lent a kocsinál Sesemann úr kezét nyújtott neki, barátságos szavakkal elmondta, hogy nem felejtik el, sem ő, sem Klára. Minden jót kívánt neki az útra, Heidi pedig szépen megköszönte a jóságát, és végül még hozzátette:

- És a doktor urat is egyszer üdvözlöm, és neki is köszönök mindent - mert jól megjegyezte magának, hogy a doktor úr tegnap este azt mondta: holnapra minden rendbe jön! És valóban, így is történt, így hát Heidi biztos volt benne, hogy a doktor úrnak is szerepe volt sorsa jobbra fordulásában. Feltették a kislányt a kocsira, aztán föladták neki a kosarat, az élelmiszeres táskát, és végül Sebastian is fölkapaszkodott.

Sesemann úr még egyszer utánuk kiáltotta:

- Szerencsés, jó utat! - és ezzel a kocsi elindult. Röviddel ezután Heidi már a vonatban ült, mozdulatlanul, ölében a kosár, mert azt egy pillanatra sem volt hajlandó kiadni a kezéből. Hiszen benne voltak a zsömlék, a nagymama zsömléi! Időről időre belekukkantott a kosárba, megvannak-e még, és nagyon örült nekik! Órákig ült némán, csak most ébredt tudatára annak, hogy hazafelé megy, a nagyapához, föl a hegyi legelőre és a nagymamához és Kecskés Péterhez, és mindezt látta is, egymás után tűntek fel előtte az otthoniak. Hirtelen ijedten szólalt meg:

- Sebastian, biztos, hogy a nagymama odafönt nem halt meg?

- Biztos, biztos - felelte Sebastian. - Reméljük, hogy még életben van.

Heidi ismét elmélkedésbe merült, csak néha kukkantott bele a kosárba, mert főként azon töprengett, hogyan fogja a zsömléket a nagymama elé kirakni az asztalra. Aztán újra megszólalt:

- Bárcsak biztosan tudhatná az ember, Sebastian, hogy a nagymama még él!

- Persze, persze - felelte Sebastian félálomban -, biztosan él még, nem tudom, miért ne élne.

Heidi azután hirtelen elaludt, mert a nyugtalanul töltött éjszaka meg a korai kelés miatt nagyon álmos volt, és csak arra ébredt, hogy Sebastian erősen rángatja a karjánál fogva, és azt kiabálja: lll! (fi.

A gyermek- és ifjúság-i irodalom gyöngyszemei

-Fölbredni! Fölbredni! Mindjárt kiszállunk, megérkeztünk Baselba!

Másnap reggel folytatták útjukat.

Heidi ismét a kosárral az ölében ült, mert a kosarat semmi áron nem engedte át Sebastiannak. Egész úton hallgatott, mert óráról órára növekedett benne az izgalom. Aztán egyszerre csak, amikor Heidi nem is gondolt rá, felhangzott a kiáltás:

- Mayenfeld!

Heidi fölugrott az ülésről, Sebastian is meglepődött és fölállt.

Aztán egyszerre csak ott álltak a mayenfeldi állomáson, mellettük a bőrönd. A vonat füttyölve szaladt tovább, lefelé, a völgybe. Sebastian búsan nézett utána, mert jobban szeretett volna fáradság nélkül, vonaton utazni tovább. Nem nagyon örült a gyaloglásnak, ami még hozzá kétségkívül hegymászással végződik. Ez ráadásul elég veszedelmes lehet egy ilyen országban, ahol Sebastian véleménye szerint még félig-meddig vad állapotok uralkodnak.

Óvatosan körülnézett, kitől lehetne megkérdezni, melyik a legbiztonságosabb út a kis hegyi falucskához.

Az állomástól nem messze egy szekér állott, sovány lovacska volt elébe fogva. Egy széles vállú ember nagy zsákokat rakodott, melyek a vonattal érkeztek. Sebastian odalépett hozzá, és megkérdezte:

- Melyik a legbiztonságosabb út a hegyi faluhoz?

- Itt minden út biztonságos - felelte az ember kurtán.

Erre az inas a legjobb út iránt érdeklődött, amelyen az ember nincs kitéve annak, hogy belezuhan valami szakadékba. Azt is megkérdezte, hogyan lehetne a bőröndöt a kis faluig szállítani. Az ember szemügyre vette a bőröndöt, méregette egy kicsit, aztán azt mondta, ha nem túlságosan nehéz, elviszi ő maga is a kocsiján, hiszen éppen odatart. Szó szót követett, végül megegyeztek, hogy az ember fölveszi a kocsira a gyereket meg a bőröndöt a kis faluig, onnan majd délután valaki föl kíséri a kislányt a hegyre.

- Egyedül is föl tudok menni, ismerem az utat a kis falutól nagyapa kunyhójáig - vágott közbe Heidi, aki figyelmesen hallgatta a beszélgetést.

Sebastiannak nagy kő esett le a szívéről, mert semmi kedvet nem érzett magában a hegymászáshoz. Nagy titokzatosan félrevonta Heidet, és átadott neki egy nehéz tekercset meg egy levelet, ami a nagyapának szólt. Elmagyarázta, hogy a tekercs Sesemann úr ajándéka,

el kell rejteni a kosárban a zsömlék alatt, nagyon kell rá vigyázni, nehogy elveszzen, mert akkor Sesemann úr nagyon megharagudna, és nem is lehetne kibékíteni soha.

- Nem veszítem el - mondta Heidi magabiztosan, és bedugta a tekercset meg a levelet a kosárba a zsömlék alá.

Aztán föltették a bőröndöt a kocsira, Sebastian föltette Heidet az ülésre, búcsúzóul kezét nyújtott neki, és még egyszer a legkülönbözőbb jelekkel igyekezett a kislányt figyelmeztetni, hogy vigyázzon a kosár tartalmára, mert a kocsis még ott volt a közelben, és Sebastian aggódott, különösen, mert közben tudatára ébredt, hogy tulajdonképpen kötelessége volna a gyereket egészen a nagyapához kísérni.

A kocsis fölugrott Heidi mellé a bakra, elindultak fölfelé, a hegyek irányába, Sebastian pedig megkönnyebbülve, hogy megszabadult a fáradságos hegyi gyaloglástól, boldogan ült le az állomás előtt, hogy megvárja az ellenvonatot.

Az ember a falucska pékje volt, a lisztet fuvarozta haza kocsiján. Heidet még sohasem látta, de hallani már hallott róla. Heidi szüleit is ismerte annak idején, és amikor meglátta,

mindjárt gondolta, hogy ez csak a sokat emlegetett kislány lehet. Kicsit csodálkozott, hogy miért jön most megint haza, ezért beszédbe elegyedett vele.

- Ugye, te vagy az a kislány, aki fönt volt a hegyi bátyónál, a nagyapánál?

- Igen.

- Hát olyan rossz volt a sorod, hogy megint visszajöttél?

- Nem, egyáltalán nem. Sehol sem élnek az emberek olyan jól, mint Frankfurtban.

- Akkor hát minek jöttél haza?

- Hát csak azért, mert Sesemann úr megengedte. Különben nem jöhöttem volna.

- Ugyan! Akkor miért nem maradtál inkább ott, még ha haza is engedtek?

- Mert én sokkal, de sokkal jobban szeretek a nagyapánál, mint bárhol a világon.

- Majd másként gondolkozol, ha ott leszel - morogta a pék. - Mégiscsak furcsa - mondta magában -, hiszen tudhatja, mi vár ott rá.

Fütyörészni kezdett, és többet nem szólt.

Heidi nézegette a vidéket, és végül remegni kezdett izgalmában, mert megismerte az út menti fákat, és a Falkniss magas csúcsai úgy

A gryet-Mi<ek- és ifiúsam irodalom

néztek le rá odaatról, mintha régi ismerősei volnának, és barátságosan üdvözölnék. Heidi viszonzta köszönésüket. Ahogy céljukhoz közelebb és közelebb értek, Heidi egyre izgatottabb lett, úgy érezte, le kell ugrania a kocsiról, és minden erejét megfeszítve futnia kell, megállás nélkül, amíg csak föl nem ér. Mégis csöndben ülve maradt, meg se mozdult, de egész testében reszketett.

Aztán befordultak a falucska házai közé, a toronyban éppen ötöt ütött az óra. Egyszeriben asszonyok és gyerekek gyűltek a kocsi köré, néhány szomszéd is előbújt a házából, mert a közelben lakók figyelmét nem kerülte el a bőrönd és a kislány a pék szekéréen. Mindenki tudni akarta, honnan jön, hová megy, és kihez tartozik. Amikor a pék leemelte Heidit a szekérről, a kislány sietősen mondta:

- Köszönöm szépen, nagyapa majd eljön a bőröndért - és ezzel el akart szaladni, de többen utánakiáltottak, mindenfélét kérdeztek tőle, mindenki mást és mást.

Heidi olyan rémült arccal vágott utat magának az emberek között, hogy azok önkéntelenül utat nyitottak előtte, és közben azt mondogatták:

- Hiszen látjátok, mennyire meg van ijedve. Meg is van rá minden oka!

Aztán elmesélték egymásnak, hogy a hegyi bátyó egy év óta még mogorvább lett, mint azelőtt volt, már nem is áll szóba senkivel, és olyan arcot vág, mintha szíve szerint mindenkit megölné, aki az útjába kerül, és ha ennek a gyereknek volna még a világon hova mennie, nem igyekezne most föl, a vén sárkány fészkébe.

Itt azonban beleszólt a pék a beszélgetésbe, és azt mondta, hogy o többet tud náluk, és nagy titokzatosan előadta, hogy egy úr hozta a gyereket Mayenfeldig, és rendkívül barátságosan búcsúzott el tőle. Alku nélkül fizetett, még borraivalót is adott. Ő csak annyit mondhat, hogy a gyereknek jó dolga volt ott, ahol volt, és ő maga akart a nagyapához visszajönni.

Ez a hír nagy csodálkozást keltett, mindjárt szárnyra is kelt, nem is volt aznap este olyan ház a falucskában, ahol ne tárgyalták volna meg Heidi és a nagypapa dolgát. Hitetlenkedve mondogatták, hogy Heidi a frankfurti jó életből állítólag visszakíváncozott a nagyapához.

Heidi szaladt fölfelé a hegyre, ahogy csak bírt, időről időre azonban meg kellett állnia, mert kifulladt. A kosár is egyre nehezebb lett

Jing

;

a karján, és az út is egyre meredekebb. Egyetlen gondolat járt a fejében: vajon ott ül-e a nagymama szokott helyén, a sarokban, a rok-ka mellett? Vajon nem halt-e meg azóta?

Aztán megpillantotta Kecskések kunyhóját, és a szíve hevesebben kezdett dobogni. Futott, futott, egyre gyorsabban, a szíve meg egyre jobban vert. Végre fölért, annyira izgatott volt, hogy alig tudta kinyitni az ajtót, de aztán végre sikerült, és bependerült a kis szoba közepére, ott állt lihegve, némán.

- Ó, Istenem - hangzott a sarokból -, így viharzott be mindig a mi Heidink. Ó, csak még egyszer visszajönné! Ki jött be?

- Én vagyok az, nagymama! Itt vagyok! - kiáltotta Heidi, és a sarokba rohant, és térdre borult a nagymama mellett, megfogta a karját, a kezét, hozzásimult, és nagy örömeben egy szót sem tudott szólni.

A nagymama először úgy meglepődött, hogy ő sem tudott szólni, aztán megsimogatta a kislány göndör haját, és egyre csak azt ismételte:

- Igen, igen, ez az ő haja, ez az ő hangja. Ó, édes Istenem, hogy ezt is megérhettem! - és vak szeméből néhány örömkönnny gördült alá a kezére. - Te vagy az, Heidi? Biztos, hogy itt vagy?

- Biztos, biztos, nagymama! - kiáltotta Heidi. - Csak ne sírjál, biztos, hogy itt vagyok, és most már mindennap eljövök hozzád, és sohasem hagylak itt többé! Néhány napig nem is kell kemény fekete kenyeret enned, nézd csak, nagymama, nézd! - és Heidi egymás után kirakta a zsömléket a kosarából, míg végül mind a tizenkettő ott volt a nagymama ölében.

- Ó, gyermekem, micsoda áldást hozol magaddal! - kiáltotta a nagymama, miközben Heidi csak nem fogyott ki a zsömlékből. - De a legnagyobb áldás te vagy magad, gyermekem - s azzal megint a kislány göndör haját kezdte simogatni. - Mondj még valamit, kislányom, hadd halljam a hangodat!

Heidi elmesélte, milyen nagy félelmet állt ki, mennyire aggódott, hogy ő talán már meghalt, és már sohasem kaphatja meg a szép fehér zsömléket, ő pedig soha többé nem jöhet el hozzá.

Ekkor lépett be Péter édesanyja, a csodálkozástól egy pillanatra megállt, aztán így kiáltott:

- Ez valóban a Heidi! Hogyan lehetséges ez?

A kislány fölállt, kezét nyújtott neki, Brigitta pedig nem győzött csodálkozni Heidi külsején, körüljárta, és így szólt:
H2o

A gyermek- és ifjúsági irodalom/ gyöngyszemei

- Nagymama, ha látnád, milyen gyönyörű ruhácskája van Heidinek, és milyen jól áll neki! Szinte rá sem lehet ismerni! Hát ez a tollas kalap az asztalon? Ez is a tied? Tedd fel, hadd lássam, milyen vagy benne!

- Nem, azt nem akarom föltenni - mondta Heidi határozottan -, neked adom, nekem nincs rá szükségem, megvan még a régi - azzal letekerte a piros sálát a régi kalapjáról, ami útközben még gyűröt-tebb lett, mint amilyen volt. Heidi azonban ezzel nem törődött. Nem felejtette el, hogy a nagypapa a búcsúzásnál utánuk kiáltott, hogy nem akarja őt tollas kalapban viszontlátni, ezért őrizgette olyan hűségesen a régi kalapját, mert mindig arra gondolt, hogy egyszer majd csak visszatérhet nagypapához. Brigitta azonban azt mondta, ne legyen olyan csacsi, gyönyörű kalap ez, nem is fogadhatja el, talán el is lehetne adni a faluban a tanító kislányának, Heidi sok-sok pénzt kaphat érte, ha már hordani nem akarja.

A kislány azonban szilárdan kitartott elhatározása mellett, a kalapot odacsempészte a nagymama mögé a sarokba, ahol egészen el volt dugva. Aztán szép ruhácskáját vetette le, alsószoknyája és meztelen karjai fölé magára csavarta a piros kendőt, megfogta a nagymama kezét, és így szólt:

- Most haza kell mennem a nagypapához, de holnap újra eljövök. Jó éjszakát, nagymama!

- Igen, gyere el holnap újra, Heidi - kérte a nagymama, megszorította a kezét, és alig tudta elengedni a gyereket.

- Miért bújtál ki a szép ruhából? - kérdezte Brigitta.

- Inkább így megyek a nagypapához, abban a ruhában talán meg sem ismerne, hiszen te is alig ismertél meg.

Brigitta kikísérte a kislányt a kunyhó elé, és kicsit titokzatoskod-va így szólt hozzá:

- A ruhát igazán magadon hagyhattad volna, nagypapa biztosan megismert volna, de egyébként jó lesz, ha vigyázol, Péterke azt mondja, hogy az öreg mostanában mindig nagyon mogorva, nem áll szóba senkivel.

- Jó éjszakát - mondta Heidi, és elindult a hegyen fölfelé, kosarával a karján.

A lenyugodni készülő nap bevilágította a zöld legelőt, és a Scesaplana hatalmas hómezeje is odafénylett. Heidinek minden pár lépés után meg kellett állnia, hogy megfordulhasson, mert fölfelé menet hátat kellett fordítania a nagy hegyeknek. Most éppen piros fény vetődött eléje a fűre, megfordult, nem is emlékezett erre a gyönyörű látványra, ilyenek még álmában sem látta a Falkniss lángban álló sziklacsúcsait, az izzó hómezőt a fölötte úszó rózsaszínű felhőkkel. A fűvet körös-körül bearanyozta a napfény, a sziklák fénylettek és szikráztak, és lent az egész völgy jó illatokban és aranyfényben úszott. Heidi ott állt a gyönyörű táj

kellős közepén, a boldogság és az öröm könnycseppjei gördültek le az arcán.

Csak akkor tudott továbbindulni, amikor a fény kihunyott. Szaladni kezdett, megpillantotta a vén fenyők csúcsát a kunyhó teteje fölött, aztán már a tetőt is látta, végül már az egész kunyhót. A kunyhó előtt a padon ott ült a nagyapa, pipázott. Fönt zúgtak az esti szélben a vén fenyők. Heidi még gyorsabban szaladt, és mielőtt a nagyapa észrevette volna, odaugrott hozzá, ledobta a kosarát a földre, átölelte az öreget, és a viszontlátás örömében nem tudott mást mondani, egyre csak azt ismételte:

- Nagyapa, nagyapa, nagyapa!

Nagyapa nem szólt semmit, sok év után most újra könnybe lábadt a szeme, le kellett törölnie a kezével. Aztán lefejtette magáról Heidi ölelő karjait, térdére ültette, és a szemébe nézett.

- Hát hazajöttél, Heidi? - kérdezte aztán. - Hogy lehet az? No, nem vagy valami előkelő, elküldték talán?

- Ó, nem, nagyapa - kezdte Heidi buzgón -, nehogy azt hidd! Mindnyájan nagyon jók voltak hozzám, a Klára, a nagymama meg Sesemann úr is. De tudod, nagyapa, én már alig tudtam kivárni, hogy megint hazajöhessek, és néha úgy éreztem, hogy megfulladok, any-nyira fojtogatott. De persze nem szóltam erről senkinek, tudod, az hálátlanság lett volna. Egy reggel aztán Sesemann úr korán reggel hívatott, de azt hiszem, a doktor úrnak is része volt a dologban - azt hiszem, ez mind benne van a levélben. - Azzal lekuporodott a földre, előszedte a levelet meg a súlyos tekercset a kosárból, és odaadta a nagyapának.

- Ez a tied - mondta nagyapa, és a tekercset letette maga mellé a padra. Aztán fogta a levelet, és átolvasta, majd szó nélkül zsebre vágta.

- Nem innál velem egy kis tejet, Heidi? - kérdezte, és kézen fogta a kislányt, bementek együtt a kunyhóba. - Hozd csak be azt a te-

J122

A ipry<ennnie-Jk- és ifiúsátri irodai i/ojum kereset - jutott az eszébe, mikor már beértek -, ott van a padon. Vehetsz a pénzen magadnak ágyat meg néhány évre elegendő ruhaneműt.

- Nekem nincs szükségem a pénzre - bizonygatta Heidi -, ágyam már van, és annyi ruhát kaptam ajándékba Klárától, hogy több igazán nem kell.

- Hozd csak be, és tedd a szekrénybe, még szükséged lehet rá. Heidi engedelmeskedett.

Örömében összevissza szaladgált a kunyhóban, minden sarokba bekukkantott, fölshaladt a létrán, de aztán hirtelen megállt, meglepetten kiáltott le:

- Ó, nagyapa, hiszen már nincs is ágyam!

- Majd visszavisszük - hangzott a felelet letről. -, hiszen nem tudtam, hogy hazajössz. Most gyere le, itt a tej!

Heidi odaült a régi helyére, a magas székre, kézbe vette a tálacs-káját, és olyan mohón ivott, mintha ilyen nagyszerű italt még sose kortyolt volna. Nagy sóhajtàssal tette le a tálacs-káját, és így szólt:

- Nincs a világon sehol ilyen jó tej, mint a miénk.
Éles füttyentés hallatszott kintről, Heidi villámgyorsan leugrott a székről, ki az ajtón. Jött a kecskenyáj ugrabugrálva a hegyről lefelé, az állatok között a Kecskés Péter.

Amikor Heidit meglátta, földbe gyökerezett a lába.

- Jó estét, Péter! - kiáltott rá Heidi, és beszaladt a kecskék közé. - Hattyú, Mackó! Nem ismertek meg?

És a kecskék mintha megismerték volna a hangját, mert hozzádörgölték Heidihez a fejüket, örömben érzelmesen mekegni kezdtek, a kislány pedig egymás után a nevükön szólította őket. Az egész nyáj ott tolongott körülötte. A türelmetlen Gébics nagyot ugrott, hogy a közelébe férközhessen, a félénk Hóugri pedig nagy bátran félrelökte a hatalmas Törököt, úgyhogy az egészen elcsodálkozott ekkora szemtelenségen, és ott állt mozdulatlanul, szakáiiát a levegőbe emelve, hogy felhívja a figyelmet magára.

Heidi magánkívül volt örömeiben, hogy végre viszontláthatja pajtásait. Újra meg újra átölelte a kis, gyengéd Hóugrit, megsimogatta a szenvedélyes Gébicset, és a nagy szeretetben, bizalmaskodásban a kecskék ide-oda lökdösték, húzták-vonták, míg végül egészen közel nem került Péterhez, aki még mindig megdőbbsen állt ott.

- Gyere ide, Péter, és kívánj nekem jó estét! - kiáltotta.

- Igazán újra itt vagy? - nyögte ki végre Péter, aztán odalépett, és megfogta Heidi kezét, amit a kislány már régen feléje nyújtva tartott, aztán megkérdezte ugyanazokkal a szavakkal, ahogy minden este szokta: - Holnap is jössz?

- Nem, holnap nem, talán holnapután. Holnap a nagymamához megyek.

- Jó, hogy megint itt vagy - mondta Péter, és a fitorai nagy elégedettséget fejeztek ki, aztán rászánta magát az indulásra. Ez azonban talán még sose ment ilyen nehezen, mert ha nagy nehezen sikerült neki csalogatással meg fenyegetéssel a kecskéit maga köré gyűjteni, és Heidi Hattyú meg Mackó nyakát átkarolva megindult a kunyhó felé, a többi is nagy hirtelen megfordult, és utánuk szaladt. Heidinek előbb be kellett mennie a két kecskéjével az ólba, és be kellett zárnia az ajtót, másként Péter sohasem tudott volna elindulni a nyájjal.

Amikor a kislány végre belépett a kunyhóba, észrevette, hogy nagyapa már megcsinálta a fekhelyét, jó magasra és illatosra, mert a szénát nemrég hordatta be. Heidi nagy örömmel feküdt le a tiszta ágyba, és olyan remekül aludt, mint régen.

Éjszaka nagyapa többször fölkel, fölmászott a létrán, hallgatózott, hogy Heidi alszik-e, nem nyugtalankodik-e. Megvizsgálta a kerek lyukat, amelyen át máskor a halvány holdfény süttött be a kislány fekhelyére, most azonban szénával volt betömve, mert holdfénynek nem volt szabad bejönnie.

Heidi azonban egészségesen, nyugodtan, egyvégtében aludt reggelig, nem kelt föl álmában és nem vándorolt, égő vágyakozással lecsendesedett, újra láthatta a hegyeket és a sziklákat a lenyugvó nap fényében, hallhatta a vén fenyők zúgását, újra otthon lehetett, otthon, nagyapánál, a hegyen.

Nagypapa ünneplőben

Heidi kint állt a vén fenyők alatt, nagyapára várt, aki föl akarta hozni a bőröndöt, amíg ő nagymamánál lesz. A kislány alig várta, hogy viszontláthassa a nagymamát, hallani akarta, hogy ízlett neki a zsömle. De azért nem volt türelmetlen, mert nem tudott betelni a fenyőzúgás itthoni hangjával, a zöld legelők illatával és az aranyszínű virágok ragyogásával. Olyan szép volt minden, olyan szép!

Nagyapa végre kilépett a kunyhóból, még egyszer körülnézett, s elégedett hangon mondta:

- Úgy, most már mehetünk.

Szombat délután volt, és szombaton az öreg mindig alaposan kitakarított és rendet rakott a kunyhóban, az ólban meg a ház körül. Ma már kora reggel hozzáfogott, hogy ebéd után mindjárt elindulhasson Heidivel.

Kecskések kunyhójánál elváltak egymástól, Heidi beszaladt a házba. A nagymama megismerte a kislány lépéseit, és kedvesen kiáltotta:

- Megjöttél, gyermekem? Megjöttél?

Aztán megfogta Heidi kezét, és el sem engedte, mert még mindig attól félt, hogy a kislányt ismét elszakítják tőle. El kellett mondania, hogy ízlett neki a zsömle, azt mondta, olyan jót evett belőle, hogy most olyan erősnek érzi magát, mint régen. Péter anyja még

1125

hozzátette, hogy a nagymama, attól félve, hogy nagyon hamar el találnak fogyni a zsömlék, csak egyetlenegyét evett meg, és biztosan megerősödik, ha mindennap megeszik egyet. Heidi figyelmesen hallgatta Brigitta szavait, és elgondolkodott. Hamar kitalálta, mit kell tennie.

- Tudom már, mit csinálok, nagymama - mondta boldogan. - Levelet írok Klárának, ő biztosan küld neked megint egy csomó zsömlét, talán kétszer annyit is, mint amennyit hoztam, mert én egyszer már nagyon-nagyon sokat összegyűjtöttem a szekrényemben, és amikor elvették, Klára megígérte, ugyanannyit ad nekem helyette, és ő meg is tartja az ígéretét.

- Ó, Istenem - mondta Brigitta -, mi nem jut eszedbe, hiszen a zsömle egészen összeszáradna, mire ideérne. Bárcsak volna az embernek egy kicsit több pénze, odalenn is süt a pék zsömlét, de én sokszor a fekete kenyeret is alig tudom kifizetni.

Heidi arca fölragyogott az örömtől.

- De nekem rengeteg pénzem van, nagymama! - kiáltotta ujjongva, és örömeben nagyot ugrott. - Most már legalább tudom, mire költsem. Mindennap veszek neked egy zsömlét, vasárnapra kettőt, Péter majd fölhozza.

- Nem, nem, gyermekem - tiltakozott a nagymama -, azt nem lehet. Nem erre kaptad a pénzt. Oda kell adnod a nagyapának, majd ő megmondja, mire kell elkölteni.

Heidi örömét azonban nem lehetett elrontani, ujjongott, körbeugrálta a szobát, és egyre csak azt kiáltozta:

- A nagymama ezentúl naponta megehet egy zsömlét, meg fog erősödni, és, ó, nagymama - kiáltotta most újabb örömmámorban -, ha meggyógyulsz, akkor biztos, hogy minden világos lesz neked is, azt hiszem, csak azért sötét minden, mert nagyon gyöngye vagy. A nagymama hallgatott. Nem akarta elrontani a gyerek örömét. Ugrándozás közben Heidi egyszerre csak meglátta a nagymama régi énekeskönyvét, és újabb jó gondolata támadt:

- Nagymama, már jól tudok olvasni. Felolvassak neked egy éneket a régi énekeskönyvből?

- Ó, igen - kérte a nagymama meglepett örömmel. - Igazán tudsz, gyermekem? Igazán?

Heidi felmászott egy székre, és levette a porlepett könyvet, amely nyilvánvalóan hosszú ideje érintetlenül hevert ott.

Letörölte

A pryEjtonie-Jk- és

róla a port, aztán odaült vele a zsámolyra a nagymama mellé, megkérdezte, hogy melyiket olvassa.

- Amelyiket akarod, gyermekem. Amelyiket akarod - és a nagymama izgatottan várta a fölolvast, a rokkáját is arrébb toltá kissé. Heidi lapozgatott egy ideig, itt-ott elolvasott egy-egy sort.

- Ez itt a napról szól, nagymama. Ezt olvasom, jó? És Heidi olvasni kezdett, egyre magabiztosabban.

A nagymama csöndben ült, arcán leírhatatlan öröm. Heidi még sohasem látta ilyennek. Könnyek csorogtak le az arcán, és amikor a kislány befejezte, gyerekesen kérte:

- Még egyszer, Heidi. Olvasd el még egyszer!

A kislány elkezdte előlről, hiszen neki is öröme tellett benne.

- Ó, Heidi, egyszerre olyan világos lett, olyan világos lett a szívemben. Ó, de jót tettél velem, Heidi!

A nagymama szavai nagy örömet fejezték ki, Heidi arca ragyogott a boldogságtól, nem tudta a szemét levenni a nagymamáról, mert ilyennek még sosem látta. Az arca már nem volt olyan szomorú, boldogság és öröm sugárzott róla.

Kopogtak az ablakon, Heidi megpillantotta kint a nagypapa alakját, látta, hogy int neki, jöjjön haza. A kislány azonnal engedelmeskedett, de előbb odaszólt a nagymamának, azt mondta, hogy holnap újra eljön, és ha fel is megy Péterrel a legelőre, délután biztosan átjön. Heidi számára az volt a legnagyobb boldogság, hogy a nagymamának örömet szerezhetett, hogy világosságot tudott csinálni, még annál is nagyobb boldogság volt ez Heidi számára, mint ha a napsütötte legelőn lehetett a kecskével, a virágok között.

Brigitta Heidi után futott, odaadta neki a ruháját és a kalapját, hogy vigye csak haza. A kislány a karjára vette a ruhát, hiszen - gondolta - a nagyapa most már ebben a ruhában is megismerné, de a kalapot makacson visszautasította. Tartsa csak meg Brigitta magának, ő soha többé nem teszi a fejére.

Heidi annyira tele volt új élményekkel, hogy mindent azonnal el kellett mesélnie nagyapának. Elmondta, hogy a falucskában is lehet zsömlét kapni, csak pénz kell hozzá, meg hogy a nagymamának egyszerre olyan világos lett minden. Mire mindent elmondott, kezdte előlről.

- Ugye, nagyapa - kérdezte hirtelen -, ha a nagymama nem is akarja, te azért ideadod nekem az összes pénzt, hogy Péter mindennap vehessen egy zsömlét a nagymamának, vasárnap pedig kettőt?

- És az ágy? - kérdezte nagyapa. - Jó lenne neked egy igazi ágy, és még maradna is a pénzből annyi, hogy a nagymamának sok-sok zsömlét vehetnél belőle.

Heidi azonban nem hagyott békét a nagyapának, megmagyarázta neki, hogy a széna fekhelyen sokkal jobban alszik, mint Frankfurtban a párnás ágyban, és olyan nyomatékosan és kitartóan kérte, hogy a nagyapa végül így szólt:

- Tied a pénz, csinálj vele, amihez kedved van. Jó pár éven át elég lesz zsömlére a nagymamának.

Heidi fölujjongott.

- Halihó! Sohasem kell többé a nagymamának kemény, fekete kenyeret ennie. Ó, nagyapa, most minden olyan szép, mint még soha az életben.

Heidi nagyokat ugrott örömeiben nagyapa kezét fogva, és ujjongott és trillázott az örömtől, mint az ég madárkái.

Nem tellett bele azonban sok idő, és Heidi elkomolyodott.

- Ha előbb hazajöttem volna Frankfurtból, most minden biztosan egészen másként lenne. Kevesebb zsömlét hozhattam volna neki, és még olvasni sem tudnék, nem olvashattam volna föl neki a régi énekeskönyvből. Ó, milyen jó, hogy nem egészen úgy sikerült minden, ahogy kívántam! így minden sokkal jobb.

- És ha sohasem teljesült volna, amire vágytál? - kérdezte a nagyapa, és a hangjából keserűség csengett.

- Amire nagyon vágyik az ember, az előbb-utóbb mindig teljesül, csak akkor nem, azt hiszem, ha amire vágyik, nem válik javára. A nagymama is így mondta Frankfurtban.

- Milyen nagymama?

- Klára nagymamája, ő vigasztalt meg engem, amikor nagyon vágytam vissza hozzád, és nagyon szomorú voltam, mert nem jöhöttem. Ő tanított meg olvasni is.

Nagyapa nem válaszolt, nem szólt többé hazáig egy szót sem, de látszott az arcán, hogy sok minden megfordult a fejében.

Heidi egyre jobban igyekezett fölfelé, amikor az utolsó kaptató tetejére értek, elengedte a nagyapa kezét, beszaladt a kunyhóba.

Nagyapa leemelte a kosarat a hátáról, mert a bőröndből egy kosárba rakta át a holmi felét, hogy könnyebben föl tudja hozni.

A. ipryeirme'k- és

Aztán elgondolkozva leült a padra, a ház elé. Heidi futva érkezett a kunyhóból nagy könyvével a hóna alatt.

- Milyen jó, nagyapa, hogy már itt ülsz - mondta, és egy ugrással mellette termett, és már fel is lapozta a könyvben kedvenc meséjét, mert a könyv szinte magától nyílt ki azon a helyen, annyiszor olvasta már.

Heidi olvasni kezdett, sok érzéssel olvasta a mesét a fiúról, aki elhagyta a szülői házat, sokat szenvedett és nélkülözött, de aztán vissz-szatért félve és rossz lelkiismerettel, az apja pedig nagy örömmel és szeretettel fogadta.

- Ugye, nagyon szép ez a mese, nagyapa? - kérdezte Heidi.

- Szép. Nagyon szép - felelte a nagyapa, de az arca komoly maradt.

Heidi csöndben nézegette a képeket. Odatette a könyvet, a nagyapa ölébe, és azt mondta:

- Nézd, milyen boldog a fiú! - és ujjával a képre mutatott. Néhány óra múlva, amikor Heidi már régen az igazak álmát aludta, nagyapa fölmászott a létrán, odaállította a lámpát a kislány ágya mellé. A gyermek arcáról béke, boldogság és bizalom sugárzott, és ez teljesen elbűvölte a nagyapát. Sokáig állt ott némán, és nézte az alvó Heidet. Úgy érezte, ezután minden másképp lesz.

Kora reggel az öreg ott állt a konyhá előtt. Vasárnap volt. A nap vidáman szórta ragyogó sugarait. A völgyből fölhallatszott a harangszó. A vén fenyőfákon madarak énekeltek.

Nagyapa a konyhába lépett.

- Gyere le! - kiáltott föl a szénapadlásra. - Már süt a nap. Vedd föl az ünneplődöt, lemegyünk együtt a faluba.

Heidi nem váratott sokat magára, hamarosan lent volt csinos frankfurti ruhájában, és nagyon meglepődött, amikor meglátta a nagyapát.

- O, nagyapa, így még sosem láttalak! - tört ki belőle végül. - Ezt az ezüstgombos ruhát nem szoktad hordani. Milyen szép vagy! Az öreg rámosolygott a gyerekre, és azt mondta:

- Te is szép vagy az ünneplődben. Gyere!

Kézen fogta a kislányt, és elindultak a hegyről lefelé. Odalenn az emberek már a templomba készülődtek, és amikor meglátták a nagyapát Heiddel, megálltak és összesúgtak:

- Láttad? A hegyi bátyó lejött!

Johanna Spyrh Heídí

Hamarosan körbejárt a templomba igyekvők között a hír:

- Lejött! A hegyi bátyó lejött!

Az öreg Heidet kézen fogva vezetve a paplak felé tartott, és akik már ott álldogáltak a paplak meg a templom körül, mind nagyra meresztett szemmel nézték, figyelték, vajon valóban a tiszteletes úrhoz megy-e az öreg. Amikor nagyapa belépett az ajtón, az emberek csoportokba verődtek, izgatottan tárgyalták meg a dolgot, figyelték az ajtót, vajon hogyan fog az öreg kijönni, haraggal-e vagy békességgel. Hiszen nem lehetett tudni, mi hozta ide, és hogy mi a szándéka egyáltalán. A hangulat azonban megváltozott. Azt mondogatták:

- Talán nem is olyan gonosz ember a hegyi bátyó, amilyen a híre. Hiszen mindenki láthatja, milyen szeretettel fogja a kislány kezét.

Valaki azt mondta:

- Hiszen én mindig mondtam! A tiszteletes úrhoz se menne be, ha olyan gonosz volna. Az emberek szívesen túloznak.

A pék azt mondta:

- Lám, én mindjárt mondtam! Egy gyerek, akinek van enni-inni-valója bőven, és minden jóval ellátják, nem hagy ott csak úgy csapot, papot, és nem szalad haza hanyatt-homlok a nagyapjához, ha az olyan gonosz és vad, és félnie kell tőle!

A hangulat egyre inkább a nagyapa javára változott, mert közben olyan asszonyok érkeztek, akik sok mindent hallottak a Kecskés

Petemétől meg a nagymamától, és ezek a hírek egészen más színben tüntették fel a nagyapát, mint amilyen az általános vélemény volt róla. Egyszerre csak elképzelték tartották a csoportokba verődött emberek, hogy megvárják és úgy üdvözlik, mint régi barátot, aki hosszú évekig távol volt, és hiányzott is nekik. A hegyi bátyó közben az ajtóhoz lépett és bekopogott. Az ajtót a tiszteletes úr maga nyitotta ki, nagyon szívélyesen fogott kezét az öreggel, aki némán állt ott, egy ideig nem tudott szólni, mert meglepte a barátságos fogadtatás. Végre mégis összeszedte magát, és így szólt:

- Azért jöttem, mert meg akarom kérni a tiszteletes urat, felejtse el, amit odafönt mondtam, és ne haragudjon, hogy ellenszegültem a jóakarátának. Tévedtem, a tiszteletes úrnak mindenben igaza volt, most azonban megfogadom a tanácsát, télre leköltözöm, mert a zord évszak megárthat odafönt a gyerekeknek. Azt se bánom már, ha az em-

A gyermek- és ifjúsági irodalom

berek bizalmatlanok lesznek irántam, nem is érdelek mást, és a tiszteletes úr is bizonyára így gondolkozik.

A tiszteletes úr örömmel szorította meg még egyszer az öreg kezét, és meghatottan mondta:

- Nagyon örülök, hogy lejön közénk, szomszéd, hogy köztünk akar élni. Nem fogja megbánni, higgye el! Én mindig szívesen látom mint kedves barátomat és szomszédomat, és azt hiszem, sok vidám téli estét töltünk majd együtt. A kislánynak is találunk majd játszótársakat.

A tiszteletes úr barátságosan Heidi göndör fejére tette a kezét, aztán kézen fogta a gyereket, kikísérte a nagyapát, csak odakint búcsúzott el tőle. Az ott álldogáló emberek láthatták, hogy többször is kezét rázott az öreggel, mintha a legjobb barátja volna, akitől nehezen tud elszakadni.

Alig csukódott be az ajtó, az emberek mind ott tolongtak nagyapa körül, mintha mindegyikük első szeretett volna lenni, és anyyi kéz nyúlt ki feléje, hogy azt se tudta, melyiket rázza meg először.

Valaki azt mondta:

- Örülök, bátyó, nagyon örülök, hogy újra lejött közénk.

Másvalaki azt mondta:

- Régóta szeretnék egy kicsit elbeszélgetni magával, bátyó! Amikor az öreg elmondta, hogy újra leköltözik régi lakásába, és hogy a régi ismerősök körében szeretné a telet tölteni, kitört a lárma, mintha a hegyi bátyó a legközkedveltebb személy lett volna a kis faluban, akit mindenki nehezen nélkülözött. Többen messze föl kísérték a nagyapát és Heidit, a búcsúzásnál mindenki kikötötte, hogy okvetlenül látogassák meg őket, ha leköltöznek. Amikor egyedül maradtak, az öreg megállt a hegyoldalban, és sokáig nézett a távolodó emberek után, az arcán meleg fény ragyogott. Heidi csak nézte, nézte a nagyapát, és boldogan így szólt:

- Nagyapa, ma egyre szebb és szebb leszel. Ilyen nem voltál soha!

- Gondolod? - kérdezte a nagypapa. - Tudod, Heidi - folytatta aztán -, nem is értem, hogyan történhetett mindez, hogy az egész világgal és az emberekkel így megbékélhettem. Olyan jó érzés ez, és látod, ezt neked köszönhetem, kislányom.

Amikor a Kecskések kunyhójához értek, a nagypapa nyitotta ki az ajtót, és be is lépett.

- Jó reggelt, nagymama - kiáltott be -, azt hiszem, megint el kell jönnöm egy kicsit toldozgatni-foldozgatni, mielőtt föltámad az őszi szél.

- Úristen! Hiszen ez a bátyó! - kiáltotta a nagymama örömmel, és nagyon meglepődött. - Hogy ezt is megérhettem! Most végre megköszönhetem magának mindazt, amit értünk tett. Isten fizesse meg! - És a nagymama nyújtotta reszkető kezét, és amikor nagypapa szívből megrázta, így folytatta: - De van még egy kérés a szívemben. Ha valaha megbántottam, nagyon kérem, ne büntessen azzal, hogy Heidit még egyszer elengedi, csak akkor, ha én már ott fekszem, odalent a temetőben. O, nem tudhatja, mit jelent nekem ez a gyerek! - És ezzel magához ölelte a kislányt, mert Heidi közben már odasimult hozzá.

- Legyen nyugodt, nagymama - nyugtatta meg az öreg -, ezzel se magát, se magamat nem büntetem többé. Ezentúl mindannyian együtt maradunk.

Most Brigitta félrehívta nagypapát egy sarokba, és kissé titokzatosan megmutatta neki a tollas kalapot, elmondta, hogyan állnak a dolgok a kalappal, de hogy ő természetesen nem fogad el ilyesmit egy gyerektől. Nagypapa azonban nagyon elégedetten nézett Heidire, és azt mondta:

- A kalap az övé, ha ő nem akarja többé a fejére tenni, igaza van, és ha neked adta, fogadd csak el nyugodtan.

Brigitta nagyon örült nagypapa szavainak.

- Biztosan többet ér tíz franknál is! - mondta, és örömeiben magasra tartotta a kis kalapot. - De hogy ez a Heidi micsoda áldást hozott ide magával Frankfurtból! Sokat gondolkoztam rajta, ne küld-jem-e Péterkét is egy kicsit oda. Mi a véleménye, bátyó? Nagypapának nevetősen csillant meg a szeme, azt mondta, ez bizonyára hasznára válna Péternek, de azt ajánlja, várjanak ki valami jó alkalmat.

Péter éppen akkor lépett be az ajtón, miután előbb fejével úgy nekiment, hogy csak úgy dongott. Nagyon siethetett, fulladva és lihegve állt meg a szoba közepén. A kezében egy levél volt.

Ilyesmi még nem fordult itt elő sohasem. A levél Heidinek volt címezve. Mindannyian várakozva állták körül az asztalt, Heidi kibontotta a borítékot, hangosan és akadozás nélkül olvasta.

A levelet Klára írta. Elmesélte, hogy amióta Heidi elutazott, otthon nagyon unalmas minden, nem is lehet így sokáig kibírni, ezért

A gyermek- és ifjúsági irodalom gyöngyi
szem <ei

addig kérlelte a papát, míg az végre beleegyezett, hogy már az őszzsel Ragazfürdőre utazzanak, mert ő meg szeretné látogatni Heidit és nagypapát a hegyen. Továbbá a nagymama azt üzenté Heidinek, jól tette, hogy zsömlét vitt ajándékba Péterke

nagymamájának, és hogy a nagymama ne egye csak úgy szárazon a zsömlét, nemsokára megérkezik a kávé is hozzá, már úton van, és ha majd ő maga is eljön aへgyre, Heidi el kell vigye a nagymamához!

Ezek hallatára akkora volt az öröm és a csodálkozás, annyi beszélni- és kérdeznivalójuk lett hirtelen, hogy még a nagypa is megfeledkezett az idő múlásáról, észre sem vette, milyen későre jár. Olyan boldogok és vidámak voltak mindannyian az eljövendő szép napok reményében, de nagy örömükre szolgált vidám együttlétük is.

- Mégiscsak az a legszebb dolog - mondta végül a nagymama -, ha egy régi barát újra visszatér és kezét ad, mint valamikor régen. Ez megvigasztalja a megszorodott szívet, úgy érezzük, hogy egyszer mindent újra viszontláthatunk, amit valaha szerettünk. Ugye, hamarosan újra eljön, bátyó? Heidi, te, remélem, holnap újra itt leszel?

Elbúcsúztak a nagymamától, mert már nagyon ideje volt indulni. Nagypa és Heidi kéz a kézben mentek fölfelé, közben Heidinek egyre az járt a fejében, hogy ha a frankfurti nagymama ősszel eljön, mennyi örömet és meglepetést hoz majd a látogatása. Biztos, hogy akkor igazi ágy is kerül a szénapadlásra, mert ahova a nagymama beteszi a lábát, ott hamarosan minden rendbe jön, kívül és belül egyaránt.

15

Úti előkészületek

A kedves doktor úr, akinek a véleménye eldöntötte, hogy Heidi hazamehet a nagypához, éppen a Sesemann-ház felé tartott. Napfényes szeptemberi reggel volt, olyan derűs és kellemes, hogy az ember azt hitte volna, mindenki örül neki. A doktor úr azonban lehajtott fejjel, szomorúan lépkedett, nem is vette észre a kék eget a feje fölött. Olyan szomorú volt, amilyen soha azelőtt, tavasz óta még jobban meg is őszült.

A doktor úrnak volt egy kislánya, egyetlen öröme felesége halála óta. Néhány hónappal ezelőtt a halál elragadta tőle a gyermeket, azóta soha senki sem látta a doktort olyan vidámnak, amilyen azelőtt szokott lenni. A csengő hangjára Sebastian nagy udvariassággal nyitott kaput, alázattal hajlongott a ház kedves vendége előtt. A doktor úr nemcsak a ház urának és Klára kisasszonynak volt a legjobb barátja, mert kedvességével Sesemannéknál is, mint mindenütt, a ház minden lakójának beférközött a szívébe.

- Minden rendben, Sebastian? - kérdezte a doktor szokás szerint barátságos hangon, és felment a lépcsőn. Sebastian mindenütt a nyomában maradt, és nem szűnt meg minden mozdulatával szolgálatkészségét bizonygatni, bár a doktor ezt nem vehette észre, mert az inas a háta mögött volt.

- Jó, hogy jössz, doktor! - kiáltotta Sesemann úr. - Most már éppen itt az ideje, hogy megbeszéljük a svájci utat. Hallani akarom,

A gyermek- és ifjúsági irodalom vyon

L

hogy még mindig fenntartod-e a véleményedet, akkor is, ha Klárika most sokkal jobb állapotban van.

- De kedves Sesemann, mikkel állsz itt elő nekem? - felelte a doktor barátja mellé telepedve. - Igazán nagyon örülnék neki, ha édesanyád itt volna, vele mindent értelmesen és egyszerűen el lehet intézni, és minden simán megy. Veled azonban nem boldogul az ember. Most éppen harmadszor hívatsz ide, pedig mindig csak ugyanazt tudom mondani.

- Igen, igen, igazad van, megértem, hogy elveszítetted a türelmedet, de meg kell értened, kedves barátom - és Sesemann úr engesztelőén tette a kezét barátja vállára -, nagyon nehezemre esik megtagadni Klárától azt, amit biztosra ígértem neki, amire hónapok óta annyira vár, és aminek annyira örült. Az utóbbi időben igazán nem volt könnyű neki, de olyan angyali türelemmel viselt el mindent, abban a reményben, hogy közeledik a svájci utazás ideje, és meglátogathatja Heidi barátnőjét az Alpokban. Most pedig egyszerre raboljam el tőle mindazt, amiben eddig reménykedett... Nem, ezt nem tudom megtenni!

- De igen, Sesemann, ennek így kell lennie! - mondta a doktor nagyon határozottan, amikor a barátja elhallgatott, és nagyon lehan-goltan ült mellette, aztán kis szünet után folytatta: - Gondold csak meg, hogy áll a dolog. Klárikának évek óta nem volt olyan rossz nyara, mint az idei. Ilyen hosszú utazásról szó sem lehet, nagyon súlyos következményei lehetnének. Arról se feledkezz meg, hogy már szeptemberben vagyunk, lehet hogy még szép idő lesz, de az is lehet, hogy hirtelen hűvösre fordul. A napok rövidülnek, arról szó sem lehet, hogy Klára fönt lakjon, fönt töltsse az éjszakákat. Csak néhány órára mehetne föl Heidihez, az út Ragazfürdőtől minden biztonnyal néhány órát vesz igénybe, hiszen Klárát csak hordszéken lehetne oda fölvenni. Egyszóval, Sesemann, lehetetlent kívánsz. Ha akarod, bemegyek veled Klárikához, és magam is beszélek vele, hiszen olyan okos, értelmes kislány, meg fogja érteni. Elmondom neki, mit gondoltunk ki. Jövő tavasszal elvisszük Ragazba, először fürdőkúrárt vesz, közben fölmelegszik az idő odafönt is, akkor aztán többször föllátogathatunk Heidihez. Klára frissen és megerősödve sokkal jobban fogja élvezni ezeket a hegyi kirándulásokat, mint most legyengülve. Meg kell értened, Sesemann, hogy ha a gyógyulás halvány reményét meg akarjuk őrizni, a legnagyobb kíméletre és a leggondosabb kezelésre van szükség.

Sesemann úr, aki eddig némán és arcán szomorú megadással ült, most hirtelen fölugrott, és így szólt:

- Doktor, mondd meg egész őszintén, van-e remény Klára állapotának további javulására.

A doktor vállat vont.

- Nem sok - mondta halkan. - De kérlek, gondold csak bele magad egy kicsit az én helyzetembe, barátom. Van egy kedves kislányod, aki hazavár, örül neked, amikor megjössz, sohasem kell üres lakásba hazajönnöd, és egyedül asztalhoz ülnöd. Klárának mindene megvan itthon. Ha sok mindent nélkülöznie is kell, amit más gyerekek megkaphat, sok mindenben viszont előnyben van. Nem, nem,

Sesemann, nincs jogod a panaszra, jó nektek itt együtt, gondolj csak az én magányos, üresen kongó otthonomra!

Sesemann úr nagy léptekkel járkált föl-alá a szobában, mint mindig, ha erősen gondolkodott. Hirtelen megállt a doktor előtt, és a vállára csapott!

- Doktor! Mondok valamit! Nem is szeretek már rád nézni, nagyon megváltoztál! Ez így nem mehet tovább! Egy kis kikapcsolódásra volna szükséged. Megmondom, mire gondolok. Utazz el te, látogasd meg Klára helyett te Heidit!

A doktor nagyon meglepődött, és tiltakozni akart, de Sesemann úr nem engedte. Annyira megörült új ötletének, hogy azonnal cselekedni akart, karon fogta hát a barátját, és bevonszolta magával Klára szobájába.

A jó doktor úr megjelenése mindig örömmel töltötte el a beteg Klárát, mert az mindig nagyon kedves volt hozzá, és mindig tudott valami érdekeset és vidítót mesélni. Klára azonban jól tudta, hogy ez most miért nem lehetséges, és úgy szerette volna a doktor bácsit egy kicsit megvigasztalni. Kezet nyújtott neki, és a doktor odaült mellé. Sesemann úr is odahúzott egy széket, megfogta Klára kezét, és elkezdett a svájci útról beszélni, elmondta, hogy ő is mennyire örül az útnak. A döntő pont fölött azonban, tudniillik, hogy az utazás most lehetetlen, mindig elsiklott, mert félt, hogy a kislány sírva fakad, gyorsan áttért hát új ötletére, és felhívta Klára figyelmét arra, milyen jót fog tenni a doktor bácsinak, ha egy kicsit elutazik kikapcsolódni és pihenni.

Klára könnyei elötörtek, ott úsztak kék szemében, bárhogy igyekezett is a kislány, nem tudta visszatartani őket. Tudta, hogy a papa nagyon

A pry'e'jnmiek- és ifiúsam brandalom

nem szereti, ha ő sír, de hát olyan nehéz volt elviselnie, hogy mindennek vége. Egész nyáron az volt az egyetlen öröme és vigasztalása, hogy ősszel meglátogathatja Heidit, ez tette elviselhetővé betegsége hosszú, magányos óráit. Klára azonban nem volt hozzászokva ahhoz, hogy könyörögjön, ha tudta, hogy úgyis hiába; megértette, hogy a papa csak azt tiltja meg neki, amiből baj lehet.

Lenyelte hát a könnyeit, és az egyetlen megmaradt reménysugár felé fordult. Megfogta a doktor bácsi kezét, megsimogatta, és így szólt^

- Ó, drága doktor úr, ugye elmegy Heidihez, és aztán, ha visszajött, elmesél nekem mindent, hogy milyen az élet odafönt, mit csinál Heidi meg a nagypapa, és a Péter meg a kecskék, hiszen mindegyiket olyan jól ismerem, Heidi olyan sokat mesélt róluk. És vigye magával, kérem, amit Heidinek vinni akartam, már mindent elterveztem, meg a nagymamának is küldenek valamit. Kérem, doktor úr, tegye meg, ha megteszi, annyi csukamájolajat fogok bevenni, amennyit csak akar.

Hogy a csukamájolajra vonatkozó ígéret volt-e a döntő vagy nem, nem lehetett tudni, mert a doktor úr csak mosolygott, és így szólt:

- Hát akkor, úgy látszik, mennem kell, Kláríka, mert így meghízol, és olyan erős leszel, ahogy mi szeretnénk, a papa meg én. És mondd csak, mikor kellene indulnom, talán már azt is kitervezted?

- Legjobb volna mindjárt holnap reggel - felelte Klára.

- Igen, igen, igazad van - szólt közbe a papa -, sűt a nap, kék az ég, nem szabad vesztegetni az időt, kár minden szép napért, amit a hegyen tölthetne a doktor.

A doktor úr mosolygott.

- Úgy látszik, már nem is jöhetek ide többet, mert még a szememre veted, hogy még midig itt vagyok, Sesemann. Úgy látszik, el kell tűnnöm.

Fölállt, és indulni készűlt, de Klára visszatartotta. Hiszen el kellett mondania, mi mindent űzen Heidinek, és a lelkére kötötte, hogy mindent nézzen meg jól odafönt, hogy részletesen be tudjon számolni róla. A Heidinek szóló ajándékcsomagot majd később átkűldik hozzá, Rottenmeier kisasszony majd segít becsomagolni, most azonban éppen nincs itthon, sétálni ment a városba, és ilyenkor nem szokott hamar hazajönni.

A doktor mindent megígért, és azt mondta, ha nem is reggel, de másnap valóban elutazik. Ha visszajött, hűségesen beszámol mindenről.

A személyzetnek általában megvan az a csodálatos képessége, hogy mindent megérez, ami a házban történik, jóval előbb, mintsem tudomásukra hozzák. Sebastian és Tinette nagymértékben meg voltak áldva ezzel a csodálatos képességgel. Amikor a doktor Sebastian kíséretében lement a lépcsőn, Tinette már nyitott is be Klára szobájába, pedig a kislány csak abban a pillanatban csöngetett neki.

- Rakja tele, kérem, ezt a dobozt friss, puha kaláccsal, amelyet a kávéhoz szoktunk enni, Tinette - mondta a kislány, és egy dobozra mutatott, amely már régóta oda volt készítve.

Tinette egyik sarkánál hanyagul fogta meg a dobozt, és megvetéssel lóbálni kezdte, és ahogy kilépett a szobából, szentelenűl nyelvelt: y

- Érdeemes is!

Amikor Sebastian szokott udvariasságával kinyitotta a kaput, meghajolt, és így szólt:

- Meg szeretném kérni a doktor urat, lenne szíves az én űdvözletemet is átadni a kisasszonykának.

- No nézd csak, Sebastian! - mondta a doktor barátságosan. - Hát már maga is tudja, hogy utazom? - Sebastianra rájött a köhögés.

- Nekem... én... már magam sem tudom... ja, igen, már emlékszem, éppen átmentem véletlenül az ebédlőn, és meghallottam, hogy a kisasszonyka nevét említik, és ahogy ez már lenni szokott, egyik gondolat követi a másikat... és így...

- Igen, igen - mosolygott a doktor -, és minél több gondolata támad az embernek, annál többet tud meg. Viszontlátásra, Sebastian, a viszontlátásra, az űdvözletét átadom.

A doktor éppen ki akart sietni a kapun, de váratlan akadályba űtközött. Az erős szél visszatérésre kényszerítette a sétáról Rottenmeier kisasszonyt, éppen a kapu elé ért, és be akart lépni.

A szél belekapaszkodott a kendőjébe, és kifeszítette, mintha a kisasszony vitorlát bontott volna. A doktor megtorpant. Rottenmeier kisasszony azonban mindig megkülönböztetett elismeréssel és udvariassággal bánt a doktor úrral, ezért most ő is visszahúzódott, hogy utat engedjen neki. Így álltak ott egy ideig mindketten udvariaskodva, ekkor azonban olyan erőteljes szélhökés jött, hogy Rottenmeier kisasszony kibontott vitorlákkal nekiröpült a doktornak, aki alig tudott félreugrani. Ezután a kis baleset után mosolyogva üdvözölték egymást, a doktor úr említést tett elutazásáról, és a legmegnyerőbb modorában a gyermek- és ifjúsági irodalom gyöngyszemei arra kérte a kisasszonyt, hogy a Heidinek szóló csomagot ő pakolja össze, mert a csomagoláshoz senki sem ért jobban nála. Ezzel aztán a doktor úr ajánlotta is magát. Klára fel volt készülve rá, hogy csatáznia kell majd a kisasszonynyal, hogy mindazt elküldhesse Heidinek, amit eltervezett, de ez alkalommal csalódnia kellett. Rottenmeier kisasszony kivételesen rendkívül jó hangulatban volt, azonnal lerámolt mindent az asztalról, hogy szétrakhassa a holmikat. A csomagolás nem volt könnyű feladat, mert a küldemény egyes darabjai nehezen illettek egymás mellé. Először egy vastag, kapucnis szövetkabát került sorra, ezt Klára találta ki, nagyon jó lesz Heidinek, ha a zord téli időben meg akarja a nagymamát látogatni. Ha ezt fölveszi, nem kell a nagyapára várnia, hogy zsákba csavarva a karjaiban vigye át Kecskésekhez. Aztán egy vastag, meleg kendő következett a nagymama számára, hogy ő se fázzon, ha a szél olyan ijesztően süvít a kunyhó körül. Aztán meg ott volt még a nagy doboz kalács, hogy a nagymama ne mindig csak zsömlét egyen a kávéjához. Most egy hatalmas szál kolbász következett, ezt Klára eredetileg Péternek szánta, arra gondolt, hogy a kisfiú nemigen eszik mást, csak kenyeret meg sajtot, de aztán mégis meggondolta magát, mert attól tartott, hogy Péter örömeiben egyszerre befalja az egészet. Ezért inkább Brigittának küldte, hogy az levághasson előbb belőle magának meg a nagymamának egy-egy darabot, Péternek meg mindig kiadhassa az adagját. Aztán jött egy zacskó dohány a nagypapának, aki esténként szeretett kiülni pipázni a kunyhó elé. Volt még ott több titokzatos zacskó és doboz, ezeket Klára nagy örömmel válogatta össze, mindenféle apró meglepetést rejtett el beléjük, ezekkel is Heidinek akart örömet szerezni. Rottenmeier kisasszony minden művészetére szükség volt, hogy mindezt egyetlen csomagban el tudja helyezni. Klára pedig arra gondolt, mennyire örül majd Heidi mindennek, és már látta is maga előtt, amint a barátnője ujjongva nagyokat ugrik. Végre elkészült a nagy mű, a kisasszony büszkén nézett a földön fekvő óriási csomagra. Sebastian lépett be, egyetlen lendülettel a vállára vetette a csomagot, hogy azonnal átvigye a doktor úrhoz.

139

16

Vendég érkezik

Hajnali pír izzott a hegyek fölött, a fenyők ágai közt friss szél zúgott. Heidi felnyitotta a szemét, a szélzúgás ébresztette föl. Ez a hang mindig nagy hatást tett rá, amint meghallotta, szaladt ki a fenyők alá.

Most is azonnal felpattant fekhelyéről, sietett az öltözködéssel, de azért mindent rendesen eligazított magán, mert már tudta, hogy mindig csinosnak és rendesnek kell lennie.

Lemászott a létrán, a nagypapa fekhelye már üres volt. Heidi kiszökdécselt az ajtón. Ott állt a nagypapa, az eget kémlelte, mint minden reggel, mert tudni akarta, milyen lesz az idő. Az égen rózsaszínű felhők úsztak, a színe egyre kékebb lett, odaát a hegycsúcsokat mintha arannyal öntötték volna le, a rétek is aranyszínben csillogtak, mert a nap éppen akkor kelt föl a sziklák fölött.

- Ó, milyen szép, milyen szép! - kiáltott föl Heidi. - Jó reggelt, nagypapa!

- No, hát a nappal együtt te is fölkelteél? - kérdezte nagypapa, üdvözlésre nyújtva a kezét Heidinek.

Heidi a fenyőkhöz futott, és vidáman ugrált a szélben. Nagypapa közben az ólba ment, megfejte Hattyút és Mackót, mindkettőt megtisztogatta, aztán kivezette őket a ház elé. Ahogy Heidi meglátta a két kecskét, odaszaladt és megölelte őket, Hattyú és Mackó pedig bizalmaskodva mekegtek, és egymással versengve közelebb akartak

1140

A. ipryeinmek- és ifjúsásri

kerülni a kislányhoz, úgyhogy majd földöntötték. Heidi azonban nem félt tőlük, és amikor a virgonc Mackó már túl hevesen kezdett tolamakodni, Heidi rászólt:

- Nem szabad, Mackó! Hiszen már olyan durva vagy, mint a nagy Török - és erre Mackó azonnal visszahúzta a fejét, és magasra emelte, így tett Hattyú is, olyan előkelősködő mozdulattal, mintha azt akarták volna mondani: „Ránk aztán ne mondja senki, hogy úgy viselkedünk, mint az a goromba Török!”

Ekkor felhallatszott a völgyből Péter füttyentése, hamarosan láthatóvá lett a nyáj, amint az állatok vidám ugrabugrálással jöttek fölfelé. Elöl jött a fürge Gébics. Heidi mindjárt ott termett közöttük, most neki kellett egy kicsit tolamakodnia, hogy a félénk Hóugri közelébe kerülhessen.

Odaért Péter is, még egy éles füttyöt eresztett meg, hogy az állatokat fölriassza és a legelő irányába kergesse, mert közelebb akart kerülni Heidihez, mondani akart neki valamit:

- Na, egyszer már jöhetnél te is! - szólította meg a kislányt morcosán.

- Nem, Péter, ma lehetetlen - válaszolta Heidi -, minden percben jöhetnek a vendégek Frankfurtból. Itthon kell lennem.

- Mindig ezt mondd - morogta Péter.

- Igen, mert amíg meg nem érkeznek, itthon kell maradnom, Péter - felelte a kislány. - Vagy úgy gondolod, elmehetek, amikor vendégeket várunk, Péter? Ezt akarod mondani?

- Hiszen az öreg itt marad - durcáskodott Péter.

A konyhá irányából nagypapa hangját lehetett hallani:

- Na, miért vesztegel a hadsereg? A főparancsnok késlekedik, vagy a csapatok?

Péter erre azonnal megfordult, megsuhogtatta az ostort a levegőben, és a kecskék a jól ismert hangra azonnal elindultak, Péter meg utánuk.

Amióta Heidi hazatért a nagyapához, eszébe jutott néha olyasmi is, amire azelőtt sohasem gondolt. így például minden reggel nagy nehezen rendbe tette a fekhelyét, addig ügyeskedett, amíg szépen elegyengette. Aztán lent helyükre rakta a székeket, ami szanaszét hevert, rendbe tette, fogott egy rongyot, és a székre fölmászva fényesre dörgölte az asztalt. Ha a nagyapa ilyenkor bejött, elégedetten nézett körül, és azt mondta:

11411

- Nálunk mostanában mindennap vasárnap van. Heidi nem járt hiába idegenben.

Miután Péter elment, és Heidi a nagyapával együtt megreggelizett, a kislány ma is azonnal munkához látott, de nehezen készült el vele. A reggel ma gyönyörű volt odakint, minden pillanatban történt valami, ami megzavarta takarítás közben. Most éppen egy táncoló napsugár röppent be a nyitott ablakon, és azt mondogatta: „Gyere, Heidi, gyere ki!” - és a kislány nem tudott a hívogató napsugárnak ellenállni, kiszaladt, és odakint leült egy kicsit, hogy gyönyörködhesen. Aztán hirtelen eszébe jutott, hogy a háromlábú szék még ott áll a szoba közepén, és még az asztalt se takarította le. Gyorsan visszaszaladt a konyhába. Máskor meg a fenyők zúgtak olyan ellenállhatatlanul odakint, hogy megint csak ki kellett ugrania egy pillanatra.

Nagyapának közben a fészerben akadt dolga, időről időre az ajtóhoz lépett, mosolyogva nézte, hogyan ugrándozik Heidi a fenyők alatt. Éppen újra munkához látott, amikor Heidi hangos kiáltását hallotta:

- Gyere, nagyapa! Gyere, gyere!

Az öreg szinte ijedten lépett ki a fészerajtón, hátha valami baj történt, aztán látta, hogy a kislány a hegyoldalon kiabálva szalad lefelé:

- Jönnék, jönnék! Elöl a doktor úr!

Heidi elébe szaladt, a doktor úr üdvözlésre nyújtotta a kezét, amikor a kislány odaért, gyengéden magához ölelte a kinyújtott kezét, és azt mondta:

- Jó napot, doktor úr! És még egyszer ezerszer köszönöm!

- Szervusz, Heidi! De mit köszönsz nekem? - kérdezte a doktor barátságosan.

- Hogy hazajöhettem a nagyapához - magyarázta a kislány. Mintha hirtelen fény sugárzott volna a doktor úr arcáról, ilyen fogadtatásra igazán nem számított. Idejövet elgondolkozva kapaszkodott fölfelé, alig-alig vette észre, milyen szép minden körülötte, elhagyottnak és magányosnak érezte magát. Arra gondolt, hogy Heidi talán meg sem ismeri már, hiszen csak néhányszor találkoztak, és úgy érezte, csalódást kelt majd megérkezése, hiszen nem jöttek vele azok, akiket a kislány nagyon várt. Ehelyett Heidi szemében öröm ragyogott, tele volt hálával és szeretettel.

A doktor apai gyengédséggel fogta kézen a gyereket.

- Gyere, kislányom - mondta kedvesen -, vezess nagyapához, mutasd meg, hol laktok!

A gyermek- és ifjúság-i irodalom gyöngyszemei

Heidi azonban nem Mozdult, tanácstalanul nézett lefelé a völgy irányába.

- De hát hol van Klára és a nagymama? - kérdezte.

- Most, azt hiszem, olyasmit kell mondanom, ami neked is, nekem is fájni fog - válaszolta a doktor. - Heidi, én csak egyedül jöttem- Klára nagyon beteg volt, nem vállalkozhatott az utazásra, ezért a nagymama sem jött, de majd tavasszal, ha az idő újra fölmelegszik és a napok hosszabbak lesznek, biztosan eljönnek. Heidi lesújtva állt ott, először alig tudta felfogni, hogy amit annyira várt, most egyszerre szétfoszlott. A doktor úr némán várt, köröskörül csönd volt, a magasban, fönna a fenyők csúcsai között zúgott csak a szél. Ekkor Heidinek egyszerre eszébe jutott, hogy miért szaladt le, és hogy hiszen a doktor úr megjött. Fölnézett rá, és észrevette, hogy olyan szomorúság van a szemében, amelyet Heidi Frankfurtban sohasem látott. Ez meghatotta a kislányt, nem tudta nézni, ha valaki szomorú, de legkevésbé, ha a jó doktor úr az. Azzal magyarázta a dolgot, a doktor úr biztosan azon búsul, hogy Klára és a nagymama nem jöhettek, gyorsan valami vigasztaló gondolatot keresett hát, és meg is találta.

- O, nem baj, hamar kitavaszkodik megint, és akkor biztosan eljönnek - mondta vigasztalóan. - Nálunk nem tart soká a tél, és akkor tovább is maradhatnak, és így Klárának is jobb lesz. Most pedig menjünk föl a nagyapához.

Heidi mindenképpen azon igyekezett, hogy a doktor urat felvidítsa, ezért útközben még egyszer szóba hozta, hogy idefent nem tart soká a tél, hamar visszajönnek a hosszú, meleg napok, az ember észre sem veszi. És Heidit magát is annyira meggyőzték saját szavai, hogy fölértve már nagy vidáman kiáltott oda nagyapának:

- Még nem jöhettek, de nem kell soká várni, és itt lesznek! Nagyapának nem volt a doktor úr egészen idegen, hiszen a gyerek olyan sokat mesélt róla. Kezet nyújtott a vendégnek, és szívélyesen üdvözölte. Aztán leültek a kunyhó előtti padra, Heidinek is helyet szorítottak maguk mellett. A doktor úr elmondta, hogy Sese-mann úr beszélte rá, jöjjön fel egy kicsit pihenni, de ő maga is úgy érzi, jót fog tenni neki, mert egy idő óta nem érzi magát elég frissnek és egészségesnek. Heidinek pedig a fülébe súgta, hogy hamarosan föl fognak hozni valamit, amit Frankfurtból hozott, és aminek jobban fog örülni, mint az öreg doktornak.

Jlalhaunumai Spyrí; Heidi

A nagyapa rábeszélte a doktor urat, hogy töltsön fent a hegyen néhány derűs napot, azt ugyan nem ajánlhatta föl, hogy lakjon náluk mert nem tudta elhelyezni, de azt mondta, az volna a legjobb, ha a faluban bérelne magának szobát, és nem térne vissza Ragazba. így minden reggel felsétálhatnak hozzájuk, mert szeretné a doktor urat elkalauzolni mindenféle szép helyre fönt a hegyek

között. A doktornak tetszett a terv, és bele is egyezett mindenbe.

Közben a nap delelőre ért, a szél elült, a fenyők is elnémultak. Az idő szokatlanul enyhe volt és kellemes. Az öreg fölállt, bement a konyhába, kihozta az asztalt, odaállította a pad elé.

- így, Heidi, és most teríts meg! Az úrnak meg kell elégednie a mi egyszerű konyhánkkal, az ebédlőnk azonban gyönyörű.

- Meghiszem azt! - felelte a doktor, és lenézett a napfényes völgybe. - Elfogadom a kedves meghívást, idefenn biztosan remek étvágya van az embernek.

Heidi ugrándozva futott oda meg vissza, mint egy mókus, mindent kihordott, amit a szekrényben talált. Nagyon örült, hogy vendégül láthatja a doktor urat. A nagyapa közben elkészítette az ebédet, kilépett a konyhából a gőzölgő tejeskannával meg az aranyszínű sajttal, aztán szép szeleteket vágott a rózsaszínű húsból, amit idefönt szárított a tiszta hegyi levegőn. A doktor olyan jóízűen evett, mint már régen nem.

- Igen, igen, ide kell a mi Klárikánknak eljönnie - mondta -, itt biztosan megerősödik, és ha egy darabig ilyen jó étvággyal eszik, mint én ma, azt hiszem, gyönyörűen kigömbölyödik, és nagyon hamar felszedi a hiányzó kilókat.

Egy ember jött fölfelé nagy csomaggal a hátán. Ahogy fölért, letette maga elé a terhet, és mélyeket szippantott a friss levegőből.

- No, ez az, amit Frankfurtból hoztam - mondta a doktor úr, fölállt, és Heiddel együtt odalépett, és elkezdte a madzagot leoldani. Mikor ezzel elkészült, arcán titokzatos mosollyal így szólt:

- így! Most bontsd te tovább, gyermekem, és halászd ki magad a kincseidet.

Heidi hozzáfogott, és amikor a csomag végre felnyílt, ámuldozó szemmel nézte, ami eléje tárult. Levette a nagy doboz tetejét, és örömeiben felkiáltott:

- Ó, most aztán jóllakhat a nagymama kaláccsal! - és körülugrálta a dobozt, és mindent újra össze akart csomagolni, hogy azonnal le-

144

A gyermek- és ifjúsági irodalom gyöngyszemei

vigye a nagymamának a kalácsot. A nagyapa azonban azt mondta, majd estefelé, amikor lekísérik a doktor urat, betérnek Kecskésekhez is, akkor majd odaadhatja Heidi a kalácsot.

Heidi közben megtalálta a dohányt, és odaadta a nagyapának. Az öreg mindjárt rátöltött a pipára, nagy füstfelhőket eregetve ült a padon, és folytatta tovább a beszélgetést a doktor úrral. Heidi meg fel-alá ugrált örömeiben, mindennek külön-külön megörült.

Aztán egyszerre csak odaállt a vendég elé, és amint egy kis szünet állt be a beszélgetésben, nagyon határozottan azt mondta:

- Az egész csomagnak nem örülök annyira, mint a jó öreg doktor úrnak!

A két férfi elnevette magát, aztán a doktor azt mondta, nem is gondolta volna, hogy Heidi szemében nagyobb értéke van, mint ennek a sok szép holminak.

Amikor a nap már leáldozóban volt a hegyek mögött, a vendég fölállt, hogy idejében leérjen a tanyára, mert még szállást kellett keresnie. A nagypapa a hóna alá vette a kalácsos dobozt, a kolbászt meg a meleg kendőt, a doktor úr kézen fogta Heidet, és megindultak lefelé, Kecskésekhez. A kunyhó előtt elváltak, a nagypapa azt akarta, Heidi várja meg őt a nagymamánál, amíg visszatér, mert le akarta kísélni a vendéget. Amikor a doktor búcsúzásul a kezét nyújtotta Heidinek, a kislány megkérdezte:

- Nem jönne a doktor úr holnap a kecskékkal föl a legelőre? -mert Heidi számára ez volt a legszebb dolog a világon, és szerette volna, ha a doktor úr is látja.

- De igen, rendben van, Heidi - felelte a doktor -, holnap fölmegyünk együtt.

A két férfi elindult, Heidi pedig bement a nagymamához. Először a kalácsos dobozt vitte be magával, aztán újra kilépett a kolbászért, mert a nagypapa mindent lerakott kint, az ajtó elé, aztán pedig még egyszer visszatért a nagykendőért. Mindent odarakott a nagymama közelébe, hogy megtapogathassa. A kendőt az ölébe tette.

- Ez mind Frankfurtból való, Klárától meg a nagymamától -mondta az elámuló nagymamának és Brigittának.

- De ugye, nagymama, a kalácsnak örülsz a legjobban? - kérdezte Heidi.

- Igen, igen, Heidi - felelte a nagymama -, micsoda jó emberek ezek! - Aztán megsimogatta a puha, meleg kendőt, és így folytatta: -

És ez is milyen nagyszerű lesz a nagy téli hidegben! Sohase hittem volna, hogy valaha ilyen gyönyörű kendőm lesz.

Heidet nagyon meglepte, hogy a nagymama jobban örül a kendőnek, mint a kalácsnak. Brigitta csak a kolbászt bámulta egyre, szinte tisztelettel nézte. Sohasesem látott ekkora kolbászt, és ez most az övé, és vághat is belőle, ha akar. Ez teljesen hihetetlennek tűnt előtte. A fejét rázta, és félénken mondta:

- Meg kell még a bátyót kérdezni, ezt hogyan gondolta.

- Meg kell enni, mi mást lehetne tenni vele? - mondta Heidi nagyon határozottan.

Most Péter bukdácsolt be az ajtón:

- Az öreg nemsokára itt lesz, és azt üzeni, hogy Heidi... - de nem tudta befejezni, mert pillantása az asztalra esett, és a látvány teljesen lenyűgözte. Csak nézte a kolbászt, és egy szót sem tudott kinyögni.

Heidi azonban értett a félbeszakadt mondatból is, gyorsan elköszönt.

Az öreg azonban mostanában már nem ment el a kunyhó előtt anélkül, hogy be ne jött volna a nagymamát üdvözölni, és az öregaszony örült is, ha meghallotta a lépteit, mert mindig volt hozzá néhány kedves szava. Ma azonban, különösen Heidi számára, későre járt, mert a kislány mindig a nappal együtt kelt. A nagypapa pedig azt mondta, a gyerekek szüksége van az alvásra. Ezért aztán az öreg most csak bekiáltott a nyitott ajtón át, jó estét kívánt a nagymamának, aztán kézen fogta Heidet, és a csillagos ég alatt elindultak kettesben a kunyhó felé.

m

17

Viszontszolgálat

Másnap korán reggel feljött a doktor úr Péterrel meg a kecskékkal. Útközben többször megpróbált beszédbe elegyedni a fiúval, kevés sikerrel, mert kérdéseire csak határozatlan, egytagú szavakat kapott válaszul. Péter nem volt valami beszédes, így aztán az egész társaság némán bandukolt föl a kunyhóig, ahol Heidi már várt rájuk két kecskéjével. Mindhárman frissek és vidámak voltak, mint a kora reggeli napfény a hegyeken.

^

- Feljössz? - kérdezte Péter. Ezt mondta minden reggel, hol ker-
dő, hol felszólító formában.

- Persze! Természetesen, ha a doktor úr is jön - felelte Heidi.
Péter kissé bizalmatlanul méregette a doktor urat.

Most hátizsákkal a kezében kijött a nagyapa, elő'ször a vendéget
üdvözölte, aztán odalépett Péterhez, és a hátára tette a zsákot.
Nehezebb volt, mint máskor, mert az öreg egy jókora darab húst is
tett bele. Úgy gondolta, biztosan jólesik majd az úrnak odafont a
legelőn, és szívesen megebédel a gyerekekkel. Péter széles vi-
gyorra húzta a száját, megsejtette, hogy valami rendkívüli van a
zsákban.

Elindultak fölfelé. Heidit teljesen körülfogtak a kecskék,
mindegyik közvetlenül melléje akart kerülni, tolakodtak,
lökdösték egymást. A kislány egy ideig csak sodródott a nyájjal,
de aztán megállt, és korholva mondta:

1147

Johanna Spyirt Heidi

- No, szaladjatok csak szépen előre, de ne gyertek mindig vissza
ne tolakodjatok és lökdösődjete, most egy kicsit a doktor úr
mellett akarok menni.

Ezzel gyöngéden megveregette a hozzá mindig legközelebb levő
Hóugri hátát, és neki még nyomatékosabban a lelkére kötötte, hogy
fogadjon szót. Aztán kitörtetett a nyájból, odament a doktor
mellé és kézen fogta.

A doktor úrnak most nem kellett erőfeszítéseket tennie, hogy
kialakuljon a beszélgetés, mert Heidi azonnal csevegni kezdett.
Nagyon sok meséinivalója volt a kecskékről, a virágokról, a
sziklákról és a madarokról. Az idő gyorsan elszaladt, észre sem
vették, és már fönt is voltak a legelőn. Péter útközben oldalról
olyan pillantásokat vetett a doktor úrra, hogy az méltán
megijedhetett volna, de szerencsére nem vette észre.

Amikor fölértek, Heidi mindjárt elvezette öreg barátját a
legszebb helyre, oda, ahová mindig menni szokott. Leült, és nézte
a tájat körös-körül, éppen úgy, mint máskor, és a doktor úr is
leült melléje. Az aranyszínű őszi nap ragyogott a hegyek és a
távoli, zöld völgy felett. Az alacsonyabban fekvő legelőkről
fölhallatszott a nyá-jak kolompja, olyan kellemesen és jólesően,
mintha a békét hirdetné széles e vidéken. Szemben a nagy hómezőn
csillogott és szikrázott a napsugár, a szürke Falkniss pedig
magasra emelte fenséges sziklatornyait a sötétkék égbe. A reggeli

szél lágyan és halkán lengedezett a hegyek fölött, kicsit megingatta az utolsó kék harangvirágokat, amelyek nyári testvéreik seregéből még megmaradtak, és most ott himbálgatták fejecskéiket a meleg őszi napsütésben. Fönt a nagy rablómadár körözött, de ma nem vijjogott, kifeszített, mozdulatlan szárnyakkal úszott a kékségben, úgy látszik, remekül érezte magát.

Heidi hol erre, hol arra fordította a fejét; a bólogató harangvirágok, a kék ég, a nap meleg sugarai, a békésen vitorlázó nagy madár odafönt - mindez olyan szép volt, olyan szép! Heidi szeme ragyogott az örömtől. Most a doktor úrra pillantott, hogy vajon az is látja-e ezt a sok szépséget. A doktor némán és elgondolkozva ült ott, de amikor most a gyermek örömtől csillogó szemébe nézett, így szólt:

- Igen, Heidi, itt minden gyönyörű! De ha valaki szomorú szívvel jön ide, mit kell vajon tennie, hogy örülni is tudjon ennek a sok-sok szépségnek?

gyöngyszemei

- Ó - kiáltott föl Heidi vidáman -, itt nem szomorú az ember szíve sosem, csak Frankfurtban.

A doktor elmosolyodott, de a mosolya hamar lehervadt. Aztán azt mondta:

- De havalaki feljön ide, Heidi, és Frankfurtból minden szomorúságát felhozza magával? Tudnál-e valamit, ami segítene rajta?

- Igen - mondta Heidi -, azt hiszem, ha valaki olyan sok szomorúságot hoz magával Frankfurtból, akkor várnia kell egy kicsit. Többször fel kell ide jönnie, és aztán egyszerre csak, észre sem veszi, örülni kezd annak, hogy itt minden milyen szép.

- Igen, igen, Heidi, lehet, hogy igazad van - mondta a doktor, egy ideig némán nézte a sziklacsúcsokat meg a napsütötte zöld völgyet, aztán így folytatta: - Látod, kislányom, lehet, hogy itt olyasvalaki ül, akinek egy sötét árnyék takarja el a szemét, és észre sem veszi ezt a sok szépséget. Az ilyen ember pedig talán csak még szomorúbb lesz itt. Megérted ezt, Heidi?

Heidi vidám szívébe fájdalom nyilallott, a sötét árnyék a nagymamát juttatta az eszébe, aki soha többé nem láthatja a fényes napot és ezt a sok gyönyörűséget idefönt.

Ez volt talán az egyetlen fájdalmas pont a kislány szívében. Ha eszébe jutott, mindig újra fölsajdult. Egy ideig hallgatott, mert a fájdalom hirtelen szakította szét az öröm pillanatait, aztán komolyan

mondta:

- Igen, megértem. De tudok valamit, ami segít. Ha a nagymamának fölolvassok a régi énekeskönyvből, világosság támad a szívében, és boldogabbnak érzi magát. O maga mondta a múltkor.

- El tudnál nekem is mondani egyet, amit a nagymamának szoktál fölolvasni? Szívesen meghallgatnám - kérte a doktor, és kényelmesebben helyezkedett el a sziklán, amelyen eddig is ült. Heidi gondolkozott egy ideig, aztán elmondta az egyik éneket.

A doktor eltakarta a szemét a kezével, annyira csendes és mozdulatlan volt, hogy a kislány már-már azt hitte, el is aludt.

Pedig a doktor nem aludt, csak gondolataiba merült, és a gondolatok egyre messzebbre vezették el visszafelé a múltba, gyermekora képei tolultak eléje, ott ült édesanyja lábainál, az anyai kéz a fején nyugodott, és hallotta az éneket, ugyanazt, amit Heidi mondott el, és amit olyan régen nem hallott azóta. Hallotta az édesanyja hangját, látta szerető, meleg szemét. Sokáig ült ott a sziklán így, némán és mozdulatlanul emlékeibe és gondolataiba merülve, és amikor végre fölnevezett, Heidi csodálkozó arccskáját látta maga előtt. Megfogta a kislány kezét, és így szólt:

- Szép volt, Heidi, igazán szép - és hangja most vidámabban csengett. - Jöjjünk el ide máskor is együtt, talán akkor én is boldogabb leszek.

Ezalatt Péternek éppen elég ideje maradt ahhoz, hogy kiadja mérgét. Heidi régóta nem jött már vele föl a legelőre, most meg egész idő alatt mellette ül ez az öregember, és Péter közel se tudott férni a kislányhoz. Ez nagyon bosszantotta. Kicsit távolabb odaállt a mit sem sejtő doktor mögé, öklöbe szorította a kezét, és fenyegetően rázta, később már mindkét öklével fenyegette a háttal ülő doktort, aki mindebből szerencsére semmit sem látott.

A nap közben delelőre ért, ez Péter számára az ebédidőt jelentette. Ezért teljes erejéből elkiáltotta magát:

- Ebéd!

Heidi fölállt, és el akart indulni, hogy elhozza a zsákot, mert azt akarta, hogy a doktor úr ott ebédelhessen, ahol éppen pihen, és ne kelljen fölkelnie. A doktor azonban azt mondta, nem éhes, inkább csak egy pohár tejet inna, aztán szeretne még egy kicsit följebb sétálni. Erre Heidi is úgy találta, hogy ő sem éhes, ő is csak tejet kért, majd ő elkíséri a doktor urat följebb, a mohalepte, nagy sziklákhoz, ahonnan egyszer a Gébics majdnem lezuhant, és ahol olyan jó szagú füveket lehet szedni. Odaszaladt Péterhez, és mindent elmagyarázott neki, megmondta, fejjen egy csészével a doktor úrnak, aztán neki is. Péter nagyon csodálkozott, és azt kérdezte:

- És kié lesz, ami a zsákban van?

- A tied lehet, de előbb adj nekünk tejet! - felelte Heidi.

Ilyen gyorsan Péter még sohasem teljesítette feladatát, közben már a zsák tartalma lebegett a szeme előtt, nem tudta még, hogy mi van benne, de azt már igen, hogy az mind az övé. Amíg azok ketten odaát szép lassan iszogatták a tejüket, Péter kibontotta a zsákot, és belepillantott. Meglátta a nagy darab húst, és egész testét eltöltötte az öröm, de nem mert hinni a szemének, azért, még egyszer belenézett, hogy megbizonyosodjék, jól látott-e. Végül benyúlt, és kiemelte a húst, hogy nekiláthasson, de ekkor hirtelen eszébe jutott, hogy az előbb még hogyan fenyegette ökleivel ezt az urat, és az most neki adja az egész ebédjét.

Nagyon elszégyellte magát, és úgy érezte,

ytíság-í úrodaloiri gyöngyszemei

nem érdemli meg ezt a pompás ajándékot. Hirtelen fölugrott, odaszaladt, ahol előbb az ökleit rázta, mindkét karját egyenesen a magasba nyújtotta, annak jeléül, hogy a fenyegető öklök már nem

érvényesek többé. így állt ott jó ideig mozdulatlanul, míg csak úgy nem érezte, hogy a dolog annak rendje és módja szerint ki van egyenlítve, aztán néhány hatalmas ugrással visszatért a zsákhoz. Most már jó lelkiismerettel, túláradó boldogsággal láthatott hozzá a finom ebédhez.

A doktor úr és Heidi közben jó nagyot sétáltak, és jóízűen beszélgettek. Aztán eljött a hazatérés ideje, a doktor úrnak vissza kellett fordulnia, és úgy gondolta, a kislány még szívesen marad egy kicsit a kecskéinél. Ez azonban Heidinek eszébe sem jutott, hiszen akkor a doktor úrnak egyedül kellett volna leereszkednie a völgybe. A kislány el akarta kísélni a kunyhóig, vagy egy kicsit még tovább.

Kézen fogva mentek lefelé, a kislánynak még mindig sok mesél-nivalója volt. Megmutatta azokat a helyeket, ahol a kecskék a legszívesebben legeltek, ahol a nyáron a legtöbb sárga anemóna, piros ezerjófű és még számos más virág díszlett. Minden virágnak tudta a nevét, megtanulta nyáron nagyapától. Végül a doktor úr azt mondta, hogy most már Heidinek vissza kell fordulnia. Elbúcsúztak, a doktor úr elindult, de időről időre visszanézett, látta, hogy Heidi még mindig ott áll és integet. így szokott neki integetni a saját kislánya is Frankfurtban, amikor elment hazulról.

Az őszi napok derűsek és napsütésesek voltak. A doktor úr minden reggel följött a hegyre. Volt úgy, hogy nagyapával mentek föl a sziklakhoz, a vén fenyőfák birodalmába, ahol a rablómadár lakott, amely néha vijjogva közvetlenül a fejük felett húzott el. A doktor úrnak nagyon jólesett elbeszélgetni nagyapával, elcsodálkozott, hogy az öreg minden növényt ismer idefönt, tudja, mi miért hasznos, és hogy mennyi erte-kes dolgot fehet idefönt találni a gyantás fenyőkben, a sötét lucfenyők illatos tűiben, a göndör mohokban, melyek öreg gyökerek között zöl-delltek, a sok apró növénykében és a jelentéktelen virágban Ugyanilyen jól ismerte az öreg az állatokat is, az apró- meg a nagyvad életet, vidám történeteket mesélt a doktor úrnak a sziklahasadékokban, fold-lukakban meg a fenyőcsúcsokon lakó állatok életéről. Séta közben gyorsan repült az idő, a doktor úr nagyon meglepődött mindig, hogy már megint este lett. Szívélyesen kezét rázott a nagyapával, és azt mondta:

1511

- Magától, kedves barátom, sosem búcsúzom el úgy, hogy valami újat ne tanultam volna.

Sokszor azonban Heidivel indult sétára a doktor, a legszebb helyeket keresték fel, sokszor üldögéltek azon a kiugró sziklán, ahol az első napon. Heidi mindenféléről mesélt, néha felmondott egyet-egyét a nagymama énekei közül, Péter meg általában ott ült mögöttük, de már egészen megszeliődött, és nem rázta az öklét úgy, mint első alkalommal.

így múlt el lassan a szép szeptember.

Egy reggel, mikor a doktor úr ismét megjelent, Heidi észrevette, hogy már nem olyan jókedvű, mint az utóbbi időben. Azt mondta, ez az utolsó napja, vissza kell utaznia Frankfurtba. Nem szívesen megy el, nagyon megszerette ezt a vidéket, valósággal itt érzi

otthon magát. Nagypapa is nagyon sajnálkozott a dolgon, mert szívesen elbeszélgetett volna még a doktor úrral, és Heidi is nagyon hozzászólt már, hogy mindennap láthatja öreg barátját, és el sem tudta képzelni, hogy ennek egyszer vége legyen. Kérdően és csodálkozva nézett fel rá, de ennek valóban így kellett lennie. A doktor úr elbúcsúzott a nagypától, aztán megkérdezte, nem kísérné-e el Heidi egy darabon. Kézen fogva elindultak lefelé, és Heidi még mindig nem tudta elhinni, hogy a kedves vendég valóban elmegy.

Egyszer csak a doktor megállt, és azt mondta, Heidi most már ne jöjjön vele tovább, hanem forduljon vissza. Gyöngéden megsimogatta a kislány göndör fejét, és így folytatta:

- Most el kell mennem, Heidi! Bár magammal vihetnélek Frankfurtba, és ott lakhatnál nálam! Azt hiszem, mindketten nagyon jól éreznénk magunkat. Nem?

Heidi egyszerre maga előtt látta a várost, a sok-sok házat, a kövezett utcákat, Rottenmeier kisasszonyt és Tinette-et, és kissé határozatlanul felelte:

- Jobb volna, azt hiszem, ha a doktor úr jöhetne el újra hozzánk.

- Hát igen, így valóban jobb lesz. Isten veled, Heidi - mondta a doktor barátságosan, és nyújtotta a kezét.

A kislány beletette a kezét a feléje nyújtott nagy tenyérbe, és fölneézett öreg barátjára. A jóságos szemek megteltek könnyel. A doktor hirtelen elfordult, és sietve megindult az ösvényen lefelé.

Heidi mozdulatlanul állt. A jóságos szemek és a könnyek nagyon meghatották, egyszerre csak hangos sírásra fakadt, teljes erejéből futni kezdett a doktor úr után, és zokogó hangon kiáltotta:

mon.

- Doktor úr! Doktor úr!

A férfi megfordult, megállt, és a kislány utolérte. Könnyek patakzottak az arcán, és azt zokogta:

- Szívesen elmegyek most azonnal Frankfurtba, és ott lakom a doktor úrnál, ameddig csak akarja, de előbb gyorsan meg \ dánom a nagypának.

A doktor megsimogatta a felzaklatott gyereket, hogy tassa.

- Nem, nem, drága Heidi - mondta nagyon kedvesen - most azonnal még ne, most még itt kell maradnod a hegyen, a fet^{yg} ajatt nehogy megint megbetegedjél nekem. De kérdek tőled v^{iamjt}. Ha én egyszer beteg lennék, és teljesen egyedül maradnék, eljönnél akkor hozzám, és nálam maradnál? Számíthatok arra, hogy vaia^j törődik majd velem, és szeret engem?

- Igen, igen, egészen biztos, hogy akkor eljövök, még a^{nap} mert én majdnem annyira szeretem a doktor urat, mint a nagypát - válaszolta Heidi még mindig a sírással küzdve.

A doktor még egyszer kezet szorított vele, aztán gyorsan folytatta az útját. Heidi azonban továbbra is ott állt és integetett még akkor is, amikor a doktor úr már egy kis távoli mozgó pontocskává vált.

Amikor a doktor úr utoljára állt meg és fordult vissza, hogy még egyszer láthassa az integető Heidit és a napsütötte hegye^et; így t)e_ szélt halkán önmagához:

- Odafönt jó élni, test és lélek meggyógyul ott, és az ei^ber ismét örülni tud az életnek.

18

Tél a hegyi tanyán

A kunyhó körül olyan magasan állt a hó, hogy úgy látszott, mintha a talaj az ablakpárkányig érne. Az ajtóból meg egyenesen semmi sem látszott. Ha a nagypapa odafönt lett volna, ugyanazt kellett volna tennie, mint Péternek. A fiú minden reggel kimászott az ablakon, és ha nem volt olyan hideg, hogy éjszaka minden csonttá fagyott, akkor szinte teljesen eltűnt a puha hóban, olyan mélyre süppedt benne, és csak nagy nehezen, kézzel-lábbal tudott kivergődni belőle. Amikor végre mozogni tudott, az anyja utánadobta a nagyseprűt, amivel aztán Péter addig keverte, tolt a havat maga elől, míg végül elérte az ajtót. Ott kezdődött aztán az igazi munka! Alaposan el kellett takarítani a havat, mert különben az egész bezúdult volna a konyhába. Ha azonban a hó éjszaka jéggé fagyott, akkor be voltak falazva a kunyhóba, csak Péter tudott kimászni az ablakon.

A fagy Péternek kényelmesebb volt. Ha le kellett mennie a kis falucskába, csak kiugrott az ablakon, az anyja kiadta utána a kis szánkót, és Péternek csak rá kellett ülnie, a kemény jégkéreg megbírta, nem szakadt be a súlya alatt. Amint elhelyezkedett a szánkón, már indult is, és néhány perc alatt leszánkázott a meredek lejtőn a faluba.

Nagypapa egész télen nem járt fönt a hegyen. Megtartotta a szavát. Amikor az első hó leesett, lezárta a kunyhót meg az ólat, és Hei-divel meg a kecskékkal leköltözött.

]154

|sz<einm<ei

A igryeT'JonieJk- és ifi/úsácrí uradalom fryön<&Yi

A templom meg a paplak mellett egy nagy romház állott, valamikor úri lak volt, ezt még észre lehetett venni rajta, bár az épület már majdnem teljesen összedőlt. Régebben egy vitéz katona lakott benne, aki spanyol szolgálatba szegődött, bátran harcolt, és vagyont is szerzett. Hazajött a falucskába, fölépítette ezt a szép, nagy házat, itt akart letelepedni, de hamarosan megunta a csendes falusi életet, mert sokáig élt messze a zajos nagyvilágban. Elment hát, otthagya az új házat, és nem is jött vissza többé. Amikor aztán évek múlva megbizonyosodtak afelől, hogy meghalt, egy távoli rokona költözött be a házba, de ez már olyan rossz állapotban volt, hogy az új tulajdonos nem akart rá költeni, és a sorsára bízta. így aztán szegény emberek költöztek bele, mert nagyon kevés bért kellett érte fizetni, és ha az épületről le-leesett egy-egy darab, egyszerűen csak úgy hagyták. Azóta is évek teltek már el, amikor a nagypapa a fiával, Tóbiással hazaérkezett, beköltözött a házba, és egy ideig ott élt. Később aztán megint üresen állt, mert ha olyan ember akart beköltözni, aki nem értett ahhoz, hogy a romokat kicsit lakályosabbá tegye, a lukakat és a repedéseket betömje, az ilyen nem maradt meg benne

sokáig. A tél itt hosszú volt és hideg, a szél mindenhol utat talált a szobákba, elfújta a gyertyát. Nagyapa azonban tudott segíteni magán. Amikor elhatározta, hogy a telet lent töltik, mindent alaposan szemügyre vett, aztán az ősz folyamán többször lejött, hogy mindent kedve szerint elrendezzen. Október közepe táján aztán leköltözött Heidivel.

Ha az ember hátulról lépett a házba, mindjárt egy félig nyitott helyiségben találta magát, mert az egyik fal egészen, a másik félig bedőlt. Itt még ép volt a csúcsíves ablak, de az üvege régen betört, helyette dús örökzöld folyondár fonódott rá és futott föl a mennyezetre, amely még elég jó állapotban volt. A mennyezet szép bolthajtá-saiból meg lehetett állapítani, hogy ez a helyiség valamikor házi kápolna lehetett.

Innen egy másik nagyobb, teremszerű helyiségbe jutott az ember. Ajtó nem volt közben, itt-ott szép kőlapok heverték a földön, de közöttük már föltört a fű. Itt a falak is leomlóban voltak és a mennyezet jó része is, ha néhány vastag oszlop nem tartotta volna az épen maradt részt, az embernek azt kellett volna gondolnia, hogy bármely pillanatban a fejére zuhanhat annak, aki alatta áll. Itt nagyapa bedesz-kázta a hiányos falakat, a padlót vastagon felhintette szalmával, mert ebben a helyiségben akarta a két kecskét átteleltetni.

Továbbhaladva folyosók következtek, ezek is félig nyitottak voltak, úgyhogy hol az ég kandikált be, hol pedig a rétre vagy az útra lehetett kilátni. Legelől azonban, ahol a nehéz tölgyfa ajtó még szilárdan állt sarkaiban, egy tágas szobába jutott az ember, amely lakható volt. Itt még álltak a falak, sötét faburkolat fedte őket, az egyik sarokban óriási kályha, amely majdnem a mennyezetig ért, fehér csempéire nagy kék képeket festettek. Régies tornyok voltak rajta magas fákkal, a fák alatt vadász lépkedett kutyaival, a másikon egy sima tó széles árnyékot vető tölgyek között, a parton horgász állt, botjával a kezében. A kályha padkájára mindjárt oda lehetett ülni, hogy az ember közelebről is megnézhesse a csempékre festett képeket.

Heidinek ez a szoba azonnal megtetszett. Amikor nagyapával belépett, a kályhához szaladt, leült a padkára, és megnézegette a képeket. De amint a padkán körbekúszott és a kályha mögé ért, valami más kötötte le a figyelmét. A kályha és a fal közé négy deszka volt állítva, mintha almáspolc lett volna, de nem alma volt rajta, hanem fel lehetett ismerni, hogy ez lesz Heidi ágya, éppen úgy, mint oda-fönt a kunyhóban, magas szénafekhely, rajta a vászonlepedő és takarónak a zsák. Ahogy ezt Heidi észrevette, hangosan fölujjongott, és így kiáltott:

- Ó, nagyapa, ez lesz az én szobám? Ó, de szép! De hol alszol te?
- Neked közel kell lenned a kályhához, hogy ne fázz - mondta a nagyapa -, no gyere csak, gyere, mindjárt megnézheted az én szobámat is.

Heidi ugrándozva követte nagyapát a nagy szobán át. Az öreg kinyitott egy ajtót a másik oldalon. Ez egy kis helyiségbe vezetett, nagyapa itt állította föl a maga ágyát. Innen aztán újabb ajtó következett, Heidi gyorsan kinyitotta, és elcsodálkozva állt meg, mert ott meg valami konyhaféle volt, de

olyan rettenetesen nagy, hogy a kislány ekkorát még soha életében nem látott. Itt is akadhatott bőven munkája a nagyapának, és úgy látszott, maradt is még tennivaló éppen elég, mert mindenféle lukak és repedések tátongtak a falakon, és a szél befütyült rajtuk, de sok helyütt már úgy be volt deszkázva, mintha körül-körül kis szekrények állnának a falnál.

Nagyapa a hatalmas, ősrégi ajtót is megerősítette drótokkal meg szögekkel, hogy be lehessen zárni, mert az ajtó mögött a romba dőlt falakból sűrű gyom nőtt, bogarak és gyíkok tanyáztak benne. Heidinek nagyon tetszett az új lakás, és már másnap, amikor Péter eljött megnézni, hogyan rendezkedtek be a házban, minden zegézugát ismerte, egész otthonosan mozgott benne, és mindent megmutogatott Péternek. A fiú sem nyughatott addig, amíg az új lakás minden figyelemre méltó részét alaposan szemügyre nem vette.

A kislány nagyszerűen aludt a kályha mögötti kuckóban, de reggel mindig azt hitte, hogy a kunyhóban van, mindjárt ki kell nyitnia az ajtót, hogy megnézze, mért nem hallja a vén fenyők zúgását. Talán vastag hó terheli ágaikat? Ezért minden reggel egy ideig csodálkozva nézett körül, míg végre ráeszmélt, hol is van tulajdonképpen. Ilyenkor úgy érezte, hogy valami a szívében fekszik, nyomja és fojtogatja. Miért nincs otthon, a hegyi kunyhóban? De amikor aztán meghallotta nagyapa hangját, éppen Hattyúhoz és Mackóhoz szólt, és a kecskék hangos és vidám mekegését is meghallotta, mintha hívták volna: „Siess, siess! Gyere már, Heidi!” - akkor egyszerre ráébredt, hogy mégiscsak otthon van. Vidáman kiugrott az ágyból, és sietett ki a kecskékhöz.

A negyedik nap reggelén így szólt Heidi:

- Ma már igazán föl kell mennem a nagymamához, nem maradhat ilyen soká egyedül!

De nagyapa ebbe nem egyezett bele.

- Ma még nem, és holnap sem! - mondta. - Odafönt most méteres hó van, és még most is havazik. Még Péter is alig tud átvergődni, és egy ilyen kislány, mint te, Heidi, egyszerűen eltűnne a hóban, és meg sem tudnánk találni többé. Várj még egy kicsit, majd jön a fagy, akkor kényelmesen fölsétálhatsz.

Heidi eleinte szomorkodott, hogy nem mehet föl a nagymamához, de a napok szinte észrevétlenül múltak, mert nagyon sok dolguk volt mostanában. Heidi minden reggel és minden délután iskolába ment, és nagyon szorgalmasan tanult. Péterrel csak nagy ritkán találkozott az iskolában, a fiú többnyire nem jött el. A tanító szelíd ember volt, csak néha-néha jegyezte meg:

- Úgy látszik, Péter megint nincs itt, pedig ráférne az iskola.

De hát akkora hó van odafönt, valószínűleg nem tudott lejönni.

Esténcént azonban, amikor a tanításnak már vége volt, Péter rendszerint mégiscsak le tudott jönni, és meglátogatta Heidit.

Néhány nap múlva előbújt a nap, sugarai szikráztak a fehér havon.

De alig volt fenn néhány órát, már le is nyugodott a hegyek mögött,

II iz.nl

mintha nem nézne le olyan szívesen a vidékre, mint nyáron, miko minden zöldellt és virágzott. A hold azonban nagy volt és fényes, mi. kor estéknként fölött, és egész éjjel sütött a messzi hómezőkré, és hajnalban úgy csillogott-villogott az egész hegy a tetejétől a lábáig, mint egyetlen óriási kristály.

Egy szép napon, amikor Péter, mint minden reggel, kiugrott az ablakon, olyasmi történt vele, amire nem számított. Nagyot ugrott de ahelyett, hogy puhára esett volna, a váratlanul kemény talajon fölbukott, és egy jó darabon úgy csúszott lefelé, mint egy gazdátlan szánkó. Végül sikerült talpra állnia, és teljes erejéből dobogni kezdett a havon, hogy megbizonyosodjon róla, valóban lehetséges-e, ami vele történt. Hiába ugrált, hiába rugdalta sarkaival a jeget, egyetlen kis szilánkot sem sikerült lehasítania róla, az egész kőkeményre fagyott. Péter örült ennek, tudta, ez a feltétele annak, hogy Heidi följöessen. Gyorsan megfordult, be a szobába, megitta a tejét, amit az anyja az asztalra állított, zsebre vágta a kenyerét, és sietve azt mondta, hogy le kell mennie az iskolába.

_ Jó, jó, csak menj és tanulj szépen - mondta az anyja helyeslően. Péter újra kimászott az ablakon, maga után húzta a kis szánkót, aztán ráült, és száguldvá csúszott a hegyről lefelé. Nem állt meg, amikor a Mayenfeld felé kanyarodó úthoz ért, mert úgy érezte, erőszakot követne el magán is meg a szánkón is, ha ilyen hamar megállna. Folytatta hát a szánkózást mindaddig, amíg csak a szánkó magától meg nem állt. Akkor aztán leszállt és körülnézett. Jóval túlszaladt még Mayenfelden is, így hát végiggondolta, hogy az iskolából úgyis elkésne, mert a tanítás már megkezdődött, neki pedig egy óra hosszát tart, amíg odáig fölér. így aztán kényelmesen szánkázott még egy darabig, s mire fölért, Heidi már megjött az iskolából, és nagyapával az ebédnél ült.

Péter belépett a szobába, és mivel most volt mondanivalója, nem is késlekedett, azonnal kimondta.

- Már van neki - mondta, és megállt a szoba közepén.

- Mije? - kérdezte a nagyapa, mert nem tudta, miről van szó.

- A hónap - felelte Péter értetlenül.

- Ó, akkor mehetek a nagymamához - örvendezett Heidi, aki azonnal megértette, Péter azt akarja mondani, hogy már van kérge a hónap.

- De hát miért nem jöttél akkor iskolába, Péter? Ilyenkor igazán könnyen leszánkázol - tette hozzá szemrehányóan, mert Hei-es?

az volt a véleménye, nincs rendjén, hogy valaki iskolát ke-

- Nagyon messze leszánkáztam, és már késő volt - felelte Péter.

_ Ezt iskolakerülésnek hívják - mondta a nagyapa -, és aki ilyet csinál, azt nyakon csípi, hallod-e?

Péter ijedten játszott a sapkájával, mert senkitől nem tartott úgy, mint az öregtől.

- És még hozzá egy ilyen vezető, mint te, az kétszeresen szégyellheti magát - folytatta a nagyapa. - Mit szólnál hozzá, ha egyszer csak a kecskéid is, ki erre, ki arra, szétszélednének? És nem hallgatnának rád, és nem azt tennék, ami javukra válik. Mit tennél akkor?

- Megverném őket - felelte Péter.
- Hát ha egyszer egy fiú tenne úgy, mint az engedetlen kecskék, és valaki alaposan elverné, mit szólnál hozzá?
- Úgy kell neki! - felelte Péter.
- Hát tudod mit, kecskeparancsnok, ha még egyszer túlszánkázol az iskolán olyankor, amikor ott bent lenne a helyed, akkor utána gyere csak ide hozzám, tőlem aztán megkapod, ami kijár érte. Péter csak most értette meg az összefüggést, és hogy ő az a fiú, aki elszalad, mint egy engedetlen kecske. Teljesen elképedt ezen a hasonlaton, szorongva nézegetett a szoba sarkai felé, nincs-e ott valami olyasmi, amivel ő szokta az engedetlenkedő kecskéket rendre tanítani.

Az öreg azonban most bátorítóan mondta:

-Most gyere az asztalhoz, és egyél valamit, aztán elmehettek Heiddel. Este majd hazakíséred, akkor itt vár a vacsorád. A hirtelen fordulat nagyon megörvendeztette Pétert. Örömeben szélesen elvigyorodott. Azonnal szót fogadott, és leült Heidi mellé. De a kislány örömeben egy falatot sem tudott már lenyelni. Végre, végre! Fölmehet a nagymamához!

Odatolta a tányérján levő krumplit és sült sajtot Péter elé, a nagypapa is telerakta a fiú tányérját, úgyhogy végül valóságos ételhegy állott előtte, de Péter bátran nekiesett.

Heidi a szekrényhez szaladt, elővette a Klárától kapott kabátot. Most már jól felöltözve, fejét kapucniba bújtatva indulhatott útnak. Odaállt Péter mellé, és amint a fiú az utolsó falatot is a szájába tömte, így szólt hozzá: - Most már gyere!

Johanna Sjpyrí: Heidi

Elindultak Heidinek sok meséinivalója volt Hattyúról és Mackóról, hogy az első napokon az új ólban nem is akartak enni, egész nap busán lógatták a fejüket, hangjuk sem igen volt. Ő akkor megkérdezte a nagypapát miért ilyen szomorúak a kecskék, és a nagypapa azt mondta, hogy olyanok, mint Heidi volt Frankfurtban, mert ők sem voltak meg soha távol a hegyi legelőtől.

És Heidi hozzátette:

- Ha egyszer megpróbálnád, Péter, hogy az milyen!

Már maidnem fölértek anélkül, hogy Péter egyetlen szót szőtt volna. Olyan volt, mintha annyira el volna foglalva saját gondolataival, hogy nem is figyelt úgy oda, mint máskor. Amikor Mertek, Péter megállt, és kissé morcosán mondta:

- Akkor mégis inkább iskolába megyek, semmint hogy megkapjam a bátyótól, amit mondott.

Heidi egyetértett vele, és azon volt, hogy megerősítse Pétert el-Bent a szobában Brigitta egyedül ült és foltozott, azt mondta, a nagymamának mostanában ágyban kell maradnia nagyon hideg van neki egyébként sincs valami jól. Ez meglepte Heidet. A nagymama eddig mindig ott ült a sarokban. Azonnal beszaladt hozzá, a nagymama ott feküdt a kamrában, keskeny ágyában egy vékonyka takaró alatt és teljesen be volt bugyolálva a nagy, szürke kendőbe.

- Hála Istennek! - mondta a nagymama, alighogy a kislány belepett. Már az őszi hónapok óta titkos szorongás volt a szívében, és ez mindig elhatalmasodott rajta, ha Heidi egy ideig elmaradt. Péter ugyards elmondta neki, hogy egy idegen úr jött Frankfurtból es

mindig velük tart föl a legelőre, és mindig Heidivel akar beszélgetni. A nagymama szentül meg volt győződve arról ez az úr azért jött, hogy Heidit megint elvigye. Még később is el-elfogta a fe elem amikor a frankfurti úr már elutazott, mert arra gondolt, barmikor jöhet valaki a gyerekért.

Heidi az ágyhoz lépett, aggódva megkérdezte:

- Nagyon beteg vagy, nagymama? —

- Nem, nem, gyermekem - nyugtatta meg az öregasszony a kislányt, és nagy szeretettel megsimogatta -, csak a fagy beállt egy kicsit a tagjaimba.

' - De azonnal meggyógyulsz újra, ha megint meleg lesz, ugye.' - kérdezte Heidi.

A

i/usam vaut

- Igen, igen, ha Isten is úgy akarja, még előbb is leülhetek a rokka mellé. Már ma meg akartam próbálni, holnap biztosan sikerül - mondta a nagymama bizakodva, mert észrevette, hogy a gyerek megijedt.

Szavai megnyugtatták Heidit, aki valóban nagyon megijedt, mert még sohasem találta a nagymamát ágyában fekvé, betegen. Most egy kicsit csodálkozva nézett rá, és azt mondta:

- Frankfurtban akkor szoktak kendőt fölvenni, ha sétálni mennek. Te azt hitted, nagymama, hogy olyankor kell viselni, ha az ember ágyban fekszik?

- Tudod, Heidi - felelte a nagymama -, azért csavarom magamra a kendőt az ágyban, hogy ne fázzam. Olyan jólesik, mert "a takaró egy kicsit vékony.

- De nagymama - kezdte megint Heidi -, a fejed alacsonyabban van, pedig annak kellene magasabban lenni. Nem jó így ez az ágy!

- Tudom, gyermekem, én is érzem - és igyekezett jobb helyet keresni a fejének a párnán, amely olyan vékony volt, mint a deszka -, tudod, ez a párna sohasem volt valami magas, de már annyi éve alszom rajta, hogy egész laposra feküdtem.

- Ó, miért is nem kértem meg Frankfurtban Klárát, hogy elhoz' hassam az ágyamat! - mondta most Heidi. - Három vastag párnánl volt, úgyhogy nem is tudtam jól aludni rajta, mindig lejjebb csúsz' tam, ahol már laposabb volt, de akkor meg megint föl kellett másZ' nom, mert a párnán kell aludni. Te tudnál olyan magas párnán alud' ni, nagymama?

- Bizony, az jól melegít, és az ember könnyebben tud lélegzett ha magasán van a feje - mondta a nagymama, és nagy nehezen föl' emelte a fejét, hogy magasabb helyet találjon neki. - De most ne szeljük erről, hiszen annyi mindenem van, ami más öregnek betegnek hiányzik. Itt van a finom zsömle, mindennap kapok, és van a szép, meleg kendő, és te is eljössz hozzám, Heidi. Ma is sol nekem valamit?

Heidi kiszaladt, behozta a régi énekeskönyvet, egymás után kike' resett néhány szép éneket, mert most már jól ismerte őket, és ő ma" ga is örült, hogy újra hallhatja, hiszen régóta nélkülöznie

kellett. ^ nagymama arcán vidám mosoly jelent meg a fölolvadás alatt.

Később azt mondta Heidi:

- Sötétedik, nagyanya. Haza kell mennem. De nagyon örülök, i látom, jobban vagy.

Johanna Sjpyirt Heidi

Nagymama megfogta a gyerek kezét, és így szólt: - iSn kislányom, most megint vidámabb vagyok, es ha feküdnöm kell is, sokkal jobban érzem magam. Azt meg se erük azok akik nem próba ták, milyen rossz az, ha az embernek hosszú napokon at egTedüT kell feküdnie, és nem is lát semmit, meg a napfényt sem. Sor nagyon szomorú gondolatok jutnak az ember eszébe, úgy érzi sohase lesz reggel, és nincs tovább. De ha aztán megint válthat néhányfszót valakivel, mintha egyszerre csak fény gyulladna az em-T^^:Z^^ kezét, a kislány elköszönt, aztán ki-szaVadt fkTmrából. Hívta Pétert, mert közben teljesen besötetedett, de holdfényes este volt, a hó úgy csillogott, mintha hajna odna Pe er S előre a szánkón, Heidi mögéje, és már siklottak is lefele a lejtőn. Amikor Heidi később magas szénaágyában feküdt a kályha mögött megint eszébe jutott, hogy milyen alacsonyan van a nagymama felelágynban aztán arra kellett gondolnia, amit a fényről mondott, énagyof szerette volna, ha mindennap fölmehetne hozzá, hogy ne SSolyan sokat egyedül. Teljesen betöltötte a szívét a nagymama Sérzett szeretet, és így aludt el békésen, és reggelig fel sem ébredt.

19

Még tart a tél

Másnap Péter pontosan megérkezett az iskolába a szánkóján.

Ebédjét magával hozta a hátizsákban, mert az iskolában az volt a szokás, hogy délben, amikor a falucskában lakó gyerekek hazamentek ebédelni, a néhány messzebb lakó tanuló felült a pad tetejére, kirakta a térdére, amit magával hozott, és megebédelt. Egy óra hosszat ehettek, beszélgethettek, aztán újra kezdődött a tanulás.

Ha Péter végzett az iskolában, átment a nagy házba, és meglátogatta Heidit.

Ma, amikor Heidiékhez belépett, a kislány rögtön nekirontott, mert már várta.

- Péter, mondani akarok valamit! - kiáltotta.

- Hát mondd!

- Meg kell tanulnod olvasni! - ez volt a nagy újdonság.

- Már tanultam - felelte a fiú.

- Igen, igen, Péter, de én nem úgy gondolom - erősködött Heidi. - Jgy gondolom, hogy tudj is olvasni.

- Nem tudok - állapította meg Péter.

- Ezt senki sem hiszi el neked, én sem - mondta a lány nagyon I határozottan. - A frankfurti nagymama megmondta, hogy ez nem I igaz, és azt mondta, hogy ne higgyem el neked.

Péter csodálkozva hallgatta ezt a hírt.

Johanna Spyri: Heidi

- Majd én megtanítalak olvasni, már tudom is, hogyan - folytatta Heidi -, mert most már végre valóban meg kell tanulnod, és aztán föl kell olvasnod a nagymamának mindennap egy-egy szép éneket.

- Szó se lehet róla - makacskodott Péter.

Heidit a konok ellenállás izgalomba hozta, mert ő jónak és helyesnek tartotta elhatározását. Villámló szemekkel állt oda a fiú elé, és fenyegetően mondta:

- Hát majd én megmondom neked, mi lesz, ha semmit sem akarsz tanulni! Anyád már kétszer is, megmondta, hogy Frankfurtba kell menned, hogy mindenfélét tanulj, és én tudom is, hogy hova járnak ott a fiúk iskolába. Mikor egyszer kikocsiztunk, Klára megmutatta nekem azt a rettentő nagy házat, de oda nemcsak gyerekkorukban járnak a fiúk, hanem akkor is, amikor már felnőtt urak, magam is láttam. És azt ne hidd, hogy csak egy tanító van ott, mint nálunk, meg hogy azok is olyan jószívűek. Ott mindig hosszú sorokban mennek be a házba, és mind feketében, mintha templomba mennének, és olyan magas fekete kalap van a fejükön - és Heidi a padlótól fölfelé mutatta is, hogy milyen magas a kalapjuk.

Péternek a hideg szaladgált a gerincén.

- És akkor majd be kell oda menned, a sok felnőtt úr közé - folytatta Heidi lankadatlanul -, és amikor rád kerül majd a sor, kiderül, hogy nem tudsz olvasni, sőt még a betűzésben is hibát követsz el. Majd meglátod, hogy kigúnyolnak ott a felnőtt urak, és az még sokkal rosszabb, mint Tinette, pedig csak látnád, hogy az milyen, amikor gúnyolódik.

- Akkor megtanulok - mondta Péter félig panaszosán, félig haraggal. Heidi azonnal megszelídült.

- Úgy! Jól van! Akkor azonnal hozzá is fogunk - mondta örömmel, odahívta Pétert az asztalhoz, és már hozta is a könyveket.

A nagy csomagban, amit Klára küldött, volt egy kis könyvecske is, ami nagyon tetszett Heidinek, és már tegnap este eszébe jutott, hogy ezt a kis könyvet jól felhasználhatná Péter tanítására. Egy kis ábécés-könyvecske volt ez, mondókák voltak benne.

Mindketten asztalhoz ültek, fejüket összedugták a könyv fölé, és megkezdődött a tanulás.

Péternek ki kellett betűznie az első mondókát, aztán újra meg újra el kellett olvasnia, mert Heidi azt akarta, hogy simán és akadózás nélkül menjen. Végül azt mondta:

-\\fas

A. pryetiini'eJK- és íí/íúsápri íntdalom

- Még mindig nem tudod, de majd én most elolvasom neked egy-vegtében, és ha már tudod, hogyan hangzik, könnyebben el is tudod olvasni.

És Heidi elolvasta:

Ha nem megy még az ABC ne kerülj a szemem elé.

- De azért eljöhettek? - kérdezte Péter.

- Hova? - kérdezte Heidi.

- Hozzátok.

- Eljöhetsz, de igyekezz, hogy ezentúl mindig megismerd ezt a három betűt.

Péter újra hozzáfogott, addig ismételte a három első betűt, amíg Heidi meg nem állapította, hogy ezt a hármat már tudja. De mivel

a kislány észrevette, hogy a mondóka milyen jó hatást gyakorolt rá, mindjárt hozzáfogott, hogy kicsit előkészítse a következő órákra.

- Várj csak, elolvasom neked a többit is, majd meglátod, mi minden történhet még.

És elkezdte érthetően olvasni:

DEFG, meg ne akadj, mert minden baj reád szakad.

Ne felejtse a HIJK-t, mert még sok bajt hozhat reád.

Aki az LM-nél dadog, büntetést kap, szegyenpadot.

A szorgalmas előre jut,

tanuld meg az NOPQ-t.

Ha botiasz az RST-nél,

első lehetsz a verésnél.

Itt Heidi abbahagyta, mert Péter annyira elcsöndesedett, hogy meg kellett néznie, mit csinál. A sok fenyegetés és titokzatos veszély annyira megviselte, hogy meg se mert moccanni, ijedten meredt a kis tanítónőre.

Ez mindjárt meghatotta Heidit, vigasztalóan mondta:

- Ne félj, Péter, gyere csak el minden este hozzám, és ha úgy tanulsz, mint ma, hamarosan felismered majd az összes betűt, és akkor nem érhet semmi baj. De mindennap el kell ám jönnöd, nem úgy, mint az iskolába, még akkor is, ha havazik, hiszen az neked semmi.

Péter megígérte, hogy eljön, mert főként a Frankfurttal való fenyegetőzés szelíddé és engedelmessé tette. Hazaindult.

Ezentúl megtartotta Heidi előírásait, minden este megtanulta a soron következő betűket, és megszívlelte a mondókát.

Előfordult, hogy a nagypapa is bent ült a szobában, hallgatta a tanítást, közben elégedetten pipázgatott, és a szája sarka néha meg-megrándult, mintha nevetést kellene elfojtania.

A megerőltető tanulás után Pétert rendszerint meghívták vacsorára, ami a fiút bőségesen kárpótolta a mondókák által okozott félelmekért.

Így múltak el a téli esték, Péter hűségesen jött minden este, és valóban előrehaladt a tanulásban.

A mondókákkal azonban hadilábon állt.

Elérkeztek az U-hoz.

Heidi felolvasta a mondókát:

Aki még V-nek olvas U-t,

!

az nemszeretem helyre jut.

- Igen, ha odamennék! - morogta Péter, de azért buzgón tanult, mert tartott tőle, hogy valaki nyakon csípi és oda viszi, ahova nem megy szívesen.

Másnap este Heidi ezt olvasta:

Ha még a W-t nem ismered, ott a virgács, az kell neked.

Péter gúnyosan kérdezte:

- Hol van? -Mi?

- A virgács. Nincs is.

- Persze, hogy nincs. De tudod-e, mit tart a nagypapa a szekrényben? - kérdezte Heidi. - Egy botot, majdnem olyan vastag, mint a karom, és ha azt elővesszük, elmondhatjuk: „Ott van a bot, az kell neked.”

uóó

A gyermek- és ifjúsági irodalom

Péter látta már a nagyapa vastag mogyoróbotját, azonnal a W fölé hajolt, és igyekezett megtanulni. Másnap este ez következett:

Az X-ről se feledkezz el, ha nem tudod, ma nem eszel.

Péter erre a szekrény felé kémlelt, ahol a sajtot meg a kenyeret tartották, és mérgesen mondta:

- Hiszen nem is mondtam, hogy az X-ről meg akarok feledkezni!

- Jól van, ha nem felejtetted el, akkor tanulhatunk még egyet -

javasolta Heidi -, és akkor holnapra már csak egy marad.

Péter nem nagyon lelkesedett a gondolatért, de Heidi már olvasta is:

Az Y-nál se botolj, mert majd mindenki kigúnyol.

Erre megjelentek Péter szeme előtt a frankfurti felnőtt urak az iskolában, magas, fekete kalapjukkal, arcukon gúny. Azonnal rávetette magát az Y-ra, és csak akkor hagyta abba, amikor már olyan jól ismerte, hogy behunyta szemmel is pontosan tudta, milyen.

Másnap Péter már elég jókedvűen érkezett meg Heidiékhez, hiszen már csak egyetlenegy betűt kellett megtanulnia. Heidi nyomban fel is olvasta neki a mondókát:

Aki a Z-nél még megáll, legyen hottentotta király!

- Hiszen nem is tudja senki, hol élnek a hottentották! - gúnyolódott Péter.

- Dehogynem, Péter, a nagyapa tudja - bizonygatta Heidi -, várj csak, megyek és megkérdelem tőle, hol élnek. Átment a tiszteletes úrhoz - s ezzel Heidi már ugrott is az ajtóhoz.

- Várj! - kiáltotta Péter ijedten, mert elképzelte, hogy nagyapa és a tiszteletes úr átjönnek érte, nyakon csípi, és elküldik a hottentot-tákhöz, mert nem emlékezett rá, hogy milyen is a Z.

Johanna Spyrí: Heidi

Heidi meglepetten visszafordult.

- Mi bajod? - kérdezte csodálkozva.

- Semmi. Gyere vissza, tanulni akarok! - bökte ki végre. Heidi azonban most már maga is tudni szeretne volna, hol élnek a hottentották, és mindenáron meg akarta kérdezni a nagyapától. Péter azonban olyan kétségbeesetten kiabált utána, hogy végül is engedett és visszajött. De azért Péternek tennie kellett valamit. Nemcsak a Z-t ismételték addig, míg be nem vésődött az emlékezetébe, hanem Heidi a szótagolásra is áttért, és aznap este Péter nagyon sokat tanult, valósággal előreugrott az olvasásban. Így ment ez napról napra.

Az idő ismét megenyhült, a hó megpuhult, újra havazott. Heidi három hétig nem tudott fölmenni a nagymamához, de annál szorgalmasabban tanultak Péterrel, hogy a fiú helyettesíthesse Heidet a fölolvásban.

Péter egy este, amikor Heiditől hazatért, belépett a szobába, és így szólt:

- Már tudom!

- Mit tudsz, Péterke? - kérdezte az anyja.

- Az olvasást - felelte a fiú.

- Hát ez is lehetséges? Hallottad, nagymama? - kiáltott fel Brigitta.

A nagymama hallotta, és ő is nagyon csodálkozott a dolgon.

- Most fel kell olvasnom egy éneket, azt mondta Heidi - jelentette ki Péter.

Brigitta gyorsan levette a könyvet, nagyanya örült, mert már régóta nem olvasott föl neki a kislány. Péter leült az asztalhoz, és olvasni kezdett. Az anyja mellette ült, és feszülten figyelt. Minden versszak után csodálkozva mondta:

- Ki hitte volna?

Nagymama is nagyon odafigyelt, de nem szólt semmit.

Másnap úgy adódott, hogy az iskolában Péter osztályában éppen olvasási gyakorlatra került a sor. Amikor Péter következett volna, azt mondta a tanító:

- Megint kihagyjalak, Péter? Vagy meg akarod újra próbálni? Nem mondom, hogy az olvasást, inkább a hebegést egy sor körül.

Péter belefogott, és simán elolvasott három sort, anélkül, hogy közben egyszer is megakadt volna.

A gye'/reneic- és ífiúsá&ri irodalom eszemen

i

A tanító Mr^tette a könyvét, néma csodálkozással nézett Péterre, mintha ilyen meg SOSe látott volna. Végül azt mondta:

- Péter, vel^ csoda történt! Amíg végtelen türelemmel tanítottalak, nem vo^ál képes még arra sem, hogy betűzni tanulj, most meg, hogy sajáttal lemondtam a dologról mint hiábavaló fáradságról, egyszerre csa^ idejössz, és nemcsak betűzni tudsz, hanem rendesen, sot ert^etgen olvasni is! Hogyan történhetnek a mai időkben még ilyen cso^ák> péterv

- Heidi tette - felelte Péter.

A tanító v\$gतेjen csodálkozással nézett Heidire, aki ártatlan arccal ült a paaj^an> es semmi különös nem látszott ra>ta. ^ - Egyáltal^ nagy változást látok rajtad, Péter - folytatta a tanító. - Azelőtt ^eha egész héten, sőt több héten át hiányoztál, az utób-bi időben pe^ig nem mulasztottál egyetlen napot se. Honnan származik ez a t^ nagy megj avulásod?

- A hegyi bátyótl! - felelte Péter.

A tanító erre mLg nagyObb csodálkozással nézett Péterről Heidire, aztán Megint Péterre.

- Próbálj^ csajj meg meg egyszer _ mondta aztán, és Péternek még egyszer ^e kellett mutatnia a tudományát. Valóban úgy volt, Péter megtanult olvasni!

Amint v^ge volt az iskolának, a tanító átszaladt a tiszteletes úrhoz, hogy elmondja, mi történt, milyen csodálatos eredményt ért el a hegyi bátyó és Heidi.

Péter ettől kezdve minden este fölolvassott egy-egy éneket a nagymamának. Ennyiben szót fogadott Heidinek, de ezentúl egyetlen sOrt sem olvasott soha. A nagymama nem is kívánt ilyesmit tőle. Brigitta mama azonban naponta újra meg újra elcsodálkozott azon, hOgy Péter képes volt erre, és többször, amikor a fölolvassásnak vége volt és Péter már lefeküdt, így szólt a nagymamához:

- Nem is lehet eléggé örülni annak, hogy Péterke ilyen szépen megtanult olvasni, nem is tudhatja az ember, mi minden lehet most már belőlei

- Igen- felelte a nagymama -, javára válik, hogy megtanulta. De én azért nagyon boldog leszek, ha kitavasodik, és Heidi újra följöhet. Mintha ő egészen más énekeket olvasna nekem. Ha Péter olvas, mintha hiányzana valami, és ilyenkor keresgélni kezdek az emléke-

zetemben, nem tudom követni a gondolatot, és a hatást sem érzem úgy a szívemben, mint amikor Heidi olvas.

Ennek pedig az volt a magyarázata, hogy Péter igyekezett az olvasásnak is a könnyebbik végét fogni, és ha olyan szó következett, ami nagyon hosszú volt vagy nehéznek látszott, akkor egyszerűen kihagyta, mert úgy gondolta, ha három-négy szó hiányzik egy versből, azt a nagymama észre sem veszi, hiszen olyan sok jön még utána, így történt aztán, hogy az énekekben alig maradtak főnevek, ha Péter olvasta föl őket.

20

Megérkeznek a távoli barátok

Hirtelen megjött a május. A magaslatokról megáradt tavaszi vizek zúdultak le a völgybe. A hegyre melegen és fényesen tűzött a nap, minden kiszökött, az utolsó hó is elolvadt, és a hívogató napsugarak ébresztőjére már az első virágok is kikandikáltak ragyogó szemükkel a friss fűből. Fönt, a fenyők ágai között zúgott a vidám tavaszi szél, lerázta a régi, elfeketedett tűket, hogy kinőhessenek a fiatalok, és élénkzöld színükkel új pompába öltöztessék a fákat.

Fönt a kék égen újra ott szárnyalt a vén rablómadár, a kunyhó körül pedig a meleg napfény felszántotta a talajt, nem volt már egyetlen nedves folt sem seholy, úgyhogy bátran le lehetett telepedni bárhol a földre.

Heidi megint fönt volt a hegyen. Ide-oda szaladgált és ugrált, nem tudta eldönteni, hol szebb. Hol a zúgó szelet hallgatta, amely mély és titokzatos hanggal zúdult le a sziklák felől, egyre közelebb jött, és egyre nagyobb erővel fújt, míg végül betört a fenyők birodalmába, megrázta őket, olyan volt, mintha ujjongana örömeiben. Heidi együtt ujjongott a széllel, a lezúduló rohamok ide-oda dobálták, mint egy kis levélkét. Aztán a kunyhó előtti napsütötte részre szaladt, leült a földre, és közel hajolt a dús, rövid szárú fűhöz, hogy lássa, hány apró virágkehely nyílt ki már, hány készül kinyílni. Vidám szúnyogok és bogárcák ugrándoztak és táncoltak a napon, örültek az életnek, és

117/11

Johanna Spyri: Eleidí

Heidi is velük örült, mély szippantásokkal szívta be a havasi illatot, ami a nemrég felengedett földből áradt, és úgy gondolta, hogy ilyen szép még sohasem volt a hegyen.

A fészerből, a kunyhó mögöl néha-néha szorgalmas kopácsolás és fűrészelés hallatszott, Heidi erre is oda-odahallgatott, mert ezek voltak azok az otthonos zajok, amelyeket olyan jól ismert, és amelyek kezdettől fogva itteni életéhez tartoztak. Fel kellett ugrania és odaszaladnia, mert látni akarta, mit csinál nagyapa.

Egy szép új szék állott teljesen készen a fészer előtt, a nagyapa pedig már egy másikon dolgozott.

- Ó, már tudom, mi ez! - kiáltotta Heidi örömmel. - Szükség lesz rá, ha jönnek a frankfurtiak. Ez a nagymamáé lesz, és amit most csinálsz, az a Kláráé, és aztán... még egyet kell csinálnod, nagyapa - folytatta Heidi tétovázva -, vagy úgy gondolod, hogy Rottenmeier kisasszony nem jön el?

- Ezt igazán nem tudhatom - felelte a nagyapa -, mindenesetre jobb, ha van egy fölösleges székünk, hogy hellyel kínálhassuk, ha mégis eljön.

Heidi elgondolkozva nézte a támlátlan széket, az jutott az eszébe, hogyan illik majd össze Rottenmeier kisasszony és ez a szék. Egy idő múlva fejét rázva, gondterhelten mondta:

- Nem, nem, nagyapa! Azt hiszem, nem fog ráülni.

- Akkor a szép zöld huzatú kanapénkon kínáljuk meg hellyel - felelte a nagyapa nyugodtan.

Miközben Heidi még azon gondolkodott, hogy hol lehet az a szép zöld huzatú kanapé, egyszerre csak fütyülés, kiabálás és ostorpatogás hallatszott felülről. Heidi tudta, mi az.

Kiszaladt, és a kecskék rögtön körülfogták, mintha most, hogy újra itt fönt lehettek a hegyen, ők is olyan jól érezték volna magukat, mint Heidi, akkorákat ugrottak és olyan vígan mekegtek, amint még soha, Heidit meg ide-oda taszigálták, mert mindegyik a közelébe akart kerülni. Péter azonban szétlökdöste őket, mert hozott valamit Heidinek. Amikor végre meg tudta közelíteni, egy levelet nyújtott át neki.

- Nesze! - mondta a többit Heidire bízva. Heidi elcsodálkozott.

- Odafönt a legelőn kaptad ezt a levelet? - kérdezte.

- Nem - felelte Péter.

- Hát akkor honnan szedted, Péter?

A gyermek- és ifjúsági irodalom

- Lent adták a faluban.

Valóban így történt. A postás még tegnap este odaadta neki a Heidinek címzett levelet, Péter beletette üres hátizsákjába. Reggel aztán belerakta a sajtját meg a kenyérét is, és elindult.

Találkozott reggel az öreggel meg Heidivel, amikor odament a kecskekert de csak amikor délben megette a sajtot meg a kenyeret, akkor akadt a levél

3 Heidi figyelmesen elolvasta a címezést, aztán beszaladt a fészerbe, és boldogan mutatta nagyapának a levelet:

- Frankfurtból, Klárától! Felolvashatom, nagyapa?

- Olvasd csak! - mondta a nagyapa, és Péter is odajöttnekita-maszkodott a fészerajtónak, hogy jobban tudjon figyelni. Heidi olvasni kezdett:

Kedves Heidi!

Már mindent becsomagoltunk, és két-három nap múlva indulunk, mihelyt a papa elutazik. Ő ugyanis nem jöhet most velünk, mert Párizsban van dolga. A doktor ur mindennap meglátogat mostanában bennünket, és mar lent a kapuban azt kiáltozza: „Előre! Indulj! Fel a hegyek köze! Nagyon szeretné, ha minél előbb indulnánk. Nem

is tudod elképzelni, milyen jól érezte magát odafönt nálatok, telén szinte mindennap itt. volt, azt mondta, azért]ott, hogy ne-Oda is ült mellém mindig, és mesélt Elejétől végig elmondta minden nap történetét, amit veled meg a nagyapával töltött a hegyen, mesélt a sziklákról, virágokról és a nagy csöndről ott, távol a világ zajától, és a nagyszerű tiszta levegőről. Gyakran ismételte: „Odafönt ™f*fim«f gyógyul.” Ő maga is csodálatosan összeszedte magát, ura fafalos és jókedvű. Ó, mennyire örülök, hogy [^]ndentlaí ni fogok és ott lehetek nálad, Heidikém, és megismerked-heZk Péterrel meg a kecskékkal. ^{™*™}J*J\$* Ragazban fogunk lakni, ott majd orvosi kezelesen kell ates nem ahogy a doktor úr mondta, később aztán majd a he-ZTfaluban lakunk, és minden derűs, meleg [^]ponfolvisz-nk hozzád, és nálad tölthetem az egész napot. Nagymama

117/3

jön velem, ott is marad végig. Ő is nagyon örül, hogy újra láthat téged. De képzeld csak, Rottenmeier kisasszony nem akar jönni. Nagymama naponta megkérdezi tőle: „Na, mi lesz a svájci úttal, kedves Rottenmeier? Kérem, ne szerénykedjen, ha velünk szeretne jönni!” A kisasszony mindig nagyon udvariasan megköszöni a kedvességet, és azt mondja, hogy igazán nem szeretne a terhünkre lenni. En persze tudom, mire gondol. Sebastian olyan elrettentő színekkel ecsetelte a ti vidéketeket, miután téged hazakísért és visszaérkezett Frankfurtba, hogy ott micsoda sziklák mere-deznek, milyen rettentő szakadékok és meredélyek fenyegetik az embert, és hogy milyen fárasztó, hirtelen emelkedő utakon kell fölmenni, az embernek minden lépésnél attól kell félnie, hogy valami baj éri. Szerinte csak kecskék mehetnek föl oda biztonságosan, embernek nem való az. Rottenmeier kisasszonyt nagyon meggondolkoztatta ez a beszámoló, és azóta nem lelkesedik úgy a svájci utazásért,, mint azelőtt. Tinette is megijedt, ő sem akar jönni. így csak ketten jövünk, a nagymama meg én, csak Sebastian kísér el bennünket Ragazig, onnavi azonban ő is visszafordul. Alig várom már, hogy ott lehessen nálad. Csókollak, drága Hei-dikém, a nagymama is ezerszer üdvözöl. Hűséges barátnőd:

Klára

Amint Heidi befejezte a levél felolvasását, Péter elugrott az ajtófélfától, és olyan dühösen és vadul csapkodott az ostorával, hogy a kecskék rémülten kezdtek menekülni lefelé a hegyről, és akkorákat ugrottak, mint máskor soha. Péter ott rohant mellettük, csapkodott az ostorral, mintha valami láthatatlan ellenségen akarná a haragját kitölteni. Ez a láthatatlan ellenség pedig nem volt más, mint a frankfurti vendégek érkezésének híre. Ez keserítette el ennyire Pétert.

Heidi ellenben határtalanul örvendett, nagyon boldog volt, úgyhogy másnap mindenképpen meg akarta látogatni a nagymamát, hogy elmesélhesse, ki mindenki jön Frankfurtból látogatóba, de főként azt, ki nem jön. A nagymama nagyon megértette, milyen fontos dolog ez, hiszen ő ismerte a frankfurtiakat mind, és mindenbe beleélte magát, ami Heidi életében fontos volt.

17/4

A <tf yenen <ejk~ ég

A kislány másnap délután idejében elindult, mert most megint egyedül mehetett látogatóba a nagymamához, hiszen sütött a nap, sokáig volt világos, az út száraz volt. Remek dolog volt szélesebben száguldani a hegyről lefelé, a friss májusi szél is röpitette az embert.

A nagymama már elhagyta az ágyat, ott ült megint a szokott sarokban a rokkánál. Az arca azonban gondokról árulkodott. A gondolatai már tegnap este óta nem hagyták nyugodni, egész éjjel álmatlanul forgolódott az ágyában.

Péter dühösen jött meg, és a nagymama úgy vette ki az összefüggéstelen indulatszavakból, hogy egy egész csapat' ember érkezik Frankfurtból Heidiékhez.

Hogy ebből mi lesz, nem tudta. De a nagymama el tudta képzelni, olyan gondolatai támadtak, amelyek megrémítették és elrabolták az álmát.

Hirtelen Heidi szaladt be hozzá, leült a kis zsámolyra, amely mindig ott állt, és olyan lelkesen kezdett mesélni, hogy érezni lehetett, mennyire izgalomba hozták a frankfurti hírek. De egyszerre csak elhallgatott, nem fejezte be a gondolatot, és aggódva kérdezte:

- Mi baj, nagymama? Nem is örülsz neki, egy cseppet sem?

- Dehogynem, Heidi, együtt örülök veled, mert tudom, milyen nagy öröm lehet ez neked - felelte, és mindent elkövetett, hogy vidámabbnak lássék.

- De nagymama, én nagyon jól látom, hogy te aggódsz. Azt hiszed talán, hogy Rottenmeier kisasszony mégiscsak eljön? - kérdezte Heidi, és maga is megijedt egy kicsit.

- Nem, nem! Semmi, semmi! - nyugtatta meg a nagymama. -Add ide egy kicsit a kezedet, hogy érezzem, még itt vagy velem. Hiszen neked biztosan javadra válik, ha én nem is élem túl.

- Én nem akarom, hogy a javamra váljon olyasmi, amit te nem élsz túl, nagymama - mondta Heidi olyan határozottan, hogy a nagymamában új félelem ébredt. Hiszen azt föl kellett tételeznie, a frankfurtiak azért jönnek, hogy Heidit elvigyék. Most már újra egészséges, persze, nem is lehet másként, vissza akarják kapni a gyereket. Ettől félt a nagymama. De úgy érezte, ezt nem szabad mutatnia a kislány előtt, mert akkor talán majd nem akar elmenni, ennek pedig nem szabad megtörténnie.

Aztán Heidi nekifogott a fölolvásásnak, és a nagymama Heidi meleg hangját hallva lassan megnyugodott, úgy érezte, minden úgy lesz jól,

ahogyan lennie kell. Hiszen minden jóra fordulhat, még az is, amitől fél az ember.

Este, amikor Heidi a kunyhó felé ballagott, a feje fölött egymás után gyulladtak ki a csillagok. Úgy érezte, mintha ragyogásukkal végtelen örömet sugároznának a szívébe. Többször meg kellett állnia, hogy jobban megnézhesse a csillagokkal ékes, gyönyörű égboltot.

- Igen, tudom már - kiáltott fel -, hiszen minden úgy történik, hogy a javunkra váljon, és ezért lehetünk boldogok, ezért lehet a szívünk tele jóssággal és szeretettel!

A csillagok ott fénylettek továbbra is a kislány fölött, míg csak fel nem ért a konyhá elé. Nagyapa ott állt az ajtó előtt. Ő is a csillagokat nézte, mert ilyen szép már rég nem volt a csillagos ég, mint akkor este.

Nemcsak a májusi éjszakák, hanem a nappalok is olyan tiszták voltak, mint már évek óta nem, és nagyapa gyakran nézte csodálkozva reggel, hogy a nap ugyanolyan pompával kel föl a felhőtlen keleti égbolton, ahogy lenyugodott, és egyre azt mondogatta:

- Ebben az évben különös ereje van a napnak, a füvekben is sok erő halmozódik most föl. Vigyázz, Péter, nehogy a kecskéid túlságosan rakoncátlanná váljanak a jó füvektől!
Erre Péter legényesen megsuhogtatta az ostorát, és az arcára volt írva a válasz:

- Elbírok én azokkal!

Elröpült a zöldellő május, jött június. A nap még melegebben sütött, még tovább volt világos, a virágok egytől egyig kibontották szirmaikat, a levegő megtelt édes illatokkal. Heidi egyik reggel éppen kiszaladt a konyhából, a takarítással már készen volt, és gyorsan meg akarta nézni a vén fenyőket, meg valamivel följebb, hogy kinyílt-e már az ezerjófű. Amikor azonban a konyhá mögé ért, hirtelen olyan nagyot kiáltott, hogy nagyapa kiugrott a fészereből, mert a kislány nem szokott ilyesmit csinálni.

- Nagyapa! Nagyapa! - kiáltotta a gyerek szinte magánkívül. - Gyere ide, gyere ide! Nézd, nézd!

Nagyapa már ott volt, szemével követte Heidi kinyújtott karját. Furcsa menet kígyózott a hegyre föl. Ilyet még nem láttak. Elöl két férfi hozott egy nyitott hordszéket, egy fiatal lány ült benne, vastagon kendőkbe bugyolálva. Aztán egy ló következett, nyergében

'- es dl

egy méltóságteljes hölgy ült női módra, és nagy érzégetett jobbra-balra, közben beszélgetett egy fiatalé'vat vezette. Ezután egy üres tolokocsi következett ember tolt, mert a beteget biztonságosabb volt v'^{TM}'!*<*-n>. ni a meredek utakon. Leghátul egy teherhordó hozta~a taTcari kendőket és bundákat. Alig látszott ki a ruhatoronny alól.

- Ők azok! Ők azok! - kiáltotta Heidi, és nagyokat ugrott örömeiben Valóban ők voltak. Egyre közelebb és közelebb értek, és egyszerre csak ott voltak.

A hordszéket leállították a földre, Heidi azonnal odaugrott Klarához, és a két kislány kitörő örömmel üdvözölte egymást. Most a nagymama is fölérkezett, leszállt a lóról. Heidi odaszaladt hozzá, és a nagymama gyöngéden megölelte a kislányt, aztán odafordult a nagyapához, hogy őt is üdvözölje, viselkedésükben nem volt semmi merevség, mert szinte régi ismerősök voltak már, annyit hallottak egymásról Heiditől.

Az üdvözlések után a nagymama jókedvűen mondta:

- Kedves bátyó, milyen kis kúriája van magának! Akár egy király is megirigyelhetné! Ki gondolta volna! És milyen remek színben van az én Heidim! Mint egy rózsa - folytatta, és újra megölelte a

gyereket, és megsimogatta az arcát. - Milyen gyönyörű itt minden! Mit szólsz hozzá, Klárikám? Mit szólsz hozzá?

Klára elragadtatottan nézett körül, ilyen nem látott még soha, de még csak nem is sejtette, hogy egyáltalában van ilyen szép vidék.

- Ó, de szép itt! Ó, de szép! - kiáltotta. - Nem hittem, hogy ilyen gyönyörű! Ó, nagymama, itt szeretnék maradni!

Nagyapa közben odagördítette a tolókoksit, fogott néhány kendőt, ráterítette, aztán odalépett a hordszékhez:

- Jó volna, ha a kislányunkat a megszokott helyére tennénk, ott kényelmesebb neki, a hordszék egy kicsit kemény - mondta, és nem várta meg, hogy bárki is segítségére legyen, hanem erős karjaiba vette a beteget, és a legnagyobb óvatossággal letette a puha ülésre. Aztán elrendezte a kendőket a térdén, majd a lábait helyezte el olyan szakértelemmel, mintha egész életében egyebet se tett volna. A nagymama csodálkozva figyelte.

- Kedves bátyó - tört ki végre -, ha tudnám, hol tanulta meg ilyen remekül a betegápolás művészetét, még ma odaküldenék minden ismerős ápolónót. Hogy lehet az, hogy ehhez is ért?

Johanna Spyrít Hcidli

A nagyapa mosolygott:

- Inkább gyakorlatból tudom, tanulni nemigen tanultam - és a mosoly ellenére a szeme szomorúságot árult el. Egy szenvedő férfi arca jelent meg a régmúlt időkből a szeme előtt, aki egy hasonló székbe ágyazva töltött el éveket, és annyira nyomorék volt, hogy alig tudott megmozdulni. Ez a férfi nagyapa hadnagya volt, Szicíliában egy heves csata után a földön fekvő, sebesülten találta és megmentette. Később aztán nagyapa volt az egyetlen, akit a szerencsétlen megtűrt maga mellett, és nem is engedte el, míg szenvedése véget nem ért. Nagyapa emlékei megelevenedtek, és úgy érezte, most az ő dolga Klárát ápolni, hogy minden könnyebbséget megadhasson neki, aminek annak idején megtanulta a módját.

Az égbolt sötétkék volt és felhőtlen fölöttük. Klára nem tudott betelni a gyönyörű vidék látványával.

- Ó, Heidi, ha egyszer körülsétálhatnám veled a kunyhót! Ha elmehetnék a vén fenyők alá! - kiáltotta vágyakozva. - Ha megnézhetnék veled mindent, amit már régóta ismerek, de még nem láttam soha!

Heidi minden erejét összeszedte, és valóban sikerült. A kocsi egészen a fenyőig gördült a fűvön. Klára még ilyen magas, vén fenyőket se látott soha. Hosszú, széles, ágaik egészen a földig leértek, és a talajhoz közelebb levők fokozatosan egyre nagyobbak és vastagabbak voltak. A nagymama, aki követte a gyerekeket, szintén tele volt csodálkozással.

Nem is tudta, mi a szebb ezeken a vénséges fákon, telt, zúgó csúcsaik, melyek fölnyúlnak a kék égbe, vagy erőteljes és egyenes oszloptörzseik, melyek hatalmas ágaikkal az elmúlt sok-sok évet őrizték meg. Mert a fenyők ki tudja mióta álltak már idefönt, mióta néztek le innen a völgybe, ahol emberek jöttek-mentek, és minden folytonosan változott. Csak a fenyők maradtak ugyanazok.

Heidi közben odatolta a kocsit a kecskeólhöz, kitárta az ajtót, hogy Klára beláthasson. Persze most nem sok látnivaló akadt az ólban, a kecskék nem voltak otthon.

Klára sajnálkozva kiáltotta:

- O, nagymama, meg szeretném várni Hattyút és Mackót, a többi kecskét meg Pétert! Hiszen nem is találkozhatom velük, ha mindig olyan korán le kell mennünk, ahogy mondtad. Milyen kár, hogy nem láthatom őket!

- Most örüljünk, drága gyermekem, annak a sok szép dolognak, amit láthatunk, ne gondoljunk arra, ami hiányzik - intette a kislányt nagymama, és követte a kocsit, amelyet közben továbbgördítettek.

- O, milyen szép virágok! - kiáltott fel újra Klára. - Egész csokor piros virágok; és ez a sok bólogató harangvirág! Ó, ha felkelhetnék, hogy leszedjem őket!

Heidi azonnal odaszaladt, és egy csokorral jött vissza.

- Ez mind semmi, Klára - mondta, és barátnője ölébe rakta a virágokat-, ha egyszer feljössz velünk a legelőre, ott aztán majd láthatsz valamit! Ott annyi, de annyi piros ezerjófű van egy csomóban, meg kék harangvirág is meg fénylő, sárga anemónák, az egész rét olyan, mintha arany csillogna rajta. És vannak odafönt olyan nagy levelűek is, nagypapa azt mondja, napszemnek hívják, meg barna szirmúak, tudod, olyan gömbölyű fejecskével, azoknak is olyan jó szaguk van. És ott olyan gyönyörű, Klára, a virágok között! Csak ül az ember, és föl sem tud állni, olyan nagyon szép!

Heidi szeme csillogott, amikor a virágokról beszélt, mert nagyon vágyakozott, hogy újra láthassa őket, és Klárára is átragadt a kislány heves vágyakozása, kék szemében Heidi lobogása tükröződött vissza.

- O, nagymama, ha oda elmehetnék! Gondolod, hogy eljuthatok olyan magasra? - kérdezte. - Ó, ha járni tudnék, és együtt mászkálhatnánk odafönt, Heidi! Ó, ha egyszer én is följuthatnék oda!

- Majd én föltollak - nyugtatta meg Heidi, és hogy rögtön meg is mutassa, milyen könnyen megy, olyan nagy lendületet adott a kocsinak, hogy majdnem a lejtő széléig gurult, de szerencsére a nagypapa ott volt a közelben, és még idejében feltartóztatta.

Amíg a vendégek a tájban gyönyörködtek, a nagypapa sem tétlenkedett. Az asztal kint állt már a padnál, a kunyhó előtt, ott voltak a székek is, minden elő volt készítve az ebédhez. Az étel meg bent gőzölgött a lábasban, és ott sistergett a parázs fölött. Nem telt azonban bele sok idő, és a nagypapa mindent kihordott az asztalra, és az egész társaság ebédhez ült.

A nagymama el volt ettől az ebédlőtől ragadtatva. Messze le lehetettlátni a völgybe és föl a hegyekre, fölöttük a kék égre. Enyhe szél hűsítette az ebédelőket, és olyan szépen dudorászott a fenyőágak között, mintha külön az ünnepélyes alkalomra rendelt asztali zene volna.

jóhaimnai Spyris Heidí

- Ilyen szépet még sose láttam! - mondta a nagymama. - De mit látok? - tette hozzá csodálkozva. - Igaz volna, hogy már a második sült sajtot eszed, Klárrika?

Valóban, Klára éppen akkor fogott hozzá a második szelethez.
-Ó, ez nagyon ízlik, nagymama. Jobb, mint az egész étlap Ragazban
- mondta a kislány, és jó étvággyal harapott bele az aranyszínű sajtba.

- Láss is hozzá alaposan - mondta nagyapa elégedetten -, ez a hegyi szél itt nálunk sokat helyrehoz a konyhánk gyarlóságából. így zajlott vidáman az ebéd. A nagymama és a nagyapa nagyon jól megértették egymást, beszélgetésük egyre élénkebb lett. Véleményük az emberekről, a világ folyásáról annyira megegyező volt, hogy azt hitte volna bárki, már évek óta jó barátok. Telt-múlt az idő, a nagymama egyszer csak nyugat felé nézett, és így szólt:

- Készülődünk kell, Klárka, a nap már nagyon lefelé hajlik, az emberek hamarosan itt lesznek a lóval meg a hordszékkal. Klára elszomorodott, és azt mondta:

- Maradjunk még, nagymama! Hiszen még nem is voltunk bent a konyhóban, nem láttuk Heidi ágját se, meg a többi bútort se! Ó, bárcsak még legalább tíz óráig tartana a nap!

- Mennünk kell - mondta a nagymama, de a konyhót ő is szeretne volna belülről látni. Asztalt bontottak hát, és nagyapa biztos kézzel tolt a kocsit az ajtó felé. De itt meg kellett állniuk, a szék szélesebb volt az ajtónál. Nagyapa azonban nem jött zavarba, kiemelte Klárát, és bevitte a konyhába. A nagymama mindent alaposan megnézett, nagy öröme telt az egész házban, mert tiszta volt és rendes.

- Az a te ágyad, odafönt, ugye? - kérdezte Heiditől, és mindjárt föl is ment a létrán. - Ó, de finom szaga van, ez aztán igazán egészséges hálószoba! - és kinézett a kerek lyukon, a nagyapa meg közben fölért Klarával a karjában, mögötte Heidi.

Ott álltak a kislány fekhelye körül. A nagymama elgondolkozva nézte, és közben mélyeket lélegzett a finom szénailatból. Klárát teljesen elbűvölte Heidi ágya.

- Ó, Heidi, de jó dolgod van itt! Az ágyadból egyenesen a csillagokra látsz, finom illat leng körülötted, és hallod a fenyők zúgását. Még sosem láttam ilyen kedves hálószobát! Nagyapa most a nagymamára nézett.

A

es

- Eszembe jutott valami - mondta -, ha a nagymama megbízik bennem, és nincs a dolog ellenére. Úgy gondolom, hogy a kislány itt maradhatna egy kicsit, amíg megerősödik. Hozott magával elég kendőt meg takarót, csinálnék neki jó puha és meleg derékaljat, az ápolásra se legyen gondja, azt én vállalom.

Klára és Heidi olyan boldog ujjongásban tört ki, mint két elszabadult madárka, a nagymama arcán pedig az öröm sugarai fénylettek.

- Kedves bátyó, maga igazán nagyszerű ember! - kiáltotta. - Képzeld, én is éppen ezen gondolkodtam. Azt mondtam magamban, vajon ha Klára idefönt maradhatna, nem erősödne-e meg jobban. De az ápolás! A gond! Sok kényelmetlenséggel jár magának! Maga pedig úgy beszél a dolgról, mintha semmiség volna az egész. Köszönöm,

kedves bátyó, igaz szívből köszönöm - s a nagymama újra meg újra megrázta a nagyapa kezét.

Nagyapa azonnal nekifogott. Visszavitte Klárát a tolókcocsiba a kunyhó elé, Heidi követte őket, és örömeben egyre nagyobbakat ugrott. Nagyapa aztán fogta a kendőket és takarókat, és mosolyogva mondta:

- Milyen jó, hogy a nagymama olyan felszerelést hozott, amilyen egy téli hadjárathoz is megfelelő volna. Ez most nagyon jól jön nekünk!

- Kedves bátyó - felelt az odalépő nagyanya -, az elővigyázatosság szép erény, sok bajtól megóvja az embert. Ha valaki magas hegyek között megússza zivatar, szélvihar és felhőszakadás nélkül, szerencsés ember, és csak hálás lehet, mint mi is. Az én felszerelésem azonban most igazán nem fölösleges, ebben, azt hiszem, egyetértünk.

Eközben a két öreg felmászott a padlásra, és ágyazni kezdtek a kendőkből és takarókból. Annyi volt belőlük, hogy Klára fekhelye olyan volt, mint egy kis erődítmény.

- No, ezen aztán át nem furakszik egyetlen hegyes szál széna se!
- mondta nagyanya, és még egyszer letapogatta a kendőket, a puha fal valóban olyan áthatolhatatlan volt, hogy semmiképpen nem szúrhatott át rajta semmi.

A nagymama elégedetten mászott le, és kilépett az ajtón a gyerekekhez. Örömtől ragyogó arccal ültek egymás mellett, és tervezgették, mi mindent fognak csinálni reggeltől estig naponta, amíg Klára itt maradhat. De meddig maradhat idefönt? Ezt azonnal meg is kér-

dezték a nagymamától, de ő azt mondta, hogy ezt a nagyapa jobban tudja, kérdezzék csak őt. Amikor aztán a nagyapa is kijött, rögtön megkérdezték. Azt felelte, gondolja, négy hét elegendő lesz ahhoz, hogy meg lehessen ítélni, jót tesz-e az alpesi levegő Klárának, vagy nem.

A két kislány ismét fölujjongott, mert minden várakozásukat felülmúlta, hogy ilyen hosszú időn át együtt lehetnek.

Lentről közeledtek az emberek. A hordszéket vivők mindjárt vissza is fordulhattak üres kézzel.

Amikor a nagymama indulni készült, Klára nagy vidáman kiáltotta:

- Nagymama, hiszen el sem kell búcsúznunk! Ha most le is mész Ragazba, időről időre meglátogatsz majd, hogy lásd, mit csinálunk, és az olyan jó lesz, ugye, Heidi?

Heidi, aki ma az egyik örömből a másikba esett, helyeslését csak egy újabb örömujjongással tudta kifejezni.

A nagymama felült a nyeregbe, nagyapa megfogta a kantárszárat, és biztos kézzel vezette le a lovat a meredek lejtőkön. A nagymama hiába szabadkozott, hiába küldte, forduljon már vissza, ragaszkodott hozzá, hogy lekíséri a faluig, mert a lovaglás errefelé nem veszélytelen. A nagymama vissza akart térni Ragazba, egyedül nem szándékozott a hegyi faluban maradni.

Mielőtt a nagyapa visszaért volna, jött Péter a kecskékkal.

Amikor ezek Heidit észrevették, azonnal odarohantak. Klára tolókcocsistul és Heidistul egyszerre a nyáj közepében találta magát, a kecskék egymást lökdösve igyekeztek Heidihez. A kislány

sorban néven nevezte, úgyszólván bemutatta őket Klárának. így Klára vágya hamar teljesedett, megismerte a kis Hóugrit, a vidám Gébicset, a nagyapa Hattyúját és Mackóját és a nagy Törököt is. Péter azonban nem jött közelebb, barátságtalan pillantásokat vetett az idegen lányra. Amikor a két kislány egyszerre kiáltotta oda neki: „Jó estét, Péter!” -nem is válaszolt, hanem csak nagy dühösen suhintott egyet az ostorával, mintha ketté akarna hasítani valamit. Aztán elszaladt, és vele a nyáj is. A sok szép élményhez, amit Klára ma idefönt átélt, még csak ezután jött a befejezés. Amikor lefeküdtek a padláson, mint Heidi, ő is kinézett a kerek lyukon, a ragyogó csillagokra, és azt mondta:

- Nézd, Heidi! Hát nem olyan, mintha egyenesen az égbe kocsikáznánk?

gye

- De igen! És tudod-e, miért örvendeznek annyira a csillagok, és miért kacsingatnak ránk?

- Nem! Nem tudom - felelte Klára.

- Mert látják fentről, hogy idelent minden rendben van. Senkinek sem kell félnie semmitől, mert minden úgy történik, ahogy az a legjobb. Annak örülnek a csillagok odafönt - látod, hogy integetnek? -, hogy mi is örülünk és vidámak vagyunk.

Heidi ezután rögtön elaludt. Klára azonban még sokáig ébren volt, mert még ilyet sosem látott. Sohasem aludt olyan helyen, ahonnan az örvendező csillagokat lehetett volna látni. Talán csillagokat is csak ritkán láthatott, este nemigen mehetett ki a lakásból, az ablakok elé nehéz függönyöket húztak, még mielőtt a csillagok felragyogtak volna az égen.

Ha egy-két percre behunyta a szemét, újra ki kellett nyitnia, hogy lássa, ott ragyog-e még az égen az a két fényes csillag, amelyekről Heidi beszélt. És integetnek-e még? Mindig újra meg kellett győződnie arról, hogy igaz-e, amit Heidi mondott. És mindig újra igaznak találta. Végre aztán váratlanul és észrevétlenül aludt el, és már csak álmában látta a két fényes csillagot.

183

21

Elet a hegyen

A nap éppen fölkelte a sziklák mögül, amikor a nagyapa, mint minden reggel, már ott állt a kunyhó előtt, és áhítatos csöndben figyelte, hogyan száll fel a köd a völgyből, és a hajnali derengésből hogyan ébred új napra a táj. Eleinte csak a vékony felhőfoszlányok lettek egyre fényesebbek, aztán kibukkant a nap, és aranyfénybe vonta a sziklákat, erdőket, dombokat. Az öreg most visszament a kunyhóba, óvatosan föllépkedett a létrán. Klára éppen akkor ébredt, csodálkozva nézte a napsugarakat, amint a kerek lyukon át betáncoltak az ágyára, és nem tudta, hogy mit lát és hol van. De aztán megpillantotta az alvó Heidit maga mellett. Nagyapa barátságos hangon szólalt meg:

- Jól aludtál? Nem vagy fáradt?

Klára azt felelte, hogy nem fáradt, egyvégtében aludt egész éjszaka. Ez tetszett nagyapának, és mindjárt nagy szakértelemmel

ellátta Klárát, mintha csak az lett volna a hivatása, hogy beteg gyerekeket ápoljon és kényelmessé tegye az életüket.

Heidi is felébredt, csodálkozva látta, hogy a nagyapa ölbe veszi a felöltöztetett Klárát, és viszi lefelé. Ezt neki is látnia kellett, villámgyorsan felöltözött, leszaladt a létrán, és már ott állt az ajtóban, és nézte, mit csinál a nagyapa. Már este, mikor a lányok lefeküdtek, kifundálta az öreg, hogyan lehetne a széles tolókoszit fedél alatt elhelyezni. A kunyhóba nem fért be, az ajtó keskeny volt,

A

ezért aztán a fészer két deszkáját lazította meg, széles nyílást csinált rajta, és ide tolta be a kocsit. Heidi éppen akkor ért ki, amikor a nagyapa Klárát a fészerben a kocsiba ültette, aztán félrehúzta a meglazított deszkákat, hogy kitolhassa a kocsit. Mikor kiért vele a napra, ott hagyta, és elindult a kecskeól felé. Heidi vígan ugrott oda Klarához.

Friss reggeli szél simogatta a kislányok arcát, minden szellőkés újabb meg újabb fűszeres illatgomolyokat hozott a fenyőfák felől. Klára mélyeket szippantott belőle, kényelmesen hátradőlt székében, és olyan jól érezte magát, mint még soha. Hiszen még soha életében nem volt kint a friss reggeli levegőn, a szabad természetben, most pedig a tiszta alpesi levegő olyan hűvös volt és üdítő, hogy szinte élvezet volt belélegezni. A nap is pompásan süttött, nem volt forró, de kellemesen melegítette a kezét és a lábát. Klára el sem tudta képzelni, hogy ilyen lehet az élet a hegyek közt.

- Ó, Heidi - mondta -, bárcsak mindig, mindig itt maradhatnék nálad! - és közben másként helyezkedett el a széken, hogy minden oldalról érje a nap.

- Most már látod, hogy minden úgy van, ahogy mondtam - felelte Heidi örömmel -, nagyapa kunyhója itt a hegyen a legszebb hely a világon.

Nagyapa éppen jött az ólból, két tálacskát hozott, tele habzó, hófehér tejjel, egyiket Klárának adta, a másikat Heidinek.

- Ez jót tesz, kislányom - mondta Klára felé fordulva -, ez a Haty-tyú teje, nagyon tartalmaz. Egészségedre! Láss hozzá! Klára nem ivott még kecsketejet soha, a biztonság kedvéért megszagolgatta, de amikor látta, hogy Heidi milyen nagy kortyokkal isz-sza, egy szuszra, mert annyira ízlett neki, mégiscsak a szájához emelte, és aztán ivott, ivott hosszan.

A tej valóban édes volt és jóízű, mintha cukor meg fahéj lett volna benne, és Klára is kiitta egy szuszra az egészet.

- Holnap két tálacskával hozok, Klára - mondta nagyapa, és nagy meglepődéssel nézte, hogy Klára hogyan követi Heidi példáját. Megjelent Péter a nyájjal, és amíg az állatok Heidit mind üdvözölni akarva nyüzsögtek és tolakodtak, és besodorták a kislányt a nyáj közepére, a nagyapa félrehívta Pétert, mert mondani akart neki valamit. A kecskék hangosan mekegtek, egyik a másikat akarta túlharsogni, így fejezték ki örömüket, hogy Heidi ott volt közöttük.

tóf.

Johanna Spyri: Heidi

- Most hallgass ide, és jól figyelj rám! - mondta a nagypapa. - Mától fogva engedd meg a Hattyúnak, hogy menjen, amerre akar. Ösztönösen megérzi, merre vannak a legértelmesebb füvek. Ha tehát fölfelé akar menni, menj csak utána, a többinek sem fog ártani, ha esetleg följebb mennek, mint máskor szoktatok, menj csak utána, ne kergetsd vissza! Erted? Az se baj, ha egy kicsit másznod kell utána, kövessétek csak, ehhez a kecske jobban ért, mint te. Azt akarom, hogy a legjobbat egye, hogy a legpompásabb tejet adja. Miért nézel úgy arrafelé, mintha fel akarnál nyársalni valakit? Nem lesz utadban senki, ne félj. No, hát indulj, és gondoldj arra, amit mondtam!

Péter megszokta, hogy a bátyónak nyomban szót fogadjon. Most is indult azonnal, de észre lehetett venni rajta, hogy forgat valamit a fejében, mert folyton visszanézett, és méregette a szemét. A kecskék követték Pétert, Heidet is magukkal sodorták egy darabon. Ez tetszett Péternek.

- Te is jössz! - kiáltotta fenyegetően a nyáj sűrűjébe. - Jönnöd kell, mert a Hattyút kell követni.

- Nem, nem mehetek - kiáltotta vissza Heidi -, sokáig nem tudok most menni, ameddig Klára itt van. De egyszer majd fölmegyünk együtt, nagypapa megígérte.

Ezzel Heidi kitört a nyájból, és visszafutott Klárához. Péter mindkét öklét fenyegetően rázta a tolószék felé, még a kecskék is megijedtek tőle, és szétugrottak. A fiú aztán rohanni kezdett, és meg sem állt, amíg csak el nem tűnt a lányok szeme elől, mert eszébe jutott, hogy a nagypapa talán észrevette fenyegető mozdulatait, és félt a következményektől.

Klárának és Heidinek annyi terve volt mára, hogy azt sem tudták, mihez fogjanak. Heidi azt ajánlotta, hogy előbb írják meg a levelet a nagymamának. Szentül megígérték ugyanis neki, hogy mindennap írnak. Hiszen a nagymama nem tudhatta előre, hogyan fogja Klára odafönt érezni magát, az egészségét is féltette, ezért ígértette meg a gyerekekkel, hogy naponként írnak, és mindenről beszámolnak, ami csak történik velük. Így a nagymama arról is mindjárt hírt kaphatott, szükség van-e rá odafönt, s ha nem, nyugodtan lent maradhatott.

- Be kell mennünk a kunyhóba a levélíráshoz? - kérdezte Klára, aki szívesen ráállt arra, hogy beszámolót írjanak a nagymamának, de olyan jól érezte kint magát, hogy nem szívesen mozdult volna. sat

Heidi megoldotta a dolgot. Beszaladt a kunyhóba az iskolaszereleiért meg az alacsony háromlábú székért. Aztán Klára ölébe tette az olvasókönyvet meg a füzetét, hogy azon írhasson, ő maga pedig leült a kisékre a pad mellé, így mindketten hozzáfoghattak az íráshoz. Klára azonban minden mondat után letette a ceruzát, és körülnézett. Nagyon is szép volt minden. A szél már nem volt olyan hűvös, inkább melegen simogatta az arcát, és halkán susogott a fenyőfák között. Apró legyecskék táncoltak és zümmögtek vidáman körülötte, de különben körös-körül mindenütt nagy csend volt. A hatalmas sziklák némán bámultak le; messze le a völgyig az egész táj mozdulatlan volt és békés. Csak néha

lehetett egy-egy pásztorfiú vidám kiáltásait hallani, és a sziklák között halk visszhang felelt rá.

A két kislány észre sem vette, és eltelt a délelőtt, nagypapa már hozta is a gőzölgő tálát. Azt mondta, hogy Klárának az a legjobb, ha az utolsó napsugárig kint marad a szabad levegőn, ezért kint ebédeltek a ház előtt. Jó étvágygal ettek.

Ebéd után Heidi a fenyők alá tolta a széket, mert megbeszélték Klárával, hogy ott töltik a kellemes árnyékban a délutánt, és mindent elmesélnek egymásnak, ami azóta történt, hogy Heidi hazajött Frankfurtból. Bár minden a szokott mederben folydogált, Klára mégis sok érdekes dolgot tudott mesélni a Sesemann-ház lakóiról, akiket Heidi igen jól ismert.

Ott ültek ketten a vén fenyők árnyékában, és annyit csevegtek, fecsegték, hogy még a madárkák is kedvet kaptak a fejük fölött egy kis csevegésre. Így repült el az idő, és hirtelen beesteledett. Jött lefelé futva a kecskenyáj, mögöttük a pásztor, homlokát ráncolva, morcos képpel.

- Jó éjszakát, Péter! - kiáltott oda neki Heidi, amikor látta, hogy a fiú nem akar megállni.

- Jó éjszakát, Péter! - kiáltotta Klára is barátságosan. De Péter nem felelt, dühösen hajtott tovább a kecskéket.

Amikor Klára észrevette, hogy nagypapa az ólba vezeti a szép, tiszta Hattyút, hogy megfejtse, egyszeriben úgy megkívánta a fűszeres ízű tejet, hogy összefutott a nyál a szájában, és alig tudta kivárni, amíg a nagypapa kihozza. Maga is elcsodálkozott a dolgon.

- Ez igazán furcsa, Heidi - mondta. - Mióta az eszemet tudom, mindig csak akkor ettem, ha kényszerítettek rá. Minden ételnek Ti:

csukamájolaj-íze volt: ezerszer elgondoltam, hogy bárcsak ne kellene enni egyáltalán! Most pedig alig várom, hogy nagypapa hozza a tejet.

- Igen, én is tudom, milyen az - felelte Heidi megértően, mert visszaemlékezett a frankfurti napokra, amikor minden étel megakadt a torkán, és nem tudta lenyelni. Klára azonban mégis rejtélyesnek találta a dolgot. Soha életében nem töltött még egy egész napot a szabad levegőn, mint ma, és ráadásul ilyen megelevenítő, magaslati levegőn. Amikor a nagypapa odajött a tálacskával, Klára gyorsan megköszönte, és már nyúlt is érte. Nagy kortyolva kiitta, előbb végzett vele, mint Heidi.

- Kérek szépen még egy kicsit - mondta, és odaadta nagypapának a tálacskát.

Nagypapa helyeslően bólintott, Heidi edénykáját is elvette, és amikor újra kijött a konyhából, mindkét tálacskán egy-egy magas fedő is volt, de mintha más anyagból lett volna, mint a fedők általában. Nagypapa délután lent járt Maiensüssben, a pásztorkonyhónál, ott édes, halványsárga vaját is készítik, és hozott egy szép, gömbölyű darabot. Vágott két szelet kenyeret, jó vastagon megkenté, ezt hozta most ki a gyerekeknek. A két kislány nagyokat harapott a vajás kenyérből, a nagypapa pedig elégedetten nézte őket.

Nem sokkal később, amikor Klára már a fekhelyén a csillagokat akarta nézni, úgy járt, mint Heidi. Elnehezedtek a pillái, azonnal mély és egészséges álomba merült.

Így múlt el a következő nap is, aztán még egy, és aztán nagy meglepetés érte a gyerekeket.

Két izmos teherhordó jött fel, mindegyik egy-egy ágyat cipelt a hátán a hozzá való ágyneművel meg szép fehér takarókkal. Hoztak levelet is a nagymamától, az állt benne, hogy a két ágyat Klárának és Heidinek küldi, szedjék fel a szénából rakott fekhelyeket, Heidi is mindig igazi ágyban aludjon, télre vigyék majd le az egyiket a faluba, a másik maradjon a kunyhóban, hogy Klárának is mindig legyen itt ágya, ha feljön. Aztán a nagymama még megdicsérte a két kislányt a szép hosszú levelekért, és kérte őket, hogy ezentúl is naponta írjanak, mert szeretne életük minden eseményében részt venni, mintha csak velük volna.

Nagyapa fölment a szénapadlásra, helyet csinált az új ágyaknak, aztán a két ember segítségével mindent felcipelt. Az ágyakat egy-egy A. gryejnonitek- és ifjúsánri í.

más mellé állította, még arra is vigyázott, hogy mindketten kiláthassanak a kerek nyíláson, mert tudta, mennyire örülnek a csillagoknak meg a felkelő nap sugarainak.

A nagymama ezalatt Ragazfürdőn töltötte napjait, örült a jó híreknek, melyek naponta érkeztek odafönről. Klárának napról napra jobban tetszett itt az élet, nem győzött beszámolni a nagypapa jószágáról és gondoskodásáról, meg arról, hogy Heidi milyen vidám és szórakoztató, még sokkal inkább, mint Frankfurtban volt, meg hogy ő minden reggel, ébredéskor arra gondolt, milyen jó, hogy még itt lehet a hegyen. A nagymama mindennap újra örült Klára beszámolóinak, és úgy gondolta, hogy egyelőre elhalasztja a látogatást. Szívesen halasztotta, mert azért a meredek utakon lovagolni föl és le mégiscsak elég kimerítő mulatság volt neki.

Úgy látszott, hogy nagypapa egészen különleges érdeklődéssel fordul ápoltja felé, mert nem múlt el nap, hogy valami újdonságot ne talált volna ki, amivel elősegíthette megerősödését. Minden délután felmászott a sziklákra, és nagy köteg fűvel tért vissza, amely már messziről illatozott fűszeres szegfű- és kakukkfűillatával, és este a kecskék mekegve és ugrándozva mind be akartak törni az ólba, any-nyira csiklandozta az orrukát az oda elrejtett pompás eledel szaga. Nagypapa azonban számított erre, jól bezárta az ajtót, nem azért vállalkozott a nyaktörő sétákra, hogy az egész kecskenyájat ingyenc falatokhoz juttassa. A fűveket Hattyúnak szánta, hogy tejét még tartalmasabbá és ízesebbé tegye. Észre is lehetett a Hattyún venni, milyen jót tett neki a megkülönböztetett gondoskodás, mert a mozgása egyre élénkebb, a pillantása pedig egyre tüzeesebb lett.

Két hete múlt már, hogy Klára megérkezett. Néhány nap óta a nagypapa reggelenként, amikor levitte, így szólt hozzá:

- Nem akarod megpróbálni, kislányom, még egyszer, hogy nem tudnál-e lábra állni?

Klára minden alkalommal meg is kísérelte, mert kedvére akart tenni az öregnek, de aztán felkiáltott:

- Ó, ez nagyon fáj! - és azonnal belekapaszkodott a nagyapába. Mégis mindig újra megpróbálták, és mindig egy kicsit hosszabb ideig.

Ilyen gyönyörű nyár már évek óta nem volt a hegyen. Az ég mindig felhőtlen volt, a virágok élénk színekben pompáztak, ragyogtak és illatoztak. Este a lenyugvó nap bíborba vonta a sziklacsúcsokat és

a hómezőt. Heidi mindig újra elmesélte barátnőjének, hogy az alkony a legelőről a legszebb, különös lelkesedéssel beszélt arról a bizonyos helyről a hegyoldalban, ahol most arányló anemónák, kék harangvirágok nyílnak, de annyi, de annyi, hogy minden csupa kék, és közöttük apró barna virágocskák, amelyeknek olyan remek illatuk van, hogy ha az ember leül melléjük a fűre, el sem tud szakadni tőlük.

Most is, ahogy ott ültek a vén fenyők alatt, arról mesélt Heidi, milyenek a kék harangvirágok meg a fénylő sziklák alkonyatkor oda-fönt, és közben oly nagy vágyakozás ébredt benne, hogy újra ott lehessen, hogy hirtelen fölugrott, beszaladt a nagyapához, aki a fészerben ült és faragott.

- Ó, nagyapa - kiáltotta már messziről -, feljössz velünk holnap a legelőre? Most olyan gyönyörű lehet odafönt!

- Felmehetünk - mondta nagyapa beleegyezően -, de akkor én is kérek Klárától egy szívességet. Próbálja meg ma este még egyszer, hátha lábra tud állni.

Heidi boldogan szaladt vissza a hírrel Klárához, aki azonnal megígérte, hogy annyiszor próbálja meg a lehetetlent, ahányszor csak a nagyapa akarja, mert olyan kimondhatatlanul boldog volt, hogy ő is fölmehet a legelőre.

Heidi is telis-tele volt boldogsággal, és amikor meglátta este, hogy Péter közeledik, ujjongva kiáltotta oda neki:

- Péter! Péter! Holnap mi fölme gyünk, és egész nap fönt maradunk! Péter csak morgott válasz helyett, mint valami mérges medve, és dühösen rá akart csapni az ártatlan Gébicsre, amely éppen mellette ugrándozott. A fürge állat azonban idejében észrevette a mozdulatot, hirtelen megugrott, átugrotta Hóugrit, és az ostorcsapás a levegőben suhogott el.

Klára és Heidi boldog várakozással feküdtek le az új ágyakba, úgy tele volt a szívük a holnapi nap várható szépségeivel, hogy elhatározták, egész éjjel fenn maradnak és beszélgetnek. De alig hajtották párnára a fejüket, már vége is szakadt a beszélgetésnek. Klára álmában egy nagy-nagy mezőt látott, amely teljesen égszínkék volt, olyan sűrűn nőttek rajta a harangvirágok. Heidi pedig a rablómadár hangját hallotta, amint a magasból lekiáltott nekik: „Gyertek! Gyertek! Gyertek!”

22

Amire senki sem számított

eget kémlelte, hogy milyen idő ígérkezik. A csúcsokat voros-arany fény vonta be, friss szél fújdogált a fenyők ágai közt, a naPA7előreefelidőzött még egy kicsit a kunyhó előtt, elnézte, hogyan i ZZ1\ csúcsok után most már a zöld dombok is aranyfényben Krdenihogyan oszlik szét az árnyék a völgyben, mert lassan mm-S betöltött a rózsa- és aranyszínű világosság. Felkelt a nap.

^kigördítette a tolókoszt a fészerből, előkészítette az útra, a kunyhó elé, aztán bement, hogy felébressze és bhrvja a tűnt fel a nyájjal, a kecskék most nem ugrán-
gelként fölért a kunyhóhoz, mindig ott tála t^ ^ St a tolókosziban, és Heidi csak azzal törődött Ha meg főtt Klára ott ült a tolókosziban a fenyők alatt es körülötte szorgoskodott.

Hddi^^

11911

Johanna Spyirk Heidi

egész idő alatt velük fog majd törődni. Ezt Péter előre tudta, és nagyon dühös volt.

Megpillantotta a tolókoszt, amely mintha büszkén és hivalkodva állt volna ott előtte a kerekein. Péter úgy nézett rá, mint ellenségére, aki már eddig is sok kárt okozott neki, de ma aztán különösen. A fiú körülnézett. Csönd volt, sehol senki. Hirtelen nekiugrott a kocsinak, elkapta, és olyan dühvei lökte a lejtő felé, hogy a kocsi szinte lerepült a meredélyen, és azonnal eltűnt.

Péter úgy rohant fölfelé a hegyre, mintha ő maga is szárnyakat kapott volna, meg sem állt a nagy szederbokorig, mert e mögött jól el lehetett bújni, és nem szerette volna, ha az öreg észreveszi. Azt azonban látni akarta, hogy mi történik a tolókoszival, és a szederbokor, mely egy kiszögellésen nőtt, erre nagyon alkalmas volt.

Jól látta hát, hogy az ellenséges tolókoszi egyre vadabban rohan lefelé a hegyről, közben újra meg újra nagyokat bukfacezik, felugrik a magasba, majd ismét lecsapódik a földre, és feltartóztathatatlanul száguld a pusztulás felé. Széttört darabjai szanaszét röpködtek, a lába, a támlája, a párnázott rongyai ott kavarogtak körülötte a levegőben.

Péter féktelen örömet érzett, a magasba ugrott, fölnevetett, topor-zékol. Aztán újra a száguldó tolókoszi után nézett, majd ismét ujjon-gásban tört ki, egészen magánkívül volt örömeiben. Úgy gondolta, hogy a tolókoszi pusztulása csupa jó dolgot hoz magával. Az idegen lánynak haza kell utaznia, hiszen a kocsi nélkül mozdulni sem tud. Heidi ismét egyedül marad, feljön vele a legelőre mindennap, és minden megint visszazökken a régi jó kerékvágásba. Arra Péter nem gondolt, milyen következményekkel jár, ha az ember rossz fát tesz a tűzre.

Heidi kijött a kunyhóból, szaladni kezdett a fészert felé, mögötte a nagyapa Klarával a karjában. A fészerajtó tárva-nyitva állt, a két deszka is félrehajtva, Heidi szemmel láthatóan keresett valamit, zavartan szaladgált ide-oda, aztán odalépett a nagyapához.

- Mi az? Te toltad el a kocsit, Heidi? - kérdezte a nagyapa.

- Mindenütt keresem; te azt mondtad, itt áll a kunyhó előtt - felelte a kislány.

A szél felerősödött, csapkodta a fészerajtót, egy hirtelen roham döngve bevágta.

- Talán a szél csinálta, nagyapa - kiáltott Heidi, és a szeme fölcsillan a felfedezéstől. - Ó, és ha a szél legördítette a

faluig, mikor tudjuk onnan visszahozni?! Akkor fel se mehetünk a legelőre!

A.

- és

- Ha a lejtőn legurult, akkor már hiába megyünk érte, mert ezer darabra tört - mondta a nagyapa, és odébb ment, hogy lelásson a hegyről. - De ez elég furcsa - tette hozzá, és visszanezett. Látta, hogy a kocsinak elég hosszú utat kellett megtennie a kunyhótól a lejtő széléig.

- Ó, de kár, most már nem is mehetünk fel soha - panaszkodott Klára. - Biztosan haza kell mennem, hiszen nincs többé kocsim. Ó, de kár, ó, de kár!

Heidi azonban teljes bizalommal nézett a nagyapára, és azt mondta:

- Ugye, te majd kitalálsz valamit, nagyapa, hogy he úgy legyen, ahogy Klára mondja, és ne kelljen hazamennie?

- Most indulunk a legelőre, ahogy elterveztük - mondta a nagyapa -, aztán a többi majd meglátjuk.

A gyerekek felujjongtak.

Nagyapa kihozott a kunyhóból néhány kendőt, leterítette őket a kunyhó elé, és ráültette Klárát. Aztán kihozta a reggelit, majd kivezette Hattyút és Mackót az ólból.

- De hogy hol lehet ennyi ideig? - morogta maga elé nagyapa, mert még mindig nem lehetett hallani Péter reggeli füttyjeleit. Aztán egyik karjában Klarával, a másikban a kendőkkel, elindult.

- Úgy, most már mehetünk, a kecskék is velünk jönnek.

Heidi örült a kecskének, egyik karjával Hattyút, a másikkal Mackót ölelte át, így indult el a nagyapa mögött. A két kecske annyira boldog volt, hogy megint Heiddel mehet a legelőre, hogy nagy gyöngédségükben majd letiporták a kislányt.

Amikor fölértek, látták, hogy a hegyoldalban már békésen ott legel a nyáj, Péter is ott volt, teljes hosszában elnyúlva a földön.

- Majd megtanítlak én, hogy máskor is csak úgy szó nélkül elmenj előttünk, te álomszuszék! - kiáltott rá a fiúra nagyapa. - Micsoda dolog ez?!

Péter fölugrott az ismerős hangra.

- Még mindenki aludt - felelte.

- Nem láttad a tolókokcsit? - kérdezte az öreg.

- Tolókokcsit? - kérdezte Péter értetlenül. Az öreg azonban nem folytatta a beszédet, leterítette a kendőket a fűre, ráültette Klárát, és

r megkérdezte tőle, elég kényelmesen ül-e.

- Mint a kocsiban - felelte a kislány hálásan -, és itt a legszebb helyen vagyok. Olyan szép itt, Heidi, olyan szép! - kiáltotta aztán.

Nagyapa hazaindult, azt mondta, érezzék jól magukat, ha eljön az ideje, Heidi vigye oda az ebédet, ott van minden a hátizsákban, nagyapa az árnyékba tette. Péter pedig adjon nekik tejet hozzá, igyanak, amennyi jólesik, de Heidi figyelmeztesse, hogy a Hattyút fejje meg. Estefelé majd értük jön, most utána néz a kocsinak, mi történhetett vele.

A mélykék égen nem látszott egyetlen felhőfoszlány sem, a nagy hómező odaát olyan volt, mintha számtalan arany- meg ezüstcsillogocskával lett volna telehintve. A szürke sziklák, ősidők tanúi, mozdulatlanul és komoran bámultak le rájuk. A rablómadár fönt úszott a kékségben, a csúcsok felett átsuhant a szél, aztán hűvös lehelettel kanyarodott le a legelőre. A gyerekek nagyon jól érezték magukat, időről időre odajött hozzájuk valamelyik kecske, többnyire a gyöngéd Hóugri, fejcskáját Heidihez nyomta, talán végképp ott maradt volna, ha valamelyik társa el nem kergeti. Így Klára egyenként megismerkedett a kecskékkal, már nem tévesztette össze őket, hiszen mindegyik más arcú és modorú volt.

A kecskék egyre bizalmasabb barátságot kötöttek Klarával, egészen közel jöttek hozzá, fejüket a vállához dörgölték, mert ez volt barátságuk és rokonszenvük jele.

Így múlt el néhány óra, és ekkor Heidinek eszébe jutott, milyen jó volna megnézni a sok-sok virágot, vajon kinyíltak-e már, és olyan szépek-e, mint tavaly? De hát Klarával csak este mehet át, amikor a nagyapa visszajön értük, és addigra a virágok talán már be is csukód-nak. Heidi azonban nem tudott lemondani, egyre nőtt benne a vágy. Kicsit bizonytalanul kérdezte:

- Nem haragszol meg, Klára, ha egy kicsit elszaladok, és egyedül hagylak? Úgy szeretném megnézni a virágokat! De várj csak... - Heidinek egy ötlete támadt, füvet tépkedett, magához csalogatta Hóugrit, átölelte a nyakát, és odavezette Klarához. - Ugy Most már nem leszel egyedül - mondta, és Hóugrit lenyomta Klára mellé. A kecske megértette, mit akar Heidi, és lefeküdt. Heidi odadobta a fűcsomót Klára ölébe. Klára nem bánta, ha Heidi elmegy egy kicsit, hiszen volt már játszópajtása, és kecskével nem játszott még soha életében. Heidi elszaladt, Klára pedig szálanként etetni kezdte Hóugrival a füvet. A kecske olyan bizalmas lett, hogy egészen odasimult új barátnőjéhez. Láthatóan nagyon tetszett neki a dolog, élvezte a teljes védettséget, mert a nyájban a nagyobb és erősebb kecskék mindig megkergették.

A. gyermek- és
tjúság'í

Klárának nagyszerű érzés volt, hogy egészen egyedül ülhet itt a .
_ hegyen, és dédelgetheti ezt a kedves állatot, amely szinte segélykérr-Tően pillantgat fel rá. Heves vágy ébredt benne, hogy egyszer végre a - maga ura lehessen, segíthessen másokon, és ne ő szoruljon mindig :- mások segítségére. Sok szokatlan gondolata támadt, eddig ismerés- "etlen örömet érzett a szívében, boldog volt, hogy itt ülhet a napsütött réé-- éten, és arra gondolt, milyen jó volna, ha másoknak örömet szerezhes--etne. Mindent másnak, szebbnek és jobbnak látott, mint azelőtt, és azo: m-nnal közölnie kellett valakivel feltámadó érzéseit, átölelte hát a keoc^cske nyakát, és így kiáltott fel:

- Ó, Hóugri, milyen szép itt minden! Bárcsak mindig nálatok maradhatnék!

Heidi közben odaérkezett a virágokhoz, és örömeiben fölkiál
_t~itott. Az egész rét aranyfényben ragyogott a sárga anemónáktól. Körö«- öttük sötétkék harangvirágok himbálóztak, erős, fűszeres illat tölttrJtötte meg a levegőt, mintha balzsamot

locsoltak volna szét a legelőin. A nagyszerű illat a kis barna virágokból áradt, melyek gömb oly úlsjú fejecskéiket szerényen dugták ki a pompás anemónák közül. HEIIdi megbüvölten állt ott, mélyeket szippantott az édes illatból. A»~AZtán megfordult, és az izgalomtól kifulladásra ért Klárához.

- Feltétlenül oda kell jönnöd, Klára! - kiáltotta már messzii~*~rol. -Olyan szép! És este talán már nem lesz ilyen. Hátha fel tudnálak; - z vinni! Mit gondolsz?

^
Klára meglepetve nézett az izgatott Heidire, de csak a fejét raamzta:

- Nem, nem. Hova gondolsz, Heidi! Hiszen sokkal kisebb ~vr vagy nálam. Ó, bár járnai tudnék!

Heidi körül nézett, valami juthatott az eszébe. Odarohant, aho'-lTol Péter az előbb még a földön hevert. Most is ott ült, és mogorván mimézte őket. Régóta így ült már, és egyre csak bámult mereven, mintha - nem is tudná, mit lát. Elpusztította ellenségét, a tolokocsit, hogy miraanden-nek vége legyen, hogy az idegen lány ne tudjon mozogni, és az rrrrrjnégis itt van, ott ül előtte a földön, és mellette Heidi. Nem hitt a szemosának, pedig mégis így volt, ha odanézett, bármikor meggyőződhetett róla.

- Gyere le, Péter! - kiáltott most fel neki Heidi nagyon ha_t-atáro-zottan.

- Nem megyek! - kiáltotta vissza.

- Gyere! Jönnöd kell! Nem tudom egyedül. Segítened kell! C
Gyere, gyere... - sürgette Heidi.

Johanna Spyri;

- Nem megyek! - hangzott újra.

Heidi most följebb szaladt Péter felé, megállt, és szikrázó szemmel kiáltott rá:

- Péter, ha nem jössz azonnal, olyasmit teszek, aminek nem fogsz örülni. Elképzeld!

Heidi szavai törként döftek bele Péter szívébe, nagy félelem vett erőt rajta. Rosszat tett, és ezt senkinek sem volt szabad megtudnia. Eddig örült neki, de most Heidi úgy beszélt, mintha mindent tudna, és ha ő tud róla, akkor biztosan elmondja az öregnek is, a nagyapától pedig Péter jobban félt, mint bárkitől a világon. Ha most megtudná, mi történt a kocsival! Pétert egyre vadabb ul szorongatta a félelem. Felállt, és elindult Heidi felé.

- Jövök, de akkor nem szabad azt tenned - mondta, és olyan kezes lett a félelemtől, hogy Heidi megsajnálta.

- Nem, nem, ne félj, nem teszek semmit - felelte -, csak gyere, nincs mitől félned.

Klárához érve Heidi úgy intézkedett, hogy az egyik oldalról Péter, a másikkól majd ő fogja meg a kislányt a hóna alatt, és emeljék föl. Ez egész jól sikerült, de most jött még csak a neheze. Hiszen Klára nem tudott megállni a lábán, hogyan fogják akkor vinni? Heidi alacsony volt ahhoz, hogy Klára rátámaszkodhasson.

- Most át kell ölelned a nyakamat jó erősen! Úgy! Péternek pedig fogd meg a karját, és nehezkedj csak rá bátran, akkor el tudunk vinni.

Péter azonban még nem nyújtotta soha senkinek a karját, és Klára hiába próbált belekarolni, Péter csak lógatta mint egy hosszú botot.

- Nem így kell, Péter - mondta Heidi nagyon határozottan. - Be kell hajlítanod a karodat, hogy Klára beléd karolhasson, aztán erősen szorítsd magadhoz, de el ne engedd! így majd elindulhatunk.

És sikerült! Előbbre persze nemigen jutottak. Klára nehéz volt, a két támasz pedig nagyon eltérő magasságú, az egyik oldal sokkal lejjebb volt, mint a másik, és ez nagyon bizonytalanná tette az egyensúlyt. Klára megkísérelte hol az egyik, hol a másik lábát mozdítani, de sikertelenül.

- Dobbants csak jó erősen - ajánlotta Heidi -, akkor utána nem fog annyira fájni.

- Gondolod? - kérdezte Klára habozva, de azért szót fogadott, megkockáztatott egy erőteljesebb lépést az egyik lábával, és aztán

A

es ,

izemet

rogtan a másikkal is. Közben fel kellett t 'V fl

kkal is. Közben fel kellett ki újra Kiemelte a lábat, most

ovatosab^an tette

- Most már nem fáj annyira - mondta ő

- Még egySZer! - biztatta Heidi.

a fájdalomtól. De

és

a m'ástSáni

tudsz^edi?^ fr ^ ? TudsZ járni? Biztos' h0^

tudsz egyedül járni? Csak jönne mar a nagyapa! Most á t d

• ?5_

ni, egyedül tudsz járni, Klára! - kiáltotta Heidi ujjongva

Klára erősen kapaszkodott beléjük, de minden lépésnél biztosabb

lett, és ezt mindhárman észrevették. Heidi egészen magánkívül

volt 3.z oromtól.

- Ezentúl mindennap feljöhetünk a legelőre, és sétálhatunk,

amerre kedvünk tartja! - kiáltotta. - Ugy fOgsz ezentúl

jönni.menni; mint en.es nem kell többé a tolókocsi, és meg fogSZ

teljesen gyógyulni! U ez a legnagyobb öröm, ami csak érhetett

bennünket!

__Klara teljes szívéből egyetértett, valóban nem ismert nagyobb

oromét annál, mint hogy újra egészséges lehet, és úgy járkálhat,

mint a többi ember, és ne legyen naphosszat a tolókocsi rabja.

Az ut a virágokig nem volt hosszú, már látni lehetett az aránylő

anemonaKat. Odaértek a kék harangvirágokhoz és a napsütötte fű

olyan hívogató volt.

- Nem ülhetnék itt le? - kérdezte Klára.

!|HHieíkiS éPpen erre gondolt!leültek a vífágok közé. Klára

először ult eleteben a pusztá földön, és ez kimondhatatlanul jó

érzés volt neki. Heidi úgy látta, sohasem volt még a virágos rét ilyen gyönyörű a sárga anemónákkal, kék harangvirágokkal, a szíve tele volt örömmel, es egyre csak ujjongani szeretett volna. Először nem is tudta, miért olyan rendkívüli ma minden, aztán egyszerre ráébredt, hogy Klára meggyógyult, és hogy ez a sok-sok szépségnél is nagyobb öröm.

Klára elnémult az elragadtatástól, gyönyörködött a virágokban, és tele volt új reményekkel. A nagy boldogság alig fért el a szívében.

Feter is csöndesen és mozdulatlanul hevert mellettük. Elaludt. A szel lassan feltámadt, enyhén fújdogált a sziklák felől, de a fák közt mar suhogott.

Heidi közben felállt, ide-oda futkosott, hogy mindenünnen szétnézhessen, mert úgy látta, hogy, máshonnan nézve még szebb a rét, úgy érezte, hogy amott erősebb az illat, amelyet a szél hol ide, hoí oda sodort. Mindenhova leült egy-egy pillanatra. Órák teltek így el.

A nap régen túljutott a delelőn, mikor egyszerre csak néhány kecske jelent meg komoly képpel a virágok között. Az állatok itt nem szoktak legelni, a virágok ízét nem kedvelték. Úgy festettek, mint egy komoly küldöttség, a Gébics vezette őket. Láthatóan azért indultak el, hogy megkeressék a gyerekeket, nem tudták hosszú távollétüket mire vélni. Amikor a Gébics meglátta őket, szokatlanul hangosan kezdett mekegni, azonnal megszólalt az egész kórus, és odafutottak a gyerekekhez.

Péter fölébredt. Erősen meg kellett dörzsölnie a szemét, mert azt álmodta, hogy a tolóközi újra ott áll a kunyhó előtt, piros ülőkéjével, épen, és még ébredése közben is látta a párnázat arany szögeinek csillogását. Most azonban már tudta, hogy csak a sárga anemónák csillognak a napfényben, megint elfogta a félelem, ami álmában az ép kocsi láttára teljesen elszállt belőle. Heidi megígérte ugyan, hogy nem fog semmit tenni, Péter mégis attól tartott, hogy a dolog valahogy kiderülhet. így aztán nagyon kezes volt, mindenben készségesen engedelmeskedett Heidinek.

Amikor Klarával visszaértek a legelőre, Heidi elhozta az ennivalót az árnyékból, Péter pedig megfejte a Hattyút. Heidi beváltotta ígéretét, mert fenyegetése a hátizsák tartalmára vonatkozott. Amikor reggel látta, hogy a nagypapa mennyi jó falatot csomagolt, örömmel gondolt arra, milyen sok jut ebből Péternek. Amikor a fiú ma-kacskodott, arra gondolt, hogy mégsem adja neki. Péter ezt értette félre.

Heidi háromfelé osztotta az ennivalót, elégedetten látta, milyen sok jut mindegyiküknek, és halkán azt mondta maga elé:

- Aztán még azt is megkapja, amit mi nem tudunk megenni.

Heidi leült Klára mellé, s jóízűen falatozni kezdtek. A friss hegyi levegőn alaposan megéheztek. Ugy történt, ahogy Heidi gondolta. Klára és ő is jóllaktak már, de még nagyon sok minden maradt, és azt Péternek adták. A fiú kitartóan evett, még a morzsákat is összeszedte, mégsem ült ki az arcára a szokott elégedettség. Pétert belülről rágta valami, minden falatnál összeszorult a torka.

A gr
sam in

Olyan későn kezdtek az evéshez, hogy alig fejezték be, már jött is a nagyapa értük. Heidi eléje szaladt, elsőnek akarta elmondani a nagy újságot, de annyira izgatott volt, hogy nem talált szavakat. Nagyapa azonban rögtön észrevette, mi történt, és ragyogott az arca az örömtől. Meggyorsította a lépteit, és amikor Klárához ért, vidám mosollyal mondta:

- Hát meg merted tenni? No, akkor minden jóra fordul! - Ezzel fölemelte a kislányt, baljával átkarolta, jobbját pedig odanyújtotta neki támaszul, és Klára jární kezdett, még biztosabban és bátrabban, mint az előbb.

Heidi ott ugrált és ujjongott körülöttük, nagyapa pedig olyan volt, mintha valami nagy szerencse érte volna. De aztán ölbe vette a kislányt, és azt mondta:

- Nem kell azért túlzásba vinni. Ideje már, hogy hazamenjünk. - Nagyapa tudta, hogy Klárának ennyi elég volt mára, ennyi fáradság után pihenésre és nyugalomra van szüksége.

Elindultak hazafelé.

Amikor Péter este leért a faluba a nyájjal, látta, hogy összeszaladtak az emberek, mindenki látni akart valamit, ami ott feküdt a földön. Péternek is meg kellett néznie. Odafurakodott. A fűvön ott heverték a tolokocsi roncsai, a váz meg a támla egy darabja. A piros kárpitozásról meg a fényes szögekről meg lehetett állapítani, hogy milyen pompás alkotmány lehetett.

- Ott voltam, amikor föl vitték - mondta a pék, aki Péter mellett állt. - Legalább ötszáz frankot ért, bárkivel lefogadom. Csak azt nem értem, hogy történhetett.

- Talán a szél sodorta le, a bátyó is azt mondta - jegyezte meg Barbel, aki nem győzte csodálni a szép piros kárpitozást.

- Még jó, hogy nem valaki más - folytatta a pék. - No, nem irigyelném az illetőt! Ha az a frankfurti úr megtudja, majd kivizsgálhatja a dolgot. Örülök, hogy már vagy két éve nem jártam a hegyen, mindenki gyanúba keveredhet, aki akkortájt font járt. Még sok vélemény hangzott el, de Péternek ennyi is elég volt. Ijedten oldalgott el, aztán teljes erejéből futni kezdett fölfelé, mintha kergetné valaki.

A pék szavaira rettenetes félelem töltötte el. Tudta már, hogy bármely pillanatban megérkezhet a rendőr Frankfurtból, és akkor minden kiderül, elfogják és viszik Frankfurtba, a börtönbe. Péter teljesen beleélte magát ebbe, és minden hajaszála égnek állt a rémülettől.

1199

Teljesen megzavarodva ért haza, nem felelt a kérdésekre, a vacsorakrumpliját sem akarta megenni, gyorsan ágyba bújt és nyögött, sóhaj tozott.

- Úgy látszik, Péterke megint sóskát evett. Elronthatta a gyomrát, annyira nyög - mondta Brigitta mama.

- Kicsit több kenyeret kell adnod vele. Adj neki holnap egy darabot az enyémből - mondta nagymama résztvevően.

Amikor a két kislány este kinézett a kerek nyíláson, Heidi így szólt:

- Nem kellett ma egész nap arra gondolnod, milyen érdekes, hogy néha a rossz is jóra fordul?

- Hogyan jut ez most az eszedbe? - kérdezte Klára.

- Tudod, amikor Frankfurtban annyira vágyakoztam haza, és nem jöhettek, nagyon szerencsétlennek éreztem magam. Akkor mondta a nagymama. Most meg eltört a tolókcsci, de látod, jóra fordult. Ez is hozzájárult ahhoz, hogy megtanultál járni.

Klára elgondolkozott.

Néhány perc múlva már mindketten mélyen aludtak.

Másnap reggel a nagyapa azt mondta, megírhatnák a nagymamának, hogy jöjjön fel, mert itt láthatna valami érdekeset. A két kislány azonban mást gondolt ki. Még nagyobb meglepetést akartak szerezni. Klára gyakorolja még egy kicsit a járást, annyira, hogy egyedül Heidire támaszkodva tudjon menni néhány lépést. De addig nem árulnak el semmit a nagymamának. Megkérdezték a nagyapát, mennyi idő kellene ehhez, és mikor a nagyapa azt mondta, talán egy hét elegendő lenne, a következő levélben a megfelelő napra hívták meg a nagymamát, de a meglepetésről egy szóval sem tettek említést.

Klára fenntartózkodásának talán legszebb napjai következtek.

Reggel mindig ujjongó örömmel ébredt. „Egészséges vagyok! Egészséges vagyok! Nem kell többé tolókcsciban ülnöm! Egyedül tudok járni, mint a többi ember!”

Aztán következett a kísérletezés, mindennap jobban és jobban ment, mindig több és több lépést tudott tenni egymás után. A mozgás fokozta az étvágyát, nagyapa egyre nagyobb karéj vajjas kenyeret kent, és örömmel látta, hogy mindig el is fogy.

Egyszerre mindig egy egész kancsó tejjel jelent meg, töltögette a tálacskákba. így telt el a hét, és eljött a nap, amikor a nagymamát várták.

200

23

Búcsú a viszontlátás reményében

A nagymama az érkezése előtti napon még írt egy levelet, hogy biztosan tudják odafönt, jön-e. Ezt másnap reggel Péter hozta föl. A nagyapa mar kint állt a kunyhó előtt a gyerekekkel együtt, Hattyút és Mackót is kihozták az ólból. Nagyapa jókedvűen állt ott, hol a gyerekekre, hol a kecskékre nézett, úgy látszott, nagyon meg volt elégedve velük, mert mosolygott.

Amikor Péter rnegiatta gket, lelassított, odanyújtotta a levelet az öregnek, és ammt az kivette a kezéből, hirtelen elugrott, mintha megijedt volna valakitől, és hátra-hátra nézve futni kezdett.

- Nagyapa - mondta Heidi, aki csodálkozva nézte a jelenetet -, miért viselkedik Péter mostanában mindig úgy, mint a nagy Török, ha maga mögött érzi az ostort?

- Talán Péter is ostort érez maga mögött, és talán meg is érdemelné - felelte a nagyapa.

Péter csak a rétig ft^ amikor lentről már nem láthatták, megállt, félénken körülmélelt úgy érezte, hogy a bokrok mögül a frankfurti rendőrök leselkednek ra. Nem volt már egy nyugodt pillanata.

Heidinek közben ki kellett takarítania, hogy a nagymama mindent
rendben találjon, Klára pedig ült és nézte, és közben jóízűen
beszélgettek... Észrevétlen[^] szaiadtak az órák, már lassan
várható volt a nagymama érkezése. [^] két kislány szépen
felöltözött, kiültek egymás mellé a konyha előtti padra.

Johannái Spyri:

A nagyapa éppen megérkezett a hegyről, egy szép nagy csokor
sötétkék enciánt hozott. Heidi időről időre felugrott a padról,
hogy megnézze, nem jön-e még a nagymama.

Aztán egyszerre csak feltűnt a menet. Elöl a vezető, a nagymama a
fehér lovon, mögötte egy teherhordó nagy hátikosárral, mert a
nagymama felszerelés nélkül sehova sem indult el. Egyre közelebb
és közelebb értek, végül a nagymama is megpillantotta őket.

- Hát ez micsoda? Mit látok, Klárika? Miért nem ülsz a kocsiban?
- kiáltotta ijedten, és gyorsan leszállt a lóról. De még mielőtt
odaérhetett volna, nagy izgalomban összecsapta a kezét, és újra
felkiáltott: - Klárika! Igazán te vagy az? Hiszen rózsás az
arcod, és hogy megerősödtél! Meg sem ismerlek, gyermekem!

A nagymama oda akart szaladni Klarához, de ekkor Heidi fölállt,
Klára a vállára támaszkodott, és elindultak. A nagymamának földbe
gyökerezett a lába, mert azt hitte, hogy Heidi valami

megbocsáthatatlan hibát követ most el. De mit kellett látnia?
Klára kitartóan és biztosan lépegetett Heidi mellett. A nagymama
eléjük szaladt, sírva, nevetve ölelte meg Klárikáját, aztán
Heidit, aztán megint Klárikát. Örömeben meg sem tudott szólalni.
Egyszerre csak a nagyapára tévedt a pillantása. Az öreg ott állt
a padnál, és mosolyogva nézte a jelenetet.

A nagymama most karon fogta Klárát, elragadtatottan kiáltozott,
és most ő sétált vele. Nem is tudta elhinni, hogy ez igaz lehet,
már sétálgathat is Klárikával. Aztán a padra ültette a kislányt,
és így szólt a nagyapához:

- Kedves bátyó! Kedves bátyó! Mennyit köszönhetünk magának! Ez a
maga érdeme! Ez a maga gondoskodásának és ápolásának az
eredménye!

- Meg a napsütésnek meg a jó hegyi levegőnek - vágott közbe
nagyapa.

- Igen, meg a Hattyú finom tejének - kiáltotta most Klára. -
Nagymama, ha látnád, mennyi kecsketejet iszom! És ha tudnád,
milyen finom!

- Látom az arcodon, Klárika - mondta a nagymama nevetve. -Téged
meg sem ismer az ember, gömbölyű lettél és erős, sohasem hittem,
hogy ilyen is lehetsz, és meg is nőttél, lelkem! Hát ez igaz
lehet? Nem győzlek nézni. Most azonban rögtön táviratoznom kell a
fiamnak Párizsba, hogy azonnal jöjjön. Nem közlöm vele a nagy
újsá-

A

'ón.

got, ez lesz élete legnagyobb öröme. Hogyan lehetne ezt
megoldani, kedves bátyó? Az embereket már elküldtük, sajnos.

- Azok bizony elmentek - felelte nagyapa -, de ha olyan sürgős a
dolog, majd lehívjuk a kecskepásztort, az ráér.

Az öreg nagyot füttyentett, a sziklák is visszhangoztak bele. Nem tartott soká, már jött is Péter futva lefelé, mert ismerte a jelet. Krétafehér volt, biztos volt benne, hogy az öreg megtudta a dolgot, és most felelősségre akarja vonni. De csak egy darab papírt adtak óda neki, amire közben a nagymama írt valamit, és az öreg megmagyarázta neki, hogy a papírt azonnal leviszi a postára, az érte járó pénzt nagypapa később maga viszi le. Ennyi mindent egyszerre nem lehetett volna Péterre bízni.

A fiú megkönnyebbülve ment el, az öreg nem vonta felelősségre, és a rendőr sem érkezett meg.

Most mindannyian leültek a kunyhó elé, mindent részletesen el kellett mesélniük a nagymamának, hogyan tanult meg Klára fokozatosan járni, hogyan sodorta le a szél a tolókoksit, és így tovább, és így tovább.

Sesemann úr közben minden dolgát elintézte Párizsban, és elhatározta, hogy váratlanul Ragazba utazik a nagymamához. Egy derűs vasárnap reggel felült a vonatra, Baselben töltött egy éjszakát, másnap továbbindult, és néhány órával azután, hogy a nagymama eljött, meg is érkezett Ragazba. Azonnal folytatta hát útját kocsin Mayen-feldbe, amikor megtudta, hogy a hegyi falucskáig is elmehet kocsin, szívesen ráállt, mert úgy gondolta, hogy éppen elég megerőltető lesz onnan felmászni a hegyre. Ebben nem is tévedett. A meredek ösvényeken hamar kifáradt. Tudta, hogy feleúton van a Kecskések háza, erre emlékezett Heidi elbeszéléseiből, de csak nem látta a kunyhót sehol. Már-már arra gondolt, hogy valahogyan eltévedhetett, de nem találkozott senkivel, aki útbaigazíthatta volna. Csak a szél susogott, a kis legyecskék döngicséltek, vagy néha egy madárka füttyentette el nagy vidáman magát egy-egy magányos fenyőfácskán.

Ekkor észrevette, hogy valaki futva jön lefelé a hegyoldalban, de nem az úton, hanem árkon-bokron át. Péter volt az a távirattal a kezében. Sesemann úr intett neki, hogy álljon meg és jöjjön közelebb.

- No, fiam, gyere gyorsan ide - szólította meg Sesemann úr. - Mondd csak, jól megyek a kunyhó felé, ahol egy öregember él egy Heidi nevű gyerekekkel, és frankfurti vendégek vannak nála?

Péterből csak a rémület hangja szólalt meg, de a következő pillanatban már hanyatt-homlók rohant lefelé, fel is bukott a lejtőn! És bukfencezve hengerbuckázott tovább, éppen úgy, mint néhány napja a tolókoksi, de szerencsére azzal a különbséggel, hogy Péter nem tört darabokra. A távirat azonban foszlányokra szakadt a kezében, és a szél elröpítette.

- Különös, hogy mennyire félénkek a hegylakók! - mondta Sese-mann úr magában, mert csak arra gondolhatott, hogy az idegen megjelenése rémítette úgy meg a gyereket.

Péter nem tudta visszanyerni egyensúlyát, egyre vadabb iramban gurult lefelé, de ebben a pillanatban nem ez volt számára a legkellemetlenebb, hanem az, hogy meg volt győződve róla: a frankfurti rendőr, íme, mégiscsak megérkezett. Végül a falu fölött az utolsó lejtőn beleesett egy bokorba, és ott megkapaszkodott.

- No lám, megint egy! - szólalt meg egy hang Péter közelében. - Hát holnap vajon kit löknek meg odafönt, hogy úgy puffan le ide, mint egy krumpliszsák?

A pék gúnyolódott így, aki nehéz napi munkája után egy kis levegőt szívni sétált erre, és tanúja volt, ahogy Péter a tolókoszhoz hasonlóan lebukfencezett a hegyről.

Péter szívébe új rémület nyilallt. Lám, most már a pék is tudja, hogy ő lökte le a kocsit! Esz nélkül ugrott föl, és rohanni kezdett fölfelé. A legszívesebben hazaszaladt volna, az ágyba, hogy senki meg ne találja, de a kecskéket fönt hagyta, és az öreg megparancsolta neki, hogy siessen, ne maradjanak az állatok soká magukra. Igen, engedelmeskednie kell, föl kell újra mennie.

Sesemann úr közben feljutott a Kecskések házáig, most már tudta, hogy jó úton jár. Megújult erővel kapaszkodott tovább fölfelé, és végül megpillantotta a hegyi kunyhót, fölötte a vén fenyőfák csúcsait.

Már csak néhány lépésnyire volt a kunyhó előtt álló padtól, amikor észrevette, hogy két alak közeledik feléje. Az egyik egy nagyobb lányka volt, a haja szőke, s a nála kisebb Heidire támaszkodott. Sesemann úr megdöbbenve állt meg, de a következő pillanatban már köny-nyek törtek elő a szeméből. Micsoda emlékek elevenedtek meg a lelkében! Éppen ilyen volt Klára édesanyja, szőke és rózsás arcú. Sesemann úr nem tudta, ébren van-e vagy álmodik.

- Papa, hát már meg sem ismeresz? - kérdezte Klára örömtől csillogó szemekkel. - Anyyira megváltoztam?

A

Sesemann úr most odaszaladt, és karjaiba zárta a kislányát.

- Igen, nagyon megváltoztál! Lehetséges volna valóban?

És a boldog apa újra egy lépést tett visszafelé, hogy még egyszer meggyőződhessen róla, valóság-e, amit lát, vagy csak csaló, tünékeny kép.

- Te vagy az, Klárrika? Valóban te vagy az? - kérdezte újra meg újra, aztán ismét magához ölelte a kislányt. I/ost már a nagymama is odalépett, látni akarta a fia boldog arcát.

- Nos, drága fiam, mit szölsz ehhez? - kérdezte. - Te is meglepetést szántál nekünk, de^ el kell ismerned, hogy a mi meglepetésünk sokkal szebb. Ugye? - Es az örvendő anya szeretettel ölelte át a fiát. - De drágám - mondta aztán -, gyere csak, és üdvözöld a mi kedves bátyónkat is, ő a mi legnagyobb jótévőnk.

- Igen, igen, és a mi kis házikisasszonyunkat is üdvözölnöm kell - mondta Sesemann úr Heidivel kezét fogva. - Nos? Egészséges és vidám vagy, ugye, itt a hegyen? De ezt, úgy látom, nem is kell kérdezni, a havasi rózsa sem virágzóbb nálad. O, mennyire örülök, gyermekek, mennyire örülök!

Heidi nagy szeretettel nézett Sesemann úrra, milyen jó volt mindig hozzá!

A nagymama most odakísérte a fiát a hegyi bátyóhoz, és amíg szívélyesen kezét ráztak, Sesemann úr kifejezte háláját és köszönetét azért, amit értük tett. Közben a nagymama elfordult,

és hátrasétált a ház mögé, a vén fenyők alá, mert azokat is látni akarta.

Itt azonban újabb meglepetés várta. A fák alatt egy hatalmas csokor mélykék encián hevert, olyan üdén és ragyogóan, mintha éppen most nyílt volna ki. A nagymama meglepetve csapta össze a kezét.

- Milyen gyönyörű! Milyen pompás! - kiáltotta. - Heidikém, gyere csak ide, kislányom! Te szedted ezt nekem? Egyszerűen csodálatos! A gyerekek már ott voltak.

- Nem, nem én voltam - mondta Heidi -, de tudom, hogy ki hozta!

- És képzeld, nagymama, ott fönt a legelőn még sokkal szebbek a virágok - szólt közbe Klára. - De találd csak ki, ki szedte neked korán reggel odafönt ezt a szép csokrot! - És Klára olyan gonoszkodva nevetett, hogy a nagymama egy pillanatra arra gondolt, hogy Klára maga járt odafönt, de hát ez lehetetlen, jutott aztán eszébe.

Jahaunna Spyirt Heídí

A fenyők alatt megzorrentek a bokrok, Péter jött ott fölfelé. Láta, hogy az öreg a kunyhó előtt áll, nem mert a szeme elé kerülni, ezért inkább nagy félkörívet leírva, hátulról kapaszkodott fel a kunyhóhoz. De a nagymama felismerte, és hirtelen új gondolata támadt. Hátha Péter szedte a virágot, és most szégyenében vagy szerénységből el akar iszkolni. Nem, ezt nem engedheti, a fiút meg kell jutalmaznia.

- Gyere, fiacskám, gyere, ne szégyelld magad! - mondta, és a fejét kicsit az ágak közé dugta be.

Péter kővé dermedt a réműlettől, már minden ellenállásra képtelen volt. Csak azt érezte: mindennek vége, és előjött a fenyők mögül.

- Gyere csak, és valld be, fiam, te voltál az? - akarta bátorítani a nagymama.

Péter lesütötte a szemét, és nem látta, mire mutat a nagymama, de még előbb látta, hogy a nagyapa ott áll a kunyhó sarkánál, és rászögezi szürke, szigorú szemét, mellette pedig ott áll a borzalom maga, a frankfurti rendőr.

Egész testében remegve, halálmegvetéssel préselte ki magából a feleletet:

- Igen!

- De hát mitől félsz, fiam?

- Hogy... hogy teljesen szétment, és meg se lehet csináltatni - tört ki belőle, és annyira reszkettek a térdei, hogy alig tudott megállni a lábán.

A nagymama a kunyhó sarkához ment.

- Nem hiányzik ennek a fiúnak egy kereke, bátyó? - kérdezte sajnálkozó arccal.

- Nem, egyáltalán nem - válaszolta a nagyapa. - Annyi az egész, hogy ő volt az a szél, amelyik a tolókcocsit lesodorta, és most jól megérdemelt büntetését várja.

A nagymama nem akarta elhinni, mert Péter nem lehetett szerinte rosszindulatú gyerek, és nem is volt semmi oka arra, hogy a tolókcocsit tönkretégye. Nagyapa azonban most már mindent értett. Péter dühös pillantásait, melyeket az első perctől kezdve Klárára

vetett, elkeseredésének egyéb apróbb és nagyobb jeleit. Mindez akkor sem került el az öreg figyelmét, de csak most tudta az egésznet folyamattá összerakni. Mindezt elmagyarázta a nagymamának.

A gyermek- és ifjúságni uradalom gytingyszejnnei

- Nem, nem, kedves bátyó - mondta a nagymama élénken -, ne büntessük meg ezt a szegény fiút. Meg kell őt értenünk. Idegen, frankfurti népek törtek be a birodalmába, és hetekre elrabolják tőle Heidit, egyetlen barátját és kincsét, és ő itt ülhet egyedül, és nézheti, hogyan szórakoztat másokat. Meg kell értenünk, hogy ez türelmetlenné és dühössé tette, és ostoba bosszúra sarkallta. De a bosz-szú mindig ostoba.

Ezzel a nagymama Péterhez lépett, és így szólt hozzá barátságosan:

- Gyere ide, fiam, mondani akarok neked valamit. Ne félj, ne reszkess! Lelőkted a tolókoksit, és az összetört. Ez nem volt szép, de te tudtad is, hogy rosszat tettél, és büntetést érdemelsz, ezért azt szeretted volna, ha nem tudja meg senki, hogy így elkerülhesd a büntetést. De látod, aki rosszat tesz, és arra számít, hogy a dolog titokban maradhat, mindig elszámítja magát. Hiszen folyton gyötri a félelem. vMost aztán minden kitudódik! Most elkapnak és megbüntetik!" így a gonosztevő állandó rettegésben él, nincs többé öröme semmiben. Nem valami effélét éltél át mostanában, fiam?

Péter csak bólintott, de látszott rajta, hogy a nagymama fején találta a szöveget.

- De tulajdonképpen ezzel már meg is bűnhődtél - folytatta a nagymama. - És látod, a rossz jóra fordult, mert annak, akinek ártani akartál, tette javára vált. Kárának nem volt többé tolókoksija, de mégis nagyon szerette volna látni a gyönyörű virágokat, összeszedte hát minden erejét, és megtanult járni. És ha még egy ideig itt maradna, egy szép napon majd egyes-egyedül sétálna föl a legelőre. Erted, Péter? így fordulhat jóra a rossz annál, akinek szánták, és csak arra hat vissza, aki rosszat akart tenni. Gondolj hát mindig erre, mielőtt valami rosszat tennél, gondolj arra, mennyire féltél! Megteszed, Péter?

- Igen, meg akarom - felelte Péter, de nagyon nyomottan, mert nem tudta, mi lesz még ebből. A rendőr ugyanis még mindig ott állt a nagyapa mellett.

- No, akkor jól van, ezzel a dolog be is van fejezve - zárta le az ügyet a nagymama. - De azért neked is szeretnék adni valamit, aminek örülsz. Mondd csak, fiam, mit szeretnél? Mi volna az? Mire vágysz a legjobban?

Péter nagy szemeket meresztett a nagymamára, még mindig valami borzasztót várt, és most egyszerre arról van szó, mit szeretne kapni. Péter teljesen megzavarodott.

Johannái Sjpyri: H/eídi

- Igen, igen, komolyan gondolom - mondta a nagymama -, szeretném, ha elfelejtenéd, hogy helytelenül viselkedtél, és jó szíveddel gondolnál ránk. Érted, fiam?

Most kezdte csak Péter megérteni, hogy nem kell semmiféle büntetéstől félnie, és hogy ez a jóságos asszonyság megmentette

őt a rendőr kezéből. Mázsás kő hengeredett le a szívéről. De hirtelen eszébe jutott az is, hogy más valami is van még a rovásán, és talán jobb, ha azt is bevallja:

- De a papírt is elveszítettem.

A nagymama először meg sem értette, miről beszél, de aztán visszaemlékezett a táviratra, és így szólt:

- Helyes, hogy bevallottad. Jobb elmondani, ha valami nincs rendben, mert akkor helyre lehet hozni. És most mondd meg, mit szeretnél.

Péter a mayenföldi hetivásárookra gondolt, szép tárgyak jelentek meg a szeme előtt, amelyeket gyakran bámult órák hosszat, de mindig elérhetetlenek voltak számára. Egy szép piros sípot látott maga előtt, jó hasznát vehette volna a nyáj terelgetésében, aztán egy szép nagy bugylibicskát, azzal lehetett volna remekül faragni! Mélyen elgondolkozva állt ott, nem tudott dönteni. De világosság gyúlt az agyában, hiszen eldöntheti a következő hetivásárig!

- Egy tízest! - bökte ki végre.

- No, az nem valami nagy ajándék - nevetett a nagymama. - Gyere csak! - Elővett egy nagy, fényes pénzdarabot, ahhoz hozzátett még két tízest. - Számoljunk csak egy kicsit - mondta. - Annyi tízest adok neked, ahány hét van egy évben! így minden vasárnap elkölthetsz egyet.

- Egész életemben? - kérdezte Péter ártatlanul.

A nagymama felkacagott, Sesemann úr és a nagyapa is meghallotta, abbahagyták a beszélgetést, és közelebb jöttek.

- Am legyen, fiam! A végrendeletemben lesz egy erre vonatkozó rész, hallod, fiam? - és a nagymama Sesemann úr felé fordult. - így valahogy: „Kecskés Péternek hetenként egy tízes, élete végéig.”

Sesemann úr beleegyezően bólintott, és jót nevetett a dolgon. Péter csak nézte a kezében szorongatott pénzt, hogy valóban igaz-e, aztán csak ennyit mondott:

- Adjon Isten ezerannyit!

Ezzel nyakába szedte a lábát, és elrohant, de most nem a félelem kergette, hanem az öröm hajtotta.

Ebéd után még az asztalnál ültek, amikor Klára megfogta az apja kezét, és így szólt:

- Ó, papa, ha tudnád, mit meg nem tett értem a nagyapa! Én egész életemben nem fogom ezt elfelejteni, mindig hálás leszek érte! Bárcsak én is tehetnék érte valamit, amivel örömet szerezhetnék neki, ha csak félannyit is, mint amennyit ő szerzett nekem!

- Ezt én is nagyon szeretném, gyermekem - mondta a papa -, éppen azon gondolkozom, hogyan hálálhatnánk meg neki, amit értünk tett. Sesemann úr felállt, odalépett a nagyapához, aki a nagymama mellett ült, és kellemes beszélgetésbe merült vele. Most azonban ő is felállt. Sesemann úr megfogta a kezét, és így szólt:

- Kedves barátom, mondani szeretnék valamit. Azt hiszem, megérti, ha azt mondom, hogy évek óta nem tudtam semminek igazán örülni. Mit ért a vagyonom, ha egyetlen lányomra néztem, akit semmiféle áldozattal nem tudtam meggyógyítani. Maga pedig, kedves barátom,

mindkettőnk életét megszépítette. Mondja hát meg, kérem, mivel fejezhetném ki hálámat és köszönetemet. Megfizetni úgysem lehet, amit értünk tett, de ami módomban áll, azt rendelkezésére bocsátom. Kérem, kedves barátom, mondja meg, mit tehetnék.

Nagyapa mosolyogva nézett rá.

- Sesemann úr elfelejti, hogy mennyi örömet szerzett nekem, hogy Kláráról gondoskodhattam és hogy láthattam, hogyan erősödik napról napra. Ez az öröm az én fizetségem - mondta az öreg szokott határozottságával. - Köszönöm a kedvességet, de nekem nincs szükségem semmire. Amíg élek, mindenünk megvan Heiddel. De ha lehet valami kívánságom...

- Mondja csak, mondja, kedves barátom - sürgette Sesemann úr.

- Öreg vagyok - folytatta nagyapa -, hamarosan elmegyek. A kislánynak nem hagyhatok semmit, rokonai sincsenek a nényén kívül, az meg csak kihasználná. Ha Sesemann úr biztosítani tudna arról, hogy Heidinek sohasem kell kimennie a világba, hogy idegeneket szolgálva keresse meg a mindennapit, akkor ezzel gazdagon megfizetné azt, amit Kláráért tettem.

- De kedves barátaim, erről beszélni sem kell - tört ki Sesemann úr -, a kislány hozzánk tartozik. Kérdezze csak meg anyámat, kislányomat, Heidit nem engedjük soha idegenek közé! De ha ez magát megnyugtatója, megígérem ünnepélyesen, hogy erről mindig, még

Jnhanna Spyri: Heidi

halálom után is gondoskodni fogok. De még valamit szeretnék mondani. Közös barátunk, a doktor, most rendez el éppen ügyeit Frankfurtban, ha végez vele, oda megy, ahova jólesik, mert nyugalomba vonul. Még ősszel ideérkezik, és ezen a vidéken szeretne letelepedni, mert Heidi társaságát semmiképpen nem akarja nélkülözni. Látja, kedves barátom, a jövőben Heidinek két pártfogója lesz, az Isten tartsa meg mindkettőt sokáig!

- Úgy legyen! - szólalt meg a nagymama is, és barátságosan kezet rázott a nagyapával. Ugyanakkor Heidit ölelte át a másik kezével.

-Hát te, gyermekem, mondd csak, te mit kívánsz magadnak? - kérdezte a kislánytól.

- Azt szeretném - felelte Heidi -, ha ideküldenék a frankfurti ágyamat a három magas párnával, hogy a Kecskés nagymama feje ne lógjon mindig le, mert így alig kap levegőt, és hogy jó meleget tartson neki a takaró, és ne kelljen mindig a kendőbe bebugyolálnia magát.

Heidi mindezt egy lélegzetre mondta el, hogy megértsék, mit akar.

- Ó, gyermekem - mondta a nagymama -, jó, hogy emlékeztetsz rá. A nagy örömben majd megfeledkeztem róla. Azonnal táviratozni kell Frankfurtba, Rottenmeier még ma csomagoltassa be az ágyat, hogy két napon belül itt legyen.

Heidi örömeben egy nagyot ugrott, de aztán így szólt:

- Le kell szaladnom a nagymamához, aggódik, ha ennyi ideig nem lát.

Heidi meg akarta vinni az örömhírt, és az is eszébe jutott, hogy tele volt a nagymama félelemmel, mikor utoljára nála járt.

- Nem, nem, Heidi. Hova gondolsz? - intette a nagyapa. - Ha az embernek vendégei vannak, nem szaladhat el hazulról.

A nagymama azonban megvédte a kislányt.

- Igaza van Heidinek - mondta -, a nagymama, szegény, nem rövidülhet meg miattam. Menjünk le mindannyian, és majd onnan folytatjuk utunkat a kis faluba, ott aztán a táviratot is feladhatjuk. Helyesled, fiam? - fordult oda Sesemann úrhoz. Sesemann úr eredetileg úgy képzelte, hogy egy kisebb utazást tesz anyjával Svájcban, de előbb látni akarta, hogy vajon Klára elég jó állapotban van-e ahhoz, hogy velük tarthasson. Most úgy gondolta, hármásban mehetnének, ki szerette volna használni a szépek ígérkező nyárvéget. Úgy gondolta, hogy az éjszakát a hegyi faluban

A gyermek- és ifjúsági irodalom

tölti, reggel följön Klaráért, együtt utaznak Ragazba, s onnan tovább. Klárát meglepte egy kicsit a hirtelen változás, de aztán hamar megbarátkozott a gondolattal.

Nagyapa ölbe vette Klárát, és az egész társaság elindult a Kecskések kunyhója felé. Heidi egész úton a Kecskés nagymama életéről mesélt a frankfurti nagymamának, úgyhogy mire odaértek, az idős hölgy már minden részlettel tisztában volt.

Brigitta éppen Péter másik ingét akasztotta ki a napra, hogy ha már a rajta levőt eleget hordta, felvehesse. Amint megpillantotta őket, berohant a szobába.

- Most mennek mind, anya - hozta a hírt Brigitta -, a bátyó vezeti őket, ő viszi a beteget.

- Ó, hát mégis meg kell lennie? - sóhajtott a nagymama. - Mégis elviszik az én Heidimet? Ó, ha legalább elbúcsúzhatnák tőle! Ha csak még egyszer hallhatnám a hangját!

Nyílt az ajtó, Heidi ott termett a nagymamánál, és átölelte.

- Nagymama! Nagymama! Jön az ágyam Frankfurtból, három magas párnával meg a takaróval! Két nap múlva már itt is lesz, a nagymama mondta.

A nagymama mosolygott, de kissé szomorúan mondta:

- Ó, milyen jó asszony lehet az! Örölnöm kellene, hogy magával visz, Heidi, de én nem fogom túlélni.

- Mit? Hogyan? Ki mond a jó öreg nagymamának ilyesmit? - kérdezte egy barátságos hang. A frankfurti nagymama lépett be, és megszorította a nagymama kezét. - Nem, nem, erről szó sincs.

Heidi itt marad. Mi is szeretnénk majd őt újra látni, de inkább mi látogatunk majd ide. Minden nyáron feljövünk, már csak azért is, hogy köszönetet mondjunk azoknak, akik visszaadták kislányunk egészségét.

A nagymama arcán az öröm fénye ragyogott, szótlán köszönettel szorongatta Sesemann-né asszonyság kezét, és a szeméből néhány nagy könnycsepp gördült ki.

A vendégek lassan elbúcsúztak, megígérték, hogy a jövő nyáron is meglátogatják a nagymamát és az egész Kecskés családot.

Sesemann úr elindult édesanyjával lefelé a völgybe, a nagyapa még egyszer utoljára ölbe vette Klárát, hogy Heidivel együtt hazatérjenek a kunyhóba.

Másnap reggel Klára forró könnyekkel búcsúzkodott, de Heidi vigasztalta:

2]ilt

- Egy-kettőre nyár lesz újra, Klára, és akkor ismét látjuk egymást. Jövőre már egyedül fogsz tudni sétálni, mindennap fölmehetünk a kecskékkal a legelőre meg a virágokhoz is. Meglátod, milyen remek lesz.

Sesemann úr hamarosan megérkezett. Búcsúzkodtak.

- Pétert is üdvözlöm - mondta Klára - meg a kecskéket is, különösen a Hattyút. O, ha valami ajándékot küldhetnek neki! Sokat tett azért, hogy meggyógyuljak.

- Azt megteheted - felelte Heidi -, küldj neki egy kis sőt, tudod, mennyire szereti.

Klárának tetszett a gondolat.

-Jó! Majd küldök ötven kilót Frankfurtból - mondta boldogan. Elindultak.

A fehér ló most Klárát vitte nyergében. Heidi a lejtő szélére állt, hogy minél tovább láthassa a távozókat.

Néhány nap múlva megjött az ágy, és a nagymama azóta olyan jól alszik, hogy egészen megerősödött.

A frankfurti nagymama nem feledkezett meg a hegyvidéki szigorú télről sem, hatalmas csomagot küldött Kecskéseknek tele meleg holmival, nehogy a nagymamának a hidegben reszketve kelljen a sarokban ülnie.

A hegyi faluban nagyszabású építkezés kezdődött. A doktor úr megjött, és a nagyapa tanácsára megvette a régi házat, amelyben Heidiék telente laktak. A kőművesek már dolgoztak is rajta.

Két lakás lesz benne, az egyik a doktor úré, a másik nagyapáé és Heidié, mert a doktor úr semmiképpen nem akarta nagyapát megfosztani az önállóságától. A ház mögött szép kecskeólat is építettek.

A nagyapa és a doktor úr napról napra jobban összebarátkoztak, miközben együtt ellenőrizték az építkezés előrehaladását. Főként Heidiről beszélgettek sokat, mert mindkettőnek a kislány volt a legfőbb öröme.

- Kedves barátom - mondta egy szép napon a doktor -, úgy tekintem magamat, mint a kislány legközelebbi hozzátartozóját maga után, de a kötelességekben is osztozni akarok. Ezért örökbe fogadom a kislányt, hogy ne legyen gondja semmire, ha nekünk egyszer itt kell őt hagynunk.

2112

|érmek- és ifiús ám «•»

|szeionei

Nagyapa megszorította a doktor kezét, nem szólt egy szót sem, de a jó barát olvasni tudott az öreg szemekből, megértette, hogy a meghatottság és az öröm nem találhatna megfelelő szavakat.

Heidi és Péter ezalatt a nagymamánál ültek, a kislánynak annyi mesélnivalója volt, hogy napokon át ki sem fogyott belőle.

Mindhárman boldogok voltak, hogy újra sokat lehetnek együtt, de a legboldogabb talán Brigitta mama volt, aki Heidi elbeszéléséből végre megértette a tízesek igaz történetét, amelyek hetente Péter rendelkezésére állnak.

Végül így szólt a nagymama:

- Heidi, nem olvasnál nekem föl egy éneket? Olyan jólesne hallani!

És Heidi csengő hangon olvasni kezdett.
Vége